

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

**HANDELINGEN VAN DE
PLENAIRE VERGADERINGEN**

273 21/10/1998 - namiddag

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

**ANNALES DES
SÉANCES PLÉNIÈRES**

273 21/10/1998 - après-midi

Sommaire

Mercredi 21 octobre 1998, après-midi - 273

COMMUNICATIONS	9729
PROJET ET PROPOSITION DE LOI	9729
- projet de loi portant intégration de la police maritime, de la police aérienne et de la police des chemins de fer dans la gendarmerie (1618/1 à 9)	9729
discussion générale	9729
<i>Orateurs</i> : MM. Vanpoucke , rapporteur, Cortois , Reynders , Tant , Van Gheluwe , Tavernier , Van Hoorebeke , Van den Bossche , vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur	
discussion des articles	9742
- proposition de loi de MM. Louis Vanvelthoven, Jean-Pierre Detremmerie, Paul Tant, Charles Janssens, Karel Van Hoorebeke, Olivier Maingain, Marc Verwilghen et Didier Reynders organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux (1676/1 à 10)	9743
discussion générale	9743
<i>Orateurs</i> : MM. Vanpoucke et Reynders , rapporteurs, De Man , Viseur , Tavernier , Ch. Janssens , Mme Van de Castele , MM. De Crem , Leterme , Vanvelthoven , Verwilghen , Detremmerie , Van Hoorebeke , Mme Herzet , MM. Van Gheluwe , D'hondt , Delathouwer , Van den Bossche , vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur	
discussion des articles	9786
ANNEXE	9789
DÉCISIONS INTERNES	9789
DEMANDES D'INTERPELLATION	9789
DEMANDES	9789
PROPOSITIONS	9789
AUTORISATION D'IMPRESSION	9789
COMMUNICATION	9790
CONSTITUTION	9790
PARLEMENT DE LA COMMUNAUTE FRANÇAISE	9790

Inhoud

Woensdag 21 oktober 1998, namiddag - 273

MEDEDELINGEN	9729
WETSONTWERP EN VOORSTEL	9729
- wetsontwerp houdende integratie van de zeevaartpolitie, de luchtvaartpolitie en de spoorwegpolitie in de rijkswacht (1618/1 tot 9)	9729
algemene bespreking	9729
<i>Sprekers</i> : de heren Vanpoucke , rapporteur, Cortois , Reynders , Tant , Van Gheluwe , Tavernier , Van Hoorebeke , Van den Bossche , vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken	
bespreking van de artikelen	9742
- wetsvoorstel van de heren Louis Vanvelthoven, Jean-Pierre Detremmerie, Paul Tant, Charles Janssens, Karel Van Hoorebeke, Olivier Maingain, Marc Verwilghen en Didier Reynders tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (1676/1 tot 10)	9743
algemene bespreking	9743
<i>Sprekers</i> : de heren Vanpoucke en Reynders , rapporteurs, De Man , Viseur , Tavernier , Ch. Janssens , mevrouw Van de Castele , de heren De Crem , Leterme , Vanvelthoven , Verwilghen , Detremmerie , Van Hoorebeke , mevrouw Herzet , de heren Van Gheluwe , D'hondt , Delathouwer , Van den Bossche , vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken	
bespreking van de artikelen	9786
BIJLAGE	9789
INTERNE BESLUITEN	9789
INTERPELLATIEVERZOEKEN	9789
INGEKOMEN	9789
VOORSTELLEN	9789
TOELATING TOT DRUKKEN	9789
MEDEDELING	9790
CONSTITUTIE	9790
"PARLEMENT DE LA COMMUNAUTE FRANÇAISE"	9790

SÉANCE PLÉNIÈRE
MERCREDI 21 OCTOBRE 1998

APRÈS-MIDI

PRÉSIDENCE de
M. Langendries

La séance est ouverte à 15.04 heures.

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 21 OKTOBER 1998

NAMIDDAG

VOORZITTER :
De heer Langendries

De vergadering wordt geopend om 15.04 uur.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering :

Ministre du gouvernement fédéral
présent lors de l'ouverture de la séance :

Van den Bossche.

De **voorzitter** : De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Er zijn berichten van verhindering
ingekomen van de leden :

Les membres suivants sont excusés :

Huysentruyt, wegens ambtsplicht / pour
obligation de mandat;

Van Haesendonck, familierouw / deuil
familial;

Clerfayt, Raad van Europa / Conseil de
l'Europe;

Derycke, Di Rupo, Sevenhans, Ylief,
buitenlands / à l'étranger.

Mededelingen

Communications

De **voorzitter** : Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij de handelingen van deze vergadering opgenomen worden.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe des annales de cette séance

Wetsontwerp en -voorstel

Projet et proposition de loi

De **voorzitter** : Aan de orde is de bespreking van het **wetsontwerp houdende integratie van de zeevaartpolitie, de luchtvaartpolitie en de spoorwegpolitie in de rijkswacht (1618/1 tot 9)**.

L'ordre du jour appelle la discussion du projet de loi portant intégration de la police maritime, de la police aéronautique et de la police des chemins de fer dans la gendarmerie (1618/1 à 9).

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion des articles. (Rgt 66, 4e)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking van de artikelen. (Rgt 66, 4e) **(1618/9)**

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Daniël Vanpoucke, rapporteur, heeft het woord.

De heer **Daniël Vanpoucke** (CVP), rapporteur : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de bespreking van het wetsontwerp houdende de integratie van de zeevaart-, luchtvaart- en spoorwegpolitie in de rijkswacht werd op 1 juli jongstleden aangevat in de commissie voor de Binnenlandse Zaken. Na een nieuwe verzending door de Kamervoorzitter werd het door de bijzondere commissie, belast met het onderzoek van het Octopusvoorstel inzake de

hervorming van de algemene politiediensten, verder besproken op 10, 15, 16 en 29 september jongstleden. Het wetsontwerp staat evenwel los van het Octopusvoorstel, gezien het hier om een andere operatie gaat dan de herstructurering die wordt beoogd bij de algemene politiehervorming.

Het wetsontwerp, het zogenaamde "kleine ontwerp" inzake de politiediensten, beoogt de integratie van de drie bijzondere politiediensten in de rijkswacht, een algemene politiedienst. De integratie heeft enkel betrekking op de algemene politietaken. De inspectieopdrachten van de zeevaart- en luchtvaartpolitie en de bewakingsopdracht van de spoorwegpolitie blijven respectievelijk bij het ministerie van Verkeer en Infrastructuur, BIAC en de NMBS. Er zullen 187 leden van de zeevaartpolitie, 35 leden van de luchtvaartpolitie en 158 leden van de spoorwegpolitie worden geïntegreerd in de rijkswacht. De leden van de bijzondere politiediensten die niet worden overgeplaatst naar de rijkswacht, blijven verder functioneren binnen een inspectie- of bewakingsdienst.

De minister drong tijdens zijn inleidende uiteenzetting aan op de snelle bespreking en goedkeuring van het ontwerp omwille van volgende redenen.

Ten eerste, het weze herhaald, is het kleine politie-ontwerp van een andere aard dan het Octopusvoorstel dat een herstructurering van de algemene politiediensten beoogt. Reeds op de Ministerraad van 6 december 1996 werd de beslissing genomen een werkgroep op te richten ter voorbereiding van de integratie van de algemene

politie-opdrachten van de drie bijzondere politiediensten in de rijkswacht. Om die reden werd er door de minister op aangedrongen het kleine ontwerp te bespreken vóór de bespreking van het Octopusvoorstel.

Ten tweede wordt in het kleine politie-ontwerp aan de personeelsleden van de betrokken bijzondere politiediensten de mogelijkheid geboden om een duidelijke keuze te maken. De overgang naar de rijkswacht verloopt *in se* op vrijwillige basis. De leden van de zeevaart- en luchtvaartpolitie kunnen bovendien opteren voor het behoud van hun eigen statuut na deze integratie. De onmiddellijke invoering van de integratie is noodzakelijk omdat dit de discussie met betrekking tot de personeelsstatuten bij de grote politiehervorming aanzienlijk zal vereenvoudigen.

Ten derde wordt de integratie van de luchtvaartpolitie op een later tijdstip bijzonder moeilijk gezien de Regie der Luchtwezen in de toekomst verdwijnt en de personeelsleden overgaan naar de NV BIAC.

Tot slot beklemtoonde de minister dat de integratie grondig werd voorbereid samen met de syndicale organisaties. Het verder uitstellen van de integratie zou, luidens de minister, voor de betrokken personeelsleden geen goede zaak zijn. Er zou immers een "statuutonzekerheid" onder de personeelsleden kunnen rijzen, zeker nu wordt gewerkt aan een eenheidsstatuut voor de personeelsleden die deel zullen uitmaken van de nieuwe politiestructuur, zoals uitgetekend in het Octopusvoorstel.

Op vraag van de commissieleden werden vertegenwoordigers van de drie bijzondere politiediensten en van de verschillende syndicale organisaties uitgenodigd voor een gedachtewisseling inzake het ontwerp. Ook de voorzitter van het Comité P, de heer Troch, werd gehoord omtrent de klachten in verband met de spoorwegpolitie die werden ingediend bij het Comité P.

Inhoudelijk kan het wetsontwerp worden voorgesteld aan de hand van enkele krachtlijnen die ik thans met u wil overlopen.

Artikel 2 van het ontwerp formuleert de basisidee van het ontwerp. De personeelsleden van de zeevaartpolitie en van de luchtvaartpolitie worden overgeplaatst naar de rijkswacht met behoud van hun oorspronkelijk statuut. Deze personeelsleden komen terecht in de categorie bijzonder politiepersoneel, een afzonderlijke afdeling naast het operationeel korps en het administratief

en logistiek korps van de rijkswacht. Deze personeelsleden kunnen evenwel op hun verzoek worden overgeplaatst naar de personeelscategorie met bijzondere bevoegdheid. Dit betekent dus dat zij kunnen kiezen om deel uit te maken van het operationeel korps van de rijkswacht met bijzondere bevoegdheid. Opteren deze personeelsleden ervoor om deel uit te maken van het operationeel korps van de rijkswacht, dan worden zij onderworpen aan het statuut, van toepassing op de leden van de rijkswacht. De leden van de spoorwegpolitie behoren daarentegen automatisch tot het operationeel korps van de rijkswacht binnen de categorie met bijzondere politiebevoegdheid. Het statuut van het NMPS-personeel wordt immers zo specifiek geacht dat het voor de rijkswacht noch voor de NMBS mogelijk is om dat statuut verder toe te passen op het personeel dat van de NMBS naar de rijkswacht wordt overgeplaatst.

De naar de rijkswacht overgeplaatste personeelsleden van de drie bijzondere politiediensten zullen bovendien kunnen opteren om over te gaan naar de personeelscategorie binnen de rijkswacht met algemene bevoegdheid van het operationeel korps van de rijkswacht.

Op de regel dat de leden van de zeevaartpolitie en van de luchtvaartpolitie die worden overgeplaatst naar de rijkswacht hun oorspronkelijk statuut behouden, voorziet artikel 4 van het wetsontwerp in vier uitzonderingen. Deze personeelsleden moeten zich schikken naar het verbod om openlijk uiting te geven aan hun politieke overtuiging en zich in te laten met politieke activiteiten. Ze moeten zich ook schikken naar het stakingsverbod en naar de regels inzake bevelsweigeren in het kader van de voorbereiding of de uitvoering van een opdracht van bestuurlijke of gerechtelijke politie. Het betreft hier regels die de huidige werking van de rijkswacht kenmerken. Tot slot zullen de naar de rijkswacht overgeplaatste personeelsleden zich niet langer kunnen beroepen op de bepalingen inzake mobiliteit, zoals deze voorkwamen in hun oorspronkelijk statuut.

Artikel 3 van het wetsontwerp regelt de gezagsuitoefening binnen de rijkswacht.

Artikel 5 past de getalsterkte van het operationeel korps van de rijkswacht aan, overeenkomstig het maximaal aantal personeelsleden dat in aanmerking komt voor overplaatsing naar de rijkswacht. Het betreft in concreto de aantallen die ik zopas heb aangehaald :

187 leden van de zeevaartpolitie, 35 leden van de luchtvaartpolitie en 158 leden van de spoorwegpolitie.

Het ontwerp voorziet verder dat de uitvoering van opdrachten van politie op luchthavens en van opdrachten van politie van de spoorwegen, die een weerslag hebben op het beheer of de exploitatie van deze luchthavens, respectievelijk de spoorwegen, het voorwerp zullen uitmaken van een overleg dat wordt georganiseerd op verzoek van de bevoegde overheden. De verbintenissen die zullen worden aangegaan naar aanleiding van dit overleg maken het voorwerp uit van een protocolakkoord. De collega's Van Hoorebeke en Verwilghen dienden een amendement in - dat werd goedgekeurd - waardoor de verplichting de afsluiting van een protocolakkoord tussen de havenbeheerders en -exploitanten, enerzijds, en de rijkswacht, anderzijds, wordt voorzien. In deze protocolakkoorden zullen onder meer budgettaire afspraken worden gemaakt.

Artikel 19 maakt het mogelijk dat de personeelsleden van de spoorwegpolitie die niet naar de rijkswacht worden overgeplaatst, kunnen worden ingeschakeld in een interne bewakingsdienst van de NMBS.

Deze veiligheidsdienst van de NMBS zal onderhevig zijn aan de wet van 10 april 1990 op de bewakings- en beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten. De leden van deze dienst zullen worden belast met opdrachten inzake veiligheid die echter niet politiek van aard zijn. Dat betekent dat zij geen wapens mogen dragen, noch processen-verbaal kunnen opmaken, aldus de minister. De personeelsleden van de bewakingsdienst zullen onder meer tegemoet komen aan het onveiligheidsgevoel van de treinreizigers, het toezicht op en de bescherming van het vervoer van waardevolle goederen en fondsen. Het betreft dus taken die nu de facto door de spoorwegpolitie worden uitgevoerd, naast de eigenlijke politietaken. Door een amendement van collega Detremmerie en mijzelf geldt artikel 19 nu voor alle leden van de drie bijzondere politiediensten die in een bewakings- of inspectiedienst tewerk worden gesteld.

Tot slot voorziet artikel 20 in een stageperiode voor de personeelsleden van de spoorwegpolitie die naar de rijkswacht wensen overgeplaatst te worden. Zo kunnen maximaal 158 personeelsleden van de spoorwegpolitie op hun vraag door de NMBS ter beschikking worden gesteld van de rijkswacht voor een stageperiode van

drie maanden vóór de datum van hun overplaatsing met het oog op hun latere overplaatsing naar het operationeel korps van de rijkswacht. Tijdens die periode behouden deze personeelsleden hun oorspronkelijke rechtstoestand. Door een amendement van collega Tant werd aan dit artikel toegevoegd dat de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit het aantal van 158 personeelsleden kan verhogen.

Het ontwerp van "kleine politiewet" werd op 29 september in de bijzondere commissie aangenomen met 11 stemmen tegen 5 en 1 onthouding. Na de goedkeuring van het verslag in de bijzondere commissie werden nog drie amendementen ingediend. Deze amendementen werden vanmiddag in de bijzondere commissie toegelicht en aangenomen.

Ten eerste diende de regering een amendement in op artikel 2. Voortaan kan ook het leidinggevend personeel, zoals de waterschouten, geïntegreerd worden in de rijkswacht, zonder rekening te houden met hun leeftijd. De Koning kan dus bij het bepalen van de nadere regels geen leeftijdsgrens invoeren.

Ten tweede diende collega Tant twee amendementen in.

Een eerste amendement, dat trouwens werd aangenomen in de bijzondere commissie, vult het vijfde lid van artikel 20 aan. Indien de Koning het aantal personeelsleden van de spoorwegpolitie dat wordt geïntegreerd in de rijkswacht wenst te verhogen, moet de getalsterkte van het operationeel korps van de rijkswacht evenredig worden verhoogd.

Een tweede amendement, dat tevens werd aangenomen door de commissie, voegt een nieuw artikel 20bis in. Indien de Koning beslist het aantal van 158 personeelsleden van de spoorwegpolitie te verhogen, moet dat ook mogelijk zijn voor de 187 leden van de zeevaartpolitie en de 35 leden van de luchtvaartpolitie. Ook voor deze twee bijzondere politiediensten kan de Koning, luidens het amendement, de aantallen verhogen die kunnen worden geïntegreerd in de rijkswacht. Het wetsontwerp werd in de commissie aangenomen met 8 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

De voorzitter : De heer Willy Cortois heeft het woord.

De heer Willy Cortois (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de zogenaamde "kleine politiewet" wordt gemakkelijk verwezen naar het Octopusakkoord, ter

verrechtvaardiging van het wetsontwerp houdende integratie van de zeevaartluchtvaart- en spoorwegpolitie bij de rijkswacht.

(Onderbreking door de heer Hans Bonte)

De voorzitter : Mijnheer Bonte, aangezien slechts één lid van de regering aanwezig is, verzoek ik u hem niet te storen, want hij moet luisteren naar het betoog van de spreker.

De heer Willy Cortois (VLD) : Vanmorgen luisterde minister Van den Bossche wel aandachtig, mijnheer de voorzitter, en ik hoop dat hij dat deze namiddag eveneens zal doen.

De heer Van den Bossche, vice eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken : Ik luister aandachtig.

De heer Willy Cortois (VLD) : Waarvan akte.

En vermits u dan toch aandachtig luistert, mijnheer de minister, is de bewering als zou dit wetsontwerp als het ware passen in de geest en het kader van het Octopusakkoord, volgens de VLD, politiek en intellectueel niet helemaal correct.

In het Octopusakkoord wordt bepaald dat op federaal niveau een algemene directie bij de politie wordt belast met de bijzondere politie-opdrachten. Hiermee wordt onder meer uiteraard bedoeld de taken die tot op heden door de hiervoor genoemde gespecialiseerde politiediensten werden uitgevoerd. Er wordt aldus naar verwezen in het Octopusakkoord.

Hetzelfde Octopusakkoord stipuleert echter dat het geheel van de doelstelling moet worden gerealiseerd op harmonieuze en coherente wijze en dat, parallel hiermee, het personeel op harmonieuze wijze moet worden geïntegreerd in het nieuwe personeelsstatuut.

Samen met andere partijgenoten interpreteer ik de inhoud van het Octopusakkoord als zou de overstap naar het toekomstige eenheidsstatuut moeten verlopen vanuit het huidige statuut. Wij vinden amper iets terug over een tussenstap.

Toch stellen wij vast dat in dit wetsontwerp sprake is van een tussenstap, in die zin dat eerst moet worden overgestapt naar het statuut van de "oude rijkswacht" om nadien, in een tweede fase, over te stappen naar het toekomstige eenheidsstatuut.

Volgens mij bestaat er een niet te ontkennen chronologische reden waardoor dit wetsontwerp geenszins past in

de geest van het Octopusakkoord. Immers, het wetsontwerp zoals het thans voorligt, werd goedgekeurd tijdens de Ministerraad van 6 december 1996 of 1997, in een totaal andere context en in een volledig verschillende optiek dan deze waarin het Octopusakkoord tot stand kwam.

Het is dus geen finalisering van de integratie zoals ze in het Octopusakkoord is opgenomen. Wij hebben de indruk dat het om een haastig en snel georganiseerde overheveling van de gespecialiseerde diensten naar de rijkswacht gaat, vooraleer het federale politieniveau gestalte en uitvoering heeft gekregen.

Ik voeg er nog aan toe dat dit ontwerp in wezen in tegenspraak is met de bewoordingen van het Octopusakkoord, waarin uitdrukkelijk wordt gewaarschuwd voor een overhaaste aanpak en waarin vooral wordt beklemtoond dat de hele hervorming alleen kan slagen zo zij kan rekenen op de medewerking van gemotiveerd personeel dat zich kan terugvinden onder meer in de bepalingen van het toekomstig nieuw eenheidsstatuut voor de politiediensten.

Mijnheer de minister, ik heb de indruk dat na de lange discussie in de commissie waarbij - dit was positief - ook hoorzittingen werden gehouden met de vertegenwoordigers van de betrokken politiediensten, op geen enkele overtuigende wijze werd aangetoond dat deze geforceerde en snelle overheveling naar de "oude rijkswacht" een noodzaak is en een positieve preliminaire fase kan betekenen in de realisatie van het Octopusakkoord.

Uit de hoorzittingen heb ik geleerd dat het personeel van de gespecialiseerde diensten zelf met deze geforceerde en snelle opname in de rijkswacht op zijn zachtst uitgedrukt niet erg enthousiast is. Deze mensen hebben willen zeggen dat de hele operatie van de "kleine politiewet" er eigenlijk een is die men reeds lang had willen uitvoeren, met name een versterking van de huidige rijkswacht.

Een andere bedenking is dat de titel van het wetsontwerp enigszins misleidend is. Ik blijf voorzichtig in mijn bewoordingen. De titel luidt : "Wetsontwerp houdende integratie van de zeevaartpolitie, de luchtvaartpolitie en de spoorwegpolitie in de rijkswacht". In werkelijkheid gaat het echter niet om de totale overheveling van het geheel van deze politiediensten, vermits uit het ontwerp blijkt dat op een totaal effectief van 679 personeelsleden slechts plaats is gemaakt bij de rijkswacht voor 380 personeelsleden. Zeggen dat het om een integratie van een gespecialiseerde

politiedienst gaat, betekent voor de naïeve lezer misschien dat deze politiedienst in een andere structuur wordt geïntegreerd, terwijl het in werkelijkheid slechts om een deel van de dienst gaat; 299 mensen komen willens nillens terecht bij een particuliere inspectie- en bewakingsdienst met een heel wat beperkter afgebakend territorium en uitgeholde politionele bevoegdheden.

Volgens sommigen is het cijfer van 380 personeelsleden die effectief naar de rijkswacht worden getransfereerd en in een volgende fase naar de federale politie bepaald om tegemoet te komen aan wat de rijkswacht niet na het Octopusakkoord, maar lang voordien wenste.

Ik geef toe dat de regering na de besprekingen in de bevoegde commissie wat gas heeft teruggenomen en haar standpunt heeft aangepast. De regering kan ermee akkoord gaan dat het aantal van 380 bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit kan worden aangepast.

Ander positief punt is de beslissing van de regering de leeftijdsgrens van 50 jaar niet in aanmerking te nemen zodat de leeftijdsgrens de overheveling van leidinggevend personeel van de gespecialiseerde diensten naar de gespecialiseerde diensten van de rijkswacht en de federale politie niet in de weg zal staan. Het siert de regering dat zij met de indiening van een amendement terzake verhindert dat een deskundig potentieel door een arbitraire leeftijdsgrens buitenspel zou worden gezet.

Mijnheer de minister, tijdens de besprekingen in de commissie heeft een gevoel van ongenoegen zich meester gemaakt van de VLD. Door het voorliggende wetsontwerp bij het parlement in te dienen en op haar meerderheid te rekenen om het goed te keuren, stelt de regering de Octopuspartijen voor een voldongen feit. De snelle overheveling van de gespecialiseerde politiediensten naar de rijkswacht strookt niet met de geest en evenmin met de vooropgestelde timing en aanpak van het Octopusakkoord.

Deze snelle overheveling doet heel wat vragen rijzen over het gebruik van in Ministerraad overlegde koninklijke besluiten met betrekking tot de grote politiehervorming. Op die manier - ik wik en weeg mijn woorden - krijgt de uitvoerende macht heel wat volmachten bij de uitvoering van het Octopusakkoord.

(Onderbreking door de heer Jef Tavernier)

Minister **Van den Bossche**: De heer Tavernier spreekt met wijsheid.

De heer **Willy Cortois** (VLD): Mijnheer de minister, is het een element van de nieuwe politieke cultuur van het Vlaams Parlement of van het onderwijs - na zoveel jaren voogdijminister te zijn geweest, kan het moeilijk anders - dat een minister een parlementslid beoordeelt op zijn wijsheid?

Blijkbaar bent u, bij uw terugkeer naar het federaal Parlement, erover verbaasd dat vanop de parlementsbanken zoveel wijsheid wordt gesproken.

Ik kom tot mijn besluit. Met deze "kleine politiewet" zijn wij veraf van de geest van het Octopusakkoord. Het moet de parlementsleden van alle fracties toch aanzetten tot enige alertheid om erover te vragen dat de regering, hoe ze ook is samengesteld, bij de uitvoering van de "grote politiewet" wel degelijk de geest van het Octopusakkoord respecteert.

Mijnheer de minister, ik hoop dat u de boodschap hebt begrepen dat de VLD bij dit wetsontwerp een negatief stemgedrag zal aannemen. De VLD-fractie is de mening toegedaan dat het wetsontwerp voor de kleine politiehervorming door ons niet kan worden beschouwd als een logisch uitvloeisel, als een logische uitvoering van het Octopusakkoord zelf. Ik moet u dus aankondigen dat de VLD bij de stemming over dit ontwerp zal tegenstemmen.

Le **président**: La parole est à M. Didier Reynders.

M. **Didier Reynders**, président du groupe PRL-FDF: Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, je ne vais pas prolonger le débat sur ce qu'on appelle le petit projet police. Je vais revenir à une remarque fondamentale sur ce projet, à laquelle M. Cortois vient de faire allusion. Il s'agit de savoir s'il convient de transférer des services de police ferroviaire, aéroportuaire ou maritime vers la gendarmerie avant d'avoir mis sur papier l'ensemble du grand projet de réforme pour lequel tout le monde insiste aujourd'hui sur la nécessité de faire participer le personnel de manière active, sur base d'un nouveau statut dans lequel chacun devrait savoir quel sera son sort futur.

La question reste d'actualité avant le vote. Une expérience encore toujours d'actualité a été vécue en la matière et d'autres techniques pourraient être utilisées plutôt que celles que vous choisissez.

L'expérience est malheureusement celle du comité supérieur de contrôle. Je crois qu'il y a même eu une déclaration

gouvernementale sur ce sujet: on nous a dit qu'on allait renforcer la lutte contre la corruption, de manière radicale, en essayant de faire en sorte non seulement qu'elle ne sévisse plus dans le secteur public mais même qu'elle disparaisse du secteur privé puisqu'on allait créer des imputations spécifiques et des services qualifiés.

La première mesure prise par le gouvernement a été de supprimer le comité supérieur de contrôle, tout en nous annonçant qu'il serait transféré dans les services de la police judiciaire. Pendant tout ce processus et depuis, nous nous sommes posé énormément de questions sur la situation exacte des agents de cet ancien comité supérieur de contrôle. Encore aujourd'hui, je regrette profondément que l'on n'ait pas attendu une réforme d'ensemble, définissant clairement la place d'un service de lutte contre la corruption, avant de supprimer le service existant qui était le comité supérieur de contrôle.

Ce précédent nous inquiète quand nous constatons aujourd'hui des transferts d'autres personnels vers un autre corps de police, la gendarmerie.

Pour ce qui concerne les services spéciaux de police qui sont évoqués aujourd'hui, la première impression est qu'à l'époque l'état-major de la gendarmerie, relayé par vos prédécesseurs, souhaitait vraiment disposer d'un certain nombre d'effectifs et de missions supplémentaires, pour se positionner avant la réforme. C'est une vieille formule. Je crois que c'est le cardinal de Retz qui disait qu'il est toujours bon de se mettre en "prétention". En le paraphrasant, je dirais que l'état-major de la gendarmerie estimait qu'il était toujours bon de se renforcer avant un affrontement. C'est ce que pensaient probablement un certain nombre de responsables de la gendarmerie.

J'ai toujours perçu ce projet comme étant la volonté d'un des services de police d'aborder la réforme d'ensemble en meilleure forme, en tout cas avec un peu d'embonpoint, avec quelques effectifs en plus.

Ce que je comprends moins, c'est que l'on continue dans cette voie alors que l'accord sur la réforme d'ensemble existe, alors que l'on sait quels vont être les services de police fédérale, d'une part, et les services de police locale, de l'autre. A partir du moment où ces deux ensembles sont mis en place dans une structure intégrée à deux niveaux, pourquoi encore vouloir anticiper? Peut-être parce que des mesures ont été prises. Je pense à la suppression de la Régie des voies aériennes pour laquelle

il faut bien trouver un réceptacle. Mais pourquoi toujours aller dans cette voie de transfert des personnels ? Je vous l'ai dit ainsi qu'à votre prédécesseur en commission, il me semble qu'il est tout aussi efficace de transférer sur ces personnels, pour exercer un certain nombre de missions, l'autorité des sociétés qui en ont la charge ou du ministre des transports qui en a la responsabilité aujourd'hui, vers la gendarmerie et vers le ministère de l'Intérieur comme instance de tutelle.

On peut très bien considérer, par des protocoles d'accord, que ce transfert a lieu. C'est un transfert sur la gestion des personnels, sur la direction de ce personnel dans le cadre de missions spécifiques, mais ce n'est pas un transfert qui entraîne un changement de statut.

Je considère qu'il est tout à fait possible de travailler de cette façon et de ne pas opérer deux transferts successifs des mêmes personnes, à savoir ne pas demander à des agents aujourd'hui de choisir d'entrer dans la gendarmerie ou de rester dans des services de gardiennage, au sein d'entreprises publiques comme la SNCB, et ensuite, lorsque le statut unique aura été mis en place, de choisir encore en faveur ou non du nouveau statut applicable à tous les policiers.

Au moment où on se préoccupe beaucoup de l'adhésion des personnels à la réforme des polices, il serait préférable de mettre en place en un seul tenant toute la réforme concernant le personnel. Il serait préférable, selon moi, d'imaginer le transfert de la compétence de l'autorité par voie de protocole.

En conclusion, je ne comprends pas très bien la remarque de M. Tobback, et que vous avez reprise, selon laquelle travailler par le biais d'un protocole d'accord avant l'entrée dans le statut unique, nous fera perdre deux à trois ans. Je ne comprends pas pourquoi la discussion sur l'intégration de ces personnels serait plus longue au moment du statut unique que l'intégration des personnels de gendarmerie, de police judiciaire ou de police communale. Car, lorsqu'on parle d'un transfert d'autorité et ensuite du statut unique, on s'inscrit dans la logique de la réforme imaginée, c'est-à-dire une réforme qui au plus tard, au début du deuxième trimestre de 2001, sortirait l'ensemble de ses effets, y compris sur le plan local.

Dans quelle mesure estimez-vous impossible d'intégrer les transferts de personnel de la police maritime, ferroviaire ou aéroportuaire dans le même mouvement que l'intégration de

ces personnels de la gendarmerie ou de la police judiciaire ou des polices communales ? Cela me paraît d'autant plus difficile à percevoir que, même si vous transférez ces personnels vers la gendarmerie, ils devront ensuite faire l'objet d'un nouveau passage vers le statut unique.

Bien entendu, si l'on devait passer, dans deux ans, d'une police ferroviaire à la gendarmerie et ensuite au statut unique, je comprendrais qu'on perde du temps, mais passer, au moment où les gendarmes, les policiers communaux et de la PJ entreront dans le statut unique, du statut de police ferroviaire au nouveau statut de la police, ne demande pas davantage de temps. En quoi est-ce plus long si le membre du personnel provient du chemin de fer, des aéroports ou de la police maritime plutôt que de la gendarmerie ou de la police judiciaire ?

J'ai l'impression que c'est presque par inertie que l'on continue à faire avancer ce projet. Il était mû par une volonté réelle de renforcer un corps de police avant les accords. A présent que ces accords sont conclus, ce projet continue à progresser par inertie, simplement parce que le mouvement a été lancé et que, dès lors, on tente de trouver des arguments en prétextant une catastrophe quelconque.

Je reste convaincu de l'utilité des protocoles d'accord tout en assurant à tous les membres du personnel la faculté d'un choix à terme, comme tous les autres policiers de ce pays, lorsqu'il s'agira de passer dans le nouveau statut unique, qui devrait déjà être présenté avant la fin de cette année en commission Police.

C'est la raison pour laquelle nous ne voterons évidemment pas ce projet, non que nous soyons opposés à l'intégration de ces services de police dans la nouvelle structure policière, mais parce que nous persistons à croire que la méthode retenue n'est pas la meilleure et qu'il était possible de mieux encourager les membres de ces différents services de police spéciale, à travers un mouvement tout à fait identique à celui réservé aux gendarmes ou aux membres des polices judiciaires ou communales.

De voorzitter : De heer Paul Tant heeft het woord.

De heer Paul Tant, voorzitter van de CVP-fractie : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil eerst even de heer Vanpoucke, rapporteur, feliciteren met zijn samenvattend, en toch vrij volledig verslag.

Hier werd er al aan herinnerd dat het vandaag besproken wetsontwerp reeds in de commissies was ingediend nog voor het Octopusakkoord was gesloten. Ik verheer u niet dat mijn fractie en ik zelf enige twijfel hadden over de opportuniteit om dit wetsontwerp afzonderlijk voort te behandelen, dan wel het te behandelen in het geheel van de globale politiehervorming. De heer Reynders heeft zijn betoog met dit punt gesloten, maar ik begin het mijne ermee. Wij hebben ons inderdaad laten overtuigen om de afzonderlijke behandeling voort te zetten.

Dit gebeurde, ten eerste, omdat de te volgen procedure, met onder andere het overleg met de representatieve vakbonden, reeds had plaatsgevonden. Het leek dan ook niet onlogisch om rekening te houden met de afgelegde weg. Om snel te werken, kon dit best worden benut.

Ten tweede staan wij voor een globale politiehervorming die hier straks zal worden besproken. Zij impliceert dat wij proberen om structureel tot een geïntegreerde politie te komen op twee niveaus, waarbij uiteraard belangrijk is dat de politiefunctie zoveel mogelijk wordt uitgezuiverd. Dit geldt vooral omdat de gespecialiseerde politiediensten als zee- en luchtvaartpolitie en spoorwepolitie niet alleen zuiver politiewerk verrichten, maar ook bewakingsopdrachten vervullen. Een niet onbelangrijk gedeelte van hun opdracht bestaat erin goederen te bewaken en te zorgen voor vlot verkeer in stations, op vliegvelden enzovoort. Het lijkt mij nuttig dit atypische politiewerk af te zonderen van het zuivere politiewerk, wat de mogelijkheid tot het uitoefenen van lijfswang inhoudt. Nu wij voor een integratiebeweging staan is het nuttig het begrip "politie" en de politiefunctie uit te zuiveren. Dit is een van de ambities van dit "kleine ontwerp".

Ten derde volg ik de heer Reynders niet helemaal. Volgens mij is het in het voordeel van de personeelsleden dat zij nu kunnen kiezen. Immers, de huidige wet bepaalt dat zij kunnen kiezen voor hun bestaand statuut. Misschien of zelfs wellicht zal in die mogelijkheid ook bij de grote operatie worden voorzien, maar in elk geval hebben zij die keuze nu. De rest moeten zij nog even afwachten. In zekere zin kan het voor de betrokken personeelsleden goed zijn deze keuze nu te kunnen maken. Willen zij zeker zijn, dan kunnen zij deze nu maken. Tot daar een aantal argumenten die er mijn fractie toe hebben geleid dit "kleine ontwerp" afzonderlijk goed te keuren.

Ik wil nog wel een bijzondere zorg van mijn fractie vertolken: de zorg om David te vrijwaren van Goliath. Kleinere politiediensten worden immers geïntegreerd in een grotere politiedienst en daar heb ik geen moeite mee, mits de criteria die worden gebruikt om hen in te schakelen in de graden van de rijkswacht niet enkel betrekking hebben op kennis, ervaring enzovoort die typisch is voor de rijkswacht, maar dat ook rekening wordt gehouden met de typische vaardigheden van deze personeelsleden. Ik denk bij voorbeeld aan de nautische kennis van de mensen van de zeevaartpolitie. Dat is hun specialiteit, maar daarmee moet ook rekening worden gehouden bij hun inschakeling in het globale personeelsbestand. De rijkswacht neemt immers deze opdrachten over.

Ik wou daarvoor pleiten. Als men mensen in een groter geheel wil opnemen, kan men niet zomaar de criteria hanteren die gelden in de "ontvangende" politiedienst.

De voorzitter: De minister heeft het woord.

De heer **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken: Mijnheer de voorzitter, ik wil de heer Tant geruststellen want dat is precies de filosofie die in deze aanlegenheid wordt gehanteerd. Trouwens, er werden getallen genoemd die uitgaan van de identificatie van de specifieke politietaken en de omzetting ervan in een soort fulltime-equivalent. Op dat vlak moeten we gebruik maken van de specifieke kennis die we vervolgens moeten trachten te integreren in het geheel. Uw redenering zal volgens mij dan ook gevolgd worden. We hadden uw redenering niet kunnen volgen indien we alles hadden overgenomen. Doordat we een beperking doorvoeren, met daarbij de mogelijkheid voor de regering om later nog wijzigingen aan te brengen, kunnen we specifieke bekwaamheden valoriseren en moeten we mensen niet testen op bekwaamheden die ze in hun vorige beroeps carrière niet moesten ontwikkelen.

De voorzitter: De heer Paul Tant heeft het woord.

De heer **Paul Tant** (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

Als ik mensen uit deze politiediensten hoor, stel ik vast dat een van hun problemen vooral te wijten is aan een gebrek aan informatie. Ik heb hetzelfde gezegd tijdens het debat over de *State of the Union*. Als ik spreek met

politiemensen stel ik vast dat hun ongerustheid eigenlijk te wijten is aan het feit dat zij niet op de hoogte zijn en zelfs niet weten waar ze met hun vragen terecht kunnen. Mijnheer de minister, ik zeg niet dat op alle vragen bij voorbaat een antwoord moet beschikbaar zijn maar het is reeds heel wat als men weet dat er wordt geluisterd. Als er in het kader van de globale politiehervorming wordt gedacht aan de oprichting van een informatiedienst moeten mensen uit deze gespecialiseerde politiediensten eveneens op deze dienst kunnen terugvallen.

Mijnheer de voorzitter, ik wou nog even stilstaan bij de amendementen die werden goedgekeurd. Deze amendementen hebben tot doel twee zaken met elkaar te verzoenen. Aan de ene kant moeten wij ervoor zorgen dat de openbare dienst optimaal kan worden georganiseerd - volgens mij is dit de eerste opdracht van elke verantwoordelijke overheid - en aan de andere kant moet in die dienst gemotiveerd personeel aanwezig zijn. Als mensen de overstap naar een andere dienst moeten maken, lijkt het mij ook nuttig dat zoveel als mogelijk met hun voorkeur rekening wordt gehouden.

De CVP-fractie - net als zowat alle collega's trouwens - wil haar tevredenheid uitdrukken over het feit dat binnen de behoeften van de dienst ook rekening zal worden gehouden met de verwachtingen en ambities van de personeelsleden. Volgens mij hebben we er goed aan gedaan op dat punt enige bijsturing door te voeren.

Mijnheer de minister, via amendering hebben wij gepleit voor de invoering van een artikel 20bis. Mensen uit de luchtvaart- en zeevaartpolitie worden daardoor op dezelfde manier behandeld als diegenen van de spoorwegpolitie. Als ongenoegen ontstaat, is dat vaak omdat men zich op een ongelijke wijze behandeld voelt. Zonder de evenwichten, de reële behoeften of de kostprijs in het gedrang te brengen, lijkt het mij toch nuttig ook met deze overweging rekening te houden.

De voorzitter: De heer Patrick Van Gheluwe heeft het woord.

De heer **Patrick Van Gheluwe** (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, reeds in de Ministerraad van 6 december 1996 werd beslist dat met het oog op een betere bestrijding van de criminaliteit de eigenlijke algemene politieopdrachten die aan de zeevaart-, luchtvaart- en spoorwegpolitie waren toevertrouwd, beter door de rijkswacht worden opgenomen. Het is immers een

bekommering van ons allen dat het eigenlijke politiewerk enkel wordt verricht door politiemensen en dat een interne bewakingsdienst de andere taken, zoals inspectie of bewaking van goederen en gebouwen, op zich neemt. Ook de bevolking wordt er zich sterker van bewust dat enkel politiemensen politionele taken mogen uitoefenen, van wie zij overigens een kordaat optreden verwachten.

Het ontwerp betreffende de integratie van de zeevaart-, luchtvaart- en spoorwegpolitie in de rijkswacht werd langdurig besproken met de verantwoordelijke ambtenaren en de vakbonden. De overgang naar de rijkswacht garandeert de zeevaart- en luchtvaartpolitie hun oorspronkelijk statuut, hoewel ze nu of later voor het rijkswacht- of politiestatuut kunnen kiezen. De spoorwegpolitie krijgt onmiddellijk het statuut van het rijkswachtpersoneel. Op die manier komt men tot een rationalisatie van het politielandschap op een sociaal aanvaardbare wijze.

In de commissievergaderingen spitste de discussie zich toe op twee items, namelijk de vraag of die bijzondere politiediensten wel moesten worden geïntegreerd vóór alle politiediensten tot een eenheidspolitie op twee niveaus werden samengesmolten, dan wel of dat kon wachten op de grote integratie. Voorts vroeg men zich af of inderdaad slechts een vooraf vastgesteld beperkt aantal politiemensen uit de verschillende politiediensten naar de rijkswacht mocht overgaan en de vrije keuze door deze verplichting niet in het gedrang kwam, dan wel of men het aantal personen die wensen over te gaan, vrij moet laten.

Tijdens de hoorzittingen met de leidende ambtenaren en de vertegenwoordigers van de vakbonden vernamen wij dat niemand zicht had op het aantal vrijwilligers dat de overstap zou willen maken. Het konden er dus meer zijn dan het vermelde aantal, maar ook minder. In ieder geval had ik de indruk dat de keuze van de personeelsleden, zowel degenen die kiezen voor de overstap naar de rijkswacht en dus uitsluitend politioneel werk zullen doen, als degenen die wensen te blijven en andere taken dan politionele zullen verrichten, zou afhangen van de statutaire mogelijkheden en de taakomschrijving van de toekomstige functie. Mijns inziens leken de personeelsleden zelf nog niet goed te weten welk profiel van hen bij een eventuele overstap wordt vereist. Hier is er nog duidelijk werk voor de boeg om de betrokkenen zo correct mogelijk te informeren, zodanig dat zij met kennis van zaken een verantwoorde keuze kunnen maken.

In de commissie heb ik ervoor gepleit om het aantal personeelsleden die mogen overstappen, vrij te laten, zodat het principe van de vrijwilligheid maximaal wordt gerespecteerd, zowel wanneer er meer, als wanneer er minder gegadigden zijn. Het doet mij dan ook genoegen dat het ontwerp op voorstel van de minister werd aangepast, zodat de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit deze aantallen kan aanpassen. Zo wordt het mogelijk om desgevallend een groter aanbod meer valabele kandidaten op te vangen.

Het grootste discussiepunt was wel of deze zogenaamde kleine integratie nu moest gebeuren, dan wel of ze moest wachten, des te meer nu het Octopusakkoord de grote integratie tegen 2001 regelt.

Toen het ontwerp in 1996 op de Ministerraad werd besproken, waren daar reeds jaren van voorbereidend werk aan voorafgegaan. Bovendien is men intussen blijven onderhandelen. De integratie wordt dus helemaal niet op een drafje afgehandeld. Tijdens die onderhandelingen was er uiteraard nog geen sprake van een Octopus-overleg of -akkoord. Dat is ook de reden waarom er bij de spoorweg en de Regie der Luchtwegen maatregelen werden genomen om de overgang mogelijk te maken. Uitstel brengt onvermijdelijk problemen met zich, niet alleen voor de werking, maar vooral voor het personeel.

Toen ik in de commissie mij erover verwonderde dat de Octopusonderhandelaars wel op de hoogte waren van dit wetsontwerp en eraan zo weinig aandacht hadden aan geschonken - zoals uit de commissiebesprekingen bleek - terwijl men nu blijkbaar op uitstel wilde aansturen, beklemtoonde de minister dat in het hoofdstuk "Fasering" in het Octopusakkoord de volgende zin voorkomt en ik citeer: "het finaliseren van de integratie van de bijzondere politiediensten".

De voorzitter: De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU): In de oorspronkelijke tekst stond dat men zou overgaan tot de finalisering van de bijzondere politiediensten in de rijkswacht. Op vraag van een aantal partijen, betrokken bij het Octopusoverleg, werden de laatste woorden "in de rijkswacht" weggelaten.

De finalisering van dit wetsontwerp betekent niet dat het via de rijkswacht moet gaan. Er is dus helemaal geen tegenstrijdigheid tussen wat in het Octopusakkoord staat en datgene waarvoor een aantal partijen hier pleiten.

Ik zou dus graag vernemen hoe u daartegenover staat.

De voorzitter: De heer Willy Cortois heeft het woord.

De heer Willy Cortois (VLD): Mijnheer de voorzitter, de argumentatie ontwikkelt door de heer Van Gheluwe, vertoont toch enkele zwakheden.

Ten eerste, de heer Vanpoucke, rapporteur, heeft bij het begin van zijn verslag gezegd dat de bespreking van de kleine politiewet werd aangevat in de commissie voor de Binnenlandse Zaken. De werkzaamheden werden daar stilgelegd en men heeft de overheveling naar de bijzondere commissie voor de politiehervorming gevraagd, omdat men van mening was dat het eerst daar thuishoorde.

Ten tweede, u verwijst naar het Octopusakkoord. Ik heb uiteraard de tekst niet mee uitgeschreven maar ik heb hem toch met de nodige aandacht gelezen. Als niet-deelnemer stel ik, na lectuur, vast dat er inderdaad staat dat de integratie van de bijzondere diensten moet geschieden op een harmonische wijze en niet in het kader van het Octopusakkoord.

Dat betekent dat in de geest van velen de bijzondere politiediensten eigenlijk naar een stad zouden worden overgeheveld of deel uitmaken van de nieuwe politiestructuur.

Hoe verklaart u dat het de doelstelling is en er een overheveling gebeurt, vooraleer deze politiestructuur tot stand komt? De logica van de onderhandelaars was eigenlijk wel dat de bijzondere politiediensten zouden worden overgeheveld in het kader van het federaal politieniveau, maar om dit te kunnen waarmaken was het nogal evident dat het federaal politieniveau moet bestaan.

Ik meen mij trouwens te herinneren dat onder meer de heer Reynders dezelfde redenering heeft gevolgd. Men gaat finaliseren in het kader van de nieuwe structuur. Maar hoe kan men finaliseren zolang die nieuwe structuur niet bestaat?

Daar hebben zich een aantal mensen - en ik druk mij voorzichtig uit - gepakt gevoeld.

Het is trouwens evident dat dit wetsontwerp enkel en alleen de steun geniet van de klassieke legeringsmeerderheid. Bovendien is het ook geen wetsvoorstel in het kader van het Octopusakkoord maar een oud wetsontwerp van de regering zelf.

Wij staan erop dit onderscheid duidelijk te maken. Ik voeg eraan toe dat dit voorval ons aanzet tot enige alertheid inzake de uitvoering van het Octopusplan.

Daarmee hebben wij onze les klaar en duidelijk geleerd.

De heer Patrick Van Gheluwe (SP): Mijnheer Van Hoorebeke, mijnheer Cortois, u zegt dat mijn redenering zwak is. Ik denk dat vooral de manier waarop u hetgeen u in gedachten had hebt neergepend, zwak is. Ik lees enkel wat er staat. Het gaat om de finalisering van de integratie van de bijzondere politiediensten. Er staat niet in dat het om een integratie in de rijkswacht gaat, maar er staat ook niet in dat het niet om een integratie in de rijkswacht gaat. Er staat alleen in dat er een finalisering is. Als u iets in gedachten had en u zat aan de onderhandelingsstafel, stel ik mij de vraag waarom u dat niet in teksten hebt omgezet. Ik kan enkel oordelen over hetgeen op papier staat.

De heer Willy Cortois (VLD): Het is de evidentie zelf! De doelstelling is het opzetten van een nieuwe politiestructuur op federaal niveau. Als men dan spreekt over de finalisering van de integratie van de bestaande politiediensten dan kan dat enkel in het kader van de nieuwe politiestructuur gebeuren.

De voorzitter: De minister heeft het woord.

Minister Van den Bossche: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat er enerzijds een punt is van finale overeenstemming en anderzijds een discussie. De finale overeenstemming bestaat erin dat het uiteindelijke doel zowel door collega Cortois als door de andere sprekers wordt gedeeld. Daarover zijn wij het eens. We verschillen evenwel van mening wat de weg naar dat uiteindelijke doel betreft. In het voorliggende ontwerp wordt gekozen voor een tussenstap, terwijl de heer Cortois van mening is dat het een globale eenheidsoperatie moet zijn. Dat is een kwestie van kiezen op welke wijze we naar dat gemeenschappelijke einddoel gaan. Meer is dat niet, minder ook niet.

Collega Cortois, ik erken dat dit wetsontwerp van de regering uitgaat, dat het te rijmen valt met het Octopusakkoord, maar dat het niet volledig was opgenomen in het Octopusakkoord. Vandaar ook dat het een ontwerp is.

De voorzitter: De heer Patrick Van Gheluwe heeft het woord.

De heer **Patrick Van Gheluwe** (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in elk geval is uit de hoorzittingen gebleken dat de vertegenwoordigers - de ambtenaren - van de bijzondere politiediensten er voorstander van zijn de kleine integratie onmiddellijk door te voeren.

Bij de vakbonden leven verscheidene standpunten. In één zaak waren zij eensgezind, met name dat het personeel zo snel mogelijk duidelijkheid wenst inzake haar situatie. Als men het ontwerp goedkeurt, is er onmiddellijk duidelijkheid. Dat is ook de weg die wij kiezen. Uitstellen en wachten op het eenheidsstatuut ingevolge de grote politiehervorming brengt minstens twee jaar langer onzekerheid voor het personeel van deze bijzondere politiediensten. Dan komt er onvermijdelijk een nieuwe onderhandelingsperiode die het samenbrengen van de diverse statuten hoegenaamd niet vergemakkelijkt.

Integendeel, indien de kleine integratie niet voorafgaand gebeurt, starten de onderhandelingen met de vakbonden van vooraf aan en liggen er zes verschillende statuten op de weegschaal in plaats van drie.

De startdatum van 2001 dreigt dan niet te worden gehaald, terwijl het ons doel is vanaf 2001 te kunnen starten met de nieuwe politiestructuur op twee niveaus.

De vakbonden hebben goede statutaire waarborgen gekregen. De personeelsleden van de bijzondere politiediensten die naar de rijkswacht overgaan kunnen opteren voor een eigen statuut, zij het met een uitdovend karakter.

Het personeel zal - na integratie - bij de grote samensmelting opnieuw kunnen kiezen.

Het zou onverantwoord zijn deze overgang nu af te blazen. Daarmee zouden wij ofwel het personeel in onzekerheid laten en demotiveren ofwel verbeteringen voorspiegelen waarover wij geen enkele zekerheid hebben.

De vertegenwoordigers van de vakbonden hebben laten horen dat ze ook op dat vlak niet alles hebben gekregen wat ze hebben gevraagd. Dat gebeurt bij elke onderhandeling.

Eén element was het onthouden waard, namelijk het stakingsrecht bij de rijkswacht. Hoewel ik persoonlijk voorstander ben van het stakingsrecht, meen ik toch beperkingen te mogen zien wanneer het de veiligheid van onze inwoners betreft. Het kan trouwens niet dat openbare veiligheidsdiensten of ordediensten de bevolking zouden kunnen "zelen".

De bevolking rekent op een openbare dienstverlening van de politie. Na de schokkende gebeurtenissen van de voorbije jaren kunnen wij het risico niet meer lopen de bevolking opnieuw in de steek te laten.

De **voorzitter** : De heer Willy Cortois heeft het woord.

De heer **Willy Cortois** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik zal niet meer onderbreken, maar wel een vraag stellen. Ik richt deze vraag zowel tot de minister als tot de SP.

Mijnheer Van Gheluwe, moet ik uit uw betoog afleiden dat de SP - dat is interessant om te vernemen - en de minister van Binnenlandse Zaken voorstanders zijn van het ontzeggen van het stakingsrecht aan de gemeentelijke politie ?

De heer **Patrick Van Gheluwe** (SP) : Ik ben inderdaad geen voorstander van het stakingsrecht van veiligheidsdiensten, die op die manier de bevolking kunnen gijzelen, tenzij er een specifieke regeling wordt getroffen. In de ziekenhuizen gaat het ook zo. Men kan niet alles platleggen. Er moeten regelingen worden getroffen in geval van een stakingsaanzegging.

De heer **Willy Cortois** (VLD) : Het gaat hier niet over de ziekenhuizen, het gaat over de gemeentelijke politie. Ik vraag dus, eerst aan de SP en dan aan de regering, in de volgorde die u onderling mag bepalen, of u tegen het stakingsrecht van de gemeentelijke politie is.

De heer **Patrick Van Gheluwe** (SP) : Ik meen dat ik duidelijk ben geweest. Ik ben inderdaad niet voor stakingsrecht bij de gemeentepolitie.

De heer **Willy Cortois** (VLD) : Is dat het standpunt van de SP ?

De heer **Patrick Van Gheluwe** (SP) : Dat is mijn standpunt.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Van den Bossche** : Mijnheer de voorzitter, hoewel het ongewoon is de regering naar haar intenties te vragen, wil ik collega Cortois geruststellen. Het stakingsrecht, zoals het in de privé-sector bestaat, is in het geval van de gemeentepolitie onmogelijk. Hoe men het achteraf ook formuleert, het moet gegarandeerd zijn dat op elk moment de functie, die eigen is aan de politiediensten en die essentieel is voor de maatschappij, onverkort moet kunnen worden uitgevoerd.

De **voorzitter** : De heer Patrick Van Gheluwe heeft het woord.

De heer **Patrick Van Gheluwe** (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij zeggen duidelijk ja aan deze integratie.

Ten eerste, deze regeling brengt duidelijkheid voor het personeel.

Ten tweede, het is onvoorstelbaar dat geprivatiseerde bedrijven, zoals we ze nu kennen, volwaardig politiewerk zullen verrichten. Het politiewerk moet aan de echte politiediensten als openbare dienstverlening worden toevertrouwd. Ik verwijs in dat verband naar de enquête in *Test Aankoop*, waaruit blijkt dat het onveiligheidsgevoel het nummer één is van de bekommernissen van de bevolking. Aangezien zowel in die enquête als in dit ontwerp het openbaar vervoer ten zeerste betrokken is, verlenen wij aan de bevolking een dienst door het ontwerp goed te keuren.

Ten derde, er moet een duidelijke scheiding worden gemaakt tussen de administratieve controles, het bewakingswerk en het eigenlijke politiewerk.

Om deze redenen zal de SP-fractie dit ontwerp volmondig goedkeuren.

De **voorzitter** : De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer **Jef Tavernier**, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zal mij bij de bespreking van dit wetsontwerp niet mengen in de discussie tussen de Octopuspartners. Ik stel echter wel vast dat zij naargelang hun positie een verschillende interpretatie geven. Dat roept vragen op over de degelijkheid van de akkoorden die zij hebben gesloten.

Bij de bespreking van dit wetsontwerp zijn een aantal zaken van belang. We moeten nagaan of het wel zin heeft om eerst dit wetsontwerp goed te keuren en daarna nog te discussiëren over de "grote politiewet" die in het kader van de Octopusonderhandelingen werd goedgekeurd. Met mijn bescheiden kennis van het dossier heb ik de indruk dat men voor de vlucht vooruit gekozen heeft. Misschien wil de rijkswacht in een betere positie komen om sterker te staan bij het begin van de onderhandelingen. Ook andere redenen kunnen meespelen. Toen wij een hoorzitting hielden, verklaarden drie groepen van de vijf die wij hadden uitgenodigd te pleiten voor uitstel. Een van de twee die wel voor de onmiddellijke uitvoering van dit wetsontwerp pleitte, was precies

een vertegenwoordiger van een echte rijkswachtvakbond. De mensen die worden overgeheveld vragen om de hele operatie in één keer en ten gronde, met kennis van zaken, uit te voeren. Alle elementen zijn dan voor iedereen duidelijk. Ik werd nog gesterkt in die opinie toen ik de minister deze namiddag hoorde spreken over de amendementen die door de regering en de heer Tant in extremis nog werden ingevoerd. Vanuit zijn rijke managementervaring stelde de minister dat er voor dit wetsontwerp geen normering was op basis van wetenschappelijk onderzoek. Hij zei dat men normaliter eerst de doelstellingen duidelijk moet formuleren en de structuur vastleggen. Aan de hand van de doelstellingen en de structuur kan men dan nagaan hoe men de mensen op het terrein in de structuur kan inschakelen. Voor personen die in dit kader niet passen moet men dan passende afscheidsvergoedingen of oplossingen voorzien. De minister heeft in de commissie duidelijk verklaard, zij het met iets geleerder woorden, dat men hier de kar voor het paard spant. Men krijgt een overheveling van een deel van de mankracht van de drie politiediensten naar de rijkswacht, maar men weet nog niet wat hun taak zal worden of die van de interne bewakingsfirma's die blijven bestaan.

Immers, er moeten op dat vlak nog protocolakkoorden worden gesloten. En dat is volgens mij toch vrij eigenaardig. Inderdaad, of men de zaak beschouwt vanuit het standpunt van het personeel dat een keuze moet maken of vanuit het standpunt van de veiligheid van de spoorweggebruiker, of van iemand die zich ergens in Zaventem of in een haven bevindt, in beide gevallen zou duidelijk moeten worden bepaald welke taak voor welke dienst is weggelegd. Maar de ontwerpen van protocolakkoorden in dat verband bestaan nog niet.

Met andere woorden, de personeelsleden kunnen hun keuze niet maken omdat zij niet beschikken over alle gegevens; zij weten niet welke taken aan de ene en aan de andere dienst zullen worden toebedeeld.

Minister Van den Bossche : Mijnheer Tavernier, u mag er ook geen karikatuur van maken.

Er werd een onderscheid gemaakt tussen de diensten en zij werden gesplitst, precies om politionele en niet-politionele diensten te creëren. Hun opdrachten zijn dus perfect gekend en het is niet moeilijk tot een definiëring ervan te komen.

De heer **Jef Tavernier** (ECOLO-AGALEV) : Mocht alles zo duidelijk zijn, mijnheer de minister, dan waren er toch al minstens ontwerpen of althans voorontwerpen van de protocolakkoorden.

Minister Van den Bossche : Wat is de huidige situatie ?

Er is een personeelskorps dat, in toekomstige termen uitgedrukt, politionele en niet specifiek politionele opdrachten uitvoert.

De zaken zijn weliswaar niet derwijze georganiseerd dat in hoofde van elk personeelslid kan worden bepaald wie behoort tot een politionele of niet-politionele dienst. Voor velen geldt het ware een gemengde tewerkstelling.

Thans komt het erop aan te trachten de taken langs beide kanten te hergroeperen en dit resultaat te vertalen in een fulltime equivalent. En dat is het gevoel dat momenteel wordt naar voren geschoven. De moeilijkheid is echter dat men niet vooraf en vanuit de nieuwe optie overging tot engineering van de processen.

In feite zal deze oefening in twee fases verlopen : eerst een inschatting *rebus sic stantibus*, om de verschillende deeltjes te hergroeperen en samen te tellen; en daarna kan het hele procesgebeuren worden herzien. Dan pas kan het personeelsbestand worden ingeschat.

Uiteraard is dat een uitdaging, maar hetzelfde geldt voor alle overgangssituaties. De overgangsfase zal echter snel verlopen; immers het maakt geen verschil uit met wat wij doen door eerst naar de rijkswacht over te hevelen en dan pas de tweede stap te zetten. Ook Octopus nadert zodanig snel dat het onmogelijk zal zijn om een ideaal typeschema te volgen.

De voorzitter : De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer **Jef Tavernier** (ECOLO-AGALEV) : Mijnheer de voorzitter, toch heb ik de indruk, gezien de overgangsbepalingen in het Octopusakkoord, dat een globale structuur wordt vastgelegd, rekening houdend met een overgangspanperiode van twee of zelfs bijna drie jaar, zodanig dat het personeelsbestand duidelijk kan worden bepaald en men optimaal van start kan gaan.

Maar in dit geval komt het mij voor dat de vereiste equivalenten als het ware met de natte vinger werden berekend. Op een gegeven ogenblik werd zelfs geopperd om de helft van het personeel

naar de ene dienst over te hevelen en de andere helft naar de andere dienst en dat nadien zal worden nagegaan wat er moest worden gewijzigd.

Welnu, ik vrees voor de spoorwegreiziger. Wie zal bevoegd zijn voor welk territorium ?

Ik moet wel toegeven, mijnheer de minister, dat u in de commissie, in tegenstelling tot uw voorganger die wat vaag bleef, duidelijk stelde dat de interne bewakingsdienst volledig zou vallen onder de wetgeving op de veiligheids- en bewakingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten.

Wat dat deel betreft ben ik tevreden met uw verklaring. Daarnaast weet u ook dat van de mensen die nog tot die specifieke diensten behoren, de vraag uitging om meer bevoegdheden te krijgen dan in de wettekst werd bepaald. Globaal gezien blijft bij mij echter de ongerustheid bestaan of met het goedkeuren van dit ontwerp de veiligheid van de man in de straat zal worden verhoogd. Ik heb daarbij mijn twijfels. Ik had liever gezien dat men eerst duidelijkheid had verschaft omtrent de verdeling van de bevoegdheden en over de aantallen die nodig zijn en dat pas dan over dit wetsontwerp zou worden gestemd. Omdat ik van mening ben dat men de kar voor het paard spant, zullen wij dit wetsontwerp niet goedkeuren.

De voorzitter : De heer Willy Cortois heeft het woord.

De heer **Willy Cortois** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik had graag de redenering van de heer Tavernier versterkt, vooral in het kader van wat de minister heeft geantwoord.

De minister heeft het verhaal opgedist dat men heeft gehandeld in het kader van een goed management. Daarbij werden de verschillende functies van elkaar gescheiden om tot fulltime equivalenten te komen. De minister geeft zelf toe dat het een bijzonder moeilijke operatie is om iedere taak te omschrijven en te situeren. Uiteindelijk kan men nog geen definitief uitsluitel geven. Een van de zwakke punten van het ontwerp is dat men in de wettekst zelf de personeelsformatie heeft vastgelegd. Men heeft in de tekst cijfers ingeschreven : 380 personeelsleden worden overgeheveld naar de rijkswacht, de anderen gaan naar de particuliere sector. Dit is niet gebruikelijk. Bij velen geeft dit indruk dat de rijkswacht hiermee de buit binnenhaalt.

Mijnheer de minister, indien u in de wettekst zou schrijven dat de personeelsformatie en wat eruit voortvloeit

nadien bij koninklijk besluit zou worden bepaald - wellicht had men zich dan de vraag gesteld of dit geen nieuwe volmacht is - had men geweten dat dit het resultaat was van een objectieve studie en een objectieve analyse van alle functies. Waarom moest absoluut in de wet worden ingeschreven dat 380 personeelsleden naar de rijkswacht zullen worden overgeheveld? Daarmee wordt de indruk gewekt dat dit het aantal is dat de rijkswacht wenste, alvorens in te stemmen met de integratie in het kader van de grote politiewet. Dit is de problematiek waarmee wij kampen en die uw verhaal van goed management zij het niet bijzonder ongeloofwaardig dan toch wel zeer twijfelachtig maakt.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik vind het steeds betreurenswaardig wanneer men begint met verhalen alsof de rijkswacht de grote stoute broer is die permanent slinkse zaken bedenkt en doet. "Als er in de wettekst cijfers zijn ingeschreven, zullen die wel van de rijkswacht komen en is de buit binnen". Dit is geen methode om van gedachten te wisselen, noch om de rijkswacht te behandelen. Ik raad de leden van het parlement aan hun taalgebruik wat meer te wikkelen en te wegen.

Bepaalde uitspraken in het vuur van een betoog, - ik heb zelf in het parlement gezeteld en weet hoe gemakkelijk jeugdig enthousiasme zich ongebreideld laat gaan - hebben niet zelden vreselijke invloed op korpsen.

Ik geef een voorbeeld. Op het ogenblik dat de heer Van Hoorebeke de uitspraak deed van "een staat in de staat" was er toevallig een cameraploeg aanwezig. De media vond dit een mooie oneliner die jan met de pet gemakkelijk verstaat. Zijn uitspraak heeft echter enorme invloed op het korps dat 's anderdaags in moeilijke omstandigheden moet optreden en beslissingen nemen.

- Voorzitter : de heer Cortois, eerste ondervoorzitter

Men zou wat meer moeten nadenken over *damage control*. Men mag niet uit het oog verliezen dat dergelijke uitspraken erge gevolgen kunnen hebben en bij degenen waarop geen kritiek kan worden gegeven zelfvertrouwen ondermijnend werken. Meer nog, het kan aanleiding geven tot verkeerde beslissingen.

Met de *aisance* van beeldvorming die u van de rijkswacht ophangt, bereikt u, ondanks uw goede bedoelingen, het omgekeerde effect !

Mijnheer Cortois, ik wens terug te komen op uw betoog. Als de regering geen aantal had vastgelegd, zou u haar verweten hebben alle macht naar zich toe te trekken en de plicht het personeel te informeren aan haar laars te lappen.

De medaille heeft altijd twee kanten.

Alhoewel ik uw kritiek begrijp, wens ik eraan toe te voegen dat u altijd kritiek zou hebben gehad op het ontwerp. Dankzij de besprekingen in de commissie kwam een soort gulden middenweg tot stand. Er werd beslist een aantal vast te leggen. Er werd echter onmiddellijk aan toegevoegd dat dit aantal bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit kan worden verhoogd. Dit is, mijns oordeels, een mooi evenwicht.

De voorzitter : Mijnheer de minister, u weet dat ik als voorzitter niet het woord mag nemen.

De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier (ECOLOGALEV) : Mijnheer de minister, ik wens te beklemtonen dat een primaire anti-rijkswachtreflex zeker niet de reden is waarom de groenen zullen tegenstemmen. Wij hadden andere grondige redenen om het ontwerp niet goed te keuren. Voor een keer voel ik mij gesterkt door de houding terzake van de VLD.

De voorzitter : De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

Als boutade wil ik u waarschuwen rekening te houden met *dedamage control*.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het kan verkeren !

Vandaag verdedigt u met vuur de rijkswacht. Er zijn wellicht andere tijden geweest waarin u niet zo veel rekening hield met *dedamage control*.

Ik treed uw pleidooi voor een genuanceerd standpunt ten opzichte van een korps dat een belangrijke opdracht heeft in deze maatschappij volkomen bij.

U kunt mij moeilijk met de vinger wijzen dat de media een element uit mijn betoog lichten.

U vraagt respect en steun voor de rijkswacht. Ik vraag evenveel respect en steun voor de 679 personeelsleden van de bijzondere politiediensten die tot op heden het gevoel hebben geen gehoor te krijgen.

Mijnheer de minister, hebt u overleg gepleegd met afgevaardigden van deze drie bijzondere politiediensten ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister Van den Bossche : Nee. Dat was niet nodig. Ik moet het werk van mijn voorganger niet overdoen.

De gesprekken zijn er geweest. Ik ken de verhalen van personeelsleden in overgangssituaties. Die zijn menselijk begrijpelijk. Ze verwarren een aantal werkwoorden in betekenis. Ze denken dat aanhoren betekent hen gelijk geven. Dat is niet gebeurd.

Er is nog iets dat ze zullen moeten leren aanvaarden en dat eigen is aan elke verandering. Dat zal ook het probleem worden waarmee zowel de uitvoerende als de wetgevende macht te kampen zal krijgen bij de uitvoering van het Octopus-akkoord. Wanneer een situatie a, waarbij iedereen de spelregels kent, overgaat naar een situatie b, waar de persoonlijke werkomstandigheden en de spelregels kunnen wijzigen, dan is het logisch dat er onrust is. Dat is niet te verhelpen.

Twee collega's pleitten terecht voor meer informatie. Ik geef hen hierin gelijk dat tot op heden in het proces te weinig aandacht werd besteed aan trapsgewijze informatie, op een deskundige wijze gebracht. Ik pleit niet zozeer voor het opstarten van een soort informatiedienst. Het is essentieel dat in een veranderingsproces informatie wordt gegeven langs de hiërarchische kanalen. Die kanalen moeten inderdaad door ons worden opgezet. Daarvoor ligt de verantwoordelijkheid bij het parlement. De hiërarchische overste die niet meewerkt aan het informatieproces, is iemand die zijn hiërarchische verantwoordelijkheid zou moeten kwijtspelen. Essentieel in de hiërarchische verantwoordelijkheid is informatie, wat in een huidige vorm als management kan worden begrepen. Dat moet misschien wel worden verbeterd.

Mijnheer Van Hoorebeke, de onrust zal evenwel niet volledig verdwijnen. Stap na stap zal iets meer zekerheid kunnen worden geboden. Doet men dat niet, dan ontstaat er een vacuüm. Mensen in een vacuüm zoeken naar antwoorden. Dan krijgt men wilde verhalen die totaal niet waar zijn, maar die heel verwarrend kunnen werken.

U hebt gelijk als u zegt dat over deze problematiek moet worden nagedacht. Toch moeten de betrokkenen hun job kunnen voortzetten. Laat ik het resumeren tot het beeld "Wij gaan de winkel verbouwen, maar de winkel moet openblijven tijdens de verbouwingswerken". Dat is de uitdaging.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Mijnheer de minister, u hebt volkomen gelijk dat het belangrijk is dat informatie wordt verstrekt. U hebt geen gelijk als u zegt dat die mensen willen aanhoord worden om "gelijk te krijgen". Het grote probleem - ik heb dit in de commissie reeds aangehaald - is dat die 679 personen van de drie bijzondere politiediensten zich niet vertegenwoordigd hebben gevoeld door de traditionele vakbonden. Wij hebben in de commissie erop aangedrongen om ook eens de anderen te horen, niet alleen het officiële discours van de vakbonden.

Mijnheer de minister, er werd hier terecht gezegd dat de oriëntatienota van 1996 het proces op gang heeft gebracht. Na twee jaar aan dit ontwerp te hebben gewerkt, met onderhandelingen van de vakbonden en dies meer, moet erover worden gestemd. Dat is juist. Toch stellen wij vandaag vast dat de onduidelijkheid en de onrust nog even groot is als voorheen. Daar ligt precies het probleem. De vakbonden, die de onderhandelingen hebben gevoerd, hebben niet vertolkt wat er bij de basis leeft.

Mijnheer de minister, u hebt een grote reputatie van openheid en luisterbereidheid. Luister ook eens naar die "maar 679" mensen. Zij komen niet alleen op voor hun eigenbelang, niet alleen voor hun statuut of hun wedde. Zij komen ook op voor hun korps, voor de opdrachten die zij tot op heden hebben vervuld en voor de bevoegdheden die zij hebben gekregen. Zij gaan er vandaag vanuit dat er iets zal verloren gaan. Ik wil vandaag dit parlement niet verlaten met het besluit dat de drie bijzondere politiediensten vandaag worden begraven, zonder te hebben gewezen op de gevaren voor de toekomst. Die gevaren zullen er in ieder geval zijn. Daarom heb ik mij niet laten overtuigen - wat wel het geval was voor de heer Tant - van het feit dat het wetsontwerp toch moest worden goedgekeurd. Wij kennen natuurlijk de heer Tant; hij laat zich snel overtuigen. Dit weekend was hij nog voor een versoepeling van de tabakswet. Maandag was hij er al van overtuigd dat dit niet meer nodig was. Het is dus blijkbaar niet zo moeilijk de heer Tant te overtuigen. Ik ben in ieder geval niet overtuigd geraakt van de noodzaak om dit wetsontwerp goed te keuren zoals het hier ter tafel ligt.

Collega Tavernier, wij moeten inderdaad eens onderzoeken of dit wetsontwerp de toets van het Octopusakkoord kan doorstaan. Dit doen, betekent niet dat de onderhandelaren hun werk niet goed zouden hebben gedaan. Immers, in het Octopusakkoord werden principes

vastgelegd, de grote omkadering van een aantal zaken. Vandaag moeten wij ervoor waken dat dit wetsontwerp past binnen die principes, binnen die lijnen, en overeenkomt met de geest van het Octopusakkoord.

Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat het te rijmen valt met het Octopusakkoord. Er is echter een groot verschil tussen een rijm en een gedicht. Een gedicht van Hugo Claus klinkt schitterend; een rijm van minister Van den Bossche kan goed zijn, maar is nog geen garantie voor kwaliteit.

Minister **Van den Bossche** : Het is niet omdat een gedicht berijmd is, dat het geen goed gedicht kan zijn.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Nee, maar het omgekeerde biedt ook geen garantie.

Minister **Van den Bossche** : Ik wil het u niet aandoen dat men u aan kan wrijven ontrouw te zijn aan Gezelle.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Het valt te rijmen, het kan worden ingepast, maar het is niet perfect, dat bedoel ik maar. De vraag is waarom wij de volledige bevoegdheden van de drie bijzondere politiediensten niet integraal hebben overgedragen aan de rijkswacht, zodat dit bevoegdheidspakket nadien kan overgaan naar de nieuwe politiestructuur. Daarmee gaat men immers akkoord; het enige waarmee men niet akkoord gaat is de opsplitsing die vandaag gebeurt, namelijk in enerzijds algemene politietaken en anderzijds veiligheid, een bevoegdheid die uit uw handen glipt. Immers, deze bevoegdheid gaat naar bijzondere inspectiediensten die zullen afhangen van privévennootschappen als de NV BIAC en de NMBS. Terecht hebt u gerefereerd aan de wet op de bewakingsdienst en de vraag luidt nu of deze diensten ook politionele bevoegdheid zullen hebben. Als het antwoord nee is, stevent u recht op een conflict af. Bewaken is iets anders dan politioneel optreden en in welke mate zullen bewaken en politioneel optreden samengaan? Zal er op bepaalde ogenblikken geen vacuüm zijn?

Minister **Van den Bossche** : Hoe zit dat nu met uw verhaal over de bewakingsfirma's? U moet wel opletten, want u zegt mij hier nu dat er geen bewakingsactiviteit kan worden uitgeoefend zonder politionele bevoegdheid. Dat betekent dus volgens uw redenering dat moet worden overwogen morgen elke bewakingsfirma minstens op bepaalde terreinen politionele bevoegdheid te verlenen.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Nee, mijnheer de minister. U wil uw gelijk halen met die redenering, maar ik pleit niet voor het overhevelen van politionele bevoegdheid naar de bewakingsdiensten. Ik vraag dat alles blijft binnen bijzondere politiediensten, zowel inzake de algemene politionele opdracht als met betrekking tot de bijzondere politionele opdracht die zij hebben. Vandaag wil ik toch met u de denkoefening maken in welke mate het voorliggende wetsontwerp de toetsing met het Octopusakkoord kan doorstaan. Ik kan u nu al zeggen dat mijn besluit op het einde negatief zal zijn, zodat wij ons de vraag zullen moeten stellen in welke mate wij als Octopuspartner de "grote politiewet" kunnen goedkeuren, als wij binnen dit wetsontwerp niet kunnen zorgen voor wat toch echt belangrijk is.

Minister **Van den Bossche** : Mijnheer Van Hoorebeke, u beseft toch wel wat u zegt?

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Absoluut.

Minister **Van den Bossche** : Ik heb de onderhandelingen niet meegemaakt, maar dit is op zijn minst een zeer merkwaardige stellingname, die niet in de lijn ligt van wat werd afgesproken. Daarover wil ik duidelijk zijn. Ik heb er geen probleem mee dat u een andere keuze maakt, namelijk dat politionele en niet-politionele taken niet moeten worden opgesplitst, wat een perfect valabele redenering is. De koppeling die u echter maakt, of minstens de vraag die u stelt...

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Ik stel de vraag.

Minister **Van den Bossche** : ... is onbehoorlijk in termen van een gesloten akkoord. *Pacta sunt servanda* is een oude Romeinse wijsheid. Ik als jurist moet u niet uitleggen wat dat betekent, want ik weet dat u daarvoor genoeg jurist bent.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Mijnheer de minister, we kunnen terzake heel kort zijn. Er is geen enkel probleem als u vandaag de garantie geeft dat de bevoegdheden van de bijzondere politiediensten integraal worden overgeheveld naar de rijkswacht en nadien naar de nieuwe politiestructuur. U borduurt nu voort op een wetsontwerp dat twee jaar geleden werd gecreëerd op een ogenblik dat er nog geen sprake was van een hervorming van de politiediensten. We moeten ons de vraag durven stellen in welke mate dit wetsontwerp voldoet aan de geest en de principes van het Octopusakkoord.

Minister Van den Bossche : Het einddoel - de integratie - lijkt mij onbetwistbaar. Op die vraag wil ik u volmondig ja antwoorden. De discussie met de heer Cortois ging over het al dan niet inlassen van een "overgangsfase". U vraagt zich af of we ook niet-politionele elementen betrekken bij de integratie. Het antwoord op die vraag is nee. Het geheel van de politionele taken gaan nu tijdelijk over naar de rijkswacht maar zullen uiteindelijk terechtkomen in de geïntegreerde politiedienst.

De heer Gerolf Annemans, voorzitter van de VL.BLOK-fractie : En nu zwijgen en het wetsontwerp goedkeuren.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Wij pleiten uiteraard niet voor het behoud van de drie bijzondere politiediensten buiten de nieuwe politiestructuur. Wij vragen enkel dat er binnen die toekomstige politiestructuur dezelfde specificiteit zou behouden blijven. Ik heb in de commissie veelvuldig gezegd dat wij vrezen dat die specificiteit zal verdwijnen door deze tussenstap naar de rijkswacht. Als u ons op dat vlak kunt geruststellen, zijn we volgens mij een hele stap vooruit.

Minister Van den Bossche : Volgens mij kan de vraag in twee delen worden gesplitst. Ten eerste, wat gebeurt er met de specificiteit in de overgangperiode ? Ten tweede, wat wordt het uiteindelijke resultaat ? In beide gevallen gaat het hier om een inschatting die behoort aan het management. Gezien de specificiteit van de opdrachten lijkt het mij duidelijk dat men in de overgangperiode moet werken met de mensen die vandaag de opdrachten uitvoeren. Op die manier is er geen nood aan bijkomende vorming want zij kennen hun taak. Ook nadien zullen het vooral deze personen zijn die bij voorrang in aanmerking zullen komen voor de uitoefening van die specifieke taak.

Wat de verre toekomst betreft, vermoed ik dat men via een specifieke vorming mensen zal opleiden voor deze opdrachten. De specificiteit van de opdracht zal volgens mij altijd gehandhaafd blijven. Men kan niet zomaar iemand uit een brigade met algemene taken plukken om die dergelijke specifieke taken te laten uitvoeren. De specificiteit zal in de eerste twee fases hoe dan ook gegarandeerd blijven. Dit betekent niet dat elk individu dadelijk zeker is dat hij de eerste vijf jaar niets anders zal moeten doen. De grote meerderheid van deze personen zal hoe dan ook deze specifieke taken blijven uitoefenen.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Waarom is hen dit niet eens uitgelegd ? In september vond een vergadering plaats met vertegenwoordigers van het ministerie van Verkeer en Binnenlandse Zaken. Toen hebben deze vertegenwoordigers gezegd dat men zich geen illusies hoefde te maken. De drie politiediensten zouden in de rijkswacht opgaan en het is op dat moment de rijkswacht die de opdrachten zal verdelen.

Minister Van den Bossche : Dat is theoretisch onbetwistbaar juist maar dat is uiteraard de opdracht van het management. Als men een dienst moet laten functioneren en onder het totale personeelsbestand van 18 000 zitten er 150 die geschikt zijn voor de job, dan mag men van een normale manager, die niet op zijn hoofd is gevallen en niet aan de rand van de waanzin zit, verwachten dat zijn keuze vlug gemaakt zal zijn.

Hoe hij zijn verhaal verder schrijft, dat is wat anders. Dat de rijkswacht voortaan alles zou beslissen, was een zeer theoretisch antwoord. Men had eraan moeten toevoegen dat een goede inschatting van de uitvoering van de taken betekent dat nagenoeg alle betrokken personeelsleden onmiddellijk in dezelfde specifieke functie zullen worden tewerkgesteld, desgevallend met een andere opdracht.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Mijnheer de minister, vandaag voeren wij het gesprek dat al zes maanden geleden had moeten plaatsvinden. In september vorig jaar heeft men nog het verhaal gelanceerd dat alle bijzondere politiediensten naar de rijkswacht werden overgeheveld en dat de rijkswachttop alleen zou beslissen. Men heeft gewoonweg geen respect opgebracht voor de 679 personeelsleden die gedurende jaren hun opdracht naar behoren hebben vervuld. Ik herinner eraan dat wij moesten overgaan tot een hervorming van de politiediensten omwille van het feit dat wij herhaaldelijk werden geconfronteerd met de kwalijke gevolgen van de zogenaamde oorlog tussen de politiediensten. Welnu, mijnheer de minister, kunt u mij een voorbeeld geven van eventuele gelijkaardige disfuncties in de spoorweg-, zeevaart- en luchtvaartpolitie ? Ik ben zeker van niet.

Minister Van den Bossche : Wat u zegt, is juist, mijnheer Van Hoorebeke. Vandaag moeten wij alleen duidelijkheid geven over wat er van een goed management moet worden verwacht. Mijn antwoord impliceert niet dat zij een *ticket for eternity* ontvangen.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Dat verwacht ik ook niet, mijnheer de minister. Maar kunt u er zich vandaag ten minste toe verbinden dat u zo snel mogelijk met de echte vertegenwoordigers van de drie bijzondere politiediensten een gesprek zult aangaan om daaromtrent verduidelijking te verschaffen ?

Minister Van den Bossche : Ik wil dat graag doen. Mijns inziens zou dat bijzonder nuttig zijn en ik geef meteen toe dat de kritiek over de gebrekkige informatieverstrekking die ook een tweetal andere parlementsleden hebben geformuleerd, zeer juist is. In dit proces is de informatiedoorstroming in gebreke gebleven.

De heer Paul Tant (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik heb een slecht karakter.

Minister Van den Bossche : Dan zou u op de ministerbanken zitten !

De heer Paul Tant (CVP) : Dan zou ik een nog slechter karakter moeten hebben, wat niet eenvoudig is, mijnheer de minister.

Ik heb zopas vernomen dat de heer Van Hoorebeke zou hebben verklaard dat ik de aanzet zou hebben gegeven dat op aangegane verbintenissen moet worden teruggekomen, in andere materies weliswaar. Mijnheer Van Hoorebeke, dat is geenszins correct. Maar met uw dreigement gaat die stelling blijkbaar wel voor u op. Ik gooi geen olie op het vuur. *Pacta sunt servanda*. U staat mij toch toe dat luidop te zeggen, collega Van Hoorebeke ?

Minister Van den Bossche : Mijnheer Tant, u moet niet alles zeggen wat u denkt. Ik doe dat ook niet !

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Mijnheer Tant, was u hier geweest, dan zou u begrepen hebben dat mijn uitspraak veel genuanceerder was dan wat u werd overgebracht.

Ik herinner u er overigens aan dat wij enkel het kader van de politiehervorming met het Octopusakkoord hebben goedgekeurd. Vandaag toets ik enkel onderhavig wetsontwerp aan de principes van dat Octopusakkoord.

Een ander punt dat ik wens te beklemtonen, houdt verband met de veiligheid, wat nog niet uitvoerig in de discussie aan bod is gekomen en dat collega Tavernier eventjes heeft aangesneden. Naast het probleem van de onduidelijkheid over het statuut en de carrière voor de 679 betrokken personeelsleden, is er het probleem van de veiligheid. Immers, de bijzondere

politiediensten hebben volgens de wettelijke bepalingen nog een andere taak dan deze van handhaving van de openbare orde, bestrijding van de criminaliteit enzovoort. Zij hebben ook een bijzondere politionele opdracht van inspectie die aan speciale diensten zal worden toevertrouwd. Dat geldt niet voor de zeevaartpolitie omdat daarvoor reeds een inspectiedienst bestond en zeer goed functioneert. De inspectiediensten van de luchtvaart- en spoorwegpolitie worden respectievelijk ondergebracht bij BIAC en de NMBS.

De NMBS en BIAC zijn, voor zover ik weet en kan oordelen, publiekrechtelijke rechtspersonen, maar met commerciële doeleinden.

Wanneer men de commerciële aspecten zal laten primeren op de veiligheid, wat reëel is - ik verwijs naar wat in het verleden is gebeurd met de spoorwegpolitie die wou verbaliseren maar niet mocht omdat de NMBS op zich niet in het gedrang mocht komen - dan zeg ik u vandaag, mijnheer de minister, dat u een probleem creëert wanneer u de veiligheid en de inspectie en het toezicht op de veiligheid in de bijzondere inspectiediensten gaat onderbrengen. U creëert dus een probleem voor de toekomst.

Minister Van den Bossche : Nee, waarom zou ik een probleem creëren? Een maatschappij weet perfect dat zij alleen maar echt goed in de markt ligt als zij de veiligheid kan garanderen en dat zij eraan gaat indien zij dat niet kan. Dat is een van de eerste kwaliteitsvereisten. Het behoort tot het kwaliteitsproces van de maatschappij om de veiligheid te waarborgen. Dat is eigen aan de zorg van de maatschappij. Vandaar dat de verantwoordelijkheid zowel bij BIAC als bij de NMBS komt te liggen.

Ik wil wel eens zien hoeveel succes de NMBS zou hebben indien ze om de twee weken een deficiënte veiligheid heeft. Het zou vermoedelijk niet lang duren!

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Mijnheer de minister, u moet eens het boek lezen van Denise Van den Broeck over de spoorweg en de spoorwegpolitie.

De camera's draaien niet en dit zal vanavond dus niet op televisie komen. Ik kan dus vrijuit spreken. De NMBS heeft in het verleden een aantal zaken, die politioneel moesten worden betaald, toegedekt.

Minister Van den Bossche : Daarom ontnemen we die politionele bevoegdheid. Vroeger was het een ongezone

toestand; daarin hebt u gelijk. We nemen nu het politionele aspect weg. Dit hoort niet meer bij hen. We laten hen wat hen bedrijfsmatig eigen is, namelijk de zorg voor de veiligheid en de bewaking.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Wat zal het politionele aspect worden? Als voorbeeld geef ik de stations. De rijkswacht, of later de nieuwe politiedienst, zal daar patrouilleren om de openbare orde te handhaven, wanneer er bijvoorbeeld hooligans komen, om de criminaliteit te bestrijden enzovoort. Zij zullen echter geen oog hebben voor het veiligheidsaspect. Er kunnen dus problemen rijzen waarbij de veiligheid is betrokken en waar politioneel moet worden opgetreden. Die bevoegdheid heeft de spoorwegpolitie vandaag. Zij kan zowel in haar algemene als in haar bijzondere politionele bevoegdheid, specifiek gericht op de veiligheid, optreden. Dit wordt thans opgesplitst en inzake de veiligheid is er geen politionele bevoegdheid meer.

Ik wijs er u vandaag heel concreet op dat er veiligheidsproblemen kunnen rijzen die politioneel moeten worden aangebracht en bestraft, wat in de toekomst niet meer zal kunnen gebeuren.

Minister Van den Bossche : Toch wel! U doet precies alsof er geen communicatie mogelijk is tussen die twee diensten. Het feit dat er nu twee afzonderlijke entiteiten zijn, wordt voorgesteld als een ramp. Communicatie blijft toch mogelijk, ofwel op de traditionele manier door het te zeggen, ofwel via GSM en e-mail. Communicatie is geen onbestaand ding.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : In theorie hebt u gelijk. Nu is er de rijkswacht, de gerechtelijke en de gemeentepolitie. We hervormen precies die politiediensten omdat, hoewel de communicatie theoretisch mogelijk was, in de praktijk er geen communicatie was. U creëert dus opnieuw een communicatieprobleem.

Minister Van den Bossche : Nee, want zij voerden dezelfde opdrachten uit. Maak nu toch eens het verschil. Er waren drie politiediensten. Het woord zegt het zelf. Er waren dus drie politiediensten die voor een deel, niet helemaal, hetzelfde deden. Denk maar aan de gerechtelijke opdrachten, ons beiden goed bekend. Er was dus een overlapping en daardoor ontstond er concurrentie.

Hier gaat het echter over een dienst die niet politioneel maar voor de veiligheid is bestemd. Een andere dienst is

politioneel. Elkeen weet dus in welk verhaaltje hij of zij een rol speelt en weet wie het andere verhaal schrijft. De concurrentiesituatie, waarin zowel de rijkswacht als de gerechtelijke politie met hetzelfde gerechtelijk onderzoek bezig waren, bestaat niet meer. Door die concurrentie verliep de mogelijke communicatie deficiënt of bestond ze zelfs helemaal niet. Hier is er geen concurrentiesituatie.

Het is bekend dat communicatie gemakkelijker tot stand komt in complementaire dan in concurrentiële situaties.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Mijnheer de minister, we gaan elkaar vandaag blijkbaar niet overtuigen. We zullen dat wellicht eens op een andere plaats moeten proberen.

Over drie tot vier jaar, als de uitvoering op het veld een feit is, zal duidelijk worden of u gelijk had. Vandaag kunnen wij daaraan enkel allerlei theoretische beschouwingen wijden.

Tot slot, waarom was het nodig een opsplitsing door te voeren? Op geen enkel ogenblik was er een disfunctie van de bijzondere politiediensten. Zij hebben perfect hun werk gedaan. De oriëntatienota van december 1996 had het over een integratie van de bijzondere politiediensten. Wij staan daar volkomen achter, maar het was niet nodig deze diensten in twee te hakken en een bevoegdheid aan de rijkswacht toe te wijzen - en later aan de gefederaliseerde politiediensten - en een andere - het aspect veiligheid - aan de inspectiediensten.

Minister Van den Bossche : Ik zou een misverstand uit de wereld willen helpen ten behoeve van de politiediensten. Er kunnen diverse oorzaken zijn van een reorganisatie van een dienst. Men denkt dat er maar één oorzaak kan zijn, met name het deficiënt functioneren van een dienst. Dat is fout. Het kan ook zijn dat een dienst vrij goed functioneert, maar toch het voorwerp is van een reorganisatie omdat hij betrokken is in een groter geheel en in een grotere hervorming. De korpsen mogen niet denken dat dit een proces is tengevolge van het feit dat ze hebben gefaald. Dat is niet het geval. Het is omwille van afwegingen in een breder kader dat deze hervorming nodig is. Ik wens niet dat zij zouden worden geculpabiliseerd.

De voorzitter : De heer Paul Tant heeft het woord.

De heer Paul Tant (CVP) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik denk dat ondertussen duidelijk is gebleken dat de

transformatie die zal worden doorgevoerd essentieel een gevolg is van een wijziging in de aard van de instellingen waarover het gaat. Instellingen zoals de Regie der Luchtwegen en de NMBS zijn overheidsdiensten die een soort van privatiseringsbeweging ondergaan. Dat is een reden te meer om tot een herstructurering over te gaan. Bij mijn weten heeft dit niets te maken met disfuncties, maar wel met de wijziging van het kader waarin deze mensen hun job doen. Dat is de motivering.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Collega Tant, dat is correct. De NMBS is hervormd en BIAC werd opgericht. Toch zegt u vandaag niet dat het vroegere systeem in deze instellingen niet zou werken. Men probeert ons altijd maar ervan te overtuigen dat anders beter zal zijn. Wie zegt dat het vroegere systeem bij de Regie der Luchtwegen bijvoorbeeld, dat goed werkte, ook in de toekomst niet goed zou kunnen werken? Men kan argumenten aanvoeren voor beide stellingen.

Mijnheer de minister, de belangrijkste boodschap van dit debat is dat u zich heeft geëngageerd om op een constructieve wijze een gesprek aan te gaan met die mensen, teneinde hen duidelijk te maken dat zij niet bestraft worden voor het feit dat zij hun werk goed hebben gedaan, maar dat zij het slachtoffer zijn van de hele politiehervorming, ingevolge de disfuncties die we hebben vastgesteld. Als die communicatie kan plaatsvinden, zullen heel wat onduidelijkheden kunnen worden opgelost.

Ik blijf bij mijn voorbehoud. Ik laat mij ook niet overtuigen door collega Tant.

Wij zullen het debat over de "grote politiewet" afwachten en zien in welke mate deze bijzondere politiediensten daarin kunnen worden ondergebracht.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Van den Bossche** : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat ik tijdens de uiteenzettingen voldoende antwoorden heb gegeven en dat ik niet hoeft te herhalen wat ik reeds heb gezegd. Ik weet wel, *bis repetita placent*, maar ik ben ervan overtuigd dat alle collega's zo aandachtig waren dat ze mijn antwoorden nog zeer goed kennen.

De **voorzitter** : Het is het voorrecht van de minister om te beslissen of hij in voldoende mate heeft geantwoord en het is het voorrecht van de Kamer daarover een mening te kennen te geven. Ik neem daar akte van.

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

Nous passons à la discussion des articles.

- *Artikel 1 wordt aangenomen.*

- *L'article 1 est adopté.*

Op artikel 2 werden amendementen nrs. 8, 17, 18, 19 en 1 ingediend door de heer Karel Van Hoorebeke.

A l'article 2 les amendements n°s 8, 17, 18, 19 et 1 ont été déposés par M. Karel Van Hoorebeke. (1618/2) (1618/3)

De stemming over de amendementen en het artikel 2 wordt aangehouden.

Le vote sur les amendements et l'article 2 est réservé.

- *Artikel 3 wordt aangenomen.*

- *L'article 3 est adopté.*

Amendement nr. 2 van de heer Karel Van Hoorebeke wil artikel 4 weglaten.

L'amendement n° 2 de M. Karel Van Hoorebeke tend à supprimer l'article 4. (1618/2)

De stemming over het amendement en het artikel 4 wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et l'article 4 est réservé.

Op artikel 5 werd een amendement nr. 3 ingediend door de heer Karel Van Hoorebeke.

A l'article 5 l'amendement n° 3 a été déposé par M. Karel Van Hoorebeke. (1618/2)

De stemming over het amendement en het artikel 5 wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et l'article 5 est réservé.

- *Artikel 6 wordt aangenomen.*

- *L'article 6 est adopté.*

Op artikel 7 werd een amendement nr. 20 ingediend door de heer Karel Van Hoorebeke.

A l'article 7 l'amendement n° 20 a été déposé par M. Karel Van Hoorebeke. (1618/3)

De stemming over het amendement en het artikel 7 wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et l'article 7 est réservé.

- *De artikelen 8 tot 17 worden aangenomen.*

- *Les articles 8 à 17 sont adoptés.*

Amendement nr. 5 van de heer Karel Van Hoorebeke wil artikel 18 weglaten.

L'amendement n° 5 de M. Karel Van Hoorebeke tend à supprimer l'article 18. (1618/2)

De stemming over het amendement en het artikel 18 wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et l'article 18 est réservé.

Op artikel 19 werd een amendement nr. 6 ingediend door de heer Karel Van Hoorebeke.

A l'article 19 l'amendement n° 6 a été déposé par M. Karel Van Hoorebeke. (1618/2)

De stemming over het amendement en het artikel 19 wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et l'article 19 est réservé.

L'amendement n° 21 de M. Karel Van Hoorebeke tend à insérer un article 19bis (nouveau).

Amendement nr. 21 van de heer Karel Van Hoorebeke wil een artikel 19bis (nieuw) invoegen. (1618/3)

Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

L'amendement n° 22 de M. Karel Van Hoorebeke tend à insérer un article 19ter (nouveau).

Amendement nr. 22 van de heer Karel Van Hoorebeke wil een artikel 19ter (nieuw) invoegen. (1618/3)

Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

L'amendement n° 23 de M. Karel Van Hoorebeke tend à insérer un article 19quater (nouveau).

Amendement nr. 23 van de heer Karel Van Hoorebeke wil een artikel 19quater (nieuw) invoegen. (1618/3)

Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

L'amendement n° 24 de M. Karel Van Hoorebeke tend à insérer un article 19quinquies (nouveau).

Amendement nr. 24 van de heer Karel Van Hoorebeke wil een artikel 19quinquies (nieuw) invoegen. (1618/3)

Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

L'amendement n° 25 de M. Karel Van Hoorebeke tend à insérer un article 19sexies (nouveau).

Amendement nr. 25 van de heer Karel Van Hoorebeke wil een artikel 19sexies (nieuw) invoegen. **(1618/3)**

Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

L'amendement n° 26 de M. Karel Van Hoorebeke tend à insérer un article 19septies (nouveau).

Amendement nr. 26 van de heer Karel Van Hoorebeke wil een artikel 19septies (nieuw) invoegen. **(1618/3)**

Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

A l'article 20 l'amendement n° 7 a été déposé par M. Karel Van Hoorebeke.

Op artikel 20 werd een amendement nr. 7 ingediend door de heer Karel Van Hoorebeke. **(1618/2)**

Le vote sur l'amendement et l'article 20 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 20 wordt aangehouden.

L'amendement n° 27 de M. Karel Van Hoorebeke tend à insérer un article 20bis (nouveau).

Amendement nr. 27 van de heer Karel Van Hoorebeke wil een artikel 20bis (nieuw) invoegen. **(1618/3)**

Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

- Artikel 21 wordt aangenomen.

- L'article 21 est adopté.

A l'article 22 (ancien article 21) l'amendement n° 9 a été déposé par M. Karel Van Hoorebeke.

Op artikel 22 (oud artikel 21) werd een amendement nr. 9 ingediend door de heer Karel Van Hoorebeke. **(1618/2) Le vote sur l'amendement et l'article 22 est réservé.**

De stemming over het amendement en het artikel 22 wordt aangehouden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés et sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later worden gestemd.

L'ordre du jour appelle la discussion de la **proposition de loi de MM. Louis Vanvelthoven, Jean-Pierre Detremmerie, Paul Tant, Charles Janssens, Karel Van Hoorebeke, Olivier Maingain, Marc Verwilghen et Didier Reynders organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux (1676/1 à 10).**

Aan de orde is de bespreking van het **wetsvoorstel van de heren Louis Vanvelthoven, Jean-Pierre Detremmerie, Paul Tant, Charles Janssens, Karel Van Hoorebeke, Olivier Maingain, Marc Verwilghen en Didier Reynders tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (1676/1 tot 10).**

Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion des articles. (Rgt 66, 4°)

De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking van de artikelen. (Rgt 66, 4°) **(1676/9)**

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Daniël Vanpoucke, rapporteur, heeft het woord.

De heer **Daniël Vanpoucke** (CVP), rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb het genoegen om vandaag samen met collega Reynders verslag uit te brengen over het wetsvoorstel tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus. Gezien de inhoud van het voorstel u wellicht reeds bekend is, wens ik mijn verslag te beperken tot de krachtlijnen van het Octopusvoorstel. Collega Reynders zal het straks hebben over het federale luik van de nieuwe politiedienst. Ikzelf zal verder uitweiden over het tweede niveau waarop de geïntegreerde politiedienst zal opereren: het lokale niveau en de samenwerking tussen het lokale en federale niveau.

Het voorliggende wetsvoorstel is het resultaat van het akkoord dat in de Senaat werd ondertekend op 24 mei jl. Onder de ondertekenaars van het voorstel bevonden zich niet alleen de meerderheidspartijen maar ook vier oppositiepartijen. Het wetsvoorstel werd besproken in de bijzondere parlementaire commissie belast met het onderzoek van het Octopusvoorstel. Het wetsvoorstel heeft tot doel de oprichting van één geïntegreerde politiedienst die wordt gestructureerd op twee niveaus. Dat basisconcept maakte deel uit van de structurele aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie-Dutroux. Op lokaal niveau wordt

één politiekorps belast met het verzekeren van de volledige basispolitiezorg. Met de verwijzing naar het lokale niveau wordt de "politiezone" bedoeld. Immers, heel het grondgebied, de provincies en het administratief arrondissement Brussel Hoofdstad, wordt ingedeeld in politiezones op basis van de nu bestaande politiezones. Bij de indeling van het grondgebied in politiezones zullen de betrokken burgemeesters, die de gemeenteraden raadplegen, de procureurs-generaal en de gouverneur worden geconsulteerd. Het streefdoel het bestaan van ongeveer 200 politiezones. Deze zones kunnen bestaan uit één of meerdere gemeenten, naar gelang van het beschikbare personeel om de basispolitiefunctie te verzekeren. De meergemeentzone beschikt over rechtspersoonlijkheid; dit wil zeggen dat de meergemeentzone, en dus niet langer elke gemeente afzonderlijk, verantwoordelijk is en zal moeten instaan voor het politiebeleid. De bestaande grenzen van de gerechtelijke arrondissementen blijven momenteel grotendeels ongewijzigd maar een hertekening in de toekomst is niet uitgesloten om het probleem van gemeenten die onder verschillende gerechtelijke arrondissementen vallen, te vermijden. Tot zover de territoriale omschrijving.

- Voorzitter: de heer **Langendries**

Welke zijn nu de opdrachten die de lokale politie zal moeten vervullen? Net zoals de federale politie, vervult de lokale politie de opdrachten van zowel bestuurlijke als gerechtelijke aard. De opdrachten van gerechtelijke politie worden uitgeoefend onder het gezag van de gerechtelijke overheden, met name de procureur des Konings, de onderzoeksrechter, de procureur-generaal, de magistraten van het federale parket, het college van procureurs-generaal en de minister van Justitie. De leiding van het onderzoek wordt toevertrouwd aan de onderzoeksrechter of aan de procureur des Konings, op basis van de principes die bepaald zijn in de wet-Franchimont.

Naast de opdrachten van gerechtelijk aard zijn er de opdrachten van bestuurlijke politie. Ze worden uitgevoerd onder het gezag van de bestuurlijke overheden: de burgemeesters, de gouverneurs en de minister van Binnenlandse Zaken. Het federale en het lokale niveau werken autonoom maar zullen intensief met elkaar moeten samenwerken.

Over de vertegenwoordiging van het federale niveau in het lokale niveau, zal collega Reynders verder uitweiden. Wat de vertegenwoordiging van het lokale

niveau in het federale niveau betreft, kan worden gewezen op een drietal elementen. Ten eerste kunnen de leden van de lokale politie voor een eenmaal hernieuwbaar mandaat gedetacheerd worden in de algemene directies, in de diensten van de federale politie en in alle federale diensten die bevoegd zijn voor de werking van de lokale politie.

Ten tweede zal de aanwezigheid van de lokale politie merkbaar zijn in de nog op te richten algemene directies Steundiensten.

Ten derde zullen leden van de lokale politie worden aangewezen na advies van de Vaste Commissie van de lokale politie en van de Adviesraad van burgemeesters. Deze leden onderhouden met de Vaste Commissie van de lokale politie en met de Adviesraad van burgemeesters geregelde dienstbetrekkingen aangaande hun aanwending binnen de federale politie.

Hierbij een woordje uitleg over de Adviesraad van burgemeesters. Deze raad zal zich buigen over elk reglementair besluit en elke bepaling inzake een dwingende norm die wordt uitgevaardigd door de minister van Binnenlandse Zaken, voor de lokale politie. De Adviesraad zal een representatief karakter hebben en vaardigt drie leden af in de federale politieraad.

Alvorens nader in te gaan op de lokale politie in concreto, wens ik te wijzen op de gemeenschappelijke elementen van de lokale en federale politie.

Ten eerste, moet er een harmonisering komen van enkele statutaire beginselen: het geldelijk statuut, het pensioen, het syndicaal statuut, de aanwervings- en bevorderingsvoorwaarden, het mandaatsstelsel voor de politiechefs met eenvormige tussentijdse evaluatie en de politieke neutraliteit. Dit eengemaakte statuut zal de mobiliteit mogelijk maken, zowel tussen de lokale en de federale politie, als tussen de lokale diensten onderling.

Ten tweede wordt gezorgd voor een gemeenschappelijke informatica en telecommunicatie. Dit betekent de opheffing van dubbel gebruik en incompatibiliteit tussen informaticasysteem en de voortzetting van het ASTRID-project.

Ten derde zal de basisopleiding van de leden van de lokale en federale politie gemeenschappelijk zijn. Voorts wordt gewerkt aan tuchtregels die dezelfde zullen zijn voor de federale en de lokale politie.

Als gemeenschappelijk element moet ook worden gewezen op de oprichting van één algemene onafhankelijke

inspectie voor de federale en de lokale politie. Dat inspectieorgaan zal afhangen van de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie. Het orgaan is samengesteld uit ambtenaren van beide korpsen. Zij heeft betrekking op de werking van de twee politiediensten en oefent geregeld audits uit. De algemene inspectie is *in se* geen tuchtorgaan maar indien er feiten worden vastgesteld die aanleiding kunnen geven tot een disciplinaire procedure, dan wordt dit aan de bevoegde overheid gemeld. Deze inspectiedienst kan op eigen initiatief optreden, maar kan ook worden ingeschakeld door de gerechtelijke en bestuurlijke overheden, de ministers inbegrepen. Zij is voor haar inspecties inzake de lokale politie, verantwoordelijk verschuldigd aan de bevoegde lokale overheid en zal de bevoegde minister hiervan informeren.

Daarnaast blijft het parlementair toezicht op de werking van de geïntegreerde politiedienst voorzien. Het huidige Comité P blijft haar opdrachten uitoefenen, weze het dat in de commissie herhaaldelijk werd gewezen op de noodzaak van een hervorming van het Comité P als extern controleorgaan. Om operationele en budgettaire redenen zal de implementatie in fasen gebeuren. De inwerkingstelling op het lokale en federale niveau zal wel parallel gebeuren.

Terug naar de lokale politie. Per politiezone is er voortaan dus slechts één politiedienst: de lokale politie, die zal worden gevormd door de samenvoeging van de huidige gemeentepolitie en de territoriale rijkswachtbrigades.

Welke zijn de overheden die de bevoegdheid hebben om de lokale politie in te schakelen? Ten eerste blijft de burgemeester de bestuurlijke overheid voor zijn gemeente, zowel in de één- als in de meergemeentzone, en dit via bevelen, instructies, algemene of bijzondere richtlijnen die hij aan de korpschef verstrekt.

Indien de uitvoering van een beslissing van een burgemeester in een meergemeentzone niet is voorzien in het zonaal veiligheidsplan, waarover straks een woordje uitleg, en een weerslag heeft op de uitvoering van de beslissingen van de andere burgemeesters van de zone, dan brengt de politiechef de voorzitter van het college van burgemeesters hiervan op de hoogte.

Indien de eigen middelen ontoereikend zijn, kan de burgemeester de federale politie vorderen.

Naast ten eerste de burgemeester voor het bestuurlijke is, ten tweede de procureur des Konings of de onder-

zoeksrechter belast met de leiding bij de uitvoering van opdrachten van gerechtelijke politie. Ten derde wordt voorzien in de oprichting van een zonale veiligheidsraad als overlegorgaan. Deze raad organiseert een systematisch overleg tussen de burgemeesters, de procureur des Konings of zijn vertegenwoordiger, de lokale politiechef en de bestuurlijke directeur-coördinator van de federale bestuurlijke politie of zijn vervanger en evalueert de uitvoering van het zonaal veiligheidsplan.

Dat plan omvat enerzijds de prioritaire opdrachten en doelstellingen die de burgemeester en de procureur des Konings bepalen en die zijn opgenomen in een globale veiligheidsaanpak en anderzijds de capaciteit van de lokale politie die bestemd is voor de uitvoering van opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie. Blijkt deze vastgelegde capaciteit ontoereikend te zijn om de uitvoering van de opdrachten te waarborgen, dan kan ze worden aangepast door de zonale raad.

Het zonaal veiligheidsplan moet wel worden opgesteld rekening houdend met het nationaal veiligheidsplan. Voor domeinen die onder de bevoegdheid van de gemeenteraad ressorteren, is de goedkeuring van het zonaal plan door de gemeenteraad noodzakelijk. In de meergemeentzones is dit de bevoegdheid van de zonale politieraad. Na goedkeuring door de burgemeesters en de procureur des Konings wordt het zonaal veiligheidsplan voorgelegd aan de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie die binnen een bepaalde termijn moeten reageren.

Tot zover een overzicht van de overheden die bevoegd zijn om de lokale politie in te schakelen.

Wat de bevoegde autoriteiten voor de organisatie en de leiding van de lokale politie betreft, moet een onderscheid worden gemaakt tussen een eengemeente- en een meergemeentzone. In een eengemeentzone worden de bevoegdheden van de burgemeesters en de gemeenteraad niet gewijzigd. In de meergemeentzones behoren deze bevoegdheden met inbegrip van het voorstellen van de kandidaat-korpschef tot een college van burgemeesters, het politiecollege genoemd. Dat politiecollege wordt gevormd door de burgemeesters van de verschillende gemeenten die de meergemeentzone vormen. Eén van de leden wordt aangesteld als voorzitter. Het college treedt op als collegiaal orgaan. Binnen het politiecollege kan echter geen functionele verdeling van bevoegdheden plaatsvinden. Het lidmaatschap van het

politiecollege is ook niet vatbaar voor delegatie. De voorzitter van het college tekent, samen met de korpschef die optreedt als hoofd van de administratie en het personeel, de briefwisseling en de stukken.

De leiding ten slotte van het lokale politiekorps wordt waargenomen door de korpschef die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het politiebeleid. Op die manier is de korpschef dus ook verantwoordelijk voor de uitvoering van het zonaal veiligheidsplan. De korpschef staat in voor de leiding, de organisatie en de verdeling van de taken binnen het politiekorps en de uitvoering van het beheer van het korps.

Het wetsvoorstel bevat tevens een luik omtrent de begroting en de financiering van de lokale politie. Met voldoende wetenschappelijk onderbouwde parameters en rekening houdend met de specifieke kenmerken van elke zone zal het minimaal effectief van het operationeel en van het administratief en logistiek korps worden bepaald. Dit minimale effectief moet in ieder geval voldoende capaciteit leveren om op onafgebroken wijze zowel de taken van de basispolitiezorg als bepaalde taken van federale aard uit te voeren. De Koning bepaalt daarbij de minimale begrotingsnormen voor elk lokaal politiekorps.

In de eengemeentezone worden deze goedgekeurd door de gemeenteraad; in meergemeentenzones wordt deze begroting goedgekeurd door de politieraad.

Elke gemeente stemt de dotatie die aan het lokale korps wordt toegekend en vervolgens aan de zone wordt gestort. Indien een meergemeentezone niet over voldoende middelen beschikt om de uitgaven te dekken die voortkomen uit de vervulling van haar opdracht, zal het verschil gedragen worden door de gemeenten die er deel van uitmaken.

Het wetsvoorstel regelt tevens het toezicht op de lokale politie.

De globale basispolitiezorg wordt immers integraal uitgevoerd door de lokale politie. Indien deze lokale politie haar taak niet kan volbrengen, dan komt de zonale vrijheid in het gedrang, zullen de federale taken niet meer worden uitgevoerd en komt het beginsel van de gelijkwaardige dienstverlening in gevaar alsook de globale aanpak van de geïntegreerde politiestructuur. Er is dan ook een specifiek toezicht.

Dit specifiek toezicht op de handelingen van de lokale overheden met betrekking tot politiemateries zal wel beperkt zijn tot de controle op het respect voor de federale normen.

Het specifiek toezicht sluit niet uit dat de Gewesten kunnen ingrijpen wanneer andere, niet-politionele bepalingen of het algemeen belang worden geschonden.

Het specifieke toezicht zal pas in werking treden indien enkele wettelijke regels niet zijn nageleefd zoals: de aanstelling van een korpschef die niet is gebeurd zoals wettelijk bepaald.

Naast het specifieke toezicht bestaat een algemeen toezicht. Het algemeen toezicht zal dan in werking worden gesteld als een gemeente de minimumdotatie wil overschrijden. Dit toezicht zal dan nagaan of de gemeente de bijkomende last wel kan dragen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wens het verslag omtrent het lokale luik van de geïntegreerde politiedienst te beëindigen met de verwijzing naar de functionele banden tussen het lokale en het federale niveau die in het wetsvoorstel zijn voorzien. Het betreft hier voor alle duidelijkheid geen hiërarchische banden.

Zoals ik reeds eerder aanhaalde, werd aan beide niveaus een zekere autonomie toegekend. De lokale politie zal alle huidige opdrachten van de gemeentepolitie en van de territoriale rijkswachtbrigades uitoefenen die zowel op lokaal en federaal vlak actief zijn.

Zo zullen de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie richtlijnen kunnen toesturen aan de burgemeesters voor de uitvoering van opdrachten van federale aard. Deze richtlijnen zijn afdwingbaar. De uitvoering van deze opdrachten kan in de zonale veiligheidsplannen worden opgenomen en geeft recht op een verhoging van de federale dotatie. Zolang deze opdrachten langdurig of een herhaald optreden vereisen, worden ze uitgevoerd door de lokale politie. Wanneer zij een permanent karakter vertonen, worden ze doorgeschoven naar de federale politie.

Voor elk scenario waarbij de lokale politiediensten samen moeten optreden met de federale politiediensten zal de minister interventieprincipes bepalen. Voor de bestuurlijke opdrachten gebeurt dit in samenspraak met de burgemeester. Voor opdrachten van gerechtelijke politie gebeurt dit in overleg met het college van procureurs-generaal.

In bepaalde gevallen, bijvoorbeeld in geval van rampen, onheil of samenscholing kan de minister van Binnenlandse Zaken de lokale politie van andere zones vorderen. De uitvoering

van de taak gebeurt dan onder gezag van de burgemeester van de betrokken gemeente en onder de operationele leiding en coördinatie van de directeur-coördinator van de federale bestuurlijke politie.

Het volledige wetsvoorstel werd aangenomen met 13 stemmen en twee onthoudingen.

Tot slot wens ik nog enkele beschouwingen te geven namens mijn fractie.

Ten eerste, voor zover dat nog moet worden bewezen, illustreert de omvang van het voorliggende wetsvoorstel dat de hervorming van de politiediensten een bijzonder omvangrijke en complexe operatie is. Dit wetsvoorstel is dan ook slechts een eerste stap in de hertekening van het politielandschap in ons land. Er moet nog heel wat wetgevend werk worden verricht. De CVP-fractie hoopt dat ook in de toekomst, alle fracties die betrokkene waren bij het Octopusakkoord zich ook actief zullen inzetten bij de redactie van de bijkomende reglementering, zoals de tuchtwetgeving.

Ten tweede behoeft het geen uitgebreid betoog dat de betrokkenen op het terrein heel wat vragen hebben nopens hun plaats en opdracht in het nieuwe politielandschap. Wie de afgelopen maanden en weken gespreksavonden omtrent het politietheema heeft bijgewoond, heeft wellicht duidelijk gemerkt dat de politieambtenaren wel degelijk onzeker zijn omtrent hun toekomst. Het is dan ook noodzakelijk dat er efficiënt wordt gewerkt om de onzekerheden op het terrein zoveel mogelijk weg te nemen. Ik zeg wel "efficiënt", en niet "snel". Ik ben er samen met mijn fractie van overtuigd dat efficiënt wetgevend optreden niet mogelijk is door overhaast wetgeving te redigeren. Nee, er moet nu worden nagedacht over de implementatie van het wetsvoorstel in de praktijk. Deze beschouwing betekent echter niet dat moet getalmd worden met de uitwerking van het eenheidsstatuut, de bron van alle onzekerheid. De CVP-fractie pleit er dan ook voor de mensen op het terrein voldoende informatie te geven omtrent de wetgevende initiatieven die in de maak zijn.

Dat er omtrent de redactie van een eenheidsstatuut niet over één nacht ijs kan worden gegaan, staat buiten kijf. Dit belet volgens de CVP-fractie niet dat vanaf vandaag toch reeds enkele initiatieven kunnen worden genomen. Zo is het, zonder het bestaan van een eenheidsstatuut, momenteel onmogelijk

om in een gemeenschappelijke basisvorming te voorzien voor de personeelsleden van de drie algemene politiediensten. Niettemin zijn er mogelijkheden om op het vlak van de voortgezette opleiding, waaronder een gespecialiseerde opleiding en verwerving van specifieke know how, initiatieven te nemen.

De CVP-fractie denkt hierbij aan een voortgezette opleiding, waaraan de personeelsleden van de drie politiediensten samen kunnen deelnemen en die wordt verzorgd door de politiedienst die op een of ander vlak over de nodige kennis en vaardigheid beschikt. Op die manier wordt vermeden dat de drie politiediensten afzonderlijk een voortgezette opleiding met betrekking tot hetzelfde domein geven.

Ik wil dit illustreren aan de hand van een eenvoudig voorbeeld. De gerechtelijke politie beschikt over een labo wetenschappelijke politie, die zich in ruime mate heeft gespecialiseerd in het onderzoeken van vingerafdrukken. Dit onderzoek vergt op zich een zekere kennis en ervaring die niet noodzakelijk aanwezig is bij de rijkswacht of bij de gemeentepolitie. Toch is het interessant dat ook de personeelsleden van deze twee politiediensten know how verwerven op het domein van de wetenschappelijke politie. Om dit te realiseren, volstaat het een uniform programma op te stellen, georganiseerd door de leden van de gerechtelijke politie en opengesteld voor de personeelsleden van de andere politiediensten. De gerechtelijke politie beschikt ook op andere domeinen over specifieke kennis, bijvoorbeeld het voeren van een technisch onderzoek in geval van criminele brandstichting. Er kunnen ongetwijfeld nog talrijke, andere voorbeelden worden aangehaald.

Op haar beurt beschikt de rijkswacht bijvoorbeeld over gespecialiseerde opleidingen voor begeleiders en honden. De inzet van speurhonden heeft reeds talrijke malen zijn nut getoond. Waarom deze opleiding dan niet toegankelijk maken voor de personeelsleden van de gerechtelijke en de gemeentepolitie? De gezamenlijke opleiding zal ongetwijfeld haar dienst bewijzen in het kader van Euro-2000 waar alle politiediensten geacht worden samen te werken. Hierbij kan ook nog worden gedacht aan de specifieke ervaring van de rijkswacht in het kader van openbare ordehandhaving bij massamanifestaties.

Ook de gemeentepolitie zou enkele vaardigheidsopleidingen voor haar rekening kunnen nemen, bijvoorbeeld een gespecialiseerde opleiding inzake

geluidshinder, techno-preventie en slachtofferbejegening. Trouwens, de politieschool van West-Vlaanderen verzorgt deze gemeenschappelijke opleidingen reeds met succes.

Deze politieschool kan aldus een model zijn voor de andere opleidingen. Uiteindelijk zal moeten worden vertrokken van een lijst met opleidingen waaraan de verschillende politiediensten nood hebben. Daarna kan worden nagegaan welke politiedienst reeds een gemeenschappelijke opleiding terzake verzorgt. Een gemeenschappelijke, voortgezette opleiding vergt geen noemenswaardige budgettaire inspanningen, kan vrij snel worden gerealiseerd en zal de samenwerking tussen de politiediensten bevorderen. *Ena conditio sine qua non* voor de totstandkoming van één geïntegreerde politiedienst. De inhoud van de opleidingsprogramma's kan centraal worden gestuurd en maximaal in de verschillende politiescholen, dus gedeconcentreerd, worden uitgevoerd. Met dit voorstel wens ik dan ook mijn tussenkomst te beëindigen.

Le président : La parole est à M. Didier Reynders, rapporteur.

M. Didier Reynders, président du groupe PRL-FDF, rapporteur : Monsieur le président, mon exposé se limitera au volet relatif à la police fédérale. Cela permettra peut-être de répondre à plusieurs des préoccupations du groupe CVP qui viennent d'être exprimées tant sur la police locale que sur la police fédérale.

Dès le début de nos travaux, chaque groupe est intervenu pour exprimer sa vision d'ensemble à l'égard du projet, ses priorités et formuler ses observations. Je ne tenterai pas de les résumer ici, car au cours de la soirée, la plupart des groupes interviendront et présenteront à nouveau leurs priorités, leurs observations d'ensemble et tel n'est pas l'objet du rapport à mon sens.

Au sein de la commission, de nombreux membres ont insisté non seulement sur l'intégration à deux niveaux, mais sur le fait qu'à l'échelon fédéral également l'intégration devrait être complète entre les services de gendarmerie avec ou sans les polices spéciales - nous le saurons bientôt - et les effectifs des polices judiciaires, intégration même si la répartition des missions au sein de la structure fédérale entraîne quelques dispositions séparant quelque peu les activités administratives et judiciaires.

Je voudrais surtout insister sur les amendements déposés en commission. J'en prendrai deux catégories.

Dans l'une, un certain nombre d'amendements ont été déposés par le gouvernement pour répondre à des observations du Conseil d'Etat sur le plan légistique ou de concordance des textes. La plupart de ces amendements sont explicités dans le rapport et je n'en dresserai pas l'inventaire.

Dans l'autre catégorie, plusieurs amendements découlant de l'avis du Conseil d'Etat ont été intégrés dans le projet et précisent un certain nombre d'éléments de cette proposition. Je les reprendrai dans l'ordre des articles tels qu'ils ont été examinés, en précisant que dans le Titre III, consacré à la police fédérale, la première modification a consisté à modifier le Titre du chapitre III en ajoutant à l'autorité et à la direction, qui figuraient déjà dans ce titre, les attributions qui se traduisent ensuite par des dispositions de la proposition en ce qui concerne la police fédérale.

A l'article 97, un amendement a permis de préciser le rôle des autorités judiciaires à l'égard de la police fédérale, en explicitant que si cette police se trouve sous l'autorité des deux ministres de l'Intérieur et de la Justice, c'est sans préjudice des compétences propres que les autorités judiciaires exercent directement à l'égard de la police fédérale.

Une des remarques du Conseil d'Etat portait sur la compétence des autorités judiciaires à l'égard de la police. C'est un des amendements principaux en la matière, qui rappelle qu'à côté des ministres - M. Vanpoucke l'a rappelé pour le procureur du Roi à l'échelon des polices locales - les autorités judiciaires jouent un rôle direct à l'égard de la police fédérale, surtout lors d'enquêtes judiciaires.

Un autre amendement à l'article 98 a permis de préciser que la police fédérale devait, comme les services de police locale, assurer un service minimum à la population. En fait, la proposition n'y faisait pas allusion, partant du principe qu'il est évident que la police fédérale doit accomplir des missions pour l'ensemble de la population sur l'ensemble du territoire dans le respect d'un certain nombre de critères. Le texte est plus clair aujourd'hui à travers cet amendement, qui définit aussi le service minimum à l'échelon fédéral.

L'amendement suivant a trait aux procédures de nomination et de promotion des membres de la police en général et précise qu'à l'échelon fédéral, les supérieurs hiérarchiques auront un avis à donner en la matière.

C'est un amendement à l'article 107 qui le prévoit. Cette intervention, cet avis préalable des supérieurs hiérarchiques jouera pour toutes les désignations, pour tous les renouvellements de mandat, sauf dans le cas du commissaire général; en effet, il était difficile de lui prévoir un supérieur hiérarchique, en dehors du ministre.

Ensuite, toujours en matière de statut, il était important de préciser dans le texte la situation du statut unique. M. Vanpoucke y a déjà fait allusion: l'article 119 a reçu une nouvelle formulation pour mieux préciser que tant les fonctionnaires de police à l'échelon fédéral qu'à l'échelon local se trouvent dans un même et unique statut; nous aurons certainement beaucoup d'occasions d'en reparler ce soir. Ce même statut vaut, par catégories, pour les agents auxiliaires de police et pour le personnel du cadre administratif et logistique, tant à l'échelon fédéral qu'à l'échelon local.

En outre, ont été introduites des dispositions particulières, proches des dispositions disciplinaires d'ailleurs, même si ce n'est pas encore tout à fait le cas, qui touchent à la réserve, à la discrétion que doivent garder les officiers, les responsables ou les agents des services de police.

Il s'agit, d'une part, d'une modification du deuxième alinéa de l'article 131. Je vous le lis: "Il est interdit aux fonctionnaires de police, même après cessation de l'exercice de leur emploi, de révéler des données relatives à la sûreté nationale, à la protection de l'ordre public, aux intérêts financiers des autorités, à la prévention et à la répression d'infractions pénales, au secret médical, aux droits et libertés du citoyen, et particulièrement au droit au respect de la vie privée. Cette interdiction s'applique également aux données relatives à la préparation de toute décision".

A la suite de remarques, notamment du Conseil d'Etat, le texte a gagné en clarté en précisant que même au-delà des fonctions, après leur cessation, une obligation de secret, de discrétion, de réserve était imposée aux agents des services de police, en ce compris l'échelon fédéral, où des données plus confidentielles peuvent intervenir.

D'autre part, je précise que cet amendement sur la réserve et la discrétion doit être lu avec un article nouveau, l'article 136, qui va dans le même sens lorsqu'il s'agit de respecter la dignité de la fonction et de la profession.

Enfin, j'insisterai encore sur un dernier amendement qui revient pratiquement au point de départ de mon propos sur les amendements eux-mêmes. A l'article 191, on a voulu préciser que, lorsqu'un contrôle sera exercé à propos des services de police qui mènent des activités à caractère judiciaire, les rapports issus de ce contrôle seront communiqués au procureur du Roi. Cela revient à une des remarques fondamentales du Conseil d'Etat dans son avis: elle demande une meilleure définition du rôle des autorités judiciaires à l'égard des polices.

A propos d'amendements, j'aimerais encore revenir sur deux débats qui n'ont pas donné lieu à des modifications de texte, mais peut-être à des précisions sur le texte ou sur la suite de nos travaux.

J'ai eu l'occasion de déposer moi-même le premier: il s'agit d'un amendement à l'article 240 qui concernait la mise à la retraite à 60 ans des agents de la police judiciaire dès l'entrée en vigueur du projet. L'inquiétude en la matière était de constater qu'à l'échelon des polices locales, les dispositions n'étaient applicables qu'au moment de la mise en place des polices locales alors que, pour les polices fédérales, en tout cas dans le cas de la police judiciaire, la mise à la retraite intervenait dès l'entrée en vigueur du projet.

L'amendement a pu être retiré puisque l'inquiétude portait sur la volonté du gouvernement de pourvoir au remplacement des agents qui quitteraient la police judiciaire avant la réalisation de la nouvelle police fédérale. Dans le cas de l'application de la règle des 60 ans, le ministre s'est engagé à faire en sorte qu'il soit pourvu à ce remplacement dans les plus brefs délais.

L'autre série d'amendements ou de remarques concernait le contrôle à l'égard des services de police. Certains amendements ont été déposés pour tenter de redéfinir ce contrôle interne et surtout le contrôle externe; en particulier, en évoquant la possibilité en cette matière de confier un rôle aux médiateurs fédéraux. Cette proposition n'a pas été retenue formellement dans les textes.

Là aussi les débats ont conduit à imaginer une redéfinition des rôles de contrôle. On a déjà évoqué ce problème et l'évoquera encore beaucoup ce soir. Il s'agit en fait de la redéfinition du rôle du comité P et des commissions qui sont chargées du suivi de ce comité.

Je ne reviendrai pas longuement sur ce débat, le premier ministre ayant pris l'engagement, lors du débat sur l'état de

l'Union, la semaine dernière, de faire en sorte que cette discussion soit menée en commission police en présence du président de la commission mixte chargée du suivi des comités P et R. Nous aurons à revenir sur ce sujet assez rapidement. En tout cas, on ne semble pas avoir fermé la porte à l'idée d'un rôle éventuel des médiateurs lorsque les rôles auront été redéfinis.

Enfin, et avant de conclure, monsieur le président, monsieur le ministre, je voudrais simplement préciser que plusieurs aspects du projet ont donné lieu à des débats plus approfondis. Je voudrais en évoquer quelques-uns qui avaient trait, bien entendu, à la police fédérale, exception faite du problème du contrôle que je viens d'évoquer. Il s'agit notamment du débat relatif à l'information et à sa localisation dans un service géré ou cogéré par des représentants de la police fédérale et de la police locale, mais aussi dans un service contrôlé par une structure présidée par un magistrat du parquet fédéral. C'est un des points importants que certaines commissions d'enquête avaient mis en lumière, par le passé. La réforme de l'information a non seulement retenu l'attention des auteurs de la proposition mais aussi de la commission.

J'ai parlé, il y a un instant, d'un président issu du parquet fédéral. La commission a bien entendu insisté sur le lien qui doit exister entre cette proposition et la création du parquet fédéral. Si l'on veut répondre de manière complète à l'observation du Conseil d'Etat suivant laquelle les autorités judiciaires devraient jouer un rôle actif à l'égard des services de police, il faut que les dispositions relatives au parquet fédéral et à la réforme du parquet puissent entrer en vigueur. C'était également un des thèmes débattus longuement en commission.

Je ne reviendrai pas, sous l'angle de la police fédérale, au lien à réaliser entre elle et les polices locales. M. Vanpoucke y a fait allusion tout à l'heure en parlant des agents de liaison de la police judiciaire ou des directeurs-coordonateurs administratifs qui ne constituent pas, dans l'état actuel des textes, un troisième niveau de police mais un élément de liaison entre les deux niveaux existants.

Enfin, je voulais revenir sur le statut du personnel que j'ai déjà évoqué, tout à l'heure, à l'occasion de la discussion d'un amendement. La commission a insisté sur la nécessité de mettre en oeuvre, le plus rapidement possible, le statut disciplinaire, le statut syndical et

le statut unique de l'ensemble des corps de police. Le ministre s'est engagé, à cette occasion, non seulement à expliquer les travaux en cours, puisque les responsables du groupe de travail concernés par cette matière sont déjà venus, en commission, faire un état d'avancement de leurs activités, mais également à présenter ces textes devant la commission police qui aura donc "du pain sur la planche", dans les prochaines semaines ou les prochains mois, ce statut étant considéré de manière unanime, par la commission, comme une priorité absolue avant de mettre en oeuvre la réforme dans les mois et années à venir.

En conclusion, monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, je voudrais remercier les services qui nous ont aidés lors des travaux de cette commission spéciale et lors de la rédaction du rapport. Je voudrais aussi remercier mon corapporteur en lui disant que j'interviendrai encore tout à l'heure au nom de mon groupe. Je tiens encore à remercier particulièrement, et ce, au nom de l'ensemble des membres de la commission, le président de cette commission qui a permis que les travaux se tiennent dans des délais relativement courts tout en permettant à chacun de s'y exprimer dans des conditions opportunes. Et je ne voudrais pas terminer mon intervention sans remercier le ministre de l'Intérieur et son prédécesseur qui ont fait en sorte que cette proposition puisse vous être présentée et peut-être être votée, cette semaine.

De voorzitter : De heer Filip De Man heeft het woord.

De heer Filip De Man (VL.BLOK) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een van de grote verdiensten van de voorgestelde herstructurering is natuurlijk de versmelting van enerzijds de gemeentelijke politie en de lokale rijkswachtbrigades en anderzijds de BOB en de gerechtelijke politie.

Al te lang werden we immers geconfronteerd met een politieoorlog. Het Vlaams Blok is tevreden omdat deze visie, die wij reeds in oktober 1996 voorstelden als zijnde onontbeerlijk in elke herstructurering, nu eindelijk wordt gerealiseerd. De realisatie komt er ondanks twee jaar durende tegenkantingen. De SP, omwille van haar liefde voor de rijkswachttop - ik laat in het midden of ze recent al dan niet werden bedrogen -, en de PS omwille van het groot gevaar dat er volgens haar in bestond dat in Vlaanderen wel een burgemeester aan

het hoofd zou kunnen komen van zo'n eengemaakte politiedienst. Dit laatste was een nachtmerrie voor de superdemocraat "Charel" Janssens van de voor het overige uiteraard volkomen onbesproken Parti Socialiste. Hij kon duidelijk niet aanvaarden dat het Vlaams Blok - met voldoende steun van de Vlamingen - zou deelnemen aan het beleid van deze of gene stad.

Wij waren en blijven voorstander van het eengemaakte statuut, de gelijke basisopleiding, de eengemaakte databank enzovoort. Wij hebben wel enkele belangrijke opmerkingen over het globaal concept omdat het probleem Brussel niet wordt opgelost, omdat wij moeite hebben met de machtsverhoudingen tussen het lokale en het federale niveau en omdat er onduidelijkheid blijft bestaan over de invulling qua personeel.

Wat het eengemaakte statuut betreft, heeft de regering de voorbije maanden haar uiterste best gedaan om het Octopusplan verkocht te krijgen in politiemiddelen. Bij de rijkswacht en de gemeentelijke politie bleef men echter zeer kritisch, zelfs toen de heren Tobback of Dehaene de boer opgingen om hun plan te verkopen. Het gaat tenslotte om hun arbeidsvoorwaarden, verloning enzovoort. Zolang die meer dan 35 000 politieambtenaren in dit land niet precies weten waar ze aan toe zijn inzake toetredingsvoorwaarden, tuchtstatuut, syndicaal statuut, administratief statuut en geldelijk statuut, zal deze argwaan uiteraard blijven bestaan. Ik vind het dan ook verkeerd dat men zo lang heeft gewacht om daar werk van te maken. Straks zal ik daarop nog terugkomen wanneer ik bondig de historie zal schetsen van de hervorming.

Inzake Brussel is het Vlaams Blok van mening dat er een politiedienst moet komen voor de 19 gemeenten. Met andere woorden, het Hoofdstedelijke Gewest moet één politiezone worden. Gezien de specificiteit van Brussel als hoofdstad en internationaal centrum zijn de opdrachten er zeer talrijk en zeer gevarieerd. Er is dan ook nood aan een groot korps. Concreet betekent dit de fusie van de 19 korpsen tot één korps van zowat 4 000 man. Ongeacht de zogenaamde geïntegreerde werking van de Brusselse politiekorpsen zit men in het Brusselse met coördinatieproblemen telkens er zich een bovengemeentelijk probleem voordoet.

In onze visie moet dat Brussels megakorps natuurlijk worden ingedeeld in centrale en lokale diensten. Wij hechten uiteraard veel belang aan die laatste. Inderdaad, de Brusselse politie

zal stevig in de wijken moeten worden verankerd en wij mogen zeker geen enkele wijk opgeven, zoals men dat nu bijvoorbeeld in Molenbeek en oud-Anderlecht wel doet.

Wat doen nu de Octopuspartijen? Zij schuiven het probleem voor zich uit en zeggen: "Voor Brussel zal moeten worden besproken op welke wijze interpolitiezones kunnen worden opgericht". Deze zinsnede is dan nog in de voorwaardelijke wijs in het kwadraat opgesteld. De meerderheidspartijen samen met hun nieuwe vrienden uit de Octopusbesprekingen bevestigen voorts dat de nieuwe wet voor het hele land zal gelden, en dus ook voor Brussel en dat er dus geen probleem is. Het is toch fenomenaal dat acht zelf democratisch verklaarde partijen menen dat de wet op het gehele grondgebied van toepassing moet zijn. Dat wij daaraan in het Vlaams Blok zelf niet gedacht hebben!

Eigenlijk moest men al knopen hebben doorgehakt. Men heeft dat niet gedurfd. Men is voor het veto van de enkele Brusselse potentaten van de PS en de PRL-FDF dat er niet aan Brussel of hun prerogatieven mocht worden geraakt, geplooid! Dat is niet minder dan schandelijk. Het is precies in Brussel dat de criminaliteit dramatische vormen aanneemt. Het is in de hoofdstedelijke agglomeratie dat er jaarlijks zo'n 125 000 misdrijven worden geregistreerd. Zeker de heer de Donnea laat zich in deze kwestie kennen als iemand die zijn persoonlijke macht veel belangrijker acht dan het welzijn van de inwoners van Brussel-stad. De heer de Donnea heeft zijn kans verkeken om stilte te zwijgen, hoewel de situatie in zijn stad catastrofaal is. De criminaliteit steeg er van ongeveer 30 000 misdrijven in 1996 naar zomaar eventjes 35 717 in 1997. Nogmaals, ik vind het beschamend dat de acht Octopuspartijen zich laten ringeloren door de Brusselse burgemeester.

Een ander probleem is de macht die de federale ministers en federale politiechefs over de 200 lokale korpsen wordt toebedeeld. Wij aanvaarden niet dat de minister op een schier onbeperkte wijze dwingende richtlijnen aan de lokale korpsen kan opleggen. Er moet natuurlijk tot enige uniformiteit worden verplicht en de ondersteuningsdienst of -diensten zullen tal van adviezen moeten geven. In ieder geval pleit ik voor een beperkte en exhaustieve lijst van de ministeriële bevoegdheden. Ik lees echter dat de minister nu zelfs het commando uit handen van de lokale politiechef kan nemen ingeval deze laatste met de federale politie moet samenwerken. Dezelfde opmerking geldt voor de gerechtelijke politie waar

de minister van Justitie dan weer gerechtelijke procedures uit handen van de lokale politie kan nemen. De artikelen 61 en 62 geven een lange opsomming en maken het mogelijk dat de lokale politie door hen verrichte onderzoeken kunnen worden afgenomen door de federale gerechtelijke directie. In het ergste geval komen delicate onderzoeken steeds bij een welbepaalde federale dienst terecht, zonder dat het lokale korps nog iets in de pap te brokken heeft.

Collega's, dit kan een gevaarlijke evolutie lijken.

Ik vind het niet nodig dat de minister van Justitie zal mogen bepalen welke opdrachten van de gerechtelijke politie door de federale en door de lokale politie zullen worden uitgevoerd. Laat de lokale OD's - zoals ze worden genoemd - gewoon hun werk doen onder de voorgedij van de magistraten zoals dat altijd het geval is geweest. Waarom moet de regering zich hierin mengen?

Ik lees ook in artikel 37 dat de zonale veiligheidsplannen door de minister van Binnenlandse Zaken moeten worden goedgekeurd en dat de lokale veiligheidsplannen aan het nationale veiligheidsplan - en ik beklemtoon dit - moeten worden aangepast. Ik zal daarover straks nog een boompje opzetten. Ook hier gaat men volgens mij te ver. Het is voor ons van fundamenteel belang dat de autonomie van de lokale korpsen wordt gerespecteerd. De burgemeesters en de nieuwe politiechefs dragen de verantwoordelijkheid in elk van de zones. Als zij slecht werk leveren, dan zullen zij door de gemeente- of de politieraad ter verantwoording worden geroepen en in het geval van de burgemeesters kunnen zij zelfs door de kiezers worden afgestraft.

De aanstaande lokale chefs zullen worden gekozen uit een heel ruim aanbod van hogere officieren. Ik neem aan dat de beste elementen de verantwoordelijkheid voor de IPZ-korpsen zullen krijgen. Bovendien zullen die IPZ-korpsen volwaardige korpsen zijn met voldoende manschappen, middelen en officieren? De Octopusmeerderheid heeft de IPZ-korpsen niet helemaal als volwaardig beschouwd want zij wil ze nog te veel betuttelen.

Het Vlaams Blok blijft dus van oordeel dat een van de democratische principes bij uitstek, met name de subsidiariteit, in de hoogst mogelijke mate moet worden aangepast.

We worden hierin trouwens gevolgd door bijvoorbeeld - en het is één voorbeeld uit vele - de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Die vereniging schrijft in haar nieuwsbrief dat er sprake kan zijn van een uitholling van de bevoegdheden van de burgemeesters. Diezelfde VVSG vraagt zich af of de burgemeesters van de Octopuspartijen, waarvan er een deel tot de Kamer behoren, zo volgzzaam zijn.

Zijn al die burgemeesters zo volgzzaam dat ze dit alles hier in de Kamer gaan slikken en goedkeuren? Hebben zij dan niet gelezen dat hun vereniging, de VVSG, hen waarschuwt voor een wet die getuigt van weinig vertrouwen in de lokale besturen? Het staat er zwart op wit. Ik raad u aan het nog even na te lezen.

Het is dan natuurlijk vanwege de VLD nogal kras dat ze enerzijds dat Octopusakkoord volgt maar anderzijds, bij monde van mensen zoals de geachte ondervoorzitter van deze Kamer en burgemeester Cortois, vandaag grote persberichten verspreidt waarin een maximale autonomie voor de gemeenten wordt gevraagd. Een aantal vooraanstaande VLD'ers breien daarover een heel verhaal aan, maar ik stel toch vast dat die burgemeesters, ook van de VLD, geen enkel probleem hebben met de uitholling van hun bevoegdheden in dit Octopusakkoord.

(Onderbreking door de heer Cortois)

Collega Cortois, dit staat zwart op wit geschreven. Ik neem aan dat u de tekst aandachtig hebt gelezen. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten schrijft in een heel recente nieuwsbrief dat hier sprake is van uitholling van de bevoegdheden van de burgemeesters. U bent er dus een van. Die vereniging werkt in feite voor u. U bent burgervader en ik, tot nader order, niet. Ik verbaas mij erover dat partijen die niet behoren tot de meerderheid, maar per se wilden meewerken aan het Octopusakkoord, dat slikken.

Collega's, in dit verband is het trouwens opvallend dat we de richting uitgaan van opnieuw meer federale of nationale voorgedij, zoals in het oude België. In het Octopusakkoord wordt op geen enkele manier rekening gehouden met de steeds voortschrijdende federalisering van dit land. Voor de Volksunie vormt dat blijkbaar geen probleem. In hun streven naar *Salonfähigkeit* hebben ze tijdens de Octopusonderhandelingen hun opmerkingen terzake ingeslikt. Ze hebben dat trouwens ook gedaan met betrekking tot de vertegenwoordiging van de Vlamingen in de politieraden in Brussel. Mijnheer Delathouwer, ook u trekt zich daarvan weinig aan. U zegt

dat dit zorgen voor later zijn en dat we later wel zullen zien wat we uit de brand kunnen slepen. Ik wens u veel succes toe, zeker in het Brussel van de 19 gemeenten.

Ook op dit vlak heeft de Volksunie haar woorden ingeslikt. Door een gunstige wind ben ik in het bezit gekomen van een document van de Volksunie van 22 juni, waarin men het nog had over een gegarandeerde Vlaamse vertegenwoordiging in de Brusselse politieraden. Welnu, ik stel vast dat in de officiële versie van 15 juli, die we allen hebben gekregen, daarvan helemaal geen sprake meer is. Als ik het Volksunie-document goed heb gelezen, had deze partij voorgesteld om minstens die Vlaming met de meeste stemmen in een gemeente - hoewel niet verkozen, wat in sommige van de 19 Brusselse gemeenten jammer genoeg het geval is - een zitje te geven in de politieraden. De Volksunie heeft dat voorstel ingetrokken. Dank u Volksunie, VVD-plus!

Ik kan alleen maar besluiten dat van beloftes van regionalisering niets in huis komt en dat Dehaene helemaal geen werk wil maken van de overheveling van de regelgeving inzake lokale politie naar het niveau van de Gewesten. Het is niet de eerste keer dat hij beloftes uit het Sint-Michielsakkoord blijikbaar vergeet.

Men kan zich natuurlijk afvragen waarom het Vlaams Blok, of in het algemeen de Vlaamse Beweging, de wens uit om tot die overheveling over te gaan. Allereerst vinden wij dat in een echte federale staat de deelstaten niet alleen over hun eigen wetgevende - of in ons geval decreetgevende - macht en over een eigen uitvoerende macht moeten beschikken, maar dat zij ook een gerechtelijk en politieel apparaat moeten hebben. De wetgevende en de uitvoerende macht van Vlaanderen moeten in staat zijn om hun gezag af te dwingen. Dat is een eerste reden en meteen ook een illustratie van het feit dat België geen volwaardige federale staat is.

Een andere reden is dat de eigen klemtonen die men in de deelstaten wil leggen, bijvoorbeeld inzake verkeersveiligheid, een eigen politieel aanpak en een eigen visie op de basispolitie vergen. In het Octopusplan vinden we daarvan helemaal niets terug.

Het verkeersbeleid in Vlaanderen, duidelijk een gewestmaterie, blijft helemaal in handen van een van de nationale - of federale - politiedirecties.

Wij vinden dat ook op dit vlak de gewestbevoegdheid volledig zou moeten zijn en dat men daaraan geen afbreuk mag doen.

Nog een voorbeeld. Het personeel van de veiligheidskorpsen is, in tegenstelling tot al het andere personeel, niet als dusdanig volwaardig overgeheveld naar de Gewesten. Dit geeft op zijn beurt een probleem in verband met het voeren van een coherent personeelsbeleid.

Ik kan daarover nog een tijdje doorbomen, maar ik denk dat mijn stelling duidelijk is. Men heeft hier een groot aantal stappen achteruit gedaan. We gaan naar een grotere federale voogdij over bepaalde diensten, in alle geval veel groter dan het Vlaams Blok lief is.

Een aantal essentiële vragen blijven open.

Wie gaat bijvoorbeeld de nieuwe politiefchef worden in de IPZ? Er komen een tweehonderdtal interpolitiezones, wat volgens mij toch nog te veel is. Ik meen dat men ze rustig tot 150 mag reduceren. Men gaat dus 150 tot 200 volwaardige politiefchefs benoemen. Dit is een belangrijk aspect, omdat er natuurlijk een strijd te verwachten is tussen de commissarissen en de rijkswachtofficiëren. Er zal een regelrechte strijd losbarsten, want nu al circuleren documenten waarin de diverse graden van de beide korpsen tegen elkaar worden opgezet. Er is bijvoorbeeld een voorstel van de generale staf van de rijkswacht om de adjudanten de graad van adjunct-commissaris te geven en de commandanten van de grotere brigades, die ook nog adjudant kunnen zijn in hun rijkswachtraad, de graad van commissaris. Ik heb mij daarover niet uit te spreken, maar het staat vast dat daaromtrent een enorme discussie zal opblazen die de politiewerking in het algemeen niet ten goede zal komen. De regering moet terzake snel de knoop doorhakken en met het parlement in debat gaan om te vermijden dat deze of andere voorstellen tot nog meer criminaliteit leiden. Dit is misschien ver gezocht, maar wanneer mensen niet meer gemotiveerd zijn om op te treden en de kat uit de boom kijken, zouden de misdadigers wel eens de winnende partij kunnen zijn. Dit wordt een delicate operatie, maar men kiest beter voor de korte pijn.

Ik heb het reeds gehad over het aantal personeelsleden dat aan de diverse federale politiediensten zal worden toebedeeld. Ik richt mij nu niet tot de minister maar tot de acht partijen die hieraan meewerken. Het parlement moet ten minste een goed idee hebben van het aantal politieambtenaren dat bijvoorbeeld in de algemene directies een plaats zal krijgen. Ik vraag mij af waarom wij geen organogram krijgen voorgehouden. Wij moeten in de Kamer een algemeen kader goedkeuren,

zonder duidelijk zicht op de manier waarop die 36 000 politiemannen en -vrouwen zullen worden verdeeld. In een dergelijk belangrijk dossier kan de volksvertegenwoordiging dit niet aanvaarden.

Het is tenslotte een bijzonder belangrijke oefening. Hoe gaan we de gewapende machten in dit land opdelen zodat geen van hen een gevaar kan vormen voor de democratische instellingen? We krijgen daar helemaal niets over te horen.

Er moet snel werk worden gemaakt van de hervorming van de politiediensten maar in de teksten heeft men het over 1 januari 2005. Die datum valt negen jaar na de ontdekking van de Dutrouxmoorden en bijna twintig jaar na de eerste debatten naar aanleiding van de moorden van de Bende van Nijvel. Reeds in het midden van de jaren '80 hadden velen vragen over de efficiëntie van de politiediensten in ons land. Noch de gemeentepolitie, noch de rijkswacht kon toen de moordenaars van de Bende tegenhouden op hun bloedige tochten. Men heeft toen wat GTI's gekocht, maar de politieoorlog bleef woeden. Nu vraagt men de bevolking om nog een aantal jaren geduld te oefenen. Die octopus is blijkbaar een zeer traag beest.

De Octopusakkoorden zullen in de ogen van de 36 000 politiemensen en de hele bevolking slechts geloofwaardig zijn als men erin slaagt om zeer snel voor de dag te komen met het nieuwe, eenvormige statuut voor alle politieambtenaren. Alleen als dat statuut ter tafel ligt, samen met onder andere de uniforme selectievoorwaarden en de algemene basisvorming, kan men de zaak echt beginnen invullen. Wij moeten daarmee reeds in 1999 van start gaan. Dit is en blijft de conditio sine qua non om te beginnen met de hervorming.

Voor het Vlaams Blok is het onaanvaardbaar dat de hervorming zal duren tot 1 januari 2005. Het kan pretentieus klinken, maar men zou twee jaar hebben gewonnen indien men in oktober 1996 had willen spreken over het plan dat wij hebben ingediend. Men wou dat echter niet doen en de motivatie van de agenten en de rijkswachters bleef dus beneden peil. Tot op vandaag is dat nog altijd het geval. De politiediensten zijn nog twee jaar blijven sukkelen, met alle gevolgen van dien.

Mijnheer de minister, ik geef u één bewijs. Wij zullen trouwens het genoeg hebben elkaar daarover nog in de haren te vliegen. De criminaliteit blijft de laatste jaren dramatisch stijgen. Momenteel zitten we met het hoogste cijfer van geregistreerde feiten aller

tijden, namelijk bijna 820 000 misdrijven per jaar. Dat betekent heel concreet dat duizenden mensen het slachtoffer werden van de jarenlang aanslepende besluiteloosheid van de traditionele partijen, dit ondanks alle doekjes voor het bloeden zoals de miljardenverslindende veiligheidscontracten.

Al bij al zijn wij tevreden met de versmelting op lokaal en federaal niveau. Dit is immers een basiselement van elke geslaagde hervorming. Anderzijds hebben wij problemen met de timing van een en ander, en de situatie in Brussel. Wij maken dus zeer veel voorbehoud ten opzichte van deze hervorming. Bij de stemming zullen wij het wetsvoorstel dan ook niet steunen. Wij vinden dat de traditionele machtspartijen zich schuldig hebben gemaakt aan verzuim ten koste van de bevolking.

Le président : La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, voici donc l'aboutissement d'une des branches de l'"Octopus".

La question que je vous pose est de savoir si la valeur d'une réforme est proportionnelle au nombre de ses auteurs. Il semble en tout cas que ces auteurs n'aient admis que des modifications très restreintes, tant ils considéraient que le texte initial était proche de la perfection. Ce n'est pas mon avis. Lors des débats en commission, je n'ai constaté aucune véritable amélioration sur le fond, malgré l'esprit positif des amendements relativement nombreux que nous avons déposés, en particulier M. Tavernier et moi-même.

D'emblée, nous avions estimé que la proposition déposée allait dans le bon sens. Il s'agissait en effet d'une police intégrée à deux niveaux. C'est précisément le schéma qui était souhaité par les écologistes. A priori, notre avis était donc favorable. Globalement, il l'est d'ailleurs toujours car nous pensons que ce projet est susceptible de mettre fin à ce qu'il est convenu d'appeler la "guerre des polices". Ce sera du moins le cas au fil du temps car, dans une première phase, rien ne prouve que l'ex-gendarme ou l'ex-péjiste collaborera avec la police communale, et vice-versa. Dans un premier temps, chacun restera certainement attaché à son esprit de corps. Tout ne sera pas facile dans l'immédiat. Dès lors, il est important de revoir les statuts et d'établir dès que possible un statut unique. Il est évident, en effet, que les différences qui subsisteront encore entre

les statuts des divers services ou niveaux susciteront des jalousies. Et tout le monde sait que la jalousie ne favorise pas la collaboration.

D'un autre côté, par l'instauration d'un statut unique, on efface certaines différences qui existaient dans les statuts. Renoncer à ces différences, c'est aussi renoncer à certains avantages. Cela peut donc provoquer des frustrations. En effet, il sera difficile pour certains d'admettre que l'on supprime des primes ou des avantages en matière de pension, etc. Il sera donc fort difficile, dans un premier temps surtout, de gérer le personnel. Il faudra porter une attention toute particulière à cette gestion du personnel. C'est pourquoi je plaide notamment pour que cette gestion soit faite au maximum en accord avec les organisations syndicales, étant donné le haut taux de syndicalisation parmi les forces de police. Il va sans dire que si vous vous mettez les organisations syndicales à dos, la gestion du personnel sera très problématique. Je ne prétends pas que celles-ci ont systématiquement raison et qu'il faut faire tout ce qu'elles demandent. Mais dans l'intérêt de la gestion du personnel, il faudra veiller à arrondir les angles le plus possible, et ce avec la collaboration des organisations syndicales.

Evidemment, avec le temps, dans la mesure où les nouveaux engagés dans les forces de police seront recrutés sous le nouveau statut, directement sous l'étiquette de police fédérale ou locale, les difficultés s'aplaniront d'elles-mêmes.

À l'intérieur de ce cadre général, qui - je le répète - ne nous paraît pas mauvais, nous constatons quand même certains déséquilibres. J'en dénombre plus particulièrement quatre.

Tout d'abord, il y aura un déséquilibre entre le niveau fédéral et le niveau local.

Il est vrai que, lors des négociations, le ministre fédéral de l'Intérieur a abandonné l'idée de confier l'exécution de la politique fédérale aux brigades locales de gendarmerie, auxquelles il tenait beaucoup. Mais il faut bien constater que c'est finalement lui qui dirigera vraiment les polices locales.

Le président : La parole est à M. Jean-Pierre Detremmerie.

M. Jean-Pierre Detremmerie (PSC) : Monsieur le président, monsieur Viseur, je ne suis pas d'accord avec vous.

Je prends l'exemple de ma ville, où il y a 120 policiers et 40 gendarmes. Même en suivant uniquement les grades et les

études suivies par l'ensemble des deux corps, ce sera inévitablement le chef de la police qui deviendra le chef de la nouvelle structure policière.

Cela dit, dans des zones plus rurales, votre raisonnement est probablement bon. Au niveau des diplômes, dans bien des cas, les responsables de la gendarmerie ont fait davantage d'études que les responsables policiers. Mais cela n'est pas du tout le cas dans les villes.

Le président : La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, je crois qu'il y a eu un malentendu.

Je ne prétends pas que ce seront les anciens gendarmes qui dirigeront les nouvelles polices locales. Sur ce plan, j'abonde dans votre sens.

Si je disais qu'en réalité, ce serait le ministre de l'Intérieur, et éventuellement le ministre de la Justice, qui dirigerait les polices locales, c'est parce qu'il faut bien constater que des directives contraignantes viendront du niveau fédéral vers les polices locales. Il y aura l'imposition d'un budget minimum, d'un nombre minimum d'hommes, d'un certain matériel. C'est donc surtout le niveau fédéral qui donnera les moyens financiers, ou qui n'en donnera pas, à cette police locale.

Dans l'ensemble, je ne suis pas opposé à ce contrôle. Je n'ignore pas en effet qu'il y avait des petites communes où il y avait en tout et pour tout un seul policier. Ce genre de situation ne peut pas persister.

Mais à l'intérieur de la structure mise en place, il y aura un déséquilibre généré par le fait que l'argent viendra du fédéral pour faire fonctionner la police locale. Ce sera donc bien la politique fédérale qui déterminera en grande partie les actions de la police locale.

J'avais déposé avec M. Tavernier une série d'amendements pour essayer de rééquilibrer cette situation. Mais aucun de ceux-ci n'a évidemment été accepté.

M. Jean-Pierre Detremmerie (PSC) : C'est un peu contraire à ce que vous semblez parfois dire en commission lorsque vous reprochez aux bourgmestres d'être, au niveau de l'autonomie communale, trop protégés par la structure et par la réglementation à venir.

Vous dites que c'est le fédéral qui va influencer. Mais ce seront les bourgmestres ou le fédéral qui seront les patrons, mais ce ne sera pas l'un et l'autre. Je crois d'ailleurs qu'ils seront complémentaires.

Par ailleurs, quelle que soit la structure et même déjà actuellement à travers le fonds des communes ou les plans de sécurité, en tout cas pour ce qui concerne la sécurisation de nos cités, c'est le fédéral, le ministère de l'Intérieur qui intervient, qu'on le veuille ou non. Les subsides sont apportés par le ministère de l'Intérieur et celui-ci a donc déjà, à juste titre, son mot à dire.

Ce que vous n'avez pas souligné, c'est que le projet financier n'a pas été fait. On ne sait pas exactement ce que coûtera cette réforme. Cela m'inquiète beaucoup plus.

Ce que vous défendez maintenant est contraire à ce que vous avez défendu en commission en disant que les bourgmestres avaient trop à dire et qu'on devait donner plus de pouvoir aux conseils ou à d'autres instances.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Je n'ai jamais dit que les bourgmestres avaient trop à dire. J'ai toujours dit, en commission notamment, que le seul bourgmestre n'était pas suffisant pour assurer le contrôle démocratique de la police locale et qu'il fallait d'autres instances au niveau local, qu'il fallait donner plus d'importance aux assemblées locales et ne pas faire du bourgmestre le seul garant démocratique alors que c'est lui qui est le chef de la police locale.

Le deuxième aspect de déséquilibre que je souhaite aborder l'a été brièvement par M. Reynders dans son rapport. Il s'agit de l'équilibre entre les forces de police, d'une part, et le citoyen, d'autre part.

Bien sûr, il faudrait que le citoyen ait un recours facilement accessible en cas d'abus en matière de police, en particulier en matière de police locale. A qui pourra-t-il aller se plaindre sinon à la police locale elle-même ou au bourgmestre qui est le chef de la police locale ?

L'objectif que nous recherchions est que le citoyen ait un recours facile. Des instances existent bien sûr déjà. Par exemple, une inspection générale va être créée. Mais elle va être créée par arrêté royal et ce que la loi en dit est fort synthétique. Il est difficile, à ce stade, de se rendre compte de ce qu'il y aura dans cette inspection générale. En tout cas, l'article 144 dit que l'inspection générale portera sur le fonctionnement de la police fédérale et de la police locale, mais elle n'est pas complètement indépendante de l'organe policier lui-même.

Le Comité P a déjà été évoqué. Celui-ci est peut-être une instance de recours ou pourra peut-être le devenir. Mais c'est

un chèque en blanc parce qu'on ne sait pas encore où on va avec la nouvelle loi sur le Comité P. En tout cas, dans la situation actuelle et si j'en crois le rapport de ce même Comité P "le policier doit tenir compte, dans l'exercice de ses compétences, des restrictions qui lui sont imposées légalement par les droits et libertés fondamentaux octroyés aux citoyens". Mais l'instauration du Comité P n'a pourtant pas pour objectif de traiter et de résoudre les problèmes individuels. Il semble donc bien que la philosophie du Comité P ne soit pas d'être une instance de recours pour le citoyen.

On peut aussi bien sûr ester en justice, mais tout le monde sera d'accord pour dire qu'il ne faut pas nécessairement surcharger la barque de la Justice, elle est déjà bien assez chargée ainsi.

Nous avons donc cru que notre proposition d'extension à la police locale des compétences du médiateur fédéral, qui est déjà compétent pour la police fédérale, était une solution simple, souple, permettant aussi au citoyen d'avoir un recours facilement accessible.

Une fois encore, les amendements que nous avons déposés dans ce sens n'ont pas été acceptés.

Le troisième type de déséquilibre qui m'apparaît est celui entre les assemblées élues, d'une part, et les exécutifs, d'autre part.

Tout d'abord, ce déséquilibre est déjà dans la loi. C'est le Conseil d'Etat lui-même qui souligne l'habilitation beaucoup trop large accordée par cette loi qui est une espèce de loi-cadre. Lorsqu'il s'agit de pure exécution, c'est évidemment par arrêté royal qu'il faut travailler. Mais énormément d'arrêtés royaux devront être pris, dont certains pour déterminer des normes, ce qui est plus difficile à admettre. On en trouve plusieurs exemples dans cette loi, notamment l'inspection générale qui sera entièrement créée par arrêté royal, y compris les normes de base de ce service fondamental. J'aurais préféré trouver plus de précisions dans la loi.

Si je reconnais que c'est l'exécutif qui exécute, c'est quand même aux assemblées de donner les grandes orientations politiques. Or, une fois les plans de sécurité tant nationaux que zonaux décidés exclusivement par les exécutifs, les assemblées en seront informées et pourront seulement en débattre, sans les amender. Cela me rappelle le dicton : "Cause toujours, mon banin..." On ne pourra rien y changer.

Le quatrième et dernier déséquilibre se situe au niveau des grandes et des petites communes, et particulièrement au sein du collège de police, où plusieurs bourgmestres siègeront dans une zone pluricommunale.

Cela concerne les articles 24 et 28. Un bourgmestre d'une commune importante pourra, à l'intérieur d'un collège, faire à lui seul à la fois le quorum et la majorité. Nous en avons discuté en commission.

- *Président : M. Duquesne, vice-président*

Je sais que vous n'êtes pas d'accord avec mon point de vue. Je ne vous prends pourtant pas pour ces laits. Vous devez bien comprendre que dans un collège de police, lorsque plusieurs bourgmestres seront de tendances politiques différentes, et particulièrement dans certaines périodes un peu plus exacerbées comme les périodes électorales et préélectorales, il sera difficile à certains bourgmestres d'admettre que leur collègue de la grande ville voisine puisse tout décider à leur place. Ils n'auront rien à dire puisque le bourgmestre le plus important fera le quorum et la majorité à lui seul.

M. Denis D'hondt (PRL-FDF) : Dans les zones interpolices, c'est déjà le cas. Il y a des majorités différentes. Une coordination et une concertation doivent exister au sein de la concertation pentagonale et la plupart des ZIP fonctionnent normalement.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Je ne vous le fais pas dire. D'une part, c'est une concertation pentagonale, ce qui signifie que les bourgmestres ne sont pas seuls au sein de cette concertation. Dans le collège de police, il n'y aura personne d'autre que les bourgmestres. Ils seront entre eux et ils vont devoir se mettre d'accord, y compris dans des périodes difficiles.

Le deuxième argument, monsieur D'hondt - vous l'avez dit vous-même -, c'est que les zones interpolices actuelles ne sont pas nécessairement le meilleur exemple. Il y a bon nombre de problèmes à certains endroits. Si c'est pour reproduire les problèmes existants, on ne peut pas parler d'une réforme réussie.

Voilà les quatre grands déséquilibres qu'il me semblait devoir mettre en évidence, et contre lesquels nous avons voulu déposer des amendements qui n'ont pas été acceptés. Dans la mesure où beaucoup de choses doivent encore se décider par voie d'arrêté royal, j'espère que les idées émises n'ont pas

été semées en vain et que nous pourrions encore, tout au long du cheminement concret de la réforme, revenir avec certains de ces principes.

Je ne voudrais pas terminer sans dire un mot de l'information. Le volet qui m'a le plus étonné dans la proposition de loi qui nous est soumise, est le traitement de l'information parce que cela allait à l'encontre de ce qu'un certain nombre de partis avaient décidé et déclaré lors des discussions qui avaient eu lieu, fin 1997 début 1998, au sein de la commission de l'Intérieur et de la commission de la Justice.

Dans le rapport de janvier 1998 qui reprend un tableau synoptique de la position des groupes, un chapitre est consacré au traitement de l'information.

J'y relève que le PS, notamment, déclarait à cette époque que le service de l'information doit sortir de l'organigramme de la police nationale et constituer un service de gestion de l'information extérieure à tous services de police. Nous en sommes aujourd'hui à un service de l'information interne à la structure policière avec un contrôle externe, sous l'autorité d'un magistrat. Donc, cela ne correspond pas au point de vue de l'époque du PS.

M. Charles Janssens (PS) : Effectivement, cette proposition à laquelle nous adhérons ne correspond pas - c'est le cas de tous les signataires - à 100% de nos souhaits. Si nous avions tous obtenu totale satisfaction, nous aurions à l'heure actuelle huit propositions et nous ne serions pas nombreux.

Au départ, comme pétition de principe, nous souhaitions un service d'information extérieur. L'enfant issu d'Octopode donne néanmoins quelques garanties grâce à ce contrôle extérieur, même si c'est moyennant un service intérieur. Ce n'est pas plus mal !

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Je comprends bien, monsieur Janssens que chacun des participants à l'Octopode ne pouvait y rencontrer tous ses désirs, mais j'allais parler, lorsque vous m'avez interrompu, de la position des autres partis, qui était identique à la vôtre. Il me semble que la plupart d'entre eux approuvaient la création d'un service extérieur et que le résultat obtenu a été un service intérieur.

M. Charles Janssens (PS) : Le PRL, comme nous, demandait aussi à la base un service extérieur !

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : J'allais le dire !

M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur : C'est en parlant et en négociant qu'on change d'avis. Il n'y a que les fous qui ne changent jamais d'avis ! J'ai l'impression qu'Écolo n'est rien d'autre qu'une variation sur Dieu : tout et d'une façon éternelle ! Les autres partis sont plus humains !

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Là, monsieur le ministre, vous me faites vraiment un mauvais procès ! Je ne puis l'accepter !

M. Van den Bossche, ministre : Je ne demande pas de l'accepter ! C'est une constatation !

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Ma constatation, c'est qu'en janvier, la majorité des partis qui ont formé l'Octopode étaient en faveur d'une position et en septembre, cette même majorité a changé de position. Qu'une personne change d'avis, cela ne m'étonne pas, mais que presque tout le monde change d'avis simultanément, cela m'étonne grandement et je voulais en faire la remarque !

M. Van den Bossche, ministre : L'évolution est la base du succès et du monde !

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Selon le VLD, la gestion de l'information doit être placée sous la direction et le contrôle d'un magistrat. D'accord pour le contrôle, mais pas pour la direction. Le PRL-FDF disait vouloir la création d'un bureau central fédéral indépendant du corps de police, donc extérieur au corps de police. (*Signe de dénégation de M. Didier Reynders*)

Excusez-moi, mais le contrôle est indépendant des services opérationnels, mais pas la gestion !

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Si la gestion, si ! Certaines directions sont opérationnelles et d'autres pas dans la police fédérale !

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Mais toutes, sous l'autorité du même commissaire général !

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Celles-là, sous la responsabilité d'agents tant fédéraux que locaux ! L'information est placée sous la responsabilité de membres de la police fédérale et de la police locale. Cet élément est complètement extérieur.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Effectivement, au sein de la direction de l'information, on

retrouve la police fédérale et locale, mais cela signifie que l'on retrouve toujours la police. Ce n'est pas ce qui était prévu au départ, à savoir un service d'information extérieur à la structure policière.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Il faut quand même bien, monsieur Viseur, que cela reste intégré à l'ensemble du service. Nous nous sommes battus pour ne pas nous acheminer vers une police unique. Nous avons quand même tenu à respecter les engagements qui étaient pris unanimement dans le cadre du rapport d'une commission d'enquête.

Je sais que certains membres de votre groupe sont particulièrement attachés au respect des conclusions de cette commission d'enquête; nous avons tenu à respecter cela aussi. Il fallait bien placer le service de renseignement quelque part dans le service intégré, même si l'on met deux niveaux de police.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Je constate qu'un grand nombre de participants de l'Octopus évoluaient en même temps et dans le même sens entre janvier et septembre. Maintenant, que vous ayez tort ou raison, je ne veux pas poser de jugement de valeur. Personnellement, j'aurais préféré que ce service reste à l'extérieur de la structure policière.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Pour vous répondre rapidement, savez-vous ce qui a été à l'origine de cette évolution ? C'est que nous avons débattu non seulement de la police, mais d'une réforme police et justice. Comme je l'ai dit tout à l'heure en tant que rapporteur - et j'y reviendrai au nom de mon groupe -, l'important dans l'ensemble de l'organisation est que les services de police fonctionneront avec une nouvelle organisation des parquets. Cette organisation, actuellement en discussion au Sénat, possède un parquet fédéral à sa tête; il jouera un rôle particulier en matière de police, notamment en matière de contrôle de l'information: nous en revenons toujours à la même démarche.

Si vous mettez les différents éléments ensemble, vous comprenez pourquoi le projet se dessine de cette façon. Extérieur aux services de police eux-mêmes, il y a un parquet fédéral dont un membre viendra très directement contrôler les services de renseignement.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Je souhaite que vous ayez raison et que cela fonctionne. Je

rappellerai seulement qu'un des procureurs généraux que nous avons entendus lors des auditions avait pour avis d'affirmer qu'un contrôle de l'information par la magistrature, mais de façon extérieure à la structure policière, serait impossible : les magistrats n'étaient pas armés pour l'effectuer.

Le seront-ils avec la réforme de la justice ? Vous dites oui, mais cela reste pour moi une interrogation.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : C'est exactement pour cette raison que ce rôle ne sera pas confié aux procureurs généraux, mais à un nouveau service qui sera le parquet fédéral, qui aura une compétence pleine et entière - c'est totalement nouveau - sur tous les services de l'information et un accès complet à l'ensemble des données et des personnels.

Et de là l'intérêt d'un dialogue avec les hauts magistrats : nous avons bien entendu un procureur général avouer ne pas avoir les capacités pour surveiller l'information dans le contexte actuel de l'organisation des parquets généraux. C'est pour satisfaire à cette demande des procureurs généraux que nous avons préféré confier la tâche au parquet fédéral.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Le parquet fédéral aura-t-il les moyens dont ne disposent pas aujourd'hui les procureurs généraux ?

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : C'est l'objet de la réforme, évidemment.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Voilà. Et c'est un peu le pari que l'un et l'autre nous sommes en train de faire.

Ma conclusion sera brève. Comme je l'ai dit, le cadre général va dans une bonne orientation, mais, à mon avis, bien des choses sont encore améliorables. C'est la raison pour laquelle, à titre personnel, je m'abstiendrai même si d'autres membres du groupe voteront pour la réforme des polices. Ce vote aura, en quelque sorte, exactement la signification d'un bulletin scolaire qui voudrait dire : "Bien, mais peut mieux faire". C'est ce que je voulais vous signifier.

De voorzitter : De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer **Jef Tavernier**, voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kan mijn betoog beginnen met het besluit van de heer Viseur.

De meerderheid van de Ecolo-Agalev-fractie zal voor het voorstel stemmen. De twee leden die actief aan de besprekingen in de commissie hebben deelgenomen, zullen zich onthouden omdat het voorliggend wetsvoorstel, ons inziens, nog steeds een aantal mankementen vertoont. Eerlijkheids-halve voeg ik eraan toe dat we in grote lijnen kunnen akkoord gaan met de voorgestelde structuur die heel wat beter is dan het oorspronkelijke voorstel van de regering terzake.

De betere structuur waarover we zullen beschikken, is broodnodig om een efficiënte en betere werking van de politiediensten te waarborgen. Hoe efficiënter een bepaalde structuur is, hoe belangrijker het tegengewicht moet zijn. Dit tegengewicht is de democratische sturing en democratische controle op de werking van de politiediensten. Op die manier wil men voorkomen dat de politiediensten een eigen leven gaan leiden en een "staat in de staat" zouden worden. De recente onderzoekscommissies hebben niet alleen duidelijk aangetoond dat de verschillende politiediensten beter moeten samenwerken maar ook dat de controle op de werking moet verbeteren. Het voorliggend wetsvoorstel beantwoordt aan de eerste vaststelling. Aan het tweede punt werd, ons inziens, te weinig aandacht besteed. De heer Reynders heeft dit in zijn betoog toegevoegd.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wens wat dieper in te gaan op de democratische sturing. Democratische sturing moet gebeuren door democratisch verkozen organen. Op het lokaal niveau is dat de gemeenteraad, op federaal niveau het parlement.

Mijnheer de minister, ik stel vast dat de democratische sturing niet door de verkozen organen zal gebeuren maar door de uitvoerende organen. Het nationaal veiligheidsplan zal worden meegedeeld aan het parlement. De eerste minister heeft gesuggereerd dat het jaarlijks debat over de beleidsnota voor de bespreking van de begroting zich daartoe kan lenen. Dit betekent dat het parlement en de bevoegde commissies voor de goedkeuring van de begroting gedwongen worden zich uit te spreken over het nationaal veiligheidsplan. Het parlement krijgt niet de bevoegdheid om het plan af te keuren. Via de goed- of afkeuring van de begroting krijgt het parlement wel wat meer greep op het nationaal veiligheidsplan dat enorm belangrijk is voor de sturing van het veiligheidsbeleid.

De gemeenteraad zou een analoge sturing moeten kunnen uitvoeren. Wat de democratische sturing betreft, zeker in de meergemeentenzones, kan ik niet anders dan een deficit vaststellen.

Allereerst moet worden gezegd dat men meergemeentenzones gaat inrichten, gespiegeld aan de bestaande IPZ's. Het is wel jammer dat op het moment dat men een zo belangrijke hervorming door het parlement wil laten goedkeuren, men moet vaststellen dat van de IPZ's, zowel inzake de grootte, de samenstelling als de werking ervan, geen evaluatie werd gemaakt. Men gaat er dus blindelings vanuit dat de IPZ's goed gestructureerd zijn en goed werken. Het ware beter geweest een evaluatie terzake te maken. Het is in ieder geval noodzakelijk dat in de eerstkomende maanden die evaluatie wordt afgerond, die de aanleiding vormt tot een grondige bespreking in het parlement.

Zo kom ik terug bij de verkozenen op gemeentelijk vlak. Wij maken ons weinig zorgen over de taak en de bevoegdheden van de burgemeesters. De commissie politie is voldoende door burgemeesters bevolkt opdat die ervoor kunnen zorgen dat zij nog aan de bak komen en voldoende te zeggen hebben.

Onze bezorgdheid gaat hoofdzakelijk uit naar het gemeenteraadslid. Zeker in de meergemeentenzones zullen gemeenteraadsliden, zelfs hele fracties, nagenoeg niets meer te zeggen hebben over het veiligheidsbeleid en het politiebeleid in het algemeen. Zij behouden wel een soort interpellatierecht ten overstaan van de burgemeester.

Minister Van den Bossche: Uw fracties hebben dat nu ook niet.

De heer Jef Tavernier (ECOLO-AGALEV): Wat de gemeenteraadsliden betreft, moeten volgens de gemeentewet op dit moment een aantal zaken duidelijk aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Deze zaken kunnen dan in de gemeenteraad worden besproken. Het is ook duidelijk dat een aantal zaken niet tot de bevoegdheid van de gemeenteraad behoren.

Minister Van den Bossche: De politiefunctie maakt geen voorwerp uit van de gemeenteraad. Het gebeurt hier en daar dat een burgemeester toelaat dat hij daarover wordt geïnterpelleerd, maar dat is alleen omdat hij er zin in heeft om van antwoord te dienen. Als hij wil weigeren, dan weigert hij en dan heeft hij nog gelijk ook. Hij heeft de wet aan zijn kant.

De heer Jef Tavernier (ECOLO-AGALEV): Ik had van u geen ander standpunt terzake verwacht. Ik wijs erop dat de eerste minister tijdens de bespreking in de commissie heel duidelijk heeft gezegd - u kunt dat in het verslag lezen - dat het interpellatierecht behouden blijft ten overstaan van de burgemeester. Het normale inzagerecht voor gemeenteraadsliden, zeker in de meergemeentenzones, verdwijnt echter in de feiten. Er is wel een soort algemene wet inzake de openbaarheid van bestuur. Naast het algemeen principe in de Grondwet over openbaarheid van bestuur bepaalt een specifieke wetgeving voor de gemeenten de toepassing van die openbaarheid van bestuur. Wij stellen vast dat voor de meergemeentenzones en de lokale politieraad er op dit moment niets vooropgesteld is. Wij zullen terzake in een soort vacuüm belanden dat waarschijnlijk door de feiten, door klachten en ervaring, zal moeten worden ingevuld.

Ik had gehoopt dat deze zaak voor de gemeenteraadsliden die niet vertegenwoordigd zijn in de raden van die meergemeentenzones, met deze wet zou worden geregeld. Men heeft dit echter niet gedaan.

De eerste minister heeft daarbij verwezen naar de toestand bij intercommunales. Hij heeft gezegd dat het zeker niet slechter is dan daar. Ik ga daarmee akkoord, maar als men vergelijkt met een zeer slechte toestand en een zeer slecht voorbeeld neemt, is het niet moeilijk om beter te doen.

Minister Van den Bossche: U doet alsof er maar één belang is in die discussie, met name het optimaliseren van democratische structuren. Natuurlijk is dat een van de belangrijke elementen in de discussie, daarin volg ik u. Er zijn er echter nog andere.

In uw redenering ontbreekt de efficiëntie en de effectiviteit; volgens u is dat allemaal weinig belangrijk, als het maar voor ontelbare raden is gepasseerd. Dat is natuurlijk niet de methode van effectief beheer. Hier gaat het echt over iets dat telkens weer zijn bestaansreden ontleent aan zijn effectiviteit. Zelfs al wordt het nu zo heerlijk democratisch besproken gedurende uren, als het niet effectief is, heeft het geen bestaansreden. Maak u daarover geen illusies.

Men moet zoeken naar een evenwicht. Noch de eerste minister noch ikzelf dat dit evenwicht tot in de eeuwigheid behouden moet blijven: het kan evolueren. Als wij echter nu deze stap doen, de mogelijke kritiek ten spijt en

die niet geheel onlogisch is, hebben wij toch een belangrijke stap gedaan. Daarna zal er nog wel een evolutie zijn. Wij zullen eerst zien hoe dit functioneert en waar er eventueel probleemgebieden zijn. Ik ben ervan overtuigd dat daarover dan wel een debat zal volgen. Misschien duurt het wel enkele jaren vooraleer men een oplossing vindt, maar vinden zal men ze.

De heer Jef Tavernier (ECOLOGALEV) : Mijnheer de minister, uw laatste toezegging is belangrijk !

Ik ben mijn uiteenzetting begonnen met de stelling dat de globale structuur vrij goed is en waarschijnlijk efficiënt zal zijn, of toch de mogelijkheid tot efficiëntie bevat. Tegenover de efficiëntie moet als tegengewicht toch de democratische sturing en controle staan.

Wat de democratische sturing betreft, kan heel wat worden verbeterd. Dit geldt vooral voor de meergemeentenzones. Naast de democratische sturing is er natuurlijk nog het probleem van de democratische controle op de werking.

Ook belangrijk is de vraag waarheen een burger zich moet wenden met bepaalde klachten, bijvoorbeeld omdat er niet wordt opgetreden, omdat er niet wordt gereageerd op een vraag of omdat men onterecht te hard werd aangepakt. Er zijn verschillende mogelijkheden om die controle te kunnen uitoefenen.

Eerst en vooral zouden wij het kunnen denken aan een soort van ombudsdienst waar de burger met zijn klacht terecht kan. Voorts zou er sprake kunnen zijn van een interne inspectiedienst. Vervolgens is er de mogelijkheid van het Comité P en, eventueel, een parlementaire begeleidings- of opvolgingscommissie. Zoals vermeld in de memorie van toelichting is er ook nog de mogelijkheid van een speciale parlementaire commissie politie. De heer Reynders heeft daarnet gezegd dat daarover eigenlijk nog kan worden nagedacht en die toezegging vind ik belangrijk. Ik stel echter vast dat in het huidige wetsvoorstel slechts een van die vier mogelijke elementen werd uitgewerkt, namelijk de Algemene Inspectiedienst. In het advies van de Raad van State staat te lezen op bladzijde 23, ik citeer : "Het vastleggen van de algemene principes inzake de organisatie, de werking en het algemeen beheer van de algemene inspectie kan echter niet aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie worden overgelaten, zelfs niet aan de Koning." Over een dienst die van essentieel belang is voor de controle op de politiediensten, zegt de Raad van State dat de werking ervan

niet door de uitvoerende macht mag worden vastgelegd maar wel door de wetgever. Ik stel vast dat het parlement niet op dit punt is ingegaan.

Voorts schrijft de Raad van State in zijn advies met betrekking tot artikel 144, ik citeer : "Het voorstel regelt niet de verhouding tussen de algemene inspectie, een orgaan onder leiding van de minister van Binnenlandse Zaken, en het Vast Comité van Toezicht op de Politiediensten, een emanatie van de federale Kamers." Met andere woorden, het is toch enigszins verwonderlijk dat een voorstel dat uitgaat van het parlement en betrekking heeft op het instrument dat ter beschikking staat van datzelfde parlement, niet wordt uitgewerkt terwijl de uitvoerende macht wel de middelen krijgt om alles te controleren. Dit lijkt mij merkwaardig.

De Raad van State gaat verder, ik citeer : "Het is meer bepaald niet duidelijk in welke mate de algemene inspectie verplicht is om in te gaan op de klachten en aangiften welke zij ontvangt." In het wetsvoorstel wordt bepaald dat deze Algemene Inspectiedienst ook een soort van interne ombudsfunctie kan vervullen. Een verplichting terzake werd evenwel niet in aanmerking genomen zodat deze dienst niet verplicht is in te gaan op eventuele klachten.

Ik koppel deze opmerkingen aan die van het Comité P zoals ze werden opgenomen in het laatste jaarverslag. In dit verslag wordt een uitvoerige analyse gemaakt over de controle op de politiediensten. Van bladzijde 103 tot 134 staat te lezen dat de wetgever in 1991 duidelijk wou dat er een interne inspectie en een externe controle zou komen. Volgens mij kan heel wat kritiek worden geuit op de werking van dit Comité P en de begeleidingscommissie.

Een van de fundamentele punten in deze hervorming had volgens mij dan ook de werking van zo'n externe controledienst moeten zijn.

Als ik even dit jaarverslag neem, lees ik op bladzijde 126, ik citeer : "De opdrachten en de bevoegdheden die dit wetsvoorstel aan de algemene inspectie toekent, vallen vreemd genoeg perfect samen met degene die krachtens de wet van 18 juli 1991 aan het Vast Comité P werden toegekend." Dit lijkt mij toch eigenaardig. In 1991 wou de wetgever een externe controle ten behoeve van het parlement oprichten. Bij de hervorming van de politiediensten stellen we vast dat deze externe controle niet goed werkt maar in de feiten komt het erop neer dat men een aantal taken

doorschuift naar de interne controledienst. Volgens het wetsvoorstel rapporteert deze controledienst aan de minister en moet hij niet - hij mag wel - ingaan op klachten.

Minister Van den Bossche : Dat is niet in tegenspraak. Aangezien wij in de eerstkomende weken en maanden - collega Reynders heeft daarop in zijn verslag reeds gewezen en iedereen is het daarover eens - ervoor moeten zorgen dat wij het Comité P in een nieuw kleedje steken, is het de logica zelfde dat op dat moment ook over de externe controlerol en de verslaggeving van dat comité aan het parlement van gedachten wordt gewisseld.

Het is toch wel eigenaardig dat men het bestaan van de interne controle aanklaagt. Die is toch logisch. Wel is het juist dat het Comité P niet in hetzelfde akkoord wordt hervormd, maar ook Gent en Antwerpen zijn niet op één dag gebouwd. Het is echter voor de indianen en de regering prioritair om daaraan voort te werken en het Comité P, waarover wij het allemaal eens zijn dat het niet goed functioneert enzovoort, te hervormen. Dus wat die kritiek betreft, treed ik u bij.

Laten wij echter duidelijk zijn : de eerste controle is de interne controle op de uitvoering of de kwaliteitscontrole op het lokale en het centrale vlak. Daarbij moet wel degelijk worden ingegaan op alle klachten. De prioriteiten van interne controle kunnen jaarlijks worden vastgelegd conform het interne beleid. Ik volg u alleszins wanneer u onderstreept dat de externe controle nog moet worden uitgewerkt.

De heer Jef Tavernier (ECOLOGALEV) : Het is duidelijk dat welk voorstel ook een evenwichtige controle moet bevatten. Ik stel vast dat dit hier niet het geval is en hoop - ik maak dat op uit een aantal toezeggingen - dat die er zal komen. In ieder geval is de toelichting bij het voorstel met passages over de externe controle in tegenspraak met het voorstel zelf. Ik citeer verder uit het jaarverslag van het Comité P : "Men kan alleen maar verrast zijn vast te stellen dat de artikelen 142 tot 148 van het wetsvoorstel de toelichting flagrant tegenspreken. Deze artikelen kennen alle bevoegdheden van het Vast Comité P aan de algemene inspectie toe dat onder het uitsluitende gezag van de uitvoerende macht staat". Verder lees ik : "Terwijl de toelichting de nadruk legt op het feit dat de burger over een onafhankelijk orgaan moet kunnen beschikken om klacht neer te leggen tegen de politiediensten, kent artikel 144 ook aan de algemene inspectie, die net zoals alle politiediensten van de

uitvoerende macht afhangt, het recht toe om klachten en aangiften te behandelen." Duidelijker kan dit niet worden geformuleerd.

Wij moeten komen tot een nieuw evenwicht waarbij een extern toezichtsorgaan waakt over de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van de burger. Het is zeer belangrijk dat het parlement niet alleen debatteert over het Comité P, maar ook van gedachten wisselt over de functie van een speciale commissie Politie. Dit aspect wordt eveneens vermeld in de toelichting maar niet uitgewerkt in de teksten. Voor zover ik weet, is er terzake ook nog geen akkoord. Vandaar dat ik hoop dat men dit punt in alle openheid in de parlementaire commissies zal willen bespreken. Alleszins zullen wij constructief aan die discussie meewerken, zoals wij dat ook hebben gedaan wat onderhavig voorstel betreft, omdat wij ervan overtuigd zijn dat vanuit democratisch oogpunt een aantal evenwichten die wij onvoldoende in de voorgestelde teksten terugvinden, moeten worden hersteld.

Le président : La parole est à M. Charles Janssens.

M. Charles Janssens (PS) : Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, mes chers collègues, le monde politique belge a conçu et négocié, en quelques mois, une profonde réforme des polices et de la justice qui servira désormais de référence à plus d'un titre : pour la pertinence de son contenu, pour l'originalité de la démarche et pour la rapidité du travail accompli.

Depuis 1830, notre organisation policière et judiciaire n'avait pratiquement jamais été revue. Bien sûr, notre système de maintien de l'ordre et de répression du banditisme ne fonctionnait ni mieux, ni moins bien qu'ailleurs, mais il a, comme tout système, au fil du temps, accumulé des handicaps et rendu les citoyens méfiants à l'égard d'une justice lente, onéreuse, opaque. Le manque de collaboration, voire les rivalités entre différents services de police et l'appareil judiciaire avaient fini par donner l'impression que le justiciable n'était plus véritablement au centre des préoccupations des hommes et des femmes chargés de la sécurité de tous.

Il serait sans doute imprudent de prétendre que les changements qui interviendront sous peu vont, d'un seul trait, effacer les lourdeurs d'un système quasi séculaire. Mais bien appliquée, la réforme amènera les améliorations si longtemps attendues.

Les événements criminels gravissimes que notre société a connus ces dernières années, ont démontré sans conteste la nécessité d'adapter notre appareil judiciaire et policier aux spécificités liées à ces formes de criminalité nouvelles, extraordinairement organisées, et face auxquelles, il convient de l'avouer, l'organisation actuelle de nos services de police et de justice semblait bien obsolète.

Il nous incombait donc de prendre nos responsabilités et d'adopter les textes législatifs permettant de ne plus connaître pareilles horreurs, ou à tout le moins, d'y faire face d'une manière efficace et efficiente, conformément aux attentes légitimes des citoyens.

L'accord sur les polices et sur la justice, intervenu entre huit partis démocratiques et le gouvernement, et ensuite coulé en propositions de loi âprement discutées au sein de notre institution, a été qualifié par de nombreux commentateurs comme étant un accord historique. En effet, pour la première fois depuis la création de la Belgique, deux pans essentiels de notre Etat de droit ont été réformés.

Même les plus vifs contestataires ont dû reconnaître que le monde politique, cette fois du moins, avait répondu aux attentes de la population, attentes exacerbées depuis les drames que la Belgique a connus ces dernières années.

Nous avions tous, au lendemain de l'évasion de Dutroux, le 23 avril dernier, émis un souhait : celui de voir majorité et opposition transcender les clivages politiques habituels afin de s'unir pour réformer la justice et les polices. Nombreux furent les détracteurs qui qualifièrent ce souhait d'utopie, par définition irréalisable. Et pourtant, cette utopie s'est bel et bien réalisée.

Le nouveau système policier, tel qu'élaboré par la quasi totalité des formations politiques démocratiques de notre pays, répond sans conteste à toutes les exigences en la matière.

Cette réorganisation des services de police permettra en effet, j'en suis convaincu, de concilier deux qualités parfois difficilement compatibles : l'efficacité et le respect des garanties démocratiques fondamentales. Le nouveau visage de notre système policier rencontre l'essentiel des exigences posées par le Parti socialiste.

En premier lieu, le refus de la fusion de l'ensemble des services de police actuels, en vue d'une police unique. Nous n'en avons jamais voulu ! Nous n'en voulons toujours pas ! Nous

pouvons dire aujourd'hui qu'elle n'existera pas ! Concrètement, la proposition de loi soumise à notre approbation organise un service de police intégré, structuré à deux niveaux.

Si le Parti socialiste a toujours été opposé au principe d'une police unique, c'est pour des raisons de défense de la démocratie : une police unique aurait impliqué une concentration de pouvoir inquiétante sans nécessairement correspondre à une plus grande efficacité dans la lutte contre la criminalité.

Notre préoccupation a précisément toujours été de trouver l'équilibre, parfois difficile, entre l'impératif d'efficacité de la police - car nous considérons que la sécurité est un droit légitime et essentiel des citoyens - et la nécessité d'une certaine déconcentration des pouvoirs et de l'existence d'équilibres internes au sein des diverses forces de l'ordre.

Une police décentralisée, proche du citoyen, des réalités quotidiennes et des spécificités locales, contrôlée par les autorités démocratiques locales, est la mieux à même de traduire les préoccupations de la population. Il aurait été impossible à une police unique, même déconcentrée, de rencontrer ces objectifs.

De plus, pour le Parti socialiste, l'instauration au niveau local d'une police zonale forte, sous l'autorité renforcée des bourgmestres, constitue le contrepoids indispensable à l'intégration des polices fédérales au sein d'un même corps. La pluralité des services de police et, en particulier, l'existence d'une police locale réellement autonome, sont aussi des garanties essentielles pour la démocratie.

Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, je souhaiterais - et le moment me paraît bien choisi puisque le parlement procède à la phase terminale de cette réforme des polices - féliciter l'action tant du gouvernement que du parlement dans le cadre des réformes actuellement en cours.

S'inscrivant dans ce qu'il est coutume d'appeler la "nouvelle culture politique", le gouvernement a permis aux formations politiques de l'opposition de participer aux vastes débats qui nous occupent actuellement.

Outre les grandes mesures sur le fond que notre gouvernement aura insufflées au cours de cette législature, celui-ci n'aura pas été en reste en ce qui concerne la forme. En effet, les assises de la démocratie avaient déjà constitué, sans conteste, un pari audacieux. Réunir

autour d'une table la plupart des formations politiques démocratiques de ce pays n'était pas chose aisée. Il y a peu, nombreux auraient été ceux qui auraient qualifié cette idée de "chimérique".

En ce qui concerne les réformes actuelles en matière de justice et de polices, ce ne sont plus cinq, mais huit partis politiques qui ont participé à ce vaste débat. Les propositions de loi qui ont découlé de ces travaux ont prouvé que le bon sens et la prise en compte de l'intérêt collectif permettent aux formations politiques démocratiques - ou du moins à certaines d'entre elles - de transcender les clivages habituels "majorité-opposition".

L'accord auquel le gouvernement et les partis politiques de la majorité et certains de l'opposition, que je salue pour leur travail constructif, ont abouti sur la réforme de la justice et de la police, est un accord historique pour notre pays. Il faut se réjouir tant de la méthode utilisée que du résultat obtenu.

La méthode, tout d'abord, car les différentes formations démocratiques invitées à participer à ce débat ont rangé aux oubliettes, non pas leurs différences qui demeurent essentielles dans un système démocratique, mais leur impossibilité d'autrefois à conjuguer leurs forces pour réussir des réformes réellement indispensables à l'amélioration du fonctionnement de nos institutions.

Le résultat des négociations apparaît lui aussi des plus positifs, puisque tout le monde s'en félicite, y compris même certains qui ont refusé l'invitation de participer à ce débat.

A cet égard, je souhaite néanmoins regretter l'attitude du seul parti politique démocratique qui a refusé de prendre le train en marche, sous quelque prétexte que ce soit. Il est des débats desquels, monsieur Viseur, on ne peut se permettre d'être absent.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Vous proférez des contre-vérités manifestes, monsieur Janssens. Nous n'avons jamais refusé de participer à ces négociations, pour la simple raison que nous n'avons jamais été invités à y participer ! Nous avons seulement été invités à participer à une conférence de presse, et ce à la veille de celle-ci. Au cours de cette conférence, vous avez décidé - mais nous l'ignorions - de proposer la collaboration de certains partis de l'opposition à ceux de la majorité. Mais après cela, nous n'avons reçu aucune autre

invitation. Je ne peux donc pas adhérer à vos propos. Au contraire, nous avons participé à toutes les discussions, dans un esprit constructif.

Le président : La parole est à M. Didier Reynders.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Monsieur le président, je voudrais parfaire l'information de M. Viseur. Il y a quand même eu un refus, puisqu'avant la première conférence de presse, c'est-à-dire celle de quatre formations de l'opposition, votre secrétariat fédéral a été invité à participer au débat. Il nous a été répondu que la démarche était faite à l'égard du premier ministre mais pas à l'égard de ces quatre formations, qui s'étaient regroupées autour d'un projet commun à présenter au gouvernement.

Il y a un moment où il est effectivement plus difficile, même avec d'autres formations de l'opposition, d'entrer dans un débat de fond que de rester en marge de celui-ci. Comme je l'ai souvent dit à certains membres de votre groupe, il n'est pas toujours facile de passer du stade de l'émotion, sur laquelle on peut parfois surfer, à celui de la prise de responsabilité dans des décisions.

Cela s'est fait en très peu de temps, mais le secrétariat fédéral d'ECOLO a été invité à participer aux débats. Il a préféré ne pas s'y joindre.

De voorzitter : Mevrouw Annemie Van de Casteele heeft het woord.

Mevrouw Annemie Van de Casteele, voorzitter van de VU-fractie : Mijnheer de voorzitter, ik wil alleen maar bevestigen dat wat collega Reynders zegt waar is.

Aan Vlaamse kant hebben wij in elk geval Agalev uitgenodigd. Agalev heeft een moment getwijfeld en heeft dan, nadat het in verband met die uitnodiging contact had gehad met Ecolo, laten weten dat het niet geïnteresseerd was om samen te werken.

Le président : La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, je souligne encore une fois qu'il s'agissait bien d'une discussion préparant une conférence de presse. Il ne s'agissait pas d'une discussion sur le fond d'un projet.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Mais, monsieur Viseur, je ne sais pas si vous avez suivi, à l'époque, le débat

"polices". La conférence de presse dont je vous parle est une conférence au cours de laquelle quatre formations de l'opposition ont présenté un projet de réforme, tant de la justice que des polices, avec un luxe de détails sur lequel nous reviendrons peut-être au cours du débat.

C'est à ce débat-là que votre secrétariat fédéral, et les responsables d'AGALEV, ont refusé de participer. Ils ont préféré laisser quatre autres formations de l'opposition prendre leurs responsabilités et affronter un projet.

Je reconnais d'ailleurs que le gouvernement avait déjà fait la même démarche : un texte en matière de polices était déjà adopté par le Conseil des ministres. Face à cela, quatre formations ont présenté une autre solution.

Vous avez préféré rester en dehors à ce moment-là. Dire "nous voudrions peut-être bien venir plus tard", c'est un choix. Mais il faut en assumer les conséquences.

Le président : La parole est à M. Charles Janssens.

M. Charles Janssens (PS) : Monsieur le président, je me rallie à ce qui a été dit par Mme Vandecasteele et M. Reynders. Je ne veux pas entamer une polémique sur ce sujet, mais je pense qu'il y avait là, monsieur Viseur, une opportunité que votre parti pouvait saisir, ce qu'il n'a pas fait pour des raisons qui sont les siennes. Le fait est que vous n'avez pas participé à ces travaux.

En tant que porte-parole du Parti socialiste, je tiens à dire que nous sommes grandement satisfaits d'avoir été présents dans le cadre de l'élaboration de cette réforme, tant au sein du gouvernement qu'au sein du pouvoir législatif. Parce qu'il ne faut évidemment pas oublier le travail accompli au sein de cette assemblée.

Rappelons-nous tout de même qu'il y a plus de deux ans que nous traitons du sujet et que nous procédons à de nombreuses auditions d'experts, de représentants des divers services de police et de la magistrature, afin de bénéficier des meilleurs éclairages en vue de proposer aux citoyens la meilleure réforme possible.

Je souhaiterais également féliciter le combat qui est livré depuis plusieurs années par les parents des victimes des actes abjects qui ont servi d'impulsion à la mise en oeuvre de ces réformes. Je souhaite les féliciter car, au-delà de leur chagrin et de la haine légitime qu'ils nourrissent à l'égard des bourreaux de

leurs enfants, ils n'ont jamais baissé les bras et se sont lancés, corps et âme, dans un combat qui les honorent; non pas celui de la justice-vengeance, mais celui de la justice préventive et constructive. Le Parti socialiste souhaite remercier sincèrement et féliciter ces personnes pour leur courage, leur détermination et leur altruisme.

Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, considérant que la sécurité est un droit fondamental et imprescriptible pour tous, le Parti socialiste souhaite réaffirmer les principes démocratiques fondamentaux qui doivent gouverner les rapports entre les pouvoirs politiques et les citoyens. Il s'agit des libertés et des droits individuels fondamentaux, tels que l'égalité devant la loi, l'accès plus aisé à la justice, la présomption d'innocence, le respect du droit à un procès équitable et des droits de la défense, le respect de la vie privée, le caractère exceptionnel de la détention administrative et préventive, la séparation des pouvoirs, le système des contrepoids, le contrôle juridictionnel de l'action administrative et législative, la soumission de l'activité policière à la légalité et au contrôle démocratique.

Aucun projet progressiste en matière de justice et de sécurité ne peut se concevoir sans ce socle de valeurs essentielles. L'activité policière doit être conçue et pratiquée comme un véritable service public, en conciliant le double impératif d'efficacité dans la sécurité assurée et de respect des libertés individuelles et collectives sur le terrain.

Ces exigences impliquent tout d'abord un recrutement, une formation, un statut socio-économique et une déontologie de qualité pour les membres des forces de l'ordre, qui doivent recevoir le concours de praticiens des sciences humaines.

Le gouvernement s'y est expressément engagé et nous y serons particulièrement attentifs lors du suivi des mesures d'application de ces réformes.

Elles appellent ensuite une définition et une répartition claires des tâches. Elles supposent enfin une articulation équitable et un juste équilibre entre le poids respectif des corps concernés, oeuvrant les uns au niveau communal, ou zonal, dans un contexte de proximité, et les autres au niveau fédéral, sur le terrain des enjeux qui dépassent la sphère purement locale.

La vigilance des contrôles administratifs et politiques - bourgmestres, minist. s., parlement ou organe collatéral - des corps de police permettra de

conjuguer tout risque de dérive autoritaire par la mise en place d'un système d'audit permanent et de rapports réguliers transparents sur l'activité concernée.

Pour l'indispensable concours apporté par les services de police aux autorités judiciaires - ministères publics et juges d'instruction -, le principe de la direction effective des enquêtes par la magistrature est réaffirmé.

La sécurité individuelle et collective est un objectif que toute démocratie moderne doit s'assigner.

Cependant, la fin ne justifie évidemment pas les moyens lorsqu'ils prennent la forme d'un déséquilibre de système politique : l'état de police ne peut jamais remplacer l'état de justice !

Ces principes démocratiques, réaffirmés par le parti socialiste, ont été pleinement rencontrés dans le cadre des réformes en cours. Mais, ainsi que je viens de le signaler, la vigilance devra toujours rester de mise, et c'est la raison pour laquelle la proposition de loi soumise à votre approbation a instauré des mécanismes de contrôle interne et externe à l'égard des services de police.

Il reste, évidemment, que cette réforme sera ce que les praticiens de terrain en feront. Pour peu que ces acteurs participent au changement de mentalité, on pourra dire que la Belgique a vécu, ces derniers mois, un moment vraiment historique. Ainsi, peut-être les Belges - certains du moins - cesseront-ils de considérer un jour que tout va mal dans leur pays. Car insistons sur la nécessaire réponse des acteurs de la police et de la justice. Aussi parfaits que peuvent être ces textes, ils n'en demeureront pas moins lettre morte si la loyauté des magistrats et des services de police est déficiente, voire absente.

Rappelons-nous que ce sont les acteurs de terrain qui peuvent faire vivre ou mourir le nouveau paysage judiciaire et policier qui est proposé aujourd'hui.

Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, la réorganisation des services de police était devenue indispensable. Les lignes directrices empruntées par cette réforme nous satisfont entièrement car, en refusant l'unification des services de police et en maintenant le contrôle de ceux-ci, cette réorganisation maintient des garanties démocratiques indispensables à leur bon fonctionnement : la transparence, l'efficacité et l'efficience.

Le parti socialiste se réjouit dès lors de cette réforme et lui apporte son soutien, il apporte son soutien à la police du troisième millénaire.

Le président : La parole est à M. Didier Reynders.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Monsieur le président, je regrette que M. le ministre de l'Intérieur ait quitté l'hémicycle.

Le président : Je vais le faire quérir.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Monsieur le président, chers collègues, je souhaiterais tout d'abord faire le point sur la démarche de notre groupe à propos de l'accord Octopus et d'un certain nombre d'autres accords.

Depuis des années, le PRL-FDF s'est associé à plusieurs grands débats sur des sujets de société, malgré sa présence dans l'opposition au sein de cette assemblée. Je pourrais citer les démarches qui ont concerné le financement des partis politiques et les dépenses électorales, plus récemment les assises de la démocratie et, bien entendu, aussi l'accord Octopus et un certain nombre de débats sur le droit de vote ou sur la nationalité.

Dans chacune de ces matières, qui nous paraissent permettre de dépasser les clivages entre majorité et opposition, nous avons souhaité assumer pleinement notre rôle et donc prendre des responsabilités, ce qui n'est pas toujours facile pour une majorité mais ne l'est certainement pas plus pour une opposition.

Plus particulièrement en matière de police et de justice, si des accords ont été possibles, c'est bien entendu grâce à cette rencontre entre des formations de la majorité et de l'opposition. En outre, à l'intérieur de ces formations, certaines étaient peut-être un peu caricaturées comme prenant la défense d'un corps police - je pense au SP en ce qui concerne la gendarmerie - et d'autres caricaturées comme prenant à outrance la défense du pouvoir judiciaire - je pense à mon propre groupe politique.

Deux de ces formations ont pu faire la démonstration qu'elles étaient prêtes à aller beaucoup plus loin dans les réformes, en matière de police mais aussi de justice pour les libéraux, mais réciproquement pour le SP avec la capacité de faire en sorte qu'il y ait une réelle volonté de réforme englobant l'ensemble des matières judiciaires et de police.

C'est dans cet état d'esprit qu'à un moment un peu particulier de l'histoire de notre pays, dans les derniers mois ou les dernières années, lors de l'évasion de Dutroux s'est produit un déclic. C'était la goutte qui faisait déborder le vase, comme je le disais à l'époque. Ce

n'était pas simplement cette évasion qui a entraîné la démarche entre les différentes formations politiques et le gouvernement. Cette évasion venait surtout s'ajouter à toute une série d'autres événements antérieurs, souvent bien plus dramatiques.

Nous avons pu remettre en cause un texte qui avait déjà été adopté au sein du conseil des ministres par les différentes formations politiques qui composent la majorité. Je vais repasser en revue divers points sur lesquels nous avons souhaité réagir, face à ce document qui existait déjà au sein du conseil des ministres.

Je vous dirai d'emblée, monsieur le président, que pour la partie de mon exposé comportant des remarques adressées au ministre, j'attends sa présence.

Le président : Je l'ai fait appeler, monsieur Reynders. S'il ne vient pas, je suspendrai la séance jusqu'à son retour.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Au moment où nous serons arrivés à ce point de mon exposé.

Face au texte du gouvernement, je pourrais commencer par dire, avant de passer en revue quelques éléments, que, au vu de la satisfaction manifestée par un certain nombre de formations politiques de la majorité, face aux changements obtenus dans l'accord Octopus par rapport au texte gouvernemental, j'aurais pu répondre à M. Janssens que nous étions satisfaits, non pas à 100%, mais certainement à 120, 130 ou 140% au sein de ma formation politique. J'ai lu et j'ai entendu un certain nombre de partis de la majorité déclarer qu'ils étaient satisfaits pour l'essentiel, à 90%, etc. Or, l'accord Octopus en matière de police a essentiellement consisté à modifier un texte qui était déjà adopté par le gouvernement. Que dire alors d'une formation de l'opposition qui, elle, croit avoir obtenu, sur un certain nombre de points, des modifications fondamentales. Si déjà, quand on change un texte du gouvernement, les partis de la majorité sont satisfaits, vous comprendrez aisément que notre satisfaction n'a pratiquement plus de limite !

Dans ce contexte, quels sont les points principaux ? D'abord, les polices locales. Un texte existait, prévoyant des polices communales restant en place et des effectifs locaux de la police fédérale. Dans tous les schémas présentés par le gouvernement, on retrouvait une présence de la police fédérale à l'échelon local. Il y avait

donc toujours une présence simultanée de deux corps de police dans chaque zone de police locale.

Le débat a permis de fusionner ces corps de police et d'aboutir, dans le texte qui nous est soumis aujourd'hui, à une seule structure policière à l'échelon local, comme il y en a également une seule à l'échelon fédéral.

Sur les polices locales, cela s'accompagne bien entendu - et le ministre de l'Intérieur précédent paraissait particulièrement surpris de le constater - d'une tutelle spécifique du ministère de l'Intérieur pour faire en sorte qu'il y ait des normes budgétaires respectées par les communes, des normes de sécurité respectées dans les zones de police locale, des normes dans les relations entre ces polices, notamment des relations techniques - je pense aux télécommunications. Bref, il s'agissait de faire en sorte que chacun puisse travailler ensemble. Dans cette optique, la tutelle spécifique nous paraissait aller parfaitement de soi à partir du moment où il n'y a plus qu'une seule force de police dans chaque zone.

Aujourd'hui, certains bourgmestres ou certains pouvoirs locaux se satisfont de peu en matière de sécurité, dans leur budget ou dans les effectifs de leur police communale parce qu'ils savent que la gendarmerie est là pour suppléer.

Dans la réforme, nous avons voulu éviter cette logique de concurrence. Il faudra, bien entendu, qu'une tutelle impose des normes minimales, des moyens indispensables pour que chaque citoyen puisse avoir la plus grande confiance possible dans l'exercice d'une fonction de police correspondant à des normes minimales, près de chez lui, sur le territoire de sa commune ou de sa zone de police.

Le président : La parole est à M. Jean-Pierre Detremmerie.

M. Jean-Pierre Detremmerie (PSC) : Monsieur le président, M. Reynders a tout à fait raison. Parfois, ces communes ou ces villes qui ne dépensent pas le strict minimum pour assurer la sécurité de leur population se targuent d'être de meilleurs gestionnaires que leurs voisins, car dépensant moins, ils taxent moins et comptent uniquement sur la gendarmerie. Le vrai courage politique est de financer une police communale aux normes correctes pour répondre aux craintes et aux besoins de la population.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : C'est d'ailleurs dans cet esprit que la réforme est proposée puisque certains

bourgmestres, plutôt que de consacrer des moyens à la sécurité tout en arguant qu'elle constitue le premier droit du citoyen, préfèrent diminuer les impôts locaux ou consacrer leurs fonds à des activités culturelles, sportives ou autres.

Il est clair que la norme qui sera fixée par le fédéral garantira au moins un minimum commun partout.

En matière de police locale, un des objectifs même de la réforme est de faire en sorte que la police soit la plus proche possible des citoyens. A cet effet, l'essentiel des missions de police sera exercé à l'échelon local. On confirme l'idée que plus de 80% des activités policières se dérouleront à cet échelon, la police fédérale ayant des tâches tout à fait spécifiques, mais cette fois, à travers un seul corps de police dans chaque zone et non à travers des polices communales d'une part et des brigades territoriales de gendarmerie de l'autre.

Au-delà de ces remarques, subsiste une inquiétude en matière de police locale. La proposition définit un cadre, notamment dans les relations financières futures entre le fédéral et les pouvoirs locaux. Il est évidemment important que dans les mois et les années à venir, le fédéral montre sa ferme volonté de réaliser et de concrétiser les engagements pris, c'est-à-dire le transfert des moyens budgétaires nécessaires pour accompagner, par exemple, l'intégration des brigades territoriales de gendarmerie dans les polices locales, mais, même au-delà, l'engagement pris de donner des financements complémentaires si les pouvoirs locaux assument des tâches fédérales en matière de police.

Or, on sait que la tendance du fédéral est de reporter des tâches sur les pouvoirs locaux sans transférer les moyens. Ici, l'engagement est pris de transférer également des moyens si des missions de police fédérale sont exercées par les pouvoirs locaux. Nous verrons si cet engagement sera tenu. Le fait qu'il soit pris par huit formations politiques nous laisse espérer qu'il aboutira plus facilement que, par exemple, lorsqu'on transfère des charges du ministère de l'Emploi et du travail vers les CPAS en matière de chômage.

En ce qui concerne la police fédérale, je voudrais insister sur quelques éléments déterminants sur lesquels nous souhaitons modifier profondément le texte adopté par le gouvernement. C'est tout d'abord le rôle des parquets et des juges d'instruction dans les enquêtes judiciaires individuelles. Le projet Franchimont a déjà apporté des réponses en la

matière, mais le projet déposé par le gouvernement nous laissait présumer que, finalement la responsabilité de police commençait progressivement à primer sur la responsabilité du pouvoir judiciaire dans la gestion des enquêtes, un peu dans la grande tradition de ce qu'un lieutenant-général, qui a depuis vogué vers d'autres cieux, défendait déjà dès 1994 devant la Cour de cassation : l'idée, par exemple, que des gendarmes sont mieux placés qu'un procureur du Roi, un substitut ou un juge d'instruction pour diriger une enquête.

Il nous paraissait important de replacer le rôle du pouvoir judiciaire au coeur du débat et un des éléments dans la police fédérale mais aussi dans la police locale consiste en une division des tâches entre les missions administratives d'une part et judiciaires de l'autre.

Lorsqu'on présente le service policier intégré à deux niveaux, on peut le présenter à l'échelon fédéral et local.

On peut aussi le présenter en distinguant, à travers l'ensemble de la réforme, les tâches administratives d'une part, les tâches judiciaires d'autre part. C'est vrai en termes de responsabilité : le bourgmestre ou le ministre de l'Intérieur, en matière administrative, d'un côté, et le procureur du Roi, le parquet fédéral, les juges d'instruction en matière judiciaire, de l'autre.

C'était un élément qui nécessitait une clarification précise dans certains textes. La proposition, encore amendée à la suite de l'avis du Conseil d'Etat, va dans ce sens à tel point qu'au sein de la police fédérale une certaine autonomie est octroyée aux directions, notamment aux directions opérationnelles; je pense à la direction de la police fédérale chargée des tâches judiciaires.

Ma dernière remarque à propos de la police fédérale concerne l'information. Nous en avons déjà beaucoup parlé tout à l'heure et je ne reviendrai donc pas sur le bilan désastreux établi par des commissions d'enquête de certains services d'information au sein de corps de police spécifiques.

Quel est l'objectif en matière d'information ? C'est le nerf de la guerre, c'est le nerf du fonctionnement des services de police. Ceux qui disposent de l'information disposent des meilleures chances de voir fonctionner leurs services de manière efficace, si du moins ils l'utilisent à bon escient mais avec une tendance, dès lors malheureuse mais en partie compréhensible dans la gestion d'un service, à la rétention de l'information. Dès qu'une

concurrence existe entre des polices, sans parler de guerre pour autant, dès qu'une certaine concurrence existe, la tentation est grande de vouloir conserver pour soi les informations dont on dispose.

Quel est l'objectif de la proposition ? Qu'avons-nous demandé par rapport à ce qui existait dans un texte gouvernemental ? C'est qu'un service soit chargé de centraliser l'ensemble des informations policières et judiciaires. Avec quelles caractéristiques ?

La première, c'est de les centraliser toutes, de ne pas laisser de l'information disponible uniquement dans un service spécialisé ou dans un service local. Pour cela, les autorisations et des contrôles spécifiques sont indispensables. Le principe est la centralisation des informations.

Deuxième élément : la redistribution. Une fois retenue dans un service centralisé, l'information doit pouvoir être mise à disposition de tous. En d'autres termes, il ne faut plus qu'un policier local, comme c'est le cas aujourd'hui d'un commissaire de police communale, s'entende répondre lorsqu'il appelle un service d'information, comme c'est le cas du BCR aujourd'hui : "Pourquoi voulez-vous cette information ?" Ce n'est pas le rôle du service de collecte de l'information de se demander pourquoi un service opérationnel souhaite avoir accès à la banque de données. C'était la démonstration d'un état-major ou d'un service interne qui souhaitait garder l'information et l'exploiter lui-même.

La redistribution signifie que tous les services doivent pouvoir avoir accès dans les mêmes conditions à l'information policière et judiciaire. Les mêmes conditions, cela ne veut pas dire un accès à tout pour chaque policier; il y aura des grilles d'accès, bien entendu, en fonction de la sensibilité des données mais non en fonction de l'origine de la demande. Ce ne sera pas en fonction du service qui fait la demande que l'information circulera ou non, mais en fonction de l'intérêt de cette information pour l'enquête directement menée.

Troisième élément : l'information sera gérée en commun par des responsables de la police fédérale et de la police locale; c'est fondamental si l'on veut que les différents services aient une certaine confiance en la matière.

Par rapport à des textes qui existaient, j'ajouterai que nous avons voulu maintenir cette centralisation sous le contrôle d'une commission présidée par un représentant du parquet fédéral, comme je le disais à M. Viseur. Nous

verrons bien si le parquet fédéral est efficace en la matière; c'est un des paris d'une réforme de la justice et de la police menée de front. A la différence de ce qui était en préparation au sein du gouvernement et défendu par certains groupes de la majorité, nous avons voulu que la centralisation reste l'élément clé, que l'on ne recommence pas des logiques de banques de données séparées. Dans des textes précédents, il semble que l'on avait imaginé des banques de données judiciaires séparées, au sein d'une direction judiciaire de la police fédérale, croyant qu'une police judiciaire donnait automatiquement des garanties parce qu'elle n'était pas gendarmerie.

C'est là une fausse vision de la situation. Je le répète, selon nous, tout corps de police a une tendance presque naturelle à faire de la rétention d'information si on lui donne cet outil en main. Nous avons donc dû "batailler ferme", durant quelque temps, pour faire comprendre à un certain nombre de participants à ces négociations que la suppression d'une banque de données spécifique dans la police administrative, type BCR de la gendarmerie, ne devait pas entraîner la création automatique d'une nouvelle banque de données spécifique en matière judiciaire. Tout sera donc centralisé. J'espère que les moyens informatiques et financiers seront mis en oeuvre pour permettre que la réforme soit traduite dans la réalité. C'est un point important si l'on veut que l'ensemble de la mécanique fonctionne.

Après ces remarques sur les polices locales et la police fédérale, j'en viens tout naturellement aux éléments de la proposition qui nous paraissent importants en ce qui concerne la liaison des activités locales et fédérales.

J'ai déjà évoqué, tout à l'heure, la tutelle spécifique du ministre de l'Intérieur. La proposition comporte des nouveautés. Et je voudrais insister sur deux ou trois d'entre elles.

La première a trait aux agents de liaison en matière judiciaire. Une proposition a été déposée par plusieurs formations politiques. Selon cette proposition, pour faire fonctionner les activités judiciaires entre le fédéral et le local, chaque zone de police doit posséder un ou plusieurs agents de la police fédérale spécialisé(s) en matière judiciaire. Bien sûr, on fera, de temps en temps, appel à des services tout à fait spécialisés (des laboratoires, des services d'analyse criminelle, et.), mais il faut que, sur le terrain, on rompe avec une situation un peu classique où les policiers appartenant à la police communale, ont parfois le sentiment

qu'on leur laisse faire des tâches subalternes, de tout venant, mais que quand une enquête importante intervient, on fait appel à une sorte de "super-flic" venant d'une police judiciaire ou d'un des effectifs spécialisés de la gendarmerie.

Dans la réforme, la tentative - M. Viseur a raison, ce sont les personnes sur le terrain qui traduiront cela dans la réalité - est de faire travailler ensemble les différents responsables.

En plaçant, dans chaque zone de police, un ou plusieurs membres de la direction judiciaire de la police fédérale, on fera en sorte que les personnes travailleront en commun, au jour le jour, sur toute une série d'enquêtes et que la liaison entre police locale et fédérale se fera plus naturellement dans des dossiers importants. C'est un élément clef du fonctionnement de la police fédérale. Sinon, on se retrouve très vite face à ce que j'appelle des "super-flics", des gens qui, d'un côté, donne le sentiment d'être au-dessus de la mêlée, et d'autres, qui, fort naturellement, sur le terrain, dans les communes, les zones de police, ont le sentiment d'être un peu délaissés.

En cette matière, ce sont des images qui nous viennent souvent d'une mythologie qui s'est forgée, lors de ces dix dernières années, à travers les feuilletons policiers américains. Malheureusement, bien souvent, nos concitoyens perçoivent la police, comme la justice, à travers ce qui se passe outre-Atlantique plutôt qu'à travers ce qui se passe chez nous.

Deux caractéristiques m'ont toujours frappé dans ce type de feuilleton. Il s'agit, d'une part - et je n'y reviendrai pas - de la différenciation qui est faite entre le policier de base, qui serait une sorte d'adjoint, et le super-policier qui "déboule" du niveau fédéral comme le FBI américain, par exemple !

Nous avons voulu remédier à cette situation.

Puisque nous sommes dans un débat - M. Janssens l'a rappelé - qui découle de travaux de plusieurs commissions d'enquête, je voudrais dire encore que les feuilletons américains m'ont souvent fait faire la distinction entre les commissions d'enquête comme entre les policiers.

Il est évident que dans le travail d'une commission, la situation est très différente selon que l'on se trouve dans une situation du type du feuilleton Columbo ou dans celle des feuilletons classiques. Une commission d'enquête comme celle des tueries du Brabant, par exemple, s'est retrouvée dans la

situation classique. Au début des travaux, on ne connaissait malheureusement pas les assassins.

A deux reprises, des commissaires ont cherché une solution et on cherche toujours. D'autres commissions d'enquête se trouvent parfois heureusement dans la situation de ce policier américain qu'est Columbo. Dans ce feuilleton, pendant les premières minutes, on explique toujours comment s'est déroulé le drame : on voit qui est l'assassin, quel est le mobile et puis on réalise l'enquête. Evidemment, cela donne un regard différent sur les travaux des policiers, comme parfois sur ceux du parlement. Il est évidemment très différent de mener l'enquête avec la solution en poche et de mener l'enquête en devant rechercher cette solution.

En matière de liaisons, il n'y a pas que ces agents de liaison fédéraux. Il y a aussi les directeurs-coordonateurs administratifs. On a beaucoup hésité sur leur nom. Je ne vais pas revenir sur ce volet. Mais en tout cas, on a essayé de définir leur rôle. Ils vont travailler dans les zones de police, en collaboration avec ce qu'on appelait jusqu'à présent "la pentagonale". Ils vont tenter d'accomplir un travail très important en vue de faire collaborer des polices locales, et les polices locales avec la police fédérale lors des événements, notamment en matière de maintien de l'ordre, dépassent le cadre d'une zone de police.

Mais il y a une chose que ces directeurs ne doivent pas devenir. Monsieur le ministre, je ne comptais pas m'adresser directement à vous pour les autres points, mais bien pour celui-là et je suis ravi de vous voir en séance. Ces directeurs ne doivent pas devenir un troisième niveau de police. Quand on parle de la réforme, on répète inlassablement qu'il s'agit d'une réforme pour une police intégrée à deux niveaux. Si l'on insiste sur les deux niveaux, c'est qu'il n'y en a pas trois, c'est qu'il n'y a pas non plus de police unique. J'aimerais qu'on soit autant attentif à un risque qu'à l'autre, afin qu'il n'y ait pas de police unique, mais qu'il n'y ait pas non plus un troisième niveau. Ayant eu l'occasion de rencontrer de nombreux responsables de police ces derniers temps, comme certains des participants à la discussion en la matière, je vois toujours poindre, dans certains services, l'idée que le directeur-coordonateur pourrait avoir une équipe tellement étoffée qu'il reconstituerait ce troisième niveau. Les choses doivent être claires : on a opté

pour deux niveaux de police. Le directeur-coordonateur doit jouer son rôle de coordination: il ne doit pas être un troisième niveau complet.

Ma dernière remarque concerne le fonctionnement des polices locales, des polices fédérale et des systèmes de liaison prévus entre ces polices. Pour faire fonctionner ceux-ci, à côté des agents judiciaires ou des directeurs administratifs, il va falloir faire évoluer la culture policière. Je n'aime pas beaucoup parler du changement de mentalité car je ne sais pas très bien ce que c'est. Par contre, je parlerais plutôt d'une évolution progressive de la formation, d'une évolution des contacts entre les services. Dans les textes, ce qui me paraît important en la matière, c'est une formation commune, qui sera rapidement mise en place, je l'espère. Au-delà de la formation commune, une certaine mobilité fera que les gens se connaîtront déjà depuis leur formation, mais pourront passer d'un service à l'autre et auront dès lors l'occasion d'échanger des expériences, de se rencontrer, de travailler ensemble. Je ne me fais pas d'illusions. Il faut être conscient que ce n'est pas dans les trois ou les cinq prochaines années que cela se sentira sur le terrain. Mais c'est un élément important de la démarche dans le fonctionnement des différents niveaux de police.

Au-delà des niveaux de police, il y a le contrôle. On a beaucoup parlé du contrôle sur ces services de police. Je ne vais pas recommencer des débats qui ont eu lieu en commission. Je suis convaincu que le contrôle interne, d'abord, devra exister dans chaque service; que le contrôle judiciaire, qu'on oublie souvent, existe à propos du fonctionnement des polices (on peut toujours s'adresser à un parquet ou à un juge d'instruction en la matière); que le contrôle politique existe aussi à travers les responsables politiques de la police et ceux qui les contrôlent eux-mêmes, les assemblées élues; que l'inspection générale a été mise en place avec une capacité d'action très importante, mais qu'au-delà de tout cela, se pose le problème du comité P. J'ai été heureux d'entendre le premier ministre, la semaine dernière, dire qu'il était prêt, car c'est un débat essentiellement parlementaire, à reprendre cette discussion dans la commission de police. Je crois que la commission de police aura encore d'autres travaux à réaliser. J'y reviendrai. Mais il me paraît urgent, dans les prochaines semaines, de redémarrer un véritable débat sur la réforme du comité P et de son suivi parlementaire. Je reste partisan d'un système dans lequel une commission

parlementaire disposerait, en direct, d'un service d'enquêteurs, assumerait en bout de course une réelle responsabilité, et dirait ce qu'elle pense des rapports qui lui sont soumis.

Comme je l'ai déjà dit souvent au président de la commission mixte, M. Delathouwer, je reste sur ma faim. Quand on constate l'impact qu'un certain nombre de dossiers d'enquête peuvent avoir, il est regrettable qu'ils ne débouchent plus sur grand-chose lorsqu'ils passent devant une commission mixte. C'est peut-être la loi de 1991 qui en est la cause. Depuis lors, on a modifié le rôle des assemblées, et une commission mixte ne débouche malheureusement plus nécessairement sur un débat de responsabilité politique. Qu'on le veuille ou non, c'est la Chambre des représentants qui assume aujourd'hui le contrôle politique. Si nous plaçons la police sous le contrôle du ministre de l'Intérieur et du ministre de la Justice, il faut que ceux-ci viennent, à un moment donné, rendre des comptes devant l'assemblée qui est chargée du contrôle.

Si cette idée de passer par une commission de police au sein de la Chambre des représentants doit indisposer des sénateurs, voire des sénatrices - on peut penser à qui l'on veut -, je vous avertis tout de suite que mon groupe est prêt à dire que le système de la commission mixte doit perdurer jusqu'au 13 juin prochain. Personne ne sera lésé par une réforme. Nous devons avoir le temps, d'ici là, de mettre au point un système qui se traduira par une action plus directe d'une commission parlementaire sur un service d'enquête, et surtout par une prise de responsabilité politique plus directe dans une assemblée. Si cette responsabilité politique devait demain être transférée au Sénat, qu'elle le soit. Dans une réforme à laquelle nous n'avons pas contribué, il se fait que l'on a maintenu la responsabilité politique à la Chambre et qu'on l'a ôtée au Sénat. Il faut en tirer les conclusions qui s'imposent, mais après l'échéance électorale.

De heer **Jef Tavernier** (ECOLO-AGALEV) : Mijnheer Reynders, betekent dit dat u vraagt om een hervorming te bespreken en goed te keuren vóór de ontbinding van Kamer en Senaat? De controle kan dan in werking treden bij de samenstelling van de nieuwe Kamer en Senaat. Het is zeer belangrijk om niet alleen over algemene ideeën te spreken, we moeten ons ook tegenover elkaar engageren om die ideeën binnen

een redelijke termijn in wetteksten om te zetten. Mijns inziens zou het redelijk zijn om ons te engageren om dat vóór de ontbinding van Kamer en Senaat te doen.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Je crois que les esprits évoluent, même au cours d'une seule journée, monsieur Tavernier, car vous proposez une formule que vous n'acceptiez pas tout à l'heure en matière de consultation populaire. Je serais effectivement d'accord que l'on admette qu'une réforme du comité P et de son contrôle entre en vigueur à une date, postérieure aux prochaines élections et qui serait fixée par la loi, mais dorénavant on pourrait avancer l'échéance si les mesures nécessaires à l'organisation du comité étaient prises.

On pourrait imaginer, par exemple, qu'au 1er janvier 2000 au plus tard, la réforme entre en vigueur, sauf si un arrêté royal devait la faire entrer en vigueur plus tôt. C'est une excellente formule qui a été mise tout à l'heure au point à propos de deux textes portant sur la consultation populaire communale et provinciale. Je suis heureux que l'on puisse vous convaincre, en quelques heures, que cette formule est une bonne démarche.

M. Van den Bossche, ministre : Vous voyez, monsieur Viseur, comme on peut changer d'avis !

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : En matière de contrôle, je crois qu'il faut avancer rapidement pour répondre à la préoccupation qui nous occupe, sinon nous resterons dans un système où les dossiers se retrouvent sur la place publique, sans être concrétisés ensuite par des responsabilités formelles dans une assemblée.

Si une assemblée classe un dossier de manière tout à fait volontaire, je ne vois aucun problème à cela. C'est un choix politique par lequel une majorité s'est exprimée. Mais que des dossiers s'enlisent petit à petit dans un processus sans fin, je ne crois pas que ce soit une bonne formule.

En matière de délais, je voudrais revenir sur un autre élément. On a dit que la réforme entrerait en vigueur au plus tard dans le courant de 2001. On pourrait paraphraser un film célèbre en disant que ce sera "L'Odyssée de la police". Avant cela, il faudra passer par deux élections - une élection législative et une élection communale, ce qui est déjà suffisamment lourd pour beaucoup d'entre nous -, mais, plus fondamentalement, il faudra aussi mettre en place un statut unique.

Je voudrais rappeler ce que j'ai dit tout à l'heure à l'occasion de la présentation du rapport. Je crois qu'il y a une volonté unanime - j'avais en tout cas cru la percevoir au sein de la commission - de faire en sorte que ce statut unique vienne rapidement et que l'on puisse dès lors le présenter le plus rapidement possible aux différents policiers et gendarmes de terrain, qui devront faire un choix pour entrer dans la nouvelle structure.

Je confirme cette volonté que l'on aille assez vite. Le ministre de l'Intérieur s'était engagé à nous présenter une sorte de projet "martyr" avant la fin de l'année. Nous avons d'ailleurs déjà eu un premier rapport sur ce qui se faisait en commission.

Je ne suis pas d'un naturel inquiet mais j'ai quand même été un peu surpris, en fin d'après-midi, de constater qu'un des groupes participant à cet accord octopartite s'inquiétait en la matière. J'ai lu un communiqué de presse émanant du président du groupe SP - votre groupe, monsieur le ministre - demandant l'élaboration du statut dans les six mois, et en tout cas avant le 13 juin prochain.

Il est déjà un peu surprenant que cela se passe en marge du débat parlementaire. C'est un peu plus surprenant encore parce que je pense que nous étions unanimes pour vouloir aller vite. Mais jusque-là, ce ne serait que faire part d'un sentiment de surprise, voire d'une certaine déception ou amertume en la matière. Mais ce qui me surprend le plus, c'est le côté paradoxal de la démarche.

Si le statut doit venir très vite, cela dépend avant tout d'une personne - le ministre de l'Intérieur - et d'un groupe de travail qui est sous son autorité.

Alors, comment expliquer ce communiqué de votre président? Y aurait-il actuellement une certaine méfiance dans un des groupes à l'égard du ministre de l'Intérieur? Franchement, je trouve que cela serait prématuré. D'habitude, on accorde à un nouveau ministre une période de grâce.

Je ne suis pas au fait d'une quelconque méfiance. Pour ma part, je veux simplement vous confirmer que nous souhaitons recevoir rapidement le statut disciplinaire, le statut syndical et, bien entendu, les épreuves du statut unique.

Le président : La parole est au ministre.

M. Van den Bossche, ministre : Monsieur le président, je rejoins les propos de M. Reynders. Il faut tout mettre en oeuvre pour aller aussi vite que possible.

Viendra tout d'abord le statut disciplinaire. Un premier texte est presque prêt. Le statut syndical suivra et enfin, le statut unique.

Naturellement, cela ne dépend pas seulement du ministre, ni du groupe de travail, mais également de toute la procédure. A ce stade, je ne puis pas augurer du déroulement de la procédure avec les syndicats.

Cela dit, je rejoins tous les intervenants. Et je crois que tel était également le sens de ce communiqué de presse. Tout le monde veut que l'on aille le plus rapidement possible.

En effet, l'*interregnum* est fort difficile à vivre pour le personnel concerné. Il règne une certaine nervosité. Pour qu'une réforme soit un succès, il faut que la nervosité qu'elle engendre soit limitée le plus possible dans le temps.

Par conséquent, je m'engage à y travailler.

M. Willy Cortois (VLD) : Avant une date fixe ?

M. Van den Bossche, ministre : C'est impossible. Si l'on annonce une date limite à un syndicat, celui-ci s'arrangera toujours pour que le délai soit dépassé. Je connais les syndicats, donc je n'annonce pas de date.

De voorzitter : De heer Louis Vanvelthoven heeft het woord.

De heer **Louis Vanvelthoven**, voorzitter van de SP-fractie : Mijnheer de voorzitter, ik verbaas mij over de verwondering van de heer Reynders.

Toen mij werd gevraagd te interveniëren, heb ik in wezen slechts mijn hoop uitgedrukt dat het eenheidsstatuut zeer snel tot stand zou komen. Een half uur voordien verkondigde de heer Reynders trouwens dezelfde wens. Aangezien ik hem volkomen steun in die betrachting, ontsnapt zijn verwondering mij volkomen. Ik begrijp allerm minst zijn verbazing omtrent de woorden die ik zou hebben uitgesproken.

Wat ik zeg, mijnheer de voorzitter, vloeit geenszins voort uit wantrouwen ten overstaan van de minister van Binnenlandse Zaken, maar is precies een blijk van groot vertrouwen in zijn werkkraft en in zijn politieke wil om het eenheidsstatuut met de vereiste spoed te realiseren.

Nogmaals, ik begrijp de verwondering van de heer Reynders helemaal niet.

Le président : La parole est à M. Jean- Pierre Detremmerie.

M. Jean-Pierre Detremmerie (PSC) : Monsieur le président, je comprends le souci de ce statut unique. Mais je suis un peu sceptique parce que ce ne sera pas aussi simple à réaliser.

Je voudrais illustrer cela par un exemple que j'ai vécu il y a quelques années, celui des fusions de communes. Lorsque ces fusions ont été décidées, que la date a été fixée, la plupart des bourgmestres en place à cette époque, qui ont hérité de différentes communes, ne disposaient pas d'un organigramme unique avec un secrétaire communal, un chef de police, etc. Ils ont dû travailler pendant plusieurs mois pour essayer de restructurer et de "reticoter" leur administration.

Si on y arrive, tant mieux. Si cela se fait, je féliciterai les ministres et tous les artisans de ce statut unique. Mais je crois beaucoup plus aux effets bénéfiques de la formation commune par la suite - qui, elle, dégagera un élément très positif dans le bon fonctionnement - qu'au statut unique. Ou alors celui-ci sera obtenu au détriment du bon sens et en tout cas des finances communales. On peut tout niveler par le haut et tout le monde sera d'accord parce que tout le monde sera augmenté. Mais alors je me pose la question de savoir qui va payer !

Toutes les familles politiques ont exprimé le souhait d'aboutir dans un délai très bref à un statut unique. Si cela peut se réaliser, bravo. Mais je ne pense pas que c'est cela qui fera que la nouvelle police fonctionnera bien ou mieux.

Le président : La parole est à M. Didier Reynders.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Monsieur le président, je joins mes vœux à ceux que M. Vanvelthoven vient de formuler.

Je précise que la limite que nous nous sommes fixée se situe en tout cas avant le 13 juin. Je souhaite que le statut unique puisse être réalisé dans un délai aussi court et je souhaite surtout à M. le ministre que ce soit avant le 13 juin, par l'actuel ministre de l'Intérieur. Nous avons connu tant de changements ces derniers temps !

Je voudrais insister sur trois éléments de la démarche importants à mes yeux.

Tout d'abord la proximité. Ce que nous souhaitons, c'est une police la plus proche possible des citoyens, d'où la réforme de la police locale et d'où les tâches importantes qui sont confiées à ce niveau de police.

Deuxième élément : une police démocratique. Je n'insisterai pas à nouveau sur les systèmes de contrôle, mais il faut

que chaque policier, chaque dirigeant des services de police, même des états-majors, se rendent compte qu'une police doit respecter des règles démocratiques et doit accepter de rendre des comptes dans le respect de ces règles. On ne peut pas - formule que nous avons utilisée souvent - voir apparaître, dans le système actuel ou dans le futur système, un Etat dans l'Etat. L'Etat doit se respecter. Beaucoup commencent à avoir un certain nombre de doutes à l'égard de l'Etat de droit, on l'a entendu récemment. Je reste convaincu qu'il existe encore et qu'il faut que chacun, au sein des corps des police, comme d'ailleurs au sein de la magistrature le respecte.

Troisième élément : cette police doit être la plus efficace possible. Bien sûr, les liaisons que nous avons tenté de placer dans la réforme permettront - du moins, nous l'espérons - de faire fonctionner au mieux les services de police entre eux. Des améliorations en matière d'information vont peut-être aussi faciliter le travail des policiers. Mais je reste convaincu que l'élément moteur pour une police efficace - M. Detremmerie n'a pas tort quand il émet des doutes en ce qui concerne le statut - est de faire adhérer les personnels. Faire adhérer les personnels à la réforme, c'est leur montrer que des moyens seront mis en oeuvre, que ces moyens seront renforcés. On l'a déjà fait à travers des projets - je ne me prononce pas sur leur bien-fondé - comme Astrid ou des projets de budget prévoyant des moyens supplémentaires en matière de police. Ces moyens vont aussi leur être donnés par d'autres autorités judiciaires - je pense au parquet fédéral. Mais, à la suite de tous les contacts avec les policiers, je reste convaincu que le statut unique est l'élément qu'ils attendent le plus. Ils veulent savoir dans quelle mesure on peut les rassurer sur le sort qui sera le leur demain.

Au-delà du débat sur la justice et sur l'organisation des services de police, il est tout à fait légitime que des membres des forces de l'ordre, à titre individuel, se posent aussi une question que nous nous poserions probablement tous à leur place : "Que vais-je devenir ? Quel va être mon rôle demain ? Dans quel cadre ? Avec quels moyens, avec quelles règles d'organisation, mais aussi avec quel statut personnel ?"

A côté du débat sur le contrôle et le comité P, nous devons, au sein de la commission Police, avancer assez vite sur les différents statuts à régler par voie

légale, comme le statut disciplinaire, mais aussi sur les statuts à débattre avec le ministre lorsqu'il en a la charge et la compétence, par voie réglementaire.

Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, mes chers collègues, intégrer dans une politique criminelle qui devrait être définie par le parlement et par le collège des procureurs généraux, le service de police intégré à deux niveaux, efficace, démocratique, proche du citoyen, c'est probablement ce que nous devons le plus tenter de mettre en oeuvre dans les prochains mois et les prochaines années.

En définitive, ce que ces projets visent, on l'oublie peut-être souvent, c'est de renforcer la sécurité des personnes avant tout, la sécurité des biens. C'est cela qu'il faut mettre en oeuvre et c'est dans cet esprit, je vous le confirme, monsieur le ministre, que le groupe PRL-FDF votera les textes, mais au-delà - cela nous paraît beaucoup plus important encore - poursuivra la tâche de cette réforme dans les mois et les années à venir. Je vous remercie.

De voorzitter : De heer Pieter De Crem heeft het woord.

De heer Pieter De Crem (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de heer Vanpoucke heeft reeds als rapporteur en spreker een aantal hoekstenen in het titanenwerk dat de politiehervorming is, in de verf gezet.

Wanneer we over titanenwerk spreken, moeten wij ook even stilstaan bij de titanengevechten - *the clashes of the titans* - die dit gigantische politieke magnum opus heeft veroorzaakt. In onze partij werden daaromtrent ook een aantal kleiner robbertjes uitgevochten.

We zullen niet stilstaan bij de dramatische gebeurtenissen die aanleiding hebben gegeven tot het herdenken en herformuleren van het huidige politielandschap.

Weliswaar is het bijzonder interessant om vast te stellen dat de idee van de geïntegreerde politiezorg niet alleen sinds het najaar van 1996 opgeld heeft gemaakt.

Immers, hoeveel laatstejaarsstudenten criminologie, politieke en sociale wetenschappen - ik was er ook een van - en zoveel anderen hebben reeds zoveel vroeger - al dan niet op instigatie van hun onderscheiden promotoren - al geen lansen gebroken voor de geïntegreerde politiezorg?

Hoeveel academici en collega's uit het parlement hebben al dan niet op basis van de door hen uit de gemeentelijke

cumulativiteiten verzamelde aha-erlebnissen niet met verve geponeerd dat op het lokale vlak - het liefst van al het gemeentelijke - één enkele politiedienst dé uitkomst bood voor alle veiligheids- en onveiligheidsproblemen waarmee we werden geconfronteerd.

Maar al deze mensen werden omzeggens vaak met een snelheid vlugger dan die van het licht en met eenzelfde ijver door zogenaamde echte specialisten en waarachtige behoeders van de democratie verketterd als onverantwoordelijke en naïeve dromers, hierbij het bed spreidend voor de almachtige met rode streep getooide eenpolitiestaat.

Het was dan ook voor het eerst bij de goedkeuring van het verslag van de commissie-Dutroux dat zich een daadwerkelijk perspectief voor een integratie op lokaal vlak en bovenlokaal niveau aftekende.

Hoe die er echter moest uitzien en hoe de verhouding tussen lokaal en bovenlokaal niveau, eerstelijnszorg en tweedelijnszorg zich aandienende, was een ander paar mouwen.

En daar kwamen de gekende titanen uit de politionele diaspora terug op de voorgrond, wild met de staart in alle richtingen om zich heen slaand, met als resultaat dat het tussentijdse regeringsvoorstel van dit voorjaar tegemoetkwam noch aan de verzuchtingen van de politieactoren, noch aan de standpunten zoals ze door onze fractie waren geformuleerd.

Ondanks een vage finaliteit die zich omstreeks 2004 situeerde, bleef op het lokale vlak de eigenlijke integratie, het transfigurerende en institutionele samengaan in een eengemaakt lokaal korps op de bestaande IPZ-basis, niet mogelijk. Wij waren er een beetje droevig om.

Hoewel het eventuele aanduiden van een gemeenschappelijke chef van de gemeentepolitie in een meergemeenten-IPZ - het is net alsof we spreken over zaken die eeuwen geleden zijn gebeurd, maar u zult het zich nog allemaal herinneren - waarnaast de lokale rijkswachtbrigades bleven bestaan, een leuke vondst was die een meewarige glimlach bij de CVP ontlokte, hield vooral het niet-afdwingbare aspect van deze samenwerking al meteen de onvruchtbaarheid ervan in.

Het instellen van het fameuze evaluatiemoment getuigde van weinig werkelijkheidszin, want in de meeste IPZ's was de evaluatie al lang gebeurd en koos men aan de basis resoluut voor een feitelijke en totale integratie.

Kortom, het destijds geformuleerde eindpunt van lokale integratie kon voor ons slechts de voorwaarde zijn om er juist toe te komen.

Op dat ogenblik hadden we inderdaad een toestand van cohabitatie en niet van integratie en werden - wat men ook moge beweren - geen garanties geboden voor een daadwerkelijke lokale integratie.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is inderdaad nog altijd verwarrend te moeten vaststellen dat de ontsnapping van Dutroux datgene mogelijk heeft gemaakt, waar men altijd bleef haperen: de totale integratie op het lokale vlak van de twee bestaande politiediensten, met name de gemeentepolitie en de rijkswacht.

Hoewel ze een verzuchting was van velen en dit niet alleen bij de lokaal gemandateerden, waren de talloze aangebrachte argumenten die in haar voordeel pleitten vaak het voorwerp van net niet minachtende relativeringen van toepassing op zogenaamde enge communalisten.

Het is echter niet ondenkbaar dat het bepaalde adviseurs op dat ogenblik ontbrak aan daadwerkelijke terreinkennis van de lokale situatie om de haalbaarheid en de werkbaarheid ervan te durven onderkennen.

- Voorzitter : de heer Langendries

De organisatie van een op twee niveaus gestructureerde politiedienst staat in de steigers. De organisatie van het bovenlokale niveau is hiermee onlosmakelijk verbonden. De heer Vanpoucke en andere sprekers hebben op zullen daar dieper op ingaan.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wens namens de CVP-fractie een aantal andere standpunten toe te lichten.

De waarborg dat de nieuwe politiestructuur democratisch zal zijn, is een doel op zich. Een geïntegreerde politiedienst vergt de garantie van een sluitende democratische inbedding. Om een mogelijk democratisch deficit omwille van een geïntegreerde politiedienst te vermijden, moeten de bestuurlijke en gerechtelijke overheden vat hebben op de politie. De inspraak van de bestuurlijke en gerechtelijke overheden geldt niet alleen op lokale niveau maar - en zelfs meer - op het federale niveau. Het informatiebeheer wordt immers in hoofde op federaal niveau georganiseerd.

De oprichting van een controleorgaan belast met de controle en het beheer van de algemene nationale gegevensbank

die onder het gezag van de minister van Justitie en Binnenlandse Zaken staat, is een sluitende garantie voor een democratische inbedding. Het is een bijzonder goede zaak dat dit orgaan door een federale magistraat wordt voorgezeten.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de CVP wil het belang van de aanwezigheid van de gerechtelijke overheden in de federale politieraad beklemtonen. De aanwezigheid van de federale procureur-generaal, een procureur des Konings, een onderzoeksrechter en de voorzitter van het college van procureurs-generaal is een stevig onderpand.

Justitie en politie zullen als team moeten samenwerken. Het verslag van de commissie-Dutroux had een grote hoodschap: politieproblemen ontstaan als justitie afwezig is. Wil justitie aanwezig zijn, moeten de politiediensten justitie toelaten aanwezig te zijn.

Mijnheer de minister, ik wens een voorstel te doen. De politiediensten moeten er zelf voor zorgen dat per politiezone een substituut-permanentie wordt opgericht. Deze substituut zou de dossiers kunnen toewijzen aan de bevoegde collega-substituten. Op die manier voorkomt men dat het dossier een lange weg moet afleggen vooraleer het bij de bevoegde substituut belandt. Bovendien vermijdt men dat de politiedienst "wacht" met de overzending van een dossier naar het parket tot het "krachtig" genoeg is.

Autonomie van de politiediensten en controle door de gerechtelijke overheden zijn niet noodzakelijk tegenstrijdige doelstellingen. Waarom kan de justitie niet aanwezig zijn in de politiedienst zelf? Dit systeem biedt het voordeel dat het parket meer *feedback* kan geven aan de betrokken politiedienst.

Mijnheer de voorzitter, collega's, de CVP beklemtoont dat de lokale politiedienst een volwaardige politie zal zijn, niet alleen op het bestuurlijke maar ook op het gerechtelijke vlak. De lokale politie zal al de taken, met inbegrip van doorgedreven gerechtelijke onderzoeken, moeten kunnen uitvoeren. Deze taken moeten uitgevoerd worden binnen het referentiekader dat de commissie aan de gemeenschapsgerichte taken, de *community policing* heeft gegeven. Dit impliceert een verregaande inbedding van de politie in de maatschappij waardoor de bevolking voor een deel de oren en de ogen van de politie wordt en haar bijstaat bij de voorkoming en de oplossing van crimineel gedrag.

Dit betekent eveneens dat de roeping en de opdracht van de federale politie betrekking zullen hebben op gespecia-

liseerde en hovenlokale opdrachten. De begrippen specialiteit en subsidiariteit zullen duidelijk moeten worden bepaald.

Mijnheer de minister, collega's, de inhoud van de basispolitiezorg mag niet worden afgeroomd tot een minimale politiezorg waardoor de man- of vrouwkracht, anders gezegd de capaciteit van de lokaal samenstellende delen, in het bijzonder van de op dit ogenblik bestaande rijkswachbrigades, naar de federale politie worden overgeheveld.

Als men verwijst naar de zogenaamde minimale politiezorg, vertrekt men steeds van de bestaande minimale normen die door de gemeentelijke politiekorpsen terecht altijd als een minimum *minimum* worden beschouwd. Deze minimaie normen zijn echter compleet onwerkbaar om aan een kwalitatieve basispolitiezorg en het verwachtingspatroon ervan te beantwoorden.

Dat de uitbouw van de lokale politie op basis van de bestaande IPZ's moest gebeuren, liep als een onzichtbare rode draad door het Octopusplan.

Trouwens, zowel het Octopusakkoord als het wetsontwerp voorzien erin dat de lokale politie die taken waarneemt die vandaag door de gemeentepolitie en de territoriale brigades van de rijkswacht worden uitgevoerd, met inbegrip van alle federale taken - daar waar de mogelijkheid zich aanbiedt -, of gedeeltelijk de federale taken - afhankelijk van de omvang van de IPZ - die vandaag door de territoriale brigades worden uitgevoerd.

Het is allesbehalve wenselijk dat door capaciteitsvermindering afbreuk wordt gedaan aan het huidige, zij het weliswaar niet overal aanwezige kwaliteitsniveau in de politiezorg op lokaal vlak. Het doel moet veeleer zijn dat door deze reorganisatie het gewenste kwaliteitsniveau gelijkmatig en billijk wordt verspreid.

Mogelijke problemen schuilen in het ontbreken van een conflictregulerende procedure tussen bestuurlijke en gerechtelijke overheden. Dit is zeker het geval wanneer de korpschef zich, enerzijds, geplaatst ziet voor een opdracht van de bestuurlijke overheid - de burgemeester - en, anderzijds, een vordering van de gerechtelijke overheid ontvangt en daarbij de vaststelling van onvoldoende capaciteit maakt om beide of meerdere opdrachten gelijktijdig te beantwoorden. Welke opdracht krijgt prioriteit? Wat zijn de toepasbare criteria? Waar ligt het beslissingsniveau? Zal een toepasbare hiërarchie van de normen worden ingesteld?

Artikel 165 van dit voorstel voegt een artikel 11 op de wet inzake het politieambt in. Hierdoor worden de hogere overheden bepaald die subsidiair de bevoegdheden van de burgemeester op het vlak van bepaalde politiematregelen, in de eerste plaats de openbare orde, kunnen uitoefenen.

Als hogere overheden worden de minister van Binnenlandse Zaken en de gouverneur vermeld. De arrondissementscommissarissen die nochtans op grond van artikel 4 van de wet op het politieambt, officier van bestuurlijke politie zijn, komen niet aan bod. Dit is ongetwijfeld een lacune die een mogelijk soepele werking op provinciaal niveau zou kunnen bemoeilijken.

De parlementaire controle moet een totaal nieuwe toetsing doorstaan. Hieromtrent wil ik u een voorstel doen dat wellicht, onafhankelijk van de huidige perspectieven die voor het Comité P bestaan, het raamwerk van de nieuwe parlementaire controle zouden kunnen vormen.

De externe controle dient hoe dan ook via het parlement te gebeuren, tenzij het parlement zo edelmoedig zou zijn dit exclusief over te laten aan de uitvoerende macht, via de algemene inspectie, die aldus steeds een intern controlegegeven blijft. Ik denk niet dat dit het geval zal zijn.

Een permanente commissie Politieaanlegenheden kan in de Kamer in de plaats komen van de huidige begeleidingscommissie. De samenstelling van de dienst enquêtes zou moeten worden gewijzigd en verruimd zodat niet enkel en alleen politieambtenaren er deel van uitmaken. Hierdoor zal men niet enkel tegemoetkomen aan bepaalde kritieken, zoals bijvoorbeeld geformuleerd door het CPT, het Europees Comité ter voorkoming van folteringen, maar het zal een verrijkende en meer doelgerichte toetsing van de onderzoeksgegevens waarborgen.

De criminologische, sociologische en statistisch-interpretatieve eisen waaraan het controlewerk wordt onderworpen, zijn thans immers niet of te weinig gewaarborgd.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, een heruitgave van de parlementaire controle, zoals wij ze de voorbije jaren hebben gekend, en de gebrekkige werking ervan, riskeert de politiehervorming te ondermijnen. Wat echter niet meer houdbaar is, is dat wijzelf aan de kant zouden blijven toezien, goed wetende wat er schort, wat er gebeurt en vooral wat er niet gebeurt.

Dat zijn de redenen waarom de beslissingsprocedure binnen het Comité-P. gebaseerd op de zuivere collegialiteit, in de eerste plaats dient te worden herzien. Dit beperkt een efficiënte werking en besluitvorming. Immers, van zodra de collegialiteit via formele objecties wordt doorbroken, raakt men aan de essentie van het begrip collegialiteit. Dit creëert een situatie waarbij men via meerderheids-, respectievelijk minderheidsstandpunten quasi onmiddellijk in de onwerkbaarheid van de impasse in de besluitvorming komt.

Zo bijvoorbeeld hebben twee door het Comité P gevoerde toezichtsonderzoeken, met name bij de Centrale Dienst voor de Bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie, en de APSD ten overvloede bewezen dat ook daar de notie collegialiteit binnen deze diensten een echte imbrogljo heeft veroorzaakt.

Wat dan te doen? Ware het niet aangewezen om tussen de nog op te richten politiecommissie en de getransfigureerde en bijgevolg verzwaarde dienst Enquêtes, in een fysiek bindmiddel te voorzien tot wie de politiecommissie zich richt aangaande problematieken die betrekking hebben op de haar toe te wijzen bevoegdheden? Tijdens de bespreking, zowel vandaag als vroeger, is de rol van de federale ombudsman behandeld. Wij zouden dat wellicht als een mogelijk spoor kunnen beschouwen.

Bovendien moet een basis worden gecreëerd waarbij deze hoofdverantwoordelijke nieuwe stijl de commissie te allen tijde met deskundigheid kan adviseren. Behoudens de dienst Enquêtes-nieuwe stijl, dient deze scharnierfunctie administratief te worden omkaderd. Zij moet het doorgeefluik zijn van de politiecommissie naar de dienst Enquêtes en vice versa, waarbij de eindverantwoordelijke ook een belangrijke rol speelt. Objectiviteit zal worden gewaarborgd en beïnvloeding en manipulatie absoluut vermeden, doordat de onderzoeksverslagen van de dienst Enquêtes ongewijzigd aan de commissie dienen te worden overgemaakt, zodat het door de eindverantwoordelijke bijgevoegde verslag op zijn juistheid en objectiviteit kan worden gecontroleerd.

Wil echter het parlement een daadwerkelijke en externe controle kunnen uitoefenen, dan is het noodzakelijk dat de interne controlemechanismen zoals de algemene inspectie ook voor het externe controleorgaan doorzichtig zijn. Er kan immers geen sprake van zijn dat de algemene inspectie zich het monopolie van het toezicht toe-eigent en aldus het parlement buitenspel zet.

Ten slotte zou het externe controleorgaan in de mogelijkheid moeten worden gesteld om kennis te nemen van alle, bij alle diensten, aanhangig gemaakte klachten met betrekking tot politieambtenaren, teneinde jaarlijks een sluitende en waarheidsgetrouwe balans te kunnen opmaken. Hierbij moet het externe controleorgaan op de hoogte worden gebracht van het uiteindelijke gevolg dat door de bevoegde instanties aan de behandelde dossiers werd gegeven: seponering, veroordeling of tuchtstraf.

Voor het overige sluit ik mij aan bij de oprechte bekommernis die hier reeds door velen werd geuit inzake de tijd die nodig zal zijn om een aantal belangrijke punten te realiseren. Ik heb de mededeling gelezen van de heer Vanvelthoven en wil hem parafraseren als hij zegt dat de timing van deze hervorming niet oké zou zijn: de datum 2001 wordt in vraag gesteld. Mijnheer de minister, wat is uw standpunt en dat van de regering inzake die timing? Immers, er moet worden voorzien in bijkomende middelen vermits het goede nog niet goed genoeg is om deze hervorming tot een goed einde te brengen en om een einde te kunnen stellen aan de onzekerheid die op het terrein heerst bij 36 000 politieambtenaren.

De voorzitter: De minister heeft het woord.

Minister Van den Bossche: Op deze vraag heb ik reeds geantwoord, maar ik wil alles nog wel eens op een rijtje zetten. Alle fracties die aan bod kwamen, dringen wel degelijk aan op snelheid wat de statuten betreft. Dit is begrijpelijk. Het zal uiteraard niet alles oplossen en de heer Detremmerie heeft gelijk als hij zegt dat de uitdaging van de cultuurnificatie, het samenbrengen van zo veel verschillende "culturen", een managementuitdaging wordt, waarin vorming enzovoort een rol zullen moeten spelen. De drie statuten zijn echter uitermate belangrijk om gedeeltelijk de nervositeit weg te nemen en minstens duidelijkheid te verschaffen. Daarop een datum kleven namens de regering, doe ik niet. De regering wil zich er wel toe engageren dit zo snel mogelijk te doen en dat geldt zeker voor het opstellen van de teksten, wat technisch al niet zo simpel is. Daarna moeten wij natuurlijk de procedure volgen en dat betekent het voeren van onderhandelingen. Op de duurtijd daarvan kan ik vandaag niet vooruitlopen. Het is wel duidelijk dat sinds gisteren de fameuze commissie/werkgroep die met die taak belast is, een eerste tekst bij mij heeft ingediend

en wel over het tuchtstatuut. Wij zullen onderzoeken of dit voldoet, zo ja, hoeken wij daar al vooruitgang. Het engagement van de regering behelst zo snel mogelijk te zijn. Het zou echter onverantwoord zijn vandaag namens de regering daarop een datum te kleven. Lukt het vóór 13 juni 1999, des te beter voor de hervorming. Er mag zeker geen vertraging zijn te wijten aan de traagheid van de regering.

De heer Pieter De Crem (CVP): Het is toch belangrijk dat wij geen tegengestelde berichten de wereld insturen. Het eerste bericht was toch dat eerst de tuchtprocedure zou worden geregeld en dan pas het statuut.

Minister Van den Bossche: Eerst de tuchtprocedure, daarna het syndicaal statuut en vervolgens de opleiding.

De heer Pieter De Crem (CVP): Mijnheer de minister, u weet net zo goed als ik dat dit een zeer slecht signaal is vanwege de beleidsverantwoordelijken. Het komt over alsof men eerst de tuchtprocedures wil regelen om pas daarna het eigenlijke statuut te bepalen. De onzekerheid bij de 36 000 politieambtenaren wordt precies veroorzaakt door het feit dat zij niet weten in welk spel zij zullen spelen, wat hun graad zal zijn enzovoort. Als we daarbovenop nog eens de boodschap uitzenden dat het goede niet goed genoeg is en dat we voor een keer een financiële nivellering naar boven zullen doen, is volgens mij het hek van de dam. Dit waren nochtans de woorden van de heer Vanvelthoven. Voor het eerst in de vaderlandse geschiedenis zullen we een nivellering naar boven doen. Hoe dit budgettair zal worden geregeld wordt daarbij niet verduidelijkt. Tenzij men ook hiervoor het "Stevaert-principe" wil hanteren.

De voorzitter: De heer Louis Vanvelthoven heeft het woord.

De heer Louis Vanvelthoven (SP): Mijnheer De Crem, u moet mij geen woorden in de mond leggen die ik niet heb gezegd.

Er moet inderdaad zo vlug mogelijk een eenheidsstatuut komen. Dit was trouwens een verzuchting van alle fracties en van de mensen op het terrein. Als wij als termijn hanteren "vóór de ontbinding van de Kamers", betekent dit inderdaad ongeveer zes maanden.

We hebben ook gezegd dat dit de nodige financiële middelen zal vergen. Dat het dan om miljarden zal gaan, is ook geen geheim. De vorige minister van Binnenlandse Zaken heeft gezegd dat wij ons geen begoochelingen

moeten maken want deze hervorming zal geen nivellering naar beneden worden, wel integendeel. Het zal dus geld kosten aan de steden en gemeenten maar ook aan de federale overheid.

Wat is er nieuw aan deze beweringen? Of meent u dat dit vooral een kwestie van profilering is?

De heer **Pieter De Crem** (CVP): Nee, helemaal niet.

De heer **Louis Vanvelthoven** (SP): Die indruk krijg ik wel als u verwijst naar een andere Vlaamse minister. Het gaat hier over ernstige zaken en ik heb niet meer of niet minder gezegd dan dat wat iedereen wil.

Mijnheer De Crem, ik zou u ook graag een vraag stellen. Bent u voorstander van een nivellering naar beneden?

De heer **Pieter De Crem** (CVP): Nee, mijnheer Vanvelthoven.

De heer **Louis Vanvelthoven** (SP): Dank u, dan zijn we het eens.

De heer **Pieter De Crem** (CVP): Ik zeg enkel dat we geen vals verwachtingspatroon mogen creëren op het moment dat er nog geen zekerheid bestaat, aangezien de minister momenteel noch qua timing, noch qua financiering, noch qua statuut zekerheid kan bieden. Op een moment dat we heel goed weten dat er nog een aantal heel belangrijke stappen moeten worden gedaan, vind ik het een slecht signaal als men zegt dat het nu vlug moet gaan.

De heer **Louis Vanvelthoven** (SP): Mijnheer De Crem, het is toch vanzelfsprekend dat een parlement tijdens de bespreking van een wetsvoorstel aan de regering moet zeggen dat men zeer snel een goed statuut moet uitwerken. Als u het daarmee niet eens bent, laat dit dan ook blijken. Als u vindt dat het niet zo snel moet gaan of als u vindt dat het geen geld mag kosten, zeg dat dan. Als u het met mij eens bent dat we de regering moeten aansporen om snel en goed werk te leveren, zeg dit dan ook.

De **voorzitter**: De minister heeft het woord.

Minister **Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, ik zou namens de regering toch een aantal dingen willen zeggen.

Laat ik het op de volgende manier samenvatten. Zo snel mogelijk: ja. Een deadline: nee. Ik realiseer mij dat deze hervorming de nodige middelen zal vergen. Ik wil mij evenwel niet engageren voor een uniforme nivellering naar boven. Wij zullen teksten

uitwerken en vervolgens onderhandelen. Het lijkt mij onverstandig vandaag reeds te zeggen dat alles naar boven zal worden genivelleerd. Ik moet niet vooruitlopen op mijn voorstel, de beslissing van de regering of de uitslag van de syndicale onderhandelingen.

De heer **Yves Leterme** (CVP): Dat is ook ons standpunt, mijnheer de minister. Ik constateer alleen dat de timing die vastgesteld was op 2001, werd vervroegd tot 13 juni 1999.

Ik rond af, aangezien nog heel wat collega's in het debat zijn ingeschreven. Wij hebben altijd gedurende de besprekingen de vraag gesteld wat een goede politiedienst op het lokale en bovenlokale vlak is en zijn ervan overtuigd dat de geïntegreerde politie op twee niveaus, zoals die in het voorstel is geconcipeerd, een positief antwoord biedt op die vraag. Wij zullen het wetsvoorstel dan ook goedkeuren. Wij hebben in ieder geval uw toezegging geacteerd en dringen aan op een snelle, maar geen overhaaste hervorming zonder dat men het personeel valse perspectieven voorspiegelt en diffuse boodschappen verspreidt. (*Applaus door de heer Jean-Pierre Detremmerie*)

De **voorzitter**: De heer Louis Vanvelthoven heeft het woord.

De heer **Louis Vanvelthoven** (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kan bondig zijn, omdat ik de belangrijkste bedenkingen reeds in een vorig betoog naar voren heb gebracht.

Voorafgaandelijk - dit klinkt misschien als een gemeenplaats, maar dat is het niet - bedank ik de beide rapporteurs hartelijk voor hun uitstekende verslagen, die in de toekomst ongetwijfeld zullen worden aangewend bij de interpretatie van onderhavig wetsvoorstel. Wie ze aandachtig leest, zal zeker merken dat ze duidelijk en verhelderend zijn.

Bovendien heb ik de indruk dat de verschillende deelnemende partijen bijzonder constructief hebben samengewerkt, niet alleen bij de totstandkoming van het Octopusakkoord, maar ook bij de bespreking van onderhavig wetsvoorstel.

Ik kom nu tot de kern van mijn uiteenzetting. Ik herinner aan de verklaring van de voormalige minister van Binnenlandse Zaken bij de onderhandelingen over het Octopusakkoord en achteraf in de commissie voor de Politie, dat wij een groot risico liepen omdat wij met deze hervorming

van het totale politielandschap over een paar jaar over de meest efficiënte politiediensten zullen kunnen beschikken, tenzij wij mislukken en niet kunnen komen tot een goede samenwerking. Het is een uitdaging voor al degenen die hard hebben gewerkt aan de onderhandelingen en de latere bespreking van onderhavige wetteksten, dat deze hervorming een goede hervorming wordt.

Wij hebben ongetwijfeld kunnen proeven van een nieuwe politieke cultuur. Het is inderdaad, wanneer wij op de jongste decennia terugkijken, niet zo vanzelfsprekend dat er een breed politiek akkoord werd gevonden zowel inzake de hervorming van de justitie als deze van de politie. Het is de grote verdienste van de oppositiepartijen dat zij het parlement die kans hebben gegeven.

Mijnheer de minister, deze wetgeving spruit eigenlijk voort uit de verschillende onderzoekscommissies die de afgelopen jaren aan het werk zijn geweest. Zowel de onderzoekscommissie inzake de Bende van Nijvel, als de commissie-Dutroux hebben aangetoond dat er op z'n minst een gebrek aan samenwerking tussen het gerecht en de politie en tussen de politiediensten onderling was, dat er tevens sprake was van een gebrekkige coördinatie en een tekort aan middelen en personeel, dat de communicatie tussen de partners en de structuren mank liepen en dat er heel vaak geen procedures voorhanden waren om tot een goede coördinatie en samenwerking te komen.

Wij staan voor de opdracht om de politiediensten te hervormen tot een geïntegreerde politie op twee niveaus met het oog op een betere en efficiëntere werking ervan.

De uiteindelijke bedoeling is nooit meer een politieoorlog te kennen, maar integendeel te komen tot het handhaven van de openbare orde, het waarborgen van de veiligheid voor de burgers in een goed functionerende rechtsstaat rekening houdend, ook de volgende jaren, met een samenleving in evolutie. Dat is de wens die dit parlement via dit wetsvoorstel wil uitdrukken.

Dat vereist, mijnheer de minister, de wil tot samenwerking tussen alle betrokkenen en dat zijn er heel wat. Naast de personeelsleden van de rijkswacht, de gemeente- en de gerechtelijke politie en de magistraten zijn er de burgemeesters, de gemeenteraden, de gouverneurs, de regeringsleden en de vakbonden waarvan wij hopen dat ze in de toekomst niet langer eng corporatistisch zullen denken.

Er is een goede samenwerking nodig én om de basispolitiezorg in onze steden en gemeenten te verzekeren én om de veiligheidsplannen op elk niveau te realiseren.

Er wacht dus nog ontzettend veel werk eens dit voorstel van wet is goedgekeurd. De ambtelijke werkgroep, die al bijzonder verdienstelijk werk heeft geleverd, zal ook in de komende dagen, weken en maanden nog heel naarstig aan de slag moeten.

Ten eerste, wij staan voor een afbakening van de IPZ's. Hoe groot zullen ze zijn? Blijft het bij de 200 IPZ's of zal hun aantal worden verminderd? Wat zal de meest werkzame formule zijn? Op basis van welke criteria zullen de IPZ's hervormd of samengevoegd worden of blijven wat ze zijn?

Ten tweede, er is de verdeling, via federale dotaties, van de materiële werkmiddelen. Er is de verdeling van het rijkswachtpersoneel van de brigades over de steden en gemeenten. Er zal deze keer op een rechtvaardige manier gestalte moeten worden gegeven aan de criteria. Wij worden vandaag geconfronteerd met nogal wat anomalieën naargelang men kijkt boven en onder de taalgrens en naar het platteland en de stedelijke gebieden.

Ten derde, er is het bepalen van de minimale begrotingsnorm. Steden en gemeenten geven zich op dit ogenblik wellicht te weinig rekenschap van het feit dat financiële inspanningen zullen worden gevraagd en opgelegd. Die financiële inspanningen kunnen en zullen wellicht groter zijn dan vandaag, vooral voor die steden en gemeenten die in het verleden niet hebben beantwoord aan wat redelijkerwijze van hen kon worden verwacht in het kader van het veiligheidsplan.

Ten vierde is er de invoering van een eenheidsstatuut met als kernpunten, ze werden reeds vernoemd, de mobiliteit binnen de niveaus, de zoveel mogelijke gelijkgeschakeling van lonen en wedden, de pensioenregeling, het vakbondsstatuut en de tuchtrechtelijke bepalingen. Wij hebben toen gezegd dat er een objectivering zou zijn bij aanwerving en bevordering en dat de politiechefs het mandatenstelsel zullen krijgen.

Wij zullen voor moeten waken dat de informatie goed kan worden uitgewisseld. Kortom, de politiediensten moeten enerzijds de zekerheid krijgen dat ze, naast het eenheidsstatuut, ook over de noodzakelijke middelen zullen kunnen beschikken om de politieopdrachten optimaal te kunnen vervullen. Anderzijds zullen zij moeten aanvaarden dat

ze worden onderworpen aan een democratisch intern en extern toezicht, dat volkomen onafhankelijk moet kunnen worden verzekerd.

Het is bovendien menselijk dat, met het oog op de toekomst - en ook dat werd hier voldoende duidelijk onderstreept - een goede, eenvormige, gemeenschappelijke opleiding wordt verzekerd van manschappen en officieren en dat de nodige structuren hiervoor worden opgericht of dat de huidige structuren hieraan worden aangepast.

Mijnheer de minister, ik zou sterk willen aandringen op hetgeen reeds werd gezegd, met name dat de vooropgestelde timing in de mate van het mogelijke zou worden aangepast. De integratie moet zo vlug mogelijk een feit worden. Wij hebben geen dag te verliezen. Ik pleit niet voor overhaasting bij het werk dat wacht, maar voor goed overleg en een goede dialoog binnen de kortst mogelijke tijd.

De heer De Crem heeft erop gewezen dat met deze hervorming 36 000 personeelsleden zijn gemoeid. Zij moeten zo spoedig mogelijk de grootste duidelijkheid krijgen. Het is niet goed voor de motivatie van deze mensen als zij nog heel lang in onzekerheid verkeren inzake loon, tuchtrecht, carrièremogelijkheden en mobiliteit. Wij moeten zo snel mogelijk die duidelijkheid scheppen. Ik pleit ervoor dat u zo vlug als mogelijk initiatieven neemt, bijvoorbeeld wat de gemeenschappelijke huisvesting betreft. Er moeten zoveel mogelijk kansen tot doorgedreven samenwerking worden benut. Waar mogelijk moeten pilootprojecten worden opgezet, zodat wij snel het grootste inzicht krijgen met betrekking tot de noodzakelijke getalsterkte van de IPZ's, de nood aan materiële middelen en de situatie inzake huisvesting.

Mijnheer de minister, in het kader van het pleidooi voor het eenheidsstatuut wil ik erop wijzen dat wij oog moeten hebben voor de inspanningen die van het personeel in het verleden reeds werden gevraagd. Gemeenten en steden hebben in de voorbije jaren grote inspanningen geleverd om de getalsterkte van hun personeel op te voeren. De rijkswacht werd amper een zestal jaren geleden gedemilitariseerd. Dat was een vrij grote stap. Vandaag worden zij uitgenodigd om een nieuwe stap te doen: van een op militaire leest geschoede politiemacht moeten zij een politiemacht worden die ongetwijfeld, wat het basispolitiewerk betreft, van een veel grotere sociale zin zal moeten getuigen.

Als ik pleit voor een snelle totstandkoming van een eenheidsstatuut denk ik ook aan de politiechefs, zoals de rijkswacht-officieren, aan wie snel grote duidelijkheid en inzicht moeten worden verschaft inzake de nieuwe functies en taken die hen zouden kunnen worden opgelegd en de carrièreplanning waarop ook zij recht hebben.

Ik zou erop willen wijzen dat er ook een taak is ten aanzien van een aantal bestuurlijke instanties. Er zullen politiecottes en politieraden zijn. Er zullen andere begrotingsnormen worden opgelegd. In de komende maanden zullen initiatieven worden genomen om gemeenten en steden op hun deel van hun taak te wijzen.

Mijnheer de minister, wij moeten het risico dat wij lopen met deze grondige hervorming trachten te beperken. De uitdaging is te komen tot een optimale politiewerking. Uiteindelijk hebben wij geen keuze; wij zijn er allen toe veroordeeld - én het parlement én de uitvoerende macht - om ervoor te zorgen dat deze politiehervorming slaagt.

De voorzitter: De heer Marc Verwilghen heeft het woord.

De heer Marc Verwilghen (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eerste minister, collega's, de grote politiehervorming die vandaag als wetsvoorstel in deze Kamer wordt behandeld en hopelijk morgen wordt goedgekeurd, betekent de uiteindelijke consecratie van de politiehervorming - en verschaft haar een wettelijk kader - zoals ruw werd geschetst door de structurele aanbevelingen in het eerste rapport van de parlementaire onderzoeksc commissie omtrent de vermoorde en de vermiste kinderen.

Misschien is de enige basisvraag, die wij ons vandaag de dag moeten durven te stellen, of de gebreken die in opeenvolgende parlementaire onderzoeksc commissies zijn vastgesteld op het vlak van de veiligheid door het voorliggende voorstel worden verholpen. Met andere woorden, - ik zou bijna zeggen exemplarisch - zal de politieoorlog tussen de korpsen, zoals wij ze in de verschillende onderzoeksc commissies hebben vastgesteld, worden bestreden? Ik denk dat het antwoord "ja" is, vermits een simplificatie van drie bestaande korpsen naar één geïntegreerde structuur op twee niveaus ons daar principieel moet toe leiden.

Een andere vraag is of de politieoorlog die we binnen één korps hebben vastgesteld in de toekomst ook zal

worden uitgesloten. Sta mij toe dat ik op dat vlak toch wel enige reserve uit, omdat ik weet dat mensen die zich in ondergeschikt verband ten aanzien van oversten moeten verantwoorden, zich niet altijd even gemakkelijk plooiën naar het rigide systeem dat terzake nodig is. Ik denk echter ook dat de politiezorg die wij op het oog hebben en de opsplitsing die is gemaakt tussen de basispolitiezorg en de gespecialiseerde politie wellicht in staat moeten zijn om spanningsvelden, die we op het terrein zijn tegengekomen, weg te nemen.

In dezelfde exemplarische stijl hebben wij gezien dat er ook concurrentie bestond inzake informatiebeheer. Men bezat soms de stukken van de puzzel, maar de stukken kwamen niet altijd in dezelfde handen terecht. Een van de belangrijkste innovaties van het voorstel is dat we in de toekomst naar één geüniformiseerd informantenbeheer zullen kunnen overgaan en dat de onvolledigheid van de informatie, zoals we ze in het verleden hebben gekend, waarschijnlijk minder kans op veruitwendigen zal hebben dan we ze op een navrant manier in de dossiers over de vermoorde en de vermiste kinderen hebben moeten vaststellen.

Ik denk ook dat het gebrek aan specialisatie, de traagheid en soms het parallelisme van het onderzoek, dat soms is ontstaan omdat er een wereld van verschil bestaat tussen magistraten, die geacht worden het onderzoek te leiden, en performante politiediensten die, door hun gebrekkige leiding, dan maar zelf het heft in handen proberen te nemen, door het voorliggende voorstel naar het verleden kunnen worden gebannen.

Mijnheer de minister, wat ik nu heb gedaan is het opsommen van de negatieve kanten, de disfuncties en de gebreken, zoals het artikel 13 van de wet op het parlementair onderzoek eigenlijk aan een parlementaire onderzoekscommissie vraagt vast te stellen. Ik beantwoord daarmee niet de vraag over de politieke, professionele of individuele verantwoordelijkheid. Dit is nu niet aan de orde. Aan de orde is welke de vrucht, de meerwaarde is die een parlementair onderzoek aan het parlement kan bieden, welke de aanbevelingen zijn die ertoe kunnen bijdragen om de gebreken van het verleden weg te werken. Ik denk dat we hier voor één van die belangrijke innovatieve stappen staan.

Ik geef toe dat de denkoefening, die ook in de parlementaire onderzoekscommissies diende te worden gemaakt, soms moeizaam is verlopen. Herinner u de mislukking van Corsendonk, die

misschien te wijten was aan onvolgende voorbereiding, maar meer nog aan het feit dat we op zoek waren naar de gepaste oplossing. Misschien waren de geesten op dat ogenblik nog niet rijp. Ook wij hebben, net zoals de regering dat heeft moeten doen na de ontsnapping van Dutroux, onze oefening van de *tabula rasa* moeten doen, het wegvegen van bestaande structuren om uit te gaan van een eerder theoretisch model dat we naderhand praktisch zijn beginnen invullen. Op dat vlak hebben we identiek dezelfde oefening gemaakt, met misschien ook een zeker tijdverlies, binnen de parlementaire onderzoekscommissie - laat staan dat dit tijdverlies niet zou gelegen hebben bij degenen die het op het terrein dienden uit te voeren, namelijk de uitvoerende macht. Ik heb er in elk geval begrip voor, ook al was ik altijd degene die geroepen heb dat de hervormingen niet snel genoeg werden gerealiseerd.

Ik kom dan tot de uitgangspunten die de parlementaire onderzoekscommissie altijd heeft voorgesteld om binnen een democratische rechtsstaat te kunnen spreken van een politiedienst, die naam waardig.

Wij hebben een zevental grote krachtlijnen vooropgesteld. Nu moeten wij durven nagaan of ze ook in dit voorstel aanwezig zijn. Hebben we nu werkelijk een geïntegreerde politiezorg? Het gaat dan om een politiezorg die van beneden af wordt opgebouwd, die dient om de burger ter wille te zijn en die zowel zijn veiligheid als zijn veiligheidsgevoel kan verhogen. Dit voorstel mag zich er minstens op beroemen dat het de kans daarop in de praktijk tot stand probeert te brengen.

Wij hebben ook gezocht naar een politiedienst die niet zomaar zijn zin kon doen omdat we gezien hadden tot welke excessen dat kan leiden. Nu hebben wij geopteerd voor een gezagsafhankelijke politie en daartoe werd een dubbele structuur in het leven geroepen. Voor de taken van administratieve politie valt de dienst onder het gezag van de bestuurlijke overheden, uitgaande van de politiezone, en voor de gerechtelijke opdrachten ressorteert de politie onder de justitiële autoriteiten.

We wilden ook een politie die zowel intern als extern controleerbaar was. Het tweede rapport van de parlementaire onderzoekscommissie heeft aange-toond dat de interne controle misschien wel even belangrijk is als de externe. In eerste instantie is het de interne controle die ons moet kunnen garanderen dat een politiedienst op het terrein kan opereren

in volle onafhankelijkheid. Dan weet de burger dat zijn rechten gerespecteerd worden en dat zelfs de aanzet tot een eventuele normvervaging - waarbij ik corruptief gedrag nog buiten beschouwing laat - in de kiem kan worden gesmoord. Uiteraard is ook een externe controle op de politiediensten nodig.

Voor een politiedienst die binnen een democratische structuur moet werken is voorts een duidelijk legaal kader nodig. Met dit voorstel proberen we dat tot stand te brengen. De politie dient niet alleen legitiem te handelen maar moet zich ook legitimeren tegenover de burger. Ze moet werken volgens het concept van de verantwoordelijkheid en dus verantwoording kunnen afleggen, zowel op bestuurlijk als op gerechtelijk niveau.

Tot slot hebben we gekozen voor een gedecentraliseerde politie. Dit principe is in elk geval terug te vinden in de logische oplossing die voortvloeit uit de voorgaande principes, namelijk een geïntegreerde politiezorg op twee niveaus, met een dubbele gezagsafhankelijkheid en met één steundienst, het informatiebeheer inbegrepen.

Ik durf te stellen dat de ruwe schets die de parlementaire onderzoekscommissie heeft opgesteld nu verijnd ter tafel ligt onder de vorm van dit wetsvoorstel. Ik geef mij er rekenschap van dat dit enorm veel werk heeft geleverd. Verschillende sprekers hebben vandaag terecht het feit toegejuicht dat het hier gaat om een meervoudige inspanning van het parlement waarbij de meerderheid bereid was om de uitgestoken hand van de oppositie te aanvaarden. Bovendien werden ook mensen van het terrein bereid gevonden om hun duit in het zakje te doen. Het kan niet voldoende worden onderstreept dat de ambtelijke werkgroep baanbrekend werk heeft verricht bij het klaarstomen van dit wetsvoorstel. De inspanningen die het parlement heeft geleverd tijdens het Octopusoverleg en in de commissie Politie werden diepgaand voorbereid door de ambtelijke werkgroep. Daarvoor wil ik hen hier uitdrukkelijk danken.

Zullen wij na de stemming redenen hebben om victorie te kraaien? Op dat punt moet ik mij enigszins gereserveerd opstellen omdat ik weet dat wij nog niet aan het einde gekomen zijn. Die boodschap werd hier vandaag door verscheidene sprekers verwoord en ook de voorganger van de vice-eerste minister zei ons dat reeds. De voormalige minister maakte op mij een diepe indruk omdat hij als man die het terrein kende op een bepaald ogenblik heeft beslist een realiteitspolitiek te voeren.

Hij zette ons aan de woeste plannen op een snelle revolutie eventjes in de koelkast te bewaren en geduldig maar zeker te bouwen aan het thans voorliggende systeem.

Mijn optimisme bestaat, zij het gematigd. Inderdaad, de beste wetten zullen geen resultaat opleveren indien zij niet gepaard gaan met de beste uitvoering ervan. Het komt er thans op aan de theorie die wij vertalen in een wettekst, maximale kansen tot ont-plooiing te bieden in de praktijk. Daarvoor zal zeer veel nodig zijn.

Het gewicht dat eigenlijk rust op de uitvoerende macht, op de regering, om een optimaal klimaat te scheppen en te behouden om deze belangrijke hervorming tot een goed einde te brengen, is wellicht de grootste uitdaging van deze en de volgende regering.

Het zal noodzakelijk zijn de mensen op het terrein, diegenen die het in de praktijk zullen moeten waarmaken, te motiveren. Ik denk aan de politiemannen, maar ook aan de magistraten die de politiemensen zullen leiden in het gerechtelijk onderzoek, evenals aan de bestuurlijke overheid die bijsturend zal moeten optreden voor de administratieve politietaken: allen zullen zij gelijklopende inspanningen moeten leveren en dezelfde richting moeten uitkijken, het magnetische noorden voor ogen moeten houden als het ware, voor het welslagen van de hele operatie.

Het respecteren van de mensen op het terrein zal een absolute noodzaak zijn. Het overleg en de dialoog, de enige instrumenten om die respect te betonen, zullen moeten worden uitgeput. Mijnheer de minister, dat is precies de taak die u wordt toebedeeld in uw hoedanigheid van vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken; u draagt de verantwoordelijkheid voor de bevoegdheid die u werd toegewezen. Eerlijkheidshalve moet ik u bekennen dat ik niet graag in uw schoenen zou staan, wetende welke enorme berg u zult moeten beklimmen, langs noordelijke kant nog wel!

Mijnheer de minister, u staat voor een aartsmoeilijke, maar tevens essentiële opdracht. U zult ook het gevecht moeten aangaan tegen de gevestigde waarden, tegen een zeker traditionalisme en zelfs tegen corporatisme; tegen gewaarborgde rechten die men u niet onmiddellijk zal laten ontnemen. Dat zal heel wat diplomatie en soms zelfs een machtswoord vereisen vanwege diegenen die de beslissing zullen moeten en durven nemen.

De samenwerking met de personen op het terrein zal zich uiten in de bekoren vernissen die vandaag door veel

sprekers werden geuit, sprekers die nochtans ook het beste van zichzelf gaven in het kader van het Octopusakkoord.

Ik geef toe dat het eenheidsstatuut, het administratief statuut van de politiemann in de toekomst wellicht de sleutel zal zijn tot het succes of - laten wij hopen van niet - tot de mislukking. Dezelfde opleiding, dezelfde kwaliteitscontrole, dezelfde bijscholing zijn evenzoveel aspecten die de mensen op het terrein bezighouden. Daarover wensen zij duidelijkheid. Hun vrees en hun spanning moeten worden weggenomen. Toen wij de kleine hervorming bespraken, mijnheer de minister, merkte ik dat u ook inzag dat dit al of niet succesformule zal worden. U zijt aldus een verwittigd man en die is er twee waard; naar verluidt zou een verwittigd minister er zelfs vier waard zijn!

Het syndicaal statuut is het tweede belangrijk aspect dat moet worden gerealiseerd en ik weet dat hieromtrent reeds een hele reeks ontwerpen bestaan.

Belangrijker nog is te weten welke de rechten, maar vooral de plichten zullen zijn van de politiemann in de toekomst. Immers, ik realiseer mij dat een politiedienst eigenlijk permanent aanwezig moet zijn in de maatschappij; hij moet 24 uur op 24 bereikbaar zijn en hij moet dezelfde menselijke ingesteldheid betonen, aangezien hij tenslotte menselijke problemen moet oplossen. Welnu, op dat vlak zal er een nieuwe wind moeten waaien doorheen de syndicale statuten van het personeel. De diversiteit op het terrein, de moeilijkheidsgraad en ik zou zelfs durven zeggen de opvorderingsgraad die in sommige omstandigheden absoluut is vereist, zal via een sluitend syndicaal statuut moeten worden afgedwongen.

En dan had ik het niet eens over het tuchtstatuut, een tuchtstatuut dat, althans naar mijn oordeel, in de toekomst wellicht de doeltreffendheid van de politiediensten zal moeten onderstrepen.

Wanneer er immers op het vlak van bestuurlijke, administratieve politietaken en op het vlak van gerechtelijke taken in geen zekerheidssysteem is voorzien dat ervoor moet zorgen dat degene die het werk op het terrein moet uitvoeren, het ook goed uitvoert en dat de mogelijkheid biedt om hem desgevallend bij te sturen en te corrigeren en hem te straffen als hij niet wil luisteren, zouden wij voor een dood moment in deze hervorming komen te staan met alle nefaste gevolgen van dien.

Tot slot meen ik dat het noodzakelijk zal zijn om ook de externe controle, het comité P waarover menig spreker vandaag heeft gesproken, te herbekijken. Dit alles moet gebeuren binnen dezelfde tijdsspanne. Hierop werden al alle mogelijke data geplakt. Tot op heden heb ik slechts één aanvaardbare oplossing gehoord, met name *asap*, *as soon as possible*. Het moet stap bij stap gebeuren en onomkeerbaar zijn. Op dit vlak zitten wij wellicht op dezelfde golfte.

Mijnheer de minister, u bent bevoegd voor binnenlandse zaken maar de connectie met justitie is voor de gerechtelijke opdrachten niet weg te cijferen. De regering zal oog moeten hebben voor de bijzondere inspanning die moet worden geleverd wat de magistraten betreft, het weze de procureur des Konings en zijn substituten in het vooronderzoek, het weze de onderzoeksrechter in het gerechtelijk onderzoek. Beide categorieën magistraten moeten leren dat ook zij met het terrein voeling moeten hebben. Zij moeten ook de bijzondere technieken kennen; zij moeten ook de specialiteiten die zich in de praktijk voordoen onder de knie hebben. Zij moeten met andere woorden de *primus inter pares* zijn, want indien ze dat niet zijn, zal men geen keurkorps hebben om justitieel een ander keurkorps dat de politie moet zijn, te leiden en te vormen. Het wordt dus een gevecht tegen de tijd en tegen een aantal gevestigde waarden.

Ondanks het feit dat deze beslissing pas kon worden geforceerd op het terrein na de wandeling die Dutroux heeft gemaakt, moeten wij een positieve ingesteldheid blijven behouden. Dit parlement weet dat er nog veel werk is; dit parlement weet dat er ook een Brussels probleem is dat moet worden opgelost. Ik ben er echter van overtuigd dat indien de vereiste samenwerking bestaat en indien men kiest voor het warm maken van het terrein en het motiveren van alle betrokkenen, er in deze operatie geen verliezers maar alleen winnaars kunnen zijn. Dan verzeker ik u dat de Vlaamse Liberalen en Democraten bereid zijn om nu en in de toekomst en ongeacht de constellatie en de omstandigheden, mee te werken aan deze essentiële verbetering van de rechtstaat in de hoop dat wij dan de vruchten kunnen plukken van de parlementaire onderzoekscommissies wat de aanbevelingen betreft en dat wij de fouten van het verleden naar het definitieve verleden kunnen verwijzen.

Le président: La parole est à M. Jean-Pierre Detremmerie.

M. Jean-Pierre Detremmerie (PSC) : Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, la proposition de loi organisant un service de police structuré à deux niveaux, qui sera soumise à notre vote demain, a déjà été adoptée à une large majorité par la commission de l'Intérieur de la Chambre.

Cette proposition est l'aboutissement d'un travail considérable accompli ces derniers mois, tant au niveau du gouvernement qu'au sein des différentes assemblées parlementaires.

En collaboration avec le gouvernement, des partis politiques appartenant tant à la majorité qu'à l'opposition, ont dégagé dans l'accord Octopus les principes directeurs d'une réforme des services de police.

A ce sujet, je tiens à souligner le rôle joué par l'opposition. Je crois sincèrement que si ce projet va aussi loin, s'il a des chances supplémentaires de réussite, c'est grâce à l'apport des partis de l'opposition. J'en veux pour preuve que, aujourd'hui, j'ai personnellement perçu dans les interventions parlementaires un côté beaucoup plus fouillé, plus complet dans les interventions de l'opposition que dans celles des partis de la majorité. C'est un peu normal, car le gouvernement ayant fait une grande partie du travail, nous n'avons pas été obligés d'investir autant de temps dans ce projet. Cela se remarque au niveau des interventions. Chacun a dû faire des concessions entre la police projetée par le SP qui était plus militarisée et la défense du monde de la justice prônée notamment par M. Reyniers. C'est ce qui donne des chances supplémentaires de réussite. Ne devrait-on pas appliquer ce qui s'est passé au niveau des polices à d'autres problèmes plus importants comme l'emploi et l'économie, c'est-à-dire trouver des formules semblables de rapprochement, où chacun pourrait apporter des réflexions différentes, à la rigueur divergentes, mais qui finalement, au terme d'un long dialogue, pourraient aboutir à un enrichissement mutuel ainsi qu'à de meilleures formulations.

Nos assemblées ne sont pas restées absentes de ces différents débats. Elles les ont alimentés de leurs propres réflexions en essayant de retrouver les exigences des citoyens à tous les niveaux. Tout le monde a beaucoup insisté sur le contrôle démocratique des nouvelles institutions qui étaient à mettre en place.

Le travail ainsi réalisé s'imposait d'ailleurs tout simplement en fonction des attentes plus grandes de la population et de ses inquiétudes réelles.

Aujourd'hui, celle-ci entend très légitimement voir assurer sa sécurité au quotidien, contre toutes les infractions dont elle est victime, contre toutes ces atteintes à l'ordre public qui lui sont préjudiciables.

Ce travail en profondeur s'imposait donc afin de pouvoir assurer de manière efficace et optimale la protection des intérêts des collectivités contre la grande criminalité.

Ce travail s'imposait d'autant plus pour mettre un terme aux graves dysfonctionnements de l'appareil policier qui ont été révélés, sans doute et notamment au travers de l'affaire Dutroux, mais bien avant déjà, au travers des travaux de la commission d'enquête bis sur les "tueurs du Brabant wallon".

Il importait de réaliser une réforme des structures policières qui rencontre l'ensemble des besoins de sécurité des citoyens, non sans oublier que la structure n'est qu'un moyen pour réaliser les objectifs définis en matière de sécurité.

Le PSC peut se targuer d'avoir été le fer de lance de cette réforme en profondeur et d'avoir largement contribué à la mise sur pied d'une structure policière cohérente.

Dès novembre 1996, notre parti avait mis l'accent sur l'urgence d'une réforme fondamentale du système policier et avait formulé une série de propositions de restructuration des services de police à l'occasion de son conseil général "Justice-police".

Notre groupe fut sans doute aussi l'un des premiers à proposer un plan concret de réforme des structures policières.

L'un des objectifs poursuivis était d'accroître l'efficacité de la police par une plus grande intégration des services, une meilleure coordination et une centralisation de l'information.

L'autre objectif, plus fondamental encore, était de renforcer les principes démocratiques de la séparation des pouvoirs, le contrôle réel de la magistrature sur l'exercice des missions de police judiciaire et bien sûr de garantir l'autonomie communale.

En juillet 1997, la commission de l'Intérieur du Sénat présentait un rapport de plusieurs centaines de pages et proposait un projet de réforme élaboré qui fut salué tant par les

représentants de la police communale que par ceux de la police judiciaire et de certains syndicats de la gendarmerie.

Ce rapport était largement inspiré par les propositions de base du PSC en la matière. Il a joué un rôle important dans l'élaboration de la réforme, notamment au niveau des facteurs d'intégration, de la planification policière, du rôle du Conseil national de police et de l'articulation de la direction judiciaire avec les autorités judiciaires.

Ainsi, la note relative à la réorganisation des services de police présentée par le gouvernement en octobre 1997 intégrait certaines des exigences de notre parti.

D'octobre 1997 à février 1998, nous nous sommes, à plusieurs reprises, exprimés fermement pour faire valoir les principes que nous voulions voir inscrits dans les projets de réforme des polices.

Je me suis personnellement exprimé à cette tribune en octobre 1997, en relevant les points forts présentés par le gouvernement et en insistant sur les correctifs qui devaient encore y être apportés.

Nous nous félicitons de constater que le gouvernement avait adopté une structure de type intégrée, dont les éléments d'intégration se situaient à deux niveaux : le niveau local et le niveau fédéral.

Nous avions en effet toujours plaidé pour une réforme des services de police en une structure intégrée à deux niveaux.

Une telle structure est la seule à même de répondre, de manière adéquate, aux besoins de sécurité.

Dans une société moderne comme la nôtre, les besoins de sécurité sont effectivement de deux ordres : d'une part, les besoins individuels et, d'autre part, les besoins collectifs.

La collectivité a ses propres besoins qui ne recoupent pas nécessairement ceux des citoyens. Il en va ainsi de certains types de criminalité - le blanchiment d'argent, les différentes formes de trafic, les fraudes en général - et, en matière de maintien de l'ordre, d'une série d'événements ou de tâches qui intéressent directement la collectivité, comme les grandes opérations de maintien de l'ordre, les contrôles frontaliers. Toutes ces opérations nécessitent une structure fédérale; elles ne peuvent être organisées au niveau local.

Les citoyens, de leur côté, entendent voir assurer leur sécurité individuelle contre toutes les infractions dont ils

peuvent être victimes et, par rapport aux troubles de l'ordre public qui leur sont directement préjudiciables. Ils entendent également que soit assurée une politique préventive, surtout au niveau de cette police de proximité.

La multiplicité des intérêts à protéger nécessite une structure policière diversifiée et adaptée dont les missions doivent être précisées et limitées à chaque niveau.

La satisfaction des besoins collectifs de sécurité implique à la fois des exigences de spécialisation et d'adaptabilité. Ces exigences doivent être rencontrées au niveau fédéral.

La protection des intérêts individuels justifie l'existence d'une police de base, de première ligne, qui soit une police de proximité.

Le PSC s'est dès lors rallié à la philosophie du projet présenté par le gouvernement en octobre 1997 qui distinguait deux niveaux d'élaboration de la politique de sécurité.

Au niveau zonal, le plan de sécurité qui devait être élaboré au sein de la concertation quadrangulaire et approuvé par le bourgmestre et le procureur du Roi.

Au niveau fédéral, le plan national de sécurité qui devait être préparé au sein de la police nationale afin d'être proposé par le conseil national de la police pour approbation aux ministres de l'Intérieur et de la Justice.

De même, c'est avec satisfaction que nous avons relevé que le gouvernement reprenait, dans son plan de réforme, la nécessaire mise en place d'un certain nombre de facteurs d'intégration ayant pour objectif essentiel de permettre une meilleure collaboration entre les fonctionnaires de police.

On a beaucoup parlé du statut unique aujourd'hui. Je n'y reviendrai pas. Chacun a apporté des nuances à ce principe. Et je pense qu'il est sage de la part du ministre de ne pas fixer de délai. Effectivement, il suffirait d'en fixer un pour que l'on puisse considérer le projet, si ce délai n'est pas respecté, comme un échec.

Nous émettons tous le souhait que cela se réalise dans les délais les plus rapprochés, dans un souci de bon fonctionnement et surtout pour dégager un esprit positif, facteur indispensable à la réussite du projet. Beaucoup d'intervenants l'ont d'ailleurs souligné. Par ailleurs, il est humain d'éprouver de l'appréhension face à l'inconnu.

Dégager un esprit nouveau est presque aussi important, si pas plus, que le statut unique auquel sont liés des effets pécuniaires, qu'il ne faut pas négliger.

Nous avons en tous cas applaudi à la volonté de créer un service d'inspection générale totalement indépendant, ce qui rencontrera l'une de nos priorités.

En effet, à l'époque, nous relevions que le projet de réforme présentait, à notre estime, un aspect d'intégration inachevée au niveau local.

Comme je l'ai déjà dit, je pense que les concepteurs du projet au niveau du gouvernement souhaitaient cela aussi, mais dans un délai beaucoup plus long. Ils voulaient presque passer par une étape intermédiaire, avant de déboucher sur cette intégration. Et c'est avec la participation d'autres familles politiques que nous sommes allés plus loin qu'initialement prévu.

Le 5 février 1998, par exemple, le communiqué de presse publié à l'issue d'une réunion tenue par les bourgmestres PSC mettait en évidence le fait que les bourgmestres entendaient prôner l'intégration des polices communales et des brigades locales de gendarmerie.

Le 9 février 1998, cette position a été entérinée par les sociaux-chrétiens en indiquant que, "sur le plan local, la fusion progressive des corps de police devait être possible."

Le projet d'octobre 1997 laissait en effet coexister au niveau local deux services de police. Cette coexistence, estimions-nous, risquait d'entraîner les mêmes dérives que celles que nous avons connues par le passé : concurrence, doubles emplois, directives contradictoires des autorités de directions respectives, etc.

En outre, le risque existait de voir des missions de police zonale de plus en plus marginalisées au profit d'une logique purement fédérale et au détriment de la population et des besoins locaux.

Nous avons donc défendu le principe d'une structure mettant en place des polices locales de base, autonomes et contrôlées démocratiquement, sous l'autorité des bourgmestres et du procureur du Roi. Nous avons été entendus sur ce point puisque la proposition de loi qui nous est soumise, réalise l'intégration des polices communales et des brigades territoriales de gendarmerie au sein d'un corps de police local, au niveau des zones interpolices.

J'en viens maintenant à la gestion de l'information. Ou dois-je plutôt parler de cogestion. En effet, là aussi, divers intervenants ont insisté pour que ce soit une cogestion. Les différents corps doivent être représentés, non seulement dans la gestion, mais également dans

l'apport et la diffusion d'informations. Nous prônons une centralisation de la gestion de l'information, et surtout la mise en place d'un organe de contrôle de cette gestion, présidé par un magistrat.

Ce principe a été adopté et c'est sans doute une excellente chose.

Cependant, au-delà d'un fichier unique, d'une procédure de stockage et d'exploitation uniformes, d'une circulation optimale de l'information, il faudra veiller à permettre un degré d'appel, bien sûr différent en fonction des nécessités, sur la base d'un recours dûment motivé du fournisseur comme du consommateur d'information. Ces derniers devraient pouvoir user d'un droit de suite à l'égard de l'information apportée et d'un droit d'appel à la suite d'un refus de communiquer l'information demandée.

La proposition de loi soumise à notre vote rencontre sur d'autres points essentiels les exigences que le PSC avait affirmées à de nombreuses occasions.

En particulier, dans un communiqué daté du 2 février 1998, le PSC exigeait des garanties en ce qui concerne :

- la séparation des pouvoirs - c'est chose faite -;
- le contrôle réel du pouvoir judiciaire sur la police;
- l'autonomie et la spécificité de la direction de la police judiciaire;
- l'indépendance et le pouvoir réel de contrôle du conseil national;
- l'équilibre des pouvoirs entre le ministre de l'Intérieur et le ministre de la Justice;
- le contrôle démocratique réel du parlement et des conseils communaux sur les plans de sécurité;
- l'indépendance et le professionnalisme de l'inspection générale.

La création du conseil national de police répond ainsi à nos vœux. Il réunit à la fois des autorités judiciaires et administratives en vue d'évaluer le fonctionnement et l'organisation de la police fédérale et des polices locales.

L'aménagement d'un cadre d'autonomie pour la direction générale de la police judiciaire au sein de la structure fédérale rencontre également nos préoccupations exprimées dès février 1998.

Cette direction bénéficiera en effet d'un poste budgétaire spécifique et son directeur disposera des compétences les

plus étendues pour l'organisation interne de sa direction et la gestion de celle-ci en matière de personnel, de fonctionnement et d'investissements. Les autorités judiciaires adresseront également directement leurs réquisitions à la direction judiciaire, tandis qu'un magistrat fédéral sera chargé de la surveillance du fonctionnement de cette direction. Ce magistrat vérifiera également que les missions de police judiciaire spécialisées soient bien effectuées par cette direction.

Ce statut particulier rencontre les préoccupations qui étaient les nôtres et qui s'inscrivent dans la ligne de la loi Franchimont que nous avons votée récemment : le choix politique que nous avons réaffirmé est de confier et de conserver aux autorités judiciaires la direction des missions de police judiciaire.

Le rapport de la commission de l'Intérieur du Sénat insistait déjà sur la nécessité d'un statut autonome de la direction générale de la police judiciaire et le justifiait dans les termes suivants : "L'exercice effectif du contrôle des autorités judiciaires sur les missions de police judiciaire spécialisées est peu compatible avec l'existence d'une direction unique qui régit de manière verticale l'ensemble des services de police. Cela risque de créer des conflits d'autorité entre les autorités fonctionnelles et hiérarchiques, ce qui est à bannir pour le futur. En raison de l'existence d'une double responsabilité ministérielle et de la spécificité d'autorités fonctionnelles différentes sur la police, il est indispensable d'avoir une structure qui permette l'exercice effectif de cette responsabilité et de ce contrôle directement sur chaque direction respective."

Autre exigence du PSC rencontrée par la proposition de loi à l'examen, c'est la mise en place d'organes de contrôle performants et, principalement, d'une inspection générale indépendante, relevant directement des deux ministres, équipée pour procéder à des contrôles fréquents.

Enfin, le PSC a également défendu et obtenu le renforcement du contrôle démocratique des assemblées élues sur le fonctionnement des services de police, tant au niveau local qu'au niveau fédéral.

Le consensus qui s'est dégagé rencontre ainsi les préoccupations principales du PSC.

La proposition de loi conduit, comme nous le souhaitons, à l'adoption d'une structure de police intégrée organisée à deux niveaux : le niveau local et le niveau fédéral.

Si le travail accompli pour parvenir à l'élaboration d'un système cohérent et équilibré est considérable, encore sommes-nous bien conscients que ce travail est loin d'être opérationnel au stade actuel.

La cohérence finale du système dépendra de la rapidité avec laquelle les facteurs d'intégration seront mis en place. Je pense ici principalement à l'élaboration d'un statut unique, à l'adoption de procédures disciplinaires efficaces et à l'unification progressive des formations. Ce sera la véritable source de richesse pour, à terme, aboutir, mais cela demandera évidemment beaucoup plus de temps.

Il faut laisser le temps au temps ! Il ne sera pas possible de précipiter, de raccourcir.

Il importera de répondre rapidement aux acteurs de terrain qui sont, à juste titre, dans l'expectative quant à leur statut futur et qui sont sans doute de nouveau inquiets.

Une perte de confiance des acteurs de terrain dans la réforme ne manquerait pas d'hypothéquer sa réussite, d'autant plus que certains d'entre eux, comme les chefs de corps de police locale, les directeurs coordonnateurs administratifs et les directeurs des services judiciaires déconcentrés sont investis de responsabilités vraiment très importantes dans la nouvelle structure des services de police.

De très nombreux arrêtés d'exécution, trop nombreux peut-être, doivent encore être pris. Il importe qu'ils soient adoptés dans les délais les plus brefs possibles afin de ne pas hypothéquer la mise en oeuvre de cette réforme.

La confiance doit également présider aux relations entre les autorités fédérales et locales.

A ce sujet, il conviendra - et nous y veillerons - d'être attentifs à la spécificité des zones et plus particulièrement des zones rurales. Les polices sont différentes dans les zones rurales et dans les villes. L'approche est différente, les problèmes aussi. Cette spécificité doit cependant respecter le principe selon lequel un même service de police de qualité doit être offert à tout citoyen quel qu'il soit et quel que soit son lieu de résidence.

Le défi sera de concilier autonomie communale et efficacité des services de police, d'assurer un service de qualité équivalent à chaque citoyen, au travers d'un certain nombre de mesures : les normes standard, la possibilité réservée au ministre fédéral compétent d'adresser des directives au bourgmestre, la

possibilité de requérir la police locale dans certaines conditions et dans certaines limites, l'instauration d'un mécanisme de tutelle spécifique, etc. Du bon fonctionnement de cette interaction dépend le succès de notre réforme.

En définitive, cette réforme des services de police est essentielle pour notre Etat et pour les citoyens. Mais il est clair aussi que cette réforme va de pair avec la réforme de la Justice. L'une ne va pas sans l'autre et les deux réformes doivent être menées à terme dans leur ensemble : l'équilibre qui a été réalisé est cohérent; le briser reviendrait à vouer à l'échec l'ensemble des réformes et tout le travail parlementaire et gouvernemental.

Le groupe PSC apportera en conséquence son soutien à la présente proposition ainsi qu'à la révision de l'article 151 de la Constitution instaurant le Conseil supérieur de la justice.

De voorzitter : De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er is al heel wat gezegd over dit wetsvoorstel. Tijdens het debat heb ik weinig dissonanten gehoord. Ik denk dat de meeste fracties het wetsvoorstel, dat tot stand is gekomen door de medewerking van de acht Octopus-partijen, vrij positief evalueren. Zelfs "Agalo", Agalev-Ecolo is bereid om steun te verlenen. Tijdens de stemming zullen twee van hun leden zich symbolisch onthouden, misschien om aan te geven dat het nog beter had gekund indien zij erbij waren geweest.

Mijnheer Tavernier, u hebt de kans gehad. Wij hebben erover gediscussieerd tijdens uw afwezigheid. Het had natuurlijk mooi geweest indien u er ook ware bij geweest. Het heeft ons evenwel niet belet een werk af te leveren dat al bij al goed is. Als het goed is, mogen wij het ook zeggen.

Mijnheer de vice-eerste minister, ik zal mij beperken tot een aantal grote lijnen. Ik wil het even hebben over de externe democratische controle. Er is reeds over gesproken, maar ik vind het belangrijk omdat dit toch een van de basispunten is van de hervorming die zal worden doorgevoerd. De grote vrees was of een eenheidspolitie geen gevaar zou betekenen voor onze maatschappij. Zal het geen staat binnen de staat worden? Een goede externe democratische controle is dan ook noodzakelijk. Ze is op twee niveaus gesitueerd : het lokale niveau en het federale niveau.

Ik wil even dieper ingaan op het lokale niveau, het niveau van de gemeenteraad, het niveau van de politieraad, wanneer het gaat over de IPZ's, de meergemeenten. Ik hoop dat, wanneer het zonaal veiligheidsplan aan de gemeenteraad ter kennis wordt gebracht, het de burgemeesters en de gemeenteraden de mogelijkheid geeft hun eigen veiligheidsnoden en -behoeften te ontwikkelen, zodat het niet een loutere uitvoering zal worden van het federaal veiligheidsplan.

Ik hoop dat dit zonaal veiligheidsplan ook binnen de gemeente- en politieraad ten volle kan uitvoeren wat op lokaal gebied noodzakelijk is. Mijnheer Cortois, dan zal de heer Beysen niet via advertenties en andere kanalen moeten aandringen op een groter veiligheidsbeleid binnen zijn stad. Dan kan dat ook binnen de gemeenteraad worden besproken. Vele burgemeesters, zowel in steden als gemeenten, hebben nog de traditie om over het politiebeleid weinig debat toe te laten.

De heer **Willy Cortois** (VLD): Mijnheer Van Hoorebeke, ik zeg u met enige praktijkervaring dat het zeer goed kan. Ik voeg eraan toe dat ik betwijfel of het in de toekomst beter zal kunnen.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU): Wij kunnen alleen hopen dat ook de gemeentelijke mandatarissen aan dit aspect voldoende aandacht besteden. Het veiligheidsbeleid begint op het lokale niveau. Het federale niveau moet de middelen ter beschikking stellen, maar op het lokale niveau gebeurt het. De gemeente- en de politieraad, als die voldoende goed is samengesteld, moeten de fora zijn waar kan worden gedebatteerd over het politiebeleid op lokaal vlak. Ik hoop dat ook de burgemeesters in de toekomst daarvoor voldoende ruimte zullen openlaten. Ik herinner mij dat toen ik in de gemeenteraad te Gent zetelde, de toenmalige burgemeester een dergelijk debat bijna niet toeliet, tenzij via de begroting, maar dit was niet altijd het juiste moment.

Democratische externe controle is mogelijk op lokaal vlak. Hopelijk zal de benutting ervan optimaal zijn.

De heer **Willy Cortois** (VLD): Mijnheer Van Hoorebeke, ik hoop zelfs dat met de bijkomende infrastructuur in de bovenbouw het debat op lokaal vlak, in de lokale gemeenteraad, in elk van de IPZ-zones mogelijk zal zijn. Ik zeg u wel in alle eerlijkheid dat ik eraan twijfel of de nieuwe structuren op dat vlak een verbetering zullen vormen. Men zal immers op verschillende niveaus moeten discussiëren, met

verschillende overheden, wat alles veel moeilijker maakt om uiteindelijk te besluiten wie waarvoor verantwoordelijk is. Ik heb het dan over politieke verantwoordelijkheid. Vanavond wil ik echter ieders optimisme delen en zeker geen reserves uiten zoals u daarstraks, toen de kleine politiewet werd besproken. Ik denk dat dit echter een lapsus was van u, een uitschuiver waarvan u geschrokken bent en waarna u nu probeert alles terug goed te maken.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU): Maak u daarover geen zorgen.

De heer **Willy Cortois** (VLD): Ik maak mij soms zorgen over mijn collega's.

De **voorzitter**: De heer J. Tavernier heeft het woord.

De heer **Jef Tavernier** (ECOLO-AGALEV): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Hoorebeke, u raakt daar een belangrijk aspect aan. Ik verwijs nogmaals naar het rapport en wel naar een uitspraak van de eerste minister, die zegt: "De gemeenteraadsleden die geen zitting hebben in de politieraad, zullen de documenten van deze laatste, voor zover zij niet openbaar zijn, niet kunnen inkijken, maar zij kunnen te allen tijde de burgemeester erover interpellieren". Het is moeilijk interpellieren over zaken waarvan men het antwoord uiteindelijk niet echt kan controleren, omdat de documenten niet kunnen worden geraadpleegd. Daartegenover is er natuurlijk het element van openbaarheid van bestuur, waarover de eerste minister zegt: "In meergemeentenzones zullen de gemeenteraadsleden die niet in de politieraad zetelen evenwel niet dezelfde rechten genieten als hun collega's die er wel zitting in hebben". Dus dat betekent heel duidelijk een vorm van democratisch deficit, een discriminatie tussen gemeenteraadsleden. Er is wel een soort van afdwingbaarheid via de algemene grondwettelijke regel van openbaarheid van bestuur, maar dat zal op het terrein moeten worden afgedwongen. Het is jammer dat men dat niet echt en niet zeer duidelijk heeft geregeld in de voorliggende wettekst.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU): Mijnheer Tavernier, ik kan mij aansluiten bij uw voorbehoud of uw twijfels daaromtrent. Deze materie ligt natuurlijk moeilijk en gevoelig, maar terecht hebt u gerefereerd aan de openbaarheid van bestuur en dit is de algemene noemer waar het inzage-recht en het inspraakrecht van elk gemeenteraadslid moet kunnen worden ondergebracht. U bekijkt het wel iets te veel vanuit de verhouding oppositie versus

meerderheid of oppositie versus burgemeester. Ik bekijk het ook dikwijls vanuit die hoek omdat ik in de meeste gevallen de oppositie gewend ben. Wij moeten echter trachten te vermijden dat de burgemeester of het hoofd van de politieraad zich verschuilen achter allerlei drogredenen om het inzage-recht en het inspraakrecht van de gemeenteraadsleden te beperken, als het over veiligheidsaspecten gaat. U vestigt daarop terecht de aandacht, maar wij moeten hier het voordeel van de twijfel voor de toekomst laten spreken. Natuurlijk zal het ook afhangen van de kracht van de gemeenteraad en van de gemeenteraadsleden wat daarvan terecht komt. Het principe van de op lokaal niveau aanwezige en georganiseerde externe democratische controle is een belangrijk punt. Ik begrijp niet goed waarom de heer Cortois hierop reageert: zij is aanwezig en kan garanties vormen voor de toekomst.

De heer **Willy Cortois** (VLD): Mijnheer Van Hoorebeke, ik reageer omdat u op dit vlak vrij naïef bent en eigenlijk niet bijzonder goed hebt opgelet. Op het lokale vlak zal een deel van de controlebevoegdheid aan de gemeenteraad ontsnappen.

Sta me toe een voorbeeld te geven. In een "gewone" gemeente met één politiezone staan de "gewone" gemeentelijke instanties in voor het beleid en de controle. U moet toch eens goed lezen wat u in het Octopusakkoord hebt afgesproken, ik citeer: "In een meergemeentenzone oefenen de politieraad en het politiec College de bevoegdheden uit van respectievelijk de gemeenteraad en het schepencollege. Bijvoorbeeld de begroting van het lokale politiekorps wordt in de gewone een-politiezone goedgekeurd door de gemeenteraad, in de meergemeentenzone wordt dit goedgekeurd door de politieraad." Dit is een levensgroot probleem zowel op het vlak van het toezicht van de Vlaamse overheid als het controlerecht van de gemeentelijke mandatarissen. Op het vlak van de begroting hebben de gemeentelijke mandatarissen geen controle op de politieraad in de IPZ.

Ik hoop dat we dit bij de verdere uitwerking van de wet nog kunnen bijsturen. Morgen kunnen we allemaal op de banken van de onmacht zitten. Er is volgens mij sprake van een verzwakking van de controlebevoegdheid van de lokale mandatarissen. Ik ben verbaasd dat de Volksunie dit aspect uit het oog heeft verloren. U kunt zich misschien nog herpakken.

De **voorzitter**: De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Mijnheer de voorzitter, wij hebben daarover uitvoerig gedebatteerd tijdens het Octopusoverleg. Het is nu eenmaal een keuze die men moet maken. Ik zou uw discours kunnen volgen indien u dan voor alle aangelegenheden zou opteren voor het gemeentelijke niveau, maar dit zou dan onder meer betekenen dat u zich moet terugtrekken uit de intercommunales.

Ik ben ervan overtuigd dat er in die politieraden wellicht meer zal worden gedebatteerd over het veiligheidsbeleid dan nu in vele gemeenteraden het geval is. Gedurende zeven jaar zat ik in de Gentse gemeenteraad. De grote debatten over het veiligheidsbeleid heb ik daar nooit mogen meemaken. Het forum is vandaag aanwezig maar men heeft er geen gebruik van gemaakt. In de politieraden zal men misschien een betere debatcultuur ontwikkelen. Uw bezwaar is terecht maar het is nu eenmaal een keuze die we moeten maken. Zodra met IPZ's wordt gewerkt, is het evident dat dit grensoverschrijdend gebeurt. Ik heb vertrouwen in de manier waarop dit is georganiseerd. Een burgemeester of een gemeenteraad die het goed voor heeft met het veiligheidsbeleid in zijn gemeente zal volgens mij alles ondernemen om zoveel mogelijk in het openbaar te doen.

Mijnheer Cortois, de democratische controle op lokaal vlak is volgens mij zeker aanwezig. Ook op federaal vlak is deze controlemogelijkheid aanwezig. Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat er in dit parlement zo snel mogelijk een commissie voor de politie komt die kan meewerken aan de uitvoering van het veiligheidsbeleid via onder meer de bespreking van het federaal veiligheidsplan.

Ik dring er vandaag ook op aan - dit is geen bevoegdheid van de regering - dat het Comité P zo vlug mogelijk wordt hervormd. Alleszins is het wetsvoorstel-Milquet dat in de Senaat en het wetsvoorstel-Delathouwer dat in de Kamer werd ingediend, daartoe geen voldoende basis meer. Ik verwijs naar het jaarverslag van het Comité P, waaruit ook collega Tavernier reeds heeft geciteerd en waarin men 30 bladzijden vindt met een grondige analyse van de wet van 1991 en met aanbevelingen over de manier waarop het comité vandaag opnieuw zou kunnen functioneren, niet als een louter controleorgaan, maar als een uitvoerend orgaan van de commissie voor de politie, zodat de democratische parlementaire controle optimaal kan verlopen.

Ik open een kleine parenthesis, mijnheer de vice-eerste minister, over de lokale politie. Wij hadden het reeds over een kwaliteitsvolle werking en een performant optreden. Wij zullen ook moeten waken over de onafhankelijkheid van de politie op het lokale vlak. Immers, sommige mensen betreuren dat zij na de hervorming niet langer meer de keuze hebben tussen de gemeentepolitie en de rijkswacht. Had een klacht te maken met de gemeentepolitie, dan wendde men zich tot de rijkswacht en omgekeerd. Vandaag vragen zij zich af bij wie zij nog terecht kunnen wanneer het gaat om een wandaad van de politie al dan niet onder het toezicht van de burgemeester. Er zal alleszins een signaal aan de bevolking moeten worden gegeven dat de lokale politie onafhankelijk werkt en borg staat voor de verwerking van alle klachten.

Mijnheer de vice-eerste minister, er zal, zoals collega Verwiltghen terecht heeft opgemerkt, een goede samenwerking met justitie moeten tot stand komen. Dat is belangrijk omdat ons inziens - dat standpunt van de VU-fractie wordt ongetwijfeld bijgetreden door andere - de leiding van het gerechtelijk onderzoek in handen moet blijven van de magistratuur, ofwel de procureur des Konings, ofwel de onderzoeksrechter. Het gerecht zal dan wel over de vereiste middelen moeten kunnen beschikken om die leiding te kunnen geven. Vorige week heeft de eerste minister in de *State of the Union* verklaard dat de regering 4,4 miljard uittrekt voor de politiediensten, inclusief het reeds in het driejarenplan vooropgestelde bedrag. Dat is eigenlijk niet zoveel. Tegelijk zou men ook voldoende financiën moeten vrijmaken, zodat ook justitie zich kan ontplooiën. Anders krijgen wij misschien wel een goede politiedienst, maar een gerecht dat niet kan inspelen op wat de politie goed doet. Vandaar mijn pleidooi om er de komende jaren voor te zorgen dat ook voor de justitie voldoende kredieten op de begrotingen worden uitgetrokken, zodat er zich twee performante instituties die uitstekend met elkaar samenwerken, kunnen ontwikkelen.

Ik kom nu tot een volgende bedenking. Collega Verwiltghen heeft gelijk wanneer hij zegt dat er het probleem Brussel is. Men beweert dat er geen regeling voor Brussel in onderhavig wetsvoorstel is uitgewerkt. Welnu, dat moest ook niet, net zomin als dat voor Gent, Antwerpen of Brugge moest. Maar er zal wel een probleem ontstaan wanneer men in Brussel een of meer interpolitiezones opricht. Dan zult u als bevoegde minister moeten waken over de samenstelling van de politieraad. Uw

voorganger, de heer Tobback, heeft destijds toegezegd dat hij erop zou toezien dat elke nieuw opgerichte interpolitiezone aan alle voorwaarden, zowel op politioneel, als op sociaal en maatschappelijk vlak, beantwoordt.

Aan de Franstalige collega's en de Franstalige Brusselaars vraag ik - zij hebben er trouwens alle belang bij - open te staan voor de noden en de vragen van de Vlamingen in Brussel. De Vlamingen kunnen een meerwaarde zijn en zullen een loyale partner zijn wanneer ze ook in Brussel, die toch ook de hoofdstad is van Vlaanderen, met respect worden behandeld. Ik vraag dat ook zij beseffen dat, wanneer wij een minimumvertegenwoordiging vragen in de gemeenteraad of in de politieraad, wij alleen maar opkomen voor een minimaal respect voor een deel van de bevolking die toch ook Brussel wenst te ervaren als een leefbare en aangename stad.

Mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken, Brussel is vandaag niet aan de orde, maar zal wel aan de orde komen. Ik zou u dus willen vragen dat, wanneer er een of meerdere interpolitiezones voor Brussel ter sprake komen, u ook voor dit aspect oog zult willen hebben. Heel wat vrees zal bij de Vlamingen worden weggenomen indien u zou kunnen bevestigen dat u het engagement aangaat om daaraan voldoende aandacht te besteden.

Minister **Van den Bossche** : De belofte die mijn voorganger destijds heeft gedaan, blijft gelden. Dit is trouwens ook belangrijk voor het succes van de politiehervorming.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Ik dank u voor dit antwoord.

Tot slot wens ik nog even stil te staan bij de figuur van de directeur-coördinator. Wanneer ik een aantal amendementen heb ingediend in de commissie en vandaag heb hernomen in de plenaire vergadering, dan is het precies om te wijzen op de onduidelijkheid van de rol van die directeur-coördinator. Collega Reynders heeft terecht gezegd dat het een duidelijke optie is geweest van de Octopuspartijen om een gestructureerde of een geïntegreerde politie op twee en niet op drie niveaus te hebben.

De teksten terzake zijn echter wat onduidelijk en daarom heb ik die amendementen ingediend.

Ik neem echter aan, mijnheer de minister, dat u op het ogenblik dat wij de discussie in de commissie hebben

gevoerd, nog geen volledig zicht had op de problematiek. Vandaag staat u al een stuk verder en ik heb u zien knikken toen collega Reynders het woord heeft gevoerd.

Minister Van den Bossche : Ik denk dat de bekommernis zowel van collega Van Hoorebeke als van collega Reynders in dezelfde richting gaat. Collega Reynders heeft het eenvoudig uitgedrukt, maar het hield de waarheid in. Als we opteren voor een politie op twee niveaus opteren we niet voor een op drie niveaus. Derhalve is het belangrijk dat die coördinatiefunctie kan worden volgemaakt, want dat is een cruciaal punt. Tegelijkertijd moeten we er echter over waken - en dat gevaar bestaat en het is mijns inziens terecht daarop te wijzen - dat die coördinatiefunctie geen soort zelfvoedend effect heeft waarbij men probeert zijn tentakels uit te strekken buiten wat in de bedoeling ligt.

Dat wordt dus een permanente bewakingsopdracht. Men kan dit niet vertalen door te zeggen dat de betrokkene slechts over een secretaresse en een medewerker mag beschikken. Dat is de discussie niet. De discussie is dat dit alleen maar het scharnierpunt in het verhaal mag zijn en niet een punt dat boven de rest staat, want daarop komt het in feite neer.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Mijnheer de vice-eerste minister, uw antwoord is heel duidelijk. Voor de toekomst is het belangrijk dat het in het verslag duidelijk wordt opgenomen. Immers, dat is inderdaad de filosofie geweest van het Octopusakkoord en daarvan kunnen we dus zeker niet afwijken.

De voorzitter : De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier (ECOLO-AGALEV) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Hoorebeke, vooraleer u afrondt zou ik graag nog een bedenking maken. Ik heb u al gezegd dat wij globaal genomen achter de structuur van deze politiehervorming staan. Wat mij evenwel eigenaardig lijkt is de toezichtsfunctie die dit ontwerp omvat. Ik had de indruk dat het toezicht op de gemeenten zich momenteel situeerde op het niveau van de gewesten. Ik stel vast dat dit wetsvoorstel een "nieuw specifiek toezicht" - zoals de eerste minister het heeft genoemd - bevat op het federale niveau. In afdeling V, artikel 89 heeft men het zelfs over een dwangtoezicht. Vanuit een bepaalde visie op de overheid en op onze staatsstructuur kan ik het daarmee eens zijn. Ik vraag mij evenwel af of u daarmee niet leven.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Mijnheer Tavernier, ik weet waar u naartoe wilt. Ik kan u snel geruststellen : wij gaan ervan uit dat politie en justitie zo snel mogelijk worden gefederaliseerd. Dat is onze toekomstvisie. Wij hebben er evenwel geen probleem mee dat het in afwachting op deze manier wordt geregeld. U plaatst mij, wat dat betreft, niet in een lastig parket.

De heer Jef Tavernier (ECOLO-AGALEV) : We moeten het dus bekijken in het licht van de eeuwigheid ?

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Mijnheer Tavernier, als het van u had afgehangen, waren we nog niet zo ver geraakt op Vlaams gebied. AGALEV heeft in deze materie zeker geen verdiensten, maar wel de Volksunie. Wij zijn op dat vlak niet zo gehaast. Wij weten dat de tijd uiteindelijk in ons voordeel zal spelen.

De heer Willy Cortois (VLD) : Mijnheer Van Hoorebeke, ik denk dat u zweeft en misschien anderen ook. Hoe dan ook, is de Volksunie de mening toegedaan dat deze fase een transitioire fase is en wil zij uiteindelijk komen tot een splitsing van politie en justitie ? Ik zou dat graag vernemen want ik wil weten met wie ik spreek en hoever u gaat.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU) : Mijnheer Cortois, wij zijn voorstander van een verdere staatshervorming. Waarschijnlijk zullen politie en justitie daarvan ooit wel eens deel uitmaken. Ik zie niet in waarom u daarvan vandaag een punt wilt maken. U kent toch onze visie daaromtrent ? Zo niet zal ik u ons programma opsturen. Ik wil daarover evenwel vanavond geen debat voeren.

Mijnheer de vice-eerste minister, collega's, wij staan loyaal achter het Octopusakkoord zoals het werd overeengekomen. Wij vinden het een goed akkoord. Wij staan voor een historische stap want wij hervormen een politielandschap dat gedurende decennia heeft bestaan en aanleiding heeft gegeven tot een aantal disfuncties. Vandaag zijn er, misschien terecht, een aantal twijfels. We moeten oog hebben voor de bezorgdheid die heerst bij degenen die de hervorming op het veld moeten waarmaken. Wij moeten evenwel ook deze hervorming een kans geven en al degenen die deze hervorming moeten waarmaken vragen dat zij het op loyale wijze zouden doen. Dat geldt niet alleen voor de politiemensen maar ook en vooral voor het gerecht en de magistraten die in het kader van het nieuwe politielandschap met de politie zullen moeten samenwerken.

- Voorzitter : de heer Cortois, eerste ondervoorzitter

Le président : La parole est à Mme Jacqueline Herzet.

Mme Jacqueline Herzet (PRL-FDF) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je voudrais ajouter quelques mots aux propos de M. Reynders sur la réforme de la police qui nous occupe aujourd'hui.

Monsieur le ministre, comme nous vous l'avons tous demandé, vous vous êtes engagé à aller très vite dans l'exécution de cette réforme.

Nous avons également abordé le problème du statut disciplinaire, du statut syndical, du statut unique et des bâtiments qui serviront à abriter la police intégrée au niveau local. Et vous avez promis que toutes les mesures seraient mises en oeuvre dans les plus brefs délais. C'est un élément important car il serait incompréhensible et malsain de constater qu'il faut beaucoup de temps pour appliquer une réforme qui a été mise sur pied et votée rapidement.

Sans faire de corporatisme, il existe d'autres sujets d'inquiétudes et d'interrogations auxquelles il faudrait répondre rapidement. A ce sujet, je voudrais vous faire part de réflexions récentes de bourgmestres de zones pluricommunales, et ce, tous partis confondus.

Nous sommes tous attachés à une police proche du citoyen; ce que l'on appelle la police de proximité. Un des buts de la réforme est de mieux assurer la sécurité du citoyen. A ce sujet, les articles 10 et 11 posent problème dans leur application, en tout cas aux bourgmestres des zones pluricommunales.

La loi dit qu'on devra veiller à avoir, au-delà de la zone de pont, des zones locales par commune. Confirmez-vous, monsieur le ministre, qu'il s'agira bien d'une obligation et non d'une faculté ? Le fait de prévoir une antenne locale de police ou de gendarmerie par commune faisant partie d'une ZIP - résumons ainsi les problèmes - ne veut pas dire que cette antenne locale aura les moyens d'être efficace. Je voudrais savoir si on prévoit dans ces antennes locales un effectif suffisant en hommes et en matériel afin d'assurer la sécurité 24 heures sur 24 ?

Dans le cadre de la dotation fédérale que vous reverserez à la zone interpolice, y aura-t-il également une obligation d'en prévoir une pour les antennes locales de police ?

Quel sera encore le rôle des bourgmestres en ce qui concerne leur antenne minimale de police ?

L'article 42 nous préoccupe particulièrement. Selon cet article, dans les zones de police pluricommunales, lorsqu'une décision a pour effet de réduire l'exécution des décisions des autres bourgmestres dans la zone, le chef de corps en informe le collège en place. Monsieur le ministre, le verbe informer ne me semble pas tout à fait opportun. Le verbe consulter ne serait-il pas plus approprié ?

Quelle sera encore l'autorité des bourgmestres dans leur zone locale ? Je vous rappelle qu'aux yeux de la population, ce sont les bourgmestres qui sont responsables de sa sécurité.

Ou bien cette réforme préfigure une nouvelle fusion des communes - certains se posent la question -, ou bien il faut permettre aux bourgmestres faisant partie d'une zone n'étant pas zone de pont de pouvoir exercer leur autorité. Pourriez-vous nous donner clairement votre avis à ce sujet ?

Est-ce le collège ou le conseil de la zone qui décidera des effectifs ? Les critères seront-ils fixés par le Roi ? Quelle sera la part du budget ? Qui en décidera ? Comment les choses vont-elles fonctionner ?

Un autre article fait l'objet de mes préoccupations. Il s'agit de l'article 24 qui traite du nombre de voix au niveau du collège. Selon cet article, chaque bourgmestre, donc chaque commune, disposera d'un nombre de voix proportionnel à la dotation policière minimale que sa commune investit dans la zone pluricommunale. Monsieur le ministre, cela signifie-t-il que c'est la commune la plus importante qui aura, en fait, une majorité absolue dans ce collège ?

Je crois, en bonne démocrate, que cela pourrait être un effet pervers que nous n'avons pas voulu. Je laisse mes collègues y réfléchir. Mais est-ce que cela signifie aussi que, par exemple, deux communes sur trois peuvent se liguier pour empêcher la commune la plus importante de diriger ce collège ? Ce sont des questions auxquelles je voudrais avoir des réponses.

On a parlé de statut unique et de formation. Monsieur le ministre, avec la composition actuelle des forces de gendarmerie et de police communale, je crois qu'on rêve un peu en disant qu'une formation unique suffira pour obtenir une mentalité unique et un travail unique. Je ne crois pas que cela soit vrai. Il faudra une génération. Il faudrait aussi subordonner ce statut unique, tiré vers le haut - parce qu'on va rarement vers le bas -, à l'octroi d'une formation, ovie, mais aussi réussie.

C'est un exemple parmi d'autres. Il ne faut pas nécessairement tirer un statut vers le haut sans condition préalable. Voilà les remarques très brèves que je voulais vous faire. Il faut aussi rassurer les bourgmestres, surtout ceux des plus petites communes. Bien entendu, monsieur le ministre, cela ne met pas du tout en doute mon adhésion et mon soutien total à la proposition dont nous discutons. Vous savez que j'ai fait partie de la commission d'enquête parlementaire sur les enfants disparus et que cette recommandation était pour nous primordiale et essentielle. Je suis donc très heureuse de participer et de voter la proposition de loi de réforme des polices.

De voorzitter : De heer Patrick Van Gheluwe heeft het woord.

De heer Patrick Van Gheluwe (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de jongste tien jaar is de organisatie van de politie aanzienlijk gewijzigd. Hoewel wij niet kunnen spreken over een eenmalige radicale herziening van het politielandschap moet worden toegegeven dat sedert de besluiten van de eerste onderzoekscommissie omtrent de dodelijke aanslagen van de Bende van Nijvel heel wat ten gronde is veranderd.

De rijkswacht werd gedemilitariseerd en er kwamen meer middelen voor de gemeentepolitie, die in die tien jaar uitgroeide tot een volwaardige politie, vooral door de betere en gecoördineerde opleidingen, door de betoelaging van de aankoop van materieel, door de financiering van aanwervingen en door het stellen van een minimumnorm voor elke gemeente afzonderlijk.

De samenwerking van de beide politiekorpsen in de IPZ gaf heel wat voordelen, onder meer een efficiëntere werking, maar bracht tevens beide korpsen in de praktijk dicht bij de bevolking, waardoor hier en daar concurrentiële gedragingen ontstonden. De basispolitietaken van beide korpsen doorkruisten elkaar soms op een ongezonde manier.

De verschrikkelijke gebeurtenissen omtrent de ontvoerde en vermoorde kinderen waren aanleiding tot de vorming van een parlementaire onderzoekscommissie, die in een omstandig verslag structurele aanbevelingen formuleerde voor de hervorming van de politie, met als algemene doelstelling een geïntegreerde politiezorg, op twee niveaus gestructureerd. Dit rapport was gebaseerd op de vaststelling dat, ondanks het feit van de geleidelijke hervorming van de jongste tien jaar, de politiediensten niet performant en

efficiënt genoeg konden werken om hun talrijke opdrachten correct uit te voeren en ze vooral tot een goed einde te brengen. Ook kwam de commissie tot het besluit dat de gerechtelijke diensten en het justitieel apparaat absoluut niet mee waren geëvolueerd en terecht maakten velen de opmerking dat de hervorming van het gerecht deze instelling in één stap honderd jaar vooruit zou brengen, van de negentiende naar de eenentwintigste eeuw.

Gezien de hervormingsvoorstellen van de parlementaire onderzoekscommissie Dutroux-Nihoul geen kant-en-klare, uitvoerbare structuren meegaven, hebben verschillende commissies gepoogd een werkbare structuur op papier te zetten. Ik denk onder meer aan de commissie Huybrechts, die een structuur uitwerkte waarin onze fractie de meeste van haar standpunten terugvond. Er was ook nog een voorstel van de senaatscommissie omtrent de politiehervorming, maar het was duidelijk dat er geen eensgezindheid heerste, ook niet toen de regering haar voorstel tot hervorming van de politiediensten aan de bevoegde commissies van Kamer en Senaat voorlegde. Ik moet eerlijkheidshalve toegeven dat wij toen, weliswaar vergezeld van een reeks opmerkingen, hebben gekozen voor het regeringsvoorstel, hoewel onze voorkeur uitging naar het model van de commissie-Huybrechts.

Onze doelstelling was en is nog steeds duidelijk : een structuur en vooral een mentaliteitswijziging creëren waardoor de politiediensten zowel op lokaal als op federaal vlak efficiënt functioneren en een integrale kwaliteitszorg kunnen nastreven, zowel inzake basispolitiezorg als inzake gespecialiseerde politiezorg.

De diverse voorgestelde modellen van de verschillende fracties waren toen niet volledig uitgewerkt en weekten bij ons reacties en bemerkingen los, die toen onbeantwoord bleven, maar waaraan in het voorliggende wetsvoorstel toch een positief respons werd gegeven. Ik geef daarvan straks enkele voorbeelden.

Dit wetsvoorstel tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, dat het resultaat is van de verenigde samenwerking van acht politieke fracties van meerderheid en oppositie, biedt een geloofwaardige structuur aan waarmee de politiediensten het hoofd moeten kunnen bieden aan de steeds toenemende en meer gediversifieerde criminaliteit en die op twee niveaus een antwoord kan geven aan de verzuchtingen van de bevolking. Met andere woorden, dit moet een

politiedienst worden die het veiligheidsgevoel, in al zijn facetten, aan de mensen kan teruggeven en zijn taak van echte openbare dienstverlening kan waarmaken.

Vermits dit het doel is dat de SP nastreeft en dit wetsvoorstel daartoe de basisstructuren aanreikt zal de SP het Octopusakkoord steunen en goedkeuren. Ik heb het reeds vermeld, dit Octopusvoorstel geeft een antwoord op de vragen die wij in het begin van deze debatten hebben gesteld en biedt mogelijkheden om aan onbeantwoorde verzuchtingen te voldoen.

Dat de lokale politiestructuur bestuurd zou worden onder de vorm van een intercommunale - het woord is hier reeds gevallen - wakte vooral onze argwaan omdat de ervaring geleerd heeft dat heel wat intercommunales hun echte band met de gemeentebesturen verloren hebben, wat geleid heeft tot een democratisch deficit. Vele gemeentebesturen ervaren nog weinig impact te hebben op het beleid van de intercommunale. De relatie beperkt zich alleen nog tot het betalen van de gemeentelijke bijdrage. Dat was onze vrees, maar de voorstellen omtrent de samenstelling van de lokale politieraad geven de garantie dat zowel de burgemeester als vertegenwoordigers van elke gemeenteraad uit de zone het politiebeleid samen zullen bepalen. Het zijn dus wel degelijk rechtstreeks en democratisch verkozen personen die deze verantwoordelijkheid zullen dragen. Voor de kleine gemeenten in een zone met een grote gemeente of stad blijft het natuurlijk vooral rekenen op een goede relatie met de meerderheid in de politieraad. Een goede verstandhouding en vooral gezond verstand zullen de garanties zijn voor een efficiënte werking. Wat de zones betreft, moet er voor de indeling gekeken worden naar de meest efficiënte en werkbare samenstelling. Toch wil ik een lans breken voor het behoud van de zones waar reeds gebleken is dat men volwaardig en doeltreffend werkt.

Ook aan onze grote verzuchting omtrent de samenhang van een nationaal en lokaal veiligheidsbeleid komt dit voorstel in grote lijnen tegemoet. Naast de basispolitiezorg zal de zonale politie ook een aantal vooropgestelde federale opdrachten vervullen. Er blijft steeds een band mogelijk tussen federale en lokale politie. Voor de gerechtelijke opdrachten loopt die band via de gerechtelijke directeur en voor de bestuurlijke opdrachten via de directeur-coördinator. Uit de debatten in de commissie is gebleken dat hier het pijnpunt ligt van de hele structuur. Er is immers, alleen voornoemde functionele

band en geen hiërarchische band. Hierdoor wordt het moeilijk om vanuit het federaal niveau in te grijpen wanneer het personeel in gebreke blijft op lokaal vlak en het lokale niveau niet gepast ingrijpt. Het zal er dus op aankomen dat iedereen die bij deze hervorming betrokken is zich ten volle inzet voor het welslagen van de herstructurering. Iedereen draagt hiervoor een zekere verantwoordelijkheid en het resultaat hangt af van de ernst van elke bestuurder, elke politieagent en iedereen die erbij betrokken is.

De federale politie bestaat uit één commissaris-generaal waaronder alle algemene directies en diensten van de federale politie ressorteren. Dit past volledig in hetgeen we ook in het voorstel van de regering eisten.

Het doet ons genoeg dat het informatiebeheer binnen het politiebestel blijft. Eén van de algemene directies belast met ondersteuning staat hiervoor in. Het ontwerp voorziet een structuur van democratische controle en beheer. Het toezicht op de gerechtelijke informatie gebeurt door een federale magistraat.

Ook het controleorgaan heeft recht op toegang tot alle gegevens en inlichtingen. Het controleorgaan wordt voorgezet door een federale magistraat en de federale en lokale politie hebben er zitting in. Het beheer is in handen van iemand van de federale en iemand van de lokale politie. Bij deze structuur van gegevensbeheer en gegevenscontrole is elk echelon van de politie betrokken. De structuur zal efficiënt moeten werken opdat voorkomen wordt dat datgene wat de aanleiding was tot de meest dramatische gebeurtenissen opnieuw voorkomt. De gegevensbank moet het vertrouwen krijgen van iedere politieman die er zijn gegevens aflevert maar er ook weer een beroep op moet kunnen doen. Het informatiebeheer is van essentieel belang voor het welslagen van dit project.

De SP staat positief tegenover deze hervorming en zal zich op het terrein ten volle inzetten om ze te laten slagen.

Ik geef nog even enkele andere bedenkingen. Ten eerste, wanneer deze wet en de "kleine" politiewet goedgekeurd zijn, is het werk zeker niet voltooid. De wet voorziet nu wel de structuur voor een efficiënte werking, maar tijdens de hoorzittingen met vertegenwoordigers van de verschillende politiediensten waren de verscheidene belangengroepen het in grote lijnen over één zaak eens: vóór de inwerkingstelling van om het even welke nieuwe politiestructuur moesten een aantal randvoorwaarden worden

opgelost. Deze randvoorwaarden hielden vanzelfsprekend de invoering in van een eenheidsstatuut, waarin het administratief, het syndicaal en het tuchtstatuut en vooral het geldelijk luik worden opgelost.

In dit wetsontwerp worden weliswaar een aantal algemene principes opgenomen, maar het geeft geen invulling aan de specifieke vragen omtrent de problemen op het terrein. Het is duidelijk dat na de goedkuring van dit ontwerp nog heel wat moet worden ondernomen om de volledige motivatie van het personeel te garanderen, hetgeen evenwel essentieel is om dit project een kans op slagen te geven.

Een der kernvragen betreft ongetwijfeld de lonen. Het thema "gelijk loon voor gelijk werk" zal hoe dan ook van bij de aanvang een centrale plaats innemen. De samenstellers van dit ontwerp wisten trouwens dat de uitvoering van dit ambitieus hervormingsplan veel geld zou kosten. De politiemensen liggen er wakker van: zij wachten op een antwoord op hun hoofdzakelijk persoonlijke vragen. Het antwoord op deze vragen is van essentieel belang voor het welslagen van het project.

Naast het statuut dat de mobiliteit van het personeel moet garanderen en terwijl nog heel wat onbeantwoorde vragen rijzen, moet werk worden gemaakt van een uniforme opleiding van alle politiemensen. Tijdens de hoorzittingen lieten de specialisten terzake blijken dat het opmaken van een uniform basis opleidingsprogramma meerdere jaren in beslag kon nemen. Er ligt aldus nog een pak werk op de plank om deze hervorming operationeel te maken tegen de afgesproken startdatum van 1 januari 2001.

Ten tweede, de politieherhervorming moet een antwoord bieden op het terecht geschonden vertrouwen van de bevolking in de overheid. Een zaak is zeker, met name dat de bevolking geen vertrouwen meer heeft in de politie en vooral niet in de justitie. Al heeft het verleden bewezen dat een hervorming noodzakelijk is, ligt de bevolking hoegenaamd niet wakker van de omschrijving, de inkleding ervan; als ze maar efficiënt is en meer veiligheid garandeert.

De veiligheid en het veiligheidsgevoel is het maatschappelijke thema waarmee de bevolking het meest is bezig. Vooral diefstal met of zonder geweld, aanranding, geweldpleging, vandalisme en seksuele delicten zijn de grote misdrijven die het onveiligheidsgevoel van onze landgenoten beheersen. Dat dit gevoel van onveiligheid vooral 's nachts en in de omgeving van het

openbaar vervoer overwegend tot uiting komt, is een element meer om de kleine politiediensten, waarvan de spoorwepolitie het grootste aantal uitmaakt, over te hevelen naar de rijkswacht. Dit neemt echter niet weg dat ook de gemeentebesturen verantwoordelijkheid dragen inzake een veilige omgeving, zoals bijvoorbeeld verlichting aan de bushaltes; inzake sociale veiligheid dus.

Volgens de enquête van *Test Aankoop* zou één of vijf personen het slachtoffer zijn geweest van een misdrijf. Het gaat hoofdzakelijk om een inbreuk op het privé-bezit, hoewel bedreiging en aanranding meer morele sporen nalaten. Merkwaardig is dat niet alle gedupeerden aangifte willen doen van het delict. In het kader van deze discussie is het goed om weten dat het daarbij niet enkel gaat om een gebrek aan vertrouwen in de politie, maar dat het precies de politiediensten waren die een aangifte hebben afgeraden. Het onderzoek toont duidelijk aan dat de bevolking vooral rekent op een goede dienstverlening van de politie, doch negatieve ervaringen heeft bij het onthaal en de begeleiding.

Vooraf bij de gerechtelijke diensten blijkt er één en ander mis te lopen in de relatie met de burger. De mensen willen meer informatie over het verloop van hun aangifte en over de gevolgen die eraan worden gegeven. Er is dus heel wat werk aan de winkel betreffende de opleiding van onze politiemensen inzake het contact met de bevolking. Naast een algemene mentaliteitsverandering bij de politiediensten neemt het contact met de burger een uiterst belangrijke plaats in.

De bevolking wenst dat de politie de misdrijven voorkomt, bestrijdt, opspoort en/of oplost; niets minder of niets meer. Daarom verkiest ze meer patrouilles op straat boven een betere coördinatie tussen de politiediensten. En dat is te begrijpen: het eerste wordt onmiddellijk aan den lijve ondervonden, terwijl het tweede een interne gelegenheid is. In de praktijk zullen beide aspecten een meer efficiënte werking moeten garanderen.

De burger verlangt wel resultaat omtrent zijn aangifte van een delict. Vandaar dat hij bovenaan zijn verlanglijstje een versnelling van de rechtszaken vraagt. Dit langzame werken van ons rechtssysteem werkt frustrerend voor onze bevolking, die niet begrijpt dat misdadigers die zelfs op heterdaad zijn betrapt, na de notering van hun verklaring opnieuw worden vrijgelaten in afwachting van het verschijnen voor de rechtbank.

Minister Van den Bossche: Men moet weten wat men wil in dit parlement. Ik herinner mij homerische discussies in dit parlement over de voorhechtenis. Wanneer men zegt dat de voorhechtenis een begin van uitvoering van de straf is, is er geen probleem. Daarnaast is er de mogelijkheid dat de voorhechtenis geen begin van uitvoering van de straf is, maar slechts in uitzonderlijke omstandigheden noodzakelijk voor het onderzoek. Een andere mogelijkheid bestaat erin dat de voorhechtenis mag worden toegepast omwille van de zwaarwichtigheid van het misdrijf. In dat geval moet men aanvaarden dat men bij sommige technisch lichtere misdrijven, die door het slachtoffer daarom niet licht worden ervaren, de voorhechtenis niet kan toepassen. Men moet weten wat men doet in het juridisch apparaat en men moet weten wat men in het strafrecht en de strafvordering opneemt. Dit betekent dat men zich zal moeten uitspreken over het feit dat men in de meeste gevallen naar snelrecht overgaat. Misschien valt daarvoor te pleiten. Maar wat doet men met iemand die men in afwachting van snelrecht in voorhechtenis houdt en die drie weken nadien wordt vrijgesproken? Dan zal men schadevergoeding moeten betalen. Het zal geen onaardig bedrag zijn. Men zal deze zaken moeten afwegen.

Ik geef toe dat men op een bepaald ogenblik in de strafvordering volledig de kant van de dader heeft gekozen en een enorme omgeving heeft gecreëerd om hem te beschermen. Misschien wordt het tijd dat naar een evenwicht wordt gezocht. Men moet er alleen op letten dat men de pendule niet langs de andere kant doet overhellen en alleen met het slachtoffer rekening houdt. Men mag degene die geen dader is zolang hij niet is veroordeeld, niet onmiddellijk in een daderrol vastpinnen. Daarbij komt ook dat de rechtbank de neiging zal hebben om in haar strafbeleid de voorhechtenis te consacreran. Waar zij normaal twee maanden zou hebben gegeven, zal zij nu twee maanden voorwaardelijk geven met de voorhechtenis effectief.

De heer Patrick Van Gheluwe (SP): Ik pleit niet onmiddellijk voor snelrecht met alle gevolgen daaraan verbonden. De bevolking vraagt een snelle afhandeling. Er is een verschil tussen snelrecht en een snellere afhandeling.

Minister Van den Bossche: Ik begrijp dit in de perceptie van de burger in kwestie. In zijn perceptie zegt hij dat het wordt genotuleerd en dat het duidelijk is dat de man of de vrouw het misdrijf heeft gepleegd. Wat doet men? Men wenst deze laatste - ik druk mij

grof uit - goede avond en laat hem gaan slapen. Zelfs al komt de zaak twee maand nadien voor, het is het idee dat hij mag voortgaan dat zwaar op de burger inwerkt. In alle eerlijkheid geef ik toe dat ik ook niet weet hoe men dit moet oplossen. Er is een verschil tussen enerzijds, rechtsdenken en anderzijds, het "ervaringsleven" van de betrokkene.

De heer Patrick Van Gheluwe (SP): Wat frustrerend werkt voor de bevolking is dat misdadigers worden aangehouden en na de notering van hun verklaring opnieuw worden vrijgelaten in afwachting van hun verschijnen voor de rechtbank. Intussen kunnen zij nog dergelijke daden plegen. Vandaar ook dat de mensen automatisch repressiever gaan denken en keiharde wet- en ordehandhaving als oplossing voorstellen. Dit is het gevaar waarmee men wordt geconfronteerd wanneer men de gerechtelijke procedures laat slabakken.

De heer Karel Van Hoorebeke (VU): U pleit voor een repressiever optreden.

De heer Patrick Van Gheluwe (SP): U moet luisteren naar wat ik zeg. Als de burger ervaart dat iemand die een misdrijf pleegt, wordt aangehouden en onmiddellijk weer vrijgelaten zodat hij in afwachting van zijn verschijnen voor de rechtbank nieuwe misdaden kan plegen, zal hij repressiever gaan denken.

De enquête van *Test Aankoop* bevestigt dit.

Minister Van den Bossche: Mijnheer Van Gheluwe, alhoewel ik dit niet betwist kan men dat ook op de dader toepassen. Hij wordt veroordeeld tot twee maanden, zit zijn straf uit, wordt vrijgelaten en herbegint.

Mijnheer de voorzitter, collega's, alhoewel ik het volste begrip heb voor een aantal verzuchtingen, wens ik niet zo ver te gaan dat we recht scheppen op basis van enquêtes van *Test Aankoop*. Hamvraag is of de wetgever zich in belangrijke materies zoals de slachtoffer- en de daderregeling moet aligneren op de resultaten van een enquête.

De heer Patrick Van Gheluwe (SP): Nee, absoluut niet.

Minister Van den Bossche: Moet de wetgever zich aligneren op de resultaten van een enquête of moet hij die resultaten analyseren en ermee rekening houden dat er een communicatiestoornis dreigt te ontstaan tussen zijn rechtsinzicht als wetgever en de perceptie ervan door de burger?

Het is van het grootste belang dat de wetgever rekening houdt met de perceptie van de burger. Als hij een

groeïende kloof tussen hem en de burger vaststelt, moet hij daarom niet per se het strafrecht wijzigen.

De wetgever zou het over een andere boeg kunnen gooien en werk maken van een opvoedings- en informatieproces. Op die manier zet men de burger aan het pad van de sentimentaliteit en het exemplarisch denken te verlaten.

Een paar dagen geleden zag ik een televisiereportage waarin mensen zich beklagen over de onveiligheid. Ze hebben dat gelezen in de krant. Ze hebben het zelf niet meegemaakt. Ik weet heel goed dat de krant niet bericht over de 2 300 burgers die door Antwerpen kuierden en niet overvallen werden. De krant brengt alleen het verhaal van de twee die wel overvallen werden. Op die manier werkt men mee aan de beeldvorming dat niemand nog veilig is.

De wetgever moet zich, mijns inziens, dringend beraden over de wijze waarop de wetgeving aan de bevolking wordt meegedeeld.

Ik laat voorzichtig een proefballonnetje op omdat mijn voorstel betrekking heeft op de gemeenschapsbevoegdheid inzake radio en televisiezenders. Zij worden gesubsidieerd door de Gemeenschappen. Is het dan te veel gevraagd dat zij niet per se de meest commerciële toer opgaan inzake nieuwsgaring maar een nieuwsoverdracht krijgen? Dit betekent dat zij meer moeten doen dan alleen de rampen tonen en het nieuws moeten duiden.

De heer **Patrick Van Gheluwe (SP)** : Mijnheer de minister, om tegemoet te komen aan de grootste verzuchtingen van de bevolking moet men niet per se de wet wijzigen. Men kan beter een andere mentaliteit aankweken.

Een burger die het slachtoffer is van een misdrijf, heeft recht op goede informatie. Na de aangifte hoort hij meestal niets meer. Men moet de wet niet wijzigen om een goede informatieverstrekking te regelen. Als de burger weet wat er met zijn dossier gebeurt, zal hij zich minder repressief opstellen.

Minister **Van den Bossche** : Mijnheer de voorzitter, collega's, we moeten durven toegeven dat het gerecht én de ordehandhaving de relatie met de burger nooit als een klantendienst hebben beschouwd maar als een relatie van ongelijken. Deze houding heeft zwaar doorgewogen op de relatie. Gerecht én ordehandhaving vonden het niet meer dan normaal dat er een informatiestop was.

Als de burger in begrijpelijke taal op de hoogte zou worden gehouden, kan hij een aantal elementen van de rechtsingang beter begrijpen.

Het management van gerecht en ordehandhaving zullen hiermee dringend rekening moeten houden. Met de oprichting van de *police de proximité* wil men op een spontane manier inspelen op deze nood. Ik vergelijk dit met de wijkagent uit mijn jeugd jaren die alles uitlegde - of hij alles wist was een andere zaak - en waarbij iedereen terecht kon met zijn vragen.

De heer **Karel Van Hoorebeke (VU)** : Mijnheer Van Gheluwe, u vertolkt wat leeft bij de bevolking. Wij mogen, zoals ook de minister gezegd heeft, niet meedoen aan de beeldvorming die in belangrijke mate wordt scheefgetrokken door allerlei factoren.

Via het snelrecht dat werd ingevoerd, beschikken wij vandaag over de middelen om aan dat gevoel tegemoet te komen. Het is evenwel niet werkzaam omdat de nodige middelen niet aanwezig zijn. Als wij lezen dat in Brussel de snelrechtprocedure niet werkt omdat men een magistraat te weinig heeft, dan is dat een gebrek aan mankracht, dus aan middelen.

Niet alleen de politie moet middelen krijgen, ook het gerecht moet terzelfdertijd worden uitgebouwd. Op die manier kan worden tegemoet gekomen aan wat leeft bij de bevolking.

De heer **Patrick Van Gheluwe (SP)** : Ik blijf erbij dat men geen miljarden moet besteden aan contact, goed onthaal en begeleiding. U gaat geen resultaten boeken met meer geld, alleen met een goede opleiding en een mentaliteitsverandering. De bevolking vraagt geen torenhoge investeringen. Contact, onthaal en begeleiding zijn van essentieel belang voor de bevolking.

Wij moeten niet wachten tot in 2001 op de uitvoering van deze hervorming om te sleutelen aan deze essentiële elementen. Sommigen zijn er op het terrein reeds mee bezig. Iedereen zou terzake een inspanning moeten doen. Wij kunnen spreken van een geslaagde opdracht als een mentaliteitsverandering is doorgevoerd tegen het ogenblik dat de nieuwe politiestructuur wordt ingevoerd.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, eens de structuur wordt ingevoerd, is het van kapitaal belang dat hij werkzaam is, in al zijn geledingen. De werking zal dan ook van dichtbij moeten worden gevolgd om te kunnen bijsturen waar het nodig is.

Voor de opvolging van deze materie moet het parlement een beroep kunnen blijven doen op de bijzondere commissie die het wetsontwerp heeft behandeld. Dit geldt zowel voor de bespreking van de voorstellen die de administratieve commissie op papier zet als voor het op de voet volgen van de start van de hervorming op het terrein en het op punt stellen van de nodige bijsturingen.

De SP zal deze hervorming goedkeuren en ze in de toekomst zeker op de voet blijven volgen.

Le **président** : La parole est à M. Denis D'hondt.

M. **Denis D'hondt (PRL-FDF)** : Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, il n'est pas facile d'intervenir à ce moment du débat, d'autant plus que le ministre a déjà apporté des réponses aux nombreuses questions qui lui étaient posées. La proposition de loi met en oeuvre un concept de service policier intégré, structuré en deux niveaux autonomes et dépendant d'autorités distinctes.

Au niveau local, un seul corps est chargé d'assurer la fonction de police de base dans chaque zone de police. Au niveau fédéral aussi, un seul service assure les fonctions spécialisées et l'appui à la police locale.

Qu'en est-il de la police locale? Tout d'abord le principe. Toute la police de base - soit toutes les missions de police administrative et judiciaire nécessaires à la gestion des événements et des phénomènes locaux - est assurée par un seul service sur le territoire de la zone de police.

Il existera des zones "monocommunes" quand les effectifs cumulés de la police communale et de l'actuelle brigade territoriale de gendarmerie suffiront à assurer la police de base. Des zones "pluricomunes" seront instaurées pour des raisons géographiques ou opérationnelles.

Sur le plan de l'organisation de la police locale, c'est-à-dire le pouvoir d'organiser et de gérer la police, les organes existants conservent leurs compétences : conseil communal, collège et bourgmestre. En particulier, le bourgmestre reste l'autorité responsable en matière de police administrative. Dans les zones pluricomunes, les compétences sont assurées par un collège des bourgmestres et, par délégation, par le bourgmestre présidant ce collège. Les compétences du conseil communal y sont exercées par le conseil zonal de police, composé de conseillers communaux désignés par chaque conseil.

En matière administrative, le bourgmestre ou le collège des bourgmestres donne des ordres, des instructions et des directives générales ou particulières au chef de corps. En matière judiciaire, le parquet garde l'autorité et la direction des missions judiciaires de la police locale.

Le conseil zonal de sécurité est un organe de concertation constitué au sein de chaque zone. Il réunit le(s) bourgmestre(s), le procureur du Roi, le chef de la police locale et le directeur coordinateur ou son délégué. Il doit discuter, préparer, évaluer le plan zonal de sécurité et promouvoir la coordination optimale de l'exécution des missions de police administrative et judiciaire.

La police locale exécutera les missions actuelles des polices communales et tout ou partie de celles que les brigades territoriales de la gendarmerie exercent actuellement pour le compte du fédéral.

Trois mécanismes sont prévus pour garantir ces missions.

Premièrement, quand un bourgmestre réquisitionnera la police fédérale, les unités réclamées resteront sous son autorité. Il devra cependant passer par le directeur coordinateur pour certaines requêtes précises, comme par exemple obtenir l'intervention de la cavalerie ou encore, un appui aérien.

Deuxièmement, les ministres de la Justice et de l'Intérieur, chacun dans son domaine de compétences, adresseront aux bourgmestres les directives nécessaires à l'exécution, par la police locale, des missions à caractère fédéral. Ces directives sont contraignantes. Si le bourgmestre ou le chef de police locale n'y donne pas suite, le ministre peut requérir d'autorité la police locale.

Troisièmement, le ministre de l'Intérieur peut requérir la police locale d'une zone en cas de calamité, de catastrophe, de sinistre grave, d'émeute, d'attroupement hostile ou de menace grave ou imminente contre l'ordre public dans une autre zone, quand les moyens de la police locale de cette zone ne suffisent pas, même après avoir été renforcés par le biais d'accords entre polices zonales.

Je voudrais émettre quelques remarques sur les fondements du nouveau système. Des difficultés nombreuses et variées vont, certes, apparaître lorsqu'il s'agira de concrétiser ces règles en plusieurs centaines d'articles réglementaires, arrêtés royaux, circulaires ministériels, etc.

Mais la volonté d'aboutir rapidement (quelques mois pour les aspects les plus réalisables de la réforme, de deux à

quatre ans pour parachever l'ensemble) a été manifestée par le Sénat et par la Chambre lors de l'adoption d'une résolution en ce sens le 28 mai dernier.

En l'état, la proposition de loi semble constituer un bon équilibre entre les tendances centralisatrices et l'autonomie locale, d'une part, et le contrôle démocratique et l'efficacité, d'autre part.

En matière de décentralisation et de déconcentration, si la proposition de loi accorde un pouvoir très important aux autorités de police de base, jusqu'à leur adjoindre des effectifs qui appartenaient au pouvoir central (les milliers de gendarmes des brigades), il serait faux d'affirmer qu'il s'agit là d'un abandon, d'un transfert de compétences entre l'Etat central et les pouvoirs locaux.

Dans chaque zone de police décentralisée, sont présents des coordinateurs et agents de liaison qui sont des officiers de police fédérale déconcentrée.

Cette déconcentration se manifeste d'ailleurs également à un niveau différent des traditionnelles provinces et arrondissements : la "circonscription" dont l'étendue se situera entre l'arrondissement judiciaire et la province.

En outre, les forces de police fédérale ne seront bien sûr pas toutes centralisées dans la capitale : la police fédérale reste une police opérationnelle, mais elle est en quelque sorte subsidiaire, intervenant lorsque le traitement policier local s'avère insuffisant ou inadapté au phénomène rencontré.

On le voit, la frontière est mince entre système décentralisé et système déconcentré : l'absence de pouvoir hiérarchique des coordinateurs et agents de liaison apparaît en effet comme un élément déterminant qui permet de conclure que la proposition de loi suit une logique décentralisée, et non une tendance centraliste qui trouverait son aboutissement dans la police unique.

J'en viens à présent à l'intérêt communal et intérêt général. Au-delà de cette première articulation qui met en oeuvre des principes d'organisation, le texte aborde également la répartition entre les finalités du service policier.

Par sa fonction de police de base, de première ligne, la nouvelle police locale, organisée en zones, vise à rencontrer à la fois l'intérêt communal et l'intérêt général.

L'organisation des polices communales et des brigades locales de gendarmerie en zones policières n'obéit en effet qu'à

des règles d'efficacité et d'organisation et ne vise pas à la reconnaissance d'une nouvelle entité qui pourrait être dotée d'un intérêt propre.

En ce qui concerne le contrôle démocratique et l'efficacité, l'élaboration de plans policiers (plan national et plans zonaux) à approuver par les conseils communaux ou par le parlement, donne à l'action policière quotidienne ses repères et ses observations particuliers, selon les aspirations de la population.

La mise en oeuvre de ces plans s'opère par des services professionnels, sous l'autorité finale d'élus (bourgmestres, ministres). L'efficacité est ainsi assurée par une planification démocratique.

La présence démocratique est donc une réalité aux deux niveaux de police, à tel point que la collaboration entre ces deux niveaux s'effectue à l'initiative (ou du moins moyennant le consentement exprès) de ces autorités démocratiques.

Au niveau de l'harmonisation fédérale et de l'autonomie communale, une dernière caractéristique de la proposition de loi réside dans le subtil équilibre entre les exigences incontournables d'un service policier uniforme et l'adaptation tout aussi indispensable de l'action policière aux particularités locales.

Il est sain de ménager, conformément à notre tradition de décentralisation, un espace d'autonomie suffisant aux collectivités locales pour leur permettre de mener une politique de sécurité digne de ce nom.

Il serait même plus exact de retourner le principe et de considérer que la police, comme toute mission publique, se gère au niveau le plus proche possible du citoyen, les niveaux supérieurs n'intervenant que de manière subsidiaire.

La mise en place de normes minimales ou de standards de qualité doit donc se concevoir comme des limites garantissant une efficacité et une qualité minimales sur tout le territoire belge, et non comme un mode de gestion détourné du pouvoir fédéral, qui réduirait à néant toute politique locale.

Loin de brimer les politiques locales de sécurité, l'uniformisation des statuts du personnel, de l'informatique et des télécommunications, et les normes bien pensées de qualité de la police serviront les programmes volontaristes des communes, en facilitant leur mise en oeuvre.

Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, en conclusion et en confirmant la volonté exprimée

par mes collègues du PRL, Didier Reynders et Jacqueline Herzet, je me réjouis que cette proposition puisse être votée aussi rapidement, après que quatre groupes politiques de l'opposition eurent accepté d'unir leurs efforts à ceux de la majorité pour rechercher une nouvelle organisation de la police, face aux dysfonctionnements récents et reconnus.

Il importera qu'avant les élections communales, c'est-à-dire dans les deux ans, les mécanismes nouveaux soient établis, que les statuts syndical, pécuniaire et disciplinaire soient fixés, que les conditions et procédures de recrutement et de sélection soient précisées et, enfin, que les programmes de formation commune soient mis au point rapidement, pour garantir l'essentiel que nous recherchons tous, et nos concitoyens en premier lieu, à savoir l'efficacité et la cohérence.

De voorzitter: De heer Robert Delathouwer heeft het woord.

De heer Robert Delathouwer (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eerste minister, collega's, ik zal het vooral hebben over wat niet in de wet staat maar wat hier wel enkele keren reeds aan bod kwam. Ik zou uitgebreid kunnen spreken over de lange weg die men nu met de politiehervorming bewandelt. Ik herinner mij nog vrij goed de eerste parlementaire onderzoekscommissie die in 1980 onder voorzitterschap van Jos Wyninckx voor het eerst na honderdvijftig jaar zou onderzoeken wat de ordehandhaving in dit land inhield. Ik bedoel de commissie inzake privé-milities. Met verbijstering stelden wij toen vast dat na honderdvijftig jaar België de bestuurlijke politie of alles wat sedert 1980 als preventie wordt betiteld, op een nulpunt stond. Ik zal daarover niet uitweiden.

Ik ga er wel mee akkoord dat een analyse binnen enkele decennia van wat men in de tachtiger en negentiger jaren heeft gedaan, te vergelijken valt met een verkeerssituatie. Op vele kruispunten mochten immers eerst dodelijke ongelukken gebeuren vooraleer men lichten plaatst of voor andere structurele oplossingen zorgt. Men zal echter vaststellen dat na honderdzeventig jaar slechts in de laatste tien jaar - onze periode dus - een totaalpakket aan revolutionaire maatregelen werd genomen.

Reeds lang ben ik ervan overtuigd dat dit slechts kan via een groot maatschappelijk concept en samenwerking tussen meerdere partijen, boven meerderheid en oppositie heen. Dat is nu gebeurd op het terrein en begon

twintig jaar geleden. De heren Vanvelthoven en Van Gheluwe hebben de betrokkenheid en de visie van de SP daarbij voldoende toegelicht, evenals de snelheid waarmee wij de hervormingen gepaard willen zien gaan.

Nu zou ik het vooral willen hebben over twee punten die reeds door sommige collega's werden aangeraakt. De situatie van Brussel ligt mij persoonlijk na aan het hart, en daarnaast vraag ik mij ook af wat er zal gebeuren met de externe controle op de politie. Die laatste wordt niet vermeld in de wet, maar het Octopusakkoord vermeldt wel duidelijk dat ze parlementair moet blijven.

Het eerste luik betreft Brussel. Sedert de invoering van de interpolitiezones heb ik geregeld herhaald dat ik nooit zou aanvaarden dat de lappendeken van interpolitiezones over het hele land een poncho zou worden. Waarom een poncho? Omdat men er een gat in laat voor het hoofd, de hoofdstad. Ik heb altijd gedroomd van een lappendeken over alles, zonder uitzondering voor Brussel. Daar stuitte men op de zogenaamde specificiteit van Brussel, en laat mij ronduit zeggen, dat betekent dat er daar negentien burgemeesters zijn die menen dat zij zelf de politie kunnen leiden. De specificiteit van Brussel bestaat uiteraard, maar dat heeft niets met burgemeesters te maken; wel is daar meer ordehandhaving nodig. Het mag ook wel eens worden gezegd dat Brussel de enige stad in ons land is waar bijna een miljoen inwoners leven en nog een half miljoen meer als men daarbij optelt wie nog in Brussel komen werken. Het is de enige echte grootstad van dit land en dit roept andere problemen op met een andere aanpak, wat meer middelen vergt. Dat is de essentie van de specificiteit van Brussel: het is een gebied waar meer middelen nodig zijn voor ordehandhaving en politie-inzet, maar daarvoor heb je nog geen aparte structuur nodig.

Men heeft mij nooit kunnen bewijzen dat zo'n aparte structuur echt nodig is. Overigens - ik zeg dit met de glimlach - moeten zij die steeds pleiten voor een aparte structuur toch weten dat dit haaks staat op wat zij op andere momenten steeds beweren, namelijk dat Brussel een "région à part entière" is. Als dit echt het geval zou zijn, moet je minder over die specificiteit praten.

Als ik zie wat er tijdens het Octopusoverleg is gebeurd, is het voor mij duidelijk dat het de laatste keer moet zijn dat we worden geconfronteerd met bepaalde oprispingen van mensen die denken dat zij alleen de beste ideeën bezitten voor Brussel. Net

vooraleer alles in kunnen en kruiken was, hebben we immers moeten vaststellen dat sommigen voor Brussel een geïntegreerde politie op drie niveaus hebben voorgesteld. Men heeft op het plaatselijke niveau geopteerd voor het behoud van de 19 baronnieën en op het federale politieniveau heeft men een systeem uitgedokt waarbij het Gewest instaat voor de controle.

Ik wil daar toch even aan toevoegen dat op het vlak van de federale politie een gelijkaardige vraag van het Vlaams en het Waals Gewest mij niet ondenkbeeldig lijkt. Ik zal de discussie niet heropenen die daarstraks tussen Jef Tavernier en onze goede vriend Van Hoorebeke is ontstaan. De Volksunie heeft begrepen dat in deze materie een andere weg moet worden bewandeld.

Tussen haakjes wil ik nog even verwijzen naar het voorstel dat op een bepaald moment door de groene fracties werd gedaan om de agglomeratie in te schakelen. Volgens mij is dit evenwel niet de goede keuze. Ik weet ook dat de vorige minister van Binnenlandse Zaken verscheidene keren heeft gezegd dat bijvoorbeeld in Londen 40 000 politiemensen werken. Maar je moet vergelijken wat te vergelijken valt. Op dit ogenblik moet je in Brussel niet alle stappen in één keer zetten. Ik weet niet of men morgen niet een aantal bedenkingen zal hebben bij een evolutie naar een korps van 4 000 of 5 000 mensen waarin verschillende culturen heersen. Bovendien bestaat de agglomeratie in Brussel als structuur alleen nog om een aantal fiscale redenen en om een aantal diensten te laten functioneren. Op dit moment is evenwel niet het Brussels Parlement maar wel de Brusselse regering bevoegd voor de agglomeratie. Deze Brusselse regering op die manier weer eens een gewestelijk luik voor zijn rekening nemen, wat volgens mij fundamentele problemen geeft en bovendien geen antwoord biedt op de democratische controle die bij normale zonale raden wel bestaat.

De voorzitter: De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier (ECOLOGALEV): Mijnheer Delathouwer, u weet ongetwijfeld dat wij het bewuste amendement niet opnieuw hebben ingediend. Zelf vond ik het nochtans een creatief idee om uiting te geven aan een fundamentele bezorgdheid over de politiestructuur in Brussel. Ik heb trouwens vastgesteld dat, onder meer naar aanleiding van de discussie die over dit amendement werd gevoerd, in de loop van de voorbije weken de geesten op het terrein maar ook in bepaalde cenakels zijn geëvolueerd. De

hoop bestaat dan ook dat men inderdaad echte oplossingen zal vinden voor Brussel en dit zowel op het vlak van de structuur als de veiligheid.

De **voorzitter**: De heer Robert Delathouwer heeft het woord.

De heer **Robert Delathouwer** (SP): Mijnheer Tavernier, ik heb dit ook kunnen vaststellen. Ik verwijst naar dit voorstel om de toenmalige geldende gedachtegang op gewestelijk vlak te illustreren. U had een andere optie voor ogen die echter ook andere problemen zou creëren.

Het moet voor iedereen heel duidelijk zijn dat wij niet meer zullen meewerken aan het oprichten van een soort "*garde prétorienne*", een soort extra politiedienst voor de stad Brussel.

Er zou dus een derde niveau moeten worden gecreëerd met weer eens andere statuten voor politieambtenaren afkomstig van de rijkswacht die naast het gewone zonale politiekorps zouden werken.

Ongetwijfeld zullen de politiezones in Brussel worden uitgetekend volgens de huidige dispatching-zones. De conclusie van dit debat kan niet anders zijn dan dat de nieuwe politiezones, zoals elders in het land, werkbaar moeten zijn - dus 6 of 7 in totaal - en dat in de zonale raden Nederlandstaligen zitting zullen moeten hebben. Wij zijn de discussie terzake in de commissie niet uit de weg gegaan, maar dit punt hoeft niet in de wet te worden ingeschreven. Overigens moeten de Vlaamse Brusselaars niet altijd systematisch discussies heropenen over bepaalde verzuchtingen, waarvan zij kunnen verwachten dat er vanzelf aan zal worden tegemoetgekomen. Ik ben er altijd over verbaasd dat degenen die het meest de flamingant willen uithangen en het hardst roepen over de positie van de Vlamingen in Brussel - ik denk aan degene die daarstraks heeft gesproken, maar nu niet aanwezig is -, beweren dat er in de 19 Brusselse gemeenteraden geen Vlamingen zitting hebben. Welnu, er zijn hoogstens twee gemeenteraden waar dat het geval is. Misschien zijn het er de volgende keer drie of vier. Maar de politiezones beslaan verscheidene gemeenten en ik kan mij dus niet inbeelden - dat heb ik ook woordvoerders van Franstalige partijen hier horen bevestigen - dat men bij de samenstelling van de politieraden door de gemeenteraden geen rekening zou houden met de normale aanwezigheid van Nederlandstaligen. Ik ben dus niet bereid om de fundamentele discussies over veiligheid en een betere politiestructuur te hypothekeren door kleine

details en communautaire twisten waarvan ik overtuigd ben dat wij ze mits voldoende goede wil in Brussel zelf kunnen uitklaren.

Voorts meen ik dat de gouverneur hier een belangrijke rol moet spelen en niet de Brusselse gewestregering. Deze gouverneur houdt zich nu reeds uitsluitend met het probleem van de veiligheid bezig. Als hij dit dossier al niet verder moet uitwerken, dan snap ik niet goed waartoe de gouverneur dient en kan men de functie ook beter afschaffen.

De politiezones van Brussel moeten ook volgens dezelfde timing als voor Vlaanderen en Wallonië worden opgericht. Het is hoog tijd dat de poncho wordt weggegooid.

- Voorzitter: de heer **Langendries**

Er is ook al heel wat gepraat over de controle op de politie. Ik heb onmiddellijk na de ondertekening van het Octopusakkoord, dus vooraleer de wettekst was opgesteld, een nota terzake geschreven, waaraan wij al een eerste open discussie hebben gewijd, ook met leden die niet tot de begeleidingscommissie behoren en in aanwezigheid van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken. Wij hebben toen afgesproken dat dit werkdokument in de lade zou worden gelegd totdat de Octopuswet in commissie en in plenaire vergadering zou zijn goedgekeurd. Welnu, ik neem mij voor mijn nota rekening houdend met de nieuwe wet te herwerken, waarna zij desgevallend kan dienen als basis voor een tekst die bij de commissie voor de Politie wordt ingediend. Ik heb overigens eerste minister Jean-Luc Dehaene verleden week vanop de tribune horen verklaren dat wij na de integratie van de politiediensten waarover wij morgen zullen stemmen, ook de controle op de politie zullen aanpakken.

Er liggen trouwens al een aantal teksten klaar. Er zijn de wetsvoorstellen op basis van de evaluaties van de Comités-P en -I die we een paar jaar geleden hebben gedaan. Er was ook een tussentijdse evaluatie. Er zijn een aantal amenderingen op basis van deze Octopuswetgeving. Ten slotte zijn er ook een aantal annotaties in het laatste jaarverslag van het Comité P waarvan ik niet alles zomaar zou overnemen.

Ik meen echter dat we over voldoende elementen beschikken om daarover zeer snel een debat te voeren. Ik neem mij in elk geval voor om deze nota lichtjes aan te passen en te herwerken en ze onmiddellijk in te dienen bij de commissie voor de Politie.

Sta mij toe deze nota even te overlopen. Op de eerste bladzijde heb ik een totaal overzicht gegeven van alles wat er inzake democratische controle bijkomt. Er is daarnaast veel gesproken over de wijze waarop de SP vroeger vrij kritisch stond. Patrick Van Gheluwe had het over het intercommunale luik dat zou ontstaan in een eerder ontwerp. Vandaag kunnen we echter vaststellen dat, zeker in de meergemeentenzones, de burgemeesters mekaar zullen moeten helpen, bijstaan en desnoods controleren voor een gezamenlijk beleid. Er zal een politieraad zijn samengesteld uit leden van de gemeenteraad, oppositie en meerderheid, waar een debat zal worden gevoerd dat per definitie over politie of over veiligheid zal gaan, wat men bezwaarlijk kan zeggen over de honderden gemeenteraden die dit land rijk is. In de meeste van die gemeenteraden wordt nagenoeg nooit of uiterst zelden over politie-aangelegenheden gesproken.

Op dat niveau en ook op het niveau van de federale overheid worden al heel wat zaken ingecalculeerd. Pro memorie zeg ik alleen dat de federale politie zelf al op een andere manier eenvormig wordt begeleid.

Het specifiek toezicht werd daarmee al aangehaald.

Het tuchtstatuut is eenvormig en geeft ook meer controlemogelijkheden op alle niveaus.

De gerechtelijke overheden worden nu meer ingeschakeld, onder meer ook - en dat is niet onbelangrijk - op het niveau van de informatievergaring.

Wat de democratische controle als rechtstreekse controle betreft, is er de eerste interne controle die korpsgewijs ingebakken blijft. Er is ook de externe controle, maar wij vragen ons af wat die term precies dekt. Ik denk dat wij mogen spreken over een specifiek toezicht in de algemene inspectie. Het is een interne inspectie die extern van de politiestructuur staat, en rechtstreeks onder het gezag van de uitvoerende macht.

Voor degenen die eraan twifelen en in de commissie en in dit debat nog vragen hebben gesteld, wil ik nog even herhalen dat het niet anders kan dan dat daarbovenop ook een parlementaire controle komt die voor mij residuair kan zijn. Vroeger waren er te veel korpsen waar geen inspectie mogelijk was. Misschien zijn er nog een aantal gevallen waar die algemene inspectie niet zal optreden; daarom moet het parlement kunnen ingrijpen. Dit is mijn persoonlijke mening.

We moeten ook voldoende ruimte laten voor gerechtelijke taken. Twee maanden geleden was er nog discussie over het feit of dit al dan niet nodig was. Nu verloopt dit niet optimaal omdat 90% van de opdrachten door het parket aan de enquête dienst worden gegeven. Misschien beschouwt het parket die enquête dienst van het Comité P als een zoveelste brigade van de GPP. Dat is niet correct, maar u kunt het niet volledig uitschakelen. Immers, als u een compleet en correct beeld wilt van wat er misloopt dan moet men af en toe gerechtelijke opdrachten kunnen vervullen. Bovendien meen ik dat als er morgen een algemene inspectie is, het parlement de kans moet hebben om die algemene inspectie door te lichten en er controle op uit te oefenen.

Inzake de structuur meen ik dat men twee wegen uitkan. Ik heb vroeger al gezegd dat ik zou kiezen voor een tabula rasa. Wat het Comité P betreft, kan men perfect overstappen naar een administrateur die boven de enquête dienst staat. Is er een andere meerderheid die er eerder voor pleit om het comité als dusdanig te laten bestaan, dan is dat voor mij ook goed.

We moeten evenwel van één ding af, met name het pluralisme dat ertoe leidt dat de twee comités worden samengesteld op basis van een aantal afspraken en niet op basis van een selectie. Men kan discussiëren over de kwaliteit van het werk van de ombudsmannen. Ik herinner mij evenwel zeer goed dat toen men ze aanstelde, men zeer opgetogen was over de selectie die men had toegepast; het was een optimale selectie. Misschien hebben die mensen ook wel een etiket. Maar ik heb dat nooit iemand in vraag horen stellen.

In het begin van dit jaar brachten collega's-parlementsleden die de controle uitoefenen over de inlichtingendiensten in Zuid-Afrika ons een bezoek. Ze gingen ook bij het Comité I te rade, waar ze tekst en uitleg kregen over de werking van het Comité I en ipso facto ook van het comité P. De leden van het Comité I vertelden hen dat deze comités pluralistisch waren samengesteld en dat zij de controle van het parlement verzekerden volgens hun parlementaire kleur. Men zei hen wie welke kleur had. Deze parlementsleden zijn ons achteraf komen vragen of dat allemaal wel correct is. Dergelijke situaties zijn ontoelaatbaar en moeten in de toekomst worden vermeden.

Het is mij om het even onder welke vorm de comités werken, als ze maar heter werken. We hebben gekozen voor meer openheid. Als de begeleidingscommissie van het Comité P op termijn

- die vrij kort mag zijn - overgaat naar de commissie-politie, moet dat mijns inziens een commissie worden die openlijk werkt. Weliswaar kan zij in bepaalde omstandigheden achter gesloten deuren vergaderen maar ze moet volkomen anders werken dan nu het geval is. De politie heeft immers nood aan vertrouwen. Dat vertrouwen kan enkel worden gewonnen als men de problemen openlijk durft te bespreken.

Voor de inlichtingendiensten liggen de zaken uiteraard anders. Het lijkt mij evident dat zij een aangepaste structuur - een parlementaire of een andere - moeten kunnen behouden. Per definitie kunnen inlichtingen- en veiligheidsdiensten niet openlijk werken. Ze moeten problemen achter gesloten deuren kunnen bespreken.

Ten slotte zou ik ervoor willen pleiten dat degenen die bevoegd zijn voor de aanwervingen in de commissie voor de Comptabiliteit, de kaderuitbreiding voor het comité P blijven goedkeuren. Dit jaar hebben we de begroting verhoogd om een aantal aanwervingen te kunnen doorvoeren. Het Comité P telde vorig jaar 15 enquêteurs. Er kunnen er dit jaar 15 extra worden aangeworven. Dat betekent dus een verdubbeling in een jaar tijd. Men slaagt er evenwel niet in die 15 bijkomende aanwervingen te realiseren. Het is evenwel een belangrijke zaak vermits de algemene inspectie maar zal worden ingevoerd wanneer het geheel zal zijn geïnstalleerd en allicht zullen wij nog meer dan in het verleden een beroep moeten doen op het Comité P, vooral op haar enquête dienst.

De selectie van deze mensen verloopt momenteel stroef. De kandidaten zijn immers niet direct geneigd om zich aan te bieden omdat ze niet weten in welk systeem ze terechtkomen. Ik wil erop wijzen dat de 15 bijkomende enquêteurs later in de mobiliteit van de nieuwe politiestructuur zullen moeten kunnen worden opgenomen.

Dit was een overzicht van de ideeën die ik persoonlijk twee maanden geleden op papier heb gezet. Ik zal ze indienen als werknoot en sta ter beschikking van al degenen die dit debat willen voeren.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken : Mijnheer de voorzitter, collega's, gezien het late uur en gezien het feit dat het niet om een ontwerp, maar om een voorstel gaat, zal ik niet op alle interveniënten ingaan, maar mij beperken tot een aantal beschouwingen in verband met de voortzetting van de genomen maatregelen.

Sta mij toe het parlement te danken voor de afgelegde weg, beginnend bij een onderzoekscommissie, die werd geïnstalleerd naar aanleiding van concrete feiten en die erin geslaagd is - zoals de heer Verwilghen het reeds zei - na een niet gemakkelijk verlopen intern proces tot een reeks aanbevelingen te komen. Deze aanbevelingen werden bij hun eerste formulering in het parlement door een overdonderende en waarschijnlijk overdonderde meerderheid goedgekeurd, maar 's anderendaags bleek al dat velen moeite hadden met sommige ideeën. Als we nagaan welke weg is afgelegd sinds het moment dat het verslag van de onderzoekscommissie hier is besproken en het debat van vandaag, kan ik alleen maar beamen dat het parlement een enorme denkspanning heeft geleverd en een enorme confrontatie met zichzelf heeft tot stand gebracht. Uit die confrontatie is het zeer eerlijk tot de aanzuivering van ideeën gekomen en heeft elkeen zijn heilige huisjes open ter discussie gesteld. Het zal allicht, jammer genoeg, niet zo overkomen bij de pers, maar dit is het bewijs van een sterke prestatie van het parlement. Het is voor de regering dan ook een genoegen mee te werken aan een dergelijke hervorming en het vervolg ervan mee uit te tekenen. Het is ook duidelijk dat de regering, als ze enige kans wil hebben om het vervolg juist uit te tekenen, permanent contact moet houden met de sfeer en het inzicht die hier zijn opgebouwd. Vele fracties hebben elkaar op die weg vastgehouden en het is evident dat we elkaar ook op de uitvoeringsweg moeten vasthouden. Het zou, bij voorbeeld, gevaarlijk zijn het syndicaal statuut uit te werken en daarna te moeten vaststellen dat in de bekrompenheid - ik gebruik bewust dit woord - van een vergaderzaal, waar vakbonden alleen nog met hun overheid worden geconfronteerd, die geest niet is doorgedrongen.

Ik herhaal, wij zullen, als politieke wereld, elkaar nodig hebben om de moed aan de dag te leggen om in te gaan tegen een aantal heilige huisjes, die buiten dit halfroond nog altijd bestaan. Het is niet omdat in dit halfroond de evolutie van de geesten op deze verheugende wijze is verlopen dat de rest van de wereld al dezelfde weg heeft afgelegd. Het zal dus nodig zijn dat de regering en het parlement samen werken aan de uitvoering van deze hervorming.

Ik wens in het bijzonder de oppositie te danken voor de rol die zij heeft gespeeld bij de totstandkoming van dit voorstel. Het is niet voor de hand liggend dat de oppositie - de Engelsen

zeggen : "It is the duty of the opposition to oppose" - op dergelijke wijze mede verantwoordelijkheid opneemt. Ook dit is een heel mooi voorbeeld van een nieuw elan in de parlementaire werking.

Mijnheer de voorzitter, collega's, in de uitwerking van dit voorstel zullen een aantal keuzen moeten worden gemaakt, bij voorbeeld, in verband met het tuchtstatuut. Wij zullen de moed moeten hebben om ervoor te zorgen dat een paar zaken worden gerealiseerd : ten eerste, dat er tuchtprocedures worden gevoerd en, ten tweede, dat het snel gebeurt. Dit zal onbetwistbaar moeten gebeuren met respect voor de rechten van de verdediging, maar het zal snel moeten gebeuren en er zal een uitspraak moeten volgen.

Wij zullen ons ook moeten beraden over de rol van de vakbonden bij tuchtprocedures. Ik gooi dan ook onmiddellijk de vraag in het midden of het nog nodig is dat vakbonden aanwezig zijn, weze het als adviserend orgaan, bij tuchtprocedures. Het is hun logische en natuurlijke opdracht hun leden te verdedigen.

Valt het logisch te noemen dat de vakbond voor de verdediging zorgt terwijl andere mensen van die vakbond mee adviseren of beslissen in een dergelijke procedure ? Mijn vraagstelling alleen al onthult wat ik daar op antwoord. We moeten de moed opbrengen om dat debat te voeren. Een aantal elementen die tot op heden voor de hand liggen, moeten in vraag worden gesteld. Dit is een van de belangrijk voorbeelden.

Men zal tevens de procedure zo eenvoudig mogelijk moeten houden. Als de procedure zo ingewikkeld wordt dat men er mits het inschakelen van een deskundige steeds voor kan zorgen dat er een procedurefout wordt gemaakt, ondergraaft een rechtsbestel. Straffeloosheid is dan het gevolg. Men zal dus moeten afwegen hoever de rechten van de verdediging gaan en in welke mate we het systeem willen beschermen door ervoor te zorgen dat er zo weinig mogelijk procedurefouten kunnen gebeuren. Straffeloosheid mag niet in de plaats komen van de normale tuchtsanctie.

Het tuchtstatuut, het syndicaal statuut en het algemeen statuut zullen vrij snel moeten worden behandeld. Verscheidene sprekers hebben al opgemerkt dat het werk niet voltooid is met het opstellen van de statuten. Dan rijst immers de vraag van de cultuur. Er bestaan ontelbare verschillende culturen bij de gemeentepolitie. Die moeten worden samengevoegd met de rijks-wachtcultuur en de verschillende

culturen binnen de gerechtelijke politie. Een politiefunctie is grotendeels een fabriek met mensen die voor alles moeten instaan. De uitdaging zal er dus in bestaan om mensen die dertig jaar in een bepaald systeem hebben gewerkt anders te leren denken en handelen. Men moet de notie "klant" invoeren en mensen die vijftientig jaar ijverig en bekwaam hebben gewerkt, bijbrengen dat zij in de nieuwe dimensie van hun werk een dienst leveren aan de betrokkene of dat zij anders falen. Dat wordt een vreselijk moeilijke opdracht. Vorming zal ons hierbij helpen, maar dat zal jaren duren. We zullen voornamelijk onze hoop op de jongeren moeten vestigen, zowel op hen die al in de korpsen aanwezig zijn als op zij die aangeworven zullen worden ..

Hetzelfde geldt trouwens voor de politiek. Ook de burgemeesters worden met een nieuwe uitdaging geconfronteerd en krijgen een grote verantwoordelijkheid. Zij zullen nu hun rol volledig kunnen spelen. Dit impliceert echter ook dat het risico op falen even groot is als het aantal gemeenten in dit land. Misschien zal men moeten overwegen om ook voor de burgemeesters vorming aan te bieden. Die vorming zou tweeledig moeten zijn, enerzijds aanbodsvorming en anderzijds vraaggestuurde vorming. De aanbodsvorming zal de eerste voorzet vormen en later moeten overgaan in vraaggestuurde vorming. We krijgen hier een vorm van overgangsmanagement die uitermate precair is omdat het gaat om zo'n 38 000 mensen die moeten worden begeleid op weg naar een nieuwe cultuur. De timing van de verschillende stappen in het overgangsmanagement zal dan ook zeer belangrijk zijn.

Men mag zich echter geen illusies maken. Denk in dat verband aan de fusie-operatie tussen de Banque Lambert en de Bank van Brussel, die in een eerste fase vijf jaar duurde en in een tweede fase nogmaals vijf jaar vergde voor de consolidatie. In dit geval ging het om twee banken die beide hetzelfde deden, maar vanuit een verschillende cultuur.

Maak u bijgevolg geen illusies : het zal een werk van lange adem zijn.

Over het probleem van de huisvesting zal ik niet uitweiden.

Ik kom thans tot de interne communicatiestructuren. De onderzoekscommissie toonde aan dat er een communicatieprobleem bestond tussen de verschillende politiediensten, onder andere omwille van de concurrentie.

Welnu, een dergelijk probleem verdwijnt niet automatisch door over te schakelen naar één politiedienst op niveau, maar vereist de uitwerking van interne communicatiestructuren.

De controle is ook een belangrijk aspect. Er bestaan drie soorten controle : ten eerste, de controle die niet als dusdanig is georganiseerd, met name de interne plaatselijke kwaliteitscontrole. Ik voeg er meteen aan toe dat indien deze vorm van controle ontbreekt, alle andere vormen van controle die men ook mag uitvinden geen kans op slagen hebben.

De interne kwaliteitscontrole op lokaal niveau, zonder dat daarbij iemand tot controleur wordt benoemd en zonder controledienst, bestaat erin dat de hiërarchische overste zich bekommert om het leidinggevend aspect. Dat houdt eveneens in dat hij nagaat of de kwaliteit wordt bereikt en dat hij kwaliteitsnormen zal moeten bepalen; hij zal ieders opdracht duidelijk moeten maken om te kunnen nagaan in welke mate de nagestreven kwaliteit werd behaald. Immers, kwaliteit is niets anders dan de mate waarin men de vooropgestelde doeleinden bereikt; het is geen absoluut, maar een relatief begrip.

Ten tweede, de interne, georganiseerde controle op een tweede niveau dat eerder van structurele aard is. Deze controle moet kunnen leiden tot structurele opmerkingen over de wijze van functioneren.

Ten derde, de externe controle die zeker vereist is in een voor de maatschappij belangrijke precaire bezigheid zoals politiediensten. Gezien het belang van de politiefunctie moet het parlement op dat vlak zijn rol kunnen spelen. De regering is vragende partij om dienaangaande het commissiedebat te hernemen over de heroprichting als het ware van het Comité P. In de marge van een dergelijke discussie rijst de vraag of er al dan niet nood is aan een ombudsfunctie. Ik wil op de zaken niet vooruitlopen door deze vraag per se te beantwoorden, maar ik meen dat een antwoord in dat kader zal moeten worden verstrekt.

Ten slotte, mijnheer de voorzitter, kom ik tot de drie gestelde vragen.

Je voudrais maintenant répondre aux questions posées par notre charmante collègue, Mme Herzet, au sujet des articles 10, 24, et 42.

Ces articles me semblent clairs.

L'article 10 stipule que chaque zone de police dispose d'un corps de police locale et que dans les zones

pluricommunales, la police locale est organisée de manière telle à disposer d'un ou plusieurs postes de police dans chaque commune de la zone. Il s'agit donc d'une obligation. Il n'est pas possible d'y déroger.

Vous avez posé la question de savoir si cette antenne devait être ouverte 24 heures sur 24. Vous avez également demandé combien de personnes devront y travailler. En cette matière, la seule chose que le gouvernement peut faire, c'est prendre un arrêté royal fixant les normes minimales. Ni plus, ni moins. Le reste relève d'une décision locale. Ce n'est donc pas le gouvernement qui fixera, pour toutes les zones, le nombre du personnel ou les heures d'ouverture. Cette décision doit être prise par le conseil communal.

Suivant l'article 24 alinéa 1er, il est possible qu'une commune ait la majorité absolue. Cependant, on peut lire au 3ème alinéa que le Roi fixe, par arrêté délibéré en conseil des ministres, les modalités à suivre pour l'octroi de voix aux membres du collège de police. La majorité absolue ne sera donc pas écrasante mais bien absolue !

J'en viens à l'article 42 et au problème de l'exécution d'une décision d'un bourgmestre qui n'est pas prévue dans le plan zonal. Dans cet article on parle d'informer. En fait, on informe tous les autres bourgmestres de la décision à prendre à la demande d'un bourgmestre. Il appartient ensuite au conseil de prendre une décision.

Je pense ainsi avoir répondu aux trois questions de Mme Herzet.

Monsieur le président, chers collègues, je n'ai pas voulu répéter ce que de nombreux orateurs sont venir dire à cette tribune. Le collègue Verwilghen a, selon moi, bien résumé les choses en disant qu'il était optimiste mais modérément. Ce sont les mois et les années à venir qui donneront une majuscule au mot Optimisme ou qui changeront l'optimisme en échec. L'important maintenant est de savoir que la loi sera votée demain et que l'on nous donnera ainsi une chance de réorganiser les forces de police en Belgique afin de les rendre efficaces. Le problème se résume, en effet, à l'efficacité des services de police. Une fois ce résultat atteint, la symbiose entre les citoyens et la police, qui existait une cinquantaine d'années, sera recréée.

Le **président** : La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Nous passons à la discussion des articles.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan.

- *Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.*

A l'article 4 les amendements suivants ont été déposés :

Op artikel 4 werden volgende amendementen ingediend :

n° 1 de MM. Jean-Pierre Viseur et Tavernier;

nr. 1 van de heren Jean-Pierre Viseur en Tavernier (1676/2);

n° 137 de M. Karel Van Hoorebeke;

nr. 137 van de heer Karel Van Hoorebeke (1676/6).

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

Vraagt iemand het woord ?

La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. **Jean-Pierre Viseur** (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, nous souhaitons que le plan national de sécurité soit soumis au parlement de façon à ce qu'il puisse faire l'objet d'une loi et non pas simplement d'une communication.

De **voorzitter** : De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Mijnheer de voorzitter, ik zal twee amendementen handhaven, de andere trek ik in omdat ze voornamelijk verband hielden met de rol van de directeur-coördinator. Het debat dat daaromtrent werd gevoerd en vooral het antwoord van de minister hebben heel wat verduidelijking gebracht, zodat ik de amendementen kan intrekken. Ik zal alleen de amendementen nummers 215 en 216 handhaven en verdedigen.

Le **président** : Le vote sur l'amendement n° 1 et l'article 4 est réservé.

De stemming over het amendement nr. 1 en het artikel 4 wordt aangehouden.

- *Les articles 5 à 7 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 5 tot 7 worden artikel voor artikel aangenomen.*

A l'article 8 l'amendement n° 6 a été déposé par MM. Jean-Pierre Viseur et Jef Tavernier.

Op artikel 8 werd een amendement nr. 6 ingediend door de heren Jean-Pierre Viseur en Jef Tavernier. (1676/2)

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

Vraagt iemand het woord ?

La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. **Jean-Pierre Viseur** (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, il s'agit du cumul des fonctions puisque les membres du conseil consultatif des bourgmestres ne peuvent pas être membres d'une des chambres du Parlement fédéral ou du Parlement de communauté. Cela était déjà prévu dans l'exposé des motifs mais nous avons voulu le mettre dans la loi pour que ce soit réglementaire.

Le **président** : Le vote sur l'amendement et l'article 8 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 8 wordt aangehouden.

- *Les articles 9 à 11 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 9 tot 11 worden artikel voor artikel aangenomen.*

Op artikel 12 werd een amendement nr. 216 ingediend door de heer Karel Van Hoorebeke.

A l'article 12 l'amendement n° 216 a été déposé par M. Karel Van Hoorebeke. (1676/10)

Vraagt iemand het woord ?

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Mijnheer de voorzitter, dit amendement beoogt niet alleen een vertegenwoordiger van elke gemeenteraad die deel uitmaakt van de IPZ in de politieraad te laten zetelen maar eveneens elke fractie die deel uitmaakt van een gemeenteraad. Dit is belangrijk voor de kleinere democratische fracties die deel uitmaken van de gemeenteraad maar door de getrapte vertegenwoordiging in de politieraad uit de boot dreigen te vallen.

Mijn amendement heeft tot doel de bepaling "elke politieke partij die zich bij de gemeenteraadsverkiezingen beroept op een beschermd letterwoord en een gemeenschappelijk volgnummer" toe te voegen.

De **voorzitter** : De stemming over het amendement en het artikel 12 wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et l'article 12 est réservé.

- *De artikelen 13 en 14 worden artikel per artikel aangenomen.*

voorzitter

- *Les articles 13 et 14 sont adoptés article par article.*

Nous passons à l'article 15.

Wij gaan over tot artikel 15.

De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer **Jef Tavernier** (ECOLO-AGALEV) : Mijnheer de voorzitter, in artikel 15 werd een onverenigbaarheid ingevoerd. Mijn fractie had terzake een amendement ingediend. De eerste minister heeft geantwoord, ik citeer "dat er niet veel speelruimte is tussen niets bepalen en afwachten dat de gemeentewet wordt gewijzigd. Als de wet op de intercommunales geen analoge bepalingen bevat, is het in het kader van dit voorstel niet echt nodig".

Mijnheer de voorzitter, ik heb de wet op de intercommunales erop nagelezen. Zij bevat geen bijkomende bepalingen inzake de onverenigbaarheden. Als ik de eerste minister volg, is artikel 15 zinloos. Ik wens u er attent op te maken dat dit artikel bijkomende onverenigbaarheden invoert die geen rol spelen bij de intercommunales.

De **voorzitter** : Mijnheer Tavernier, ik neem akte van uw bemerking.

- *Artikel 15 wordt aangenomen.*

- *L'article 15 est adopté.*

- *Les articles 16 à 23 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 16 tot 23 worden artikel per artikel aangenomen.*

A l'article 24 l'amendement n° 7 a été déposé par MM. Jean-Pierre Viseur et Jef Tavernier.

Op artikel 24 werd een amendement nr. 7 ingediend door de heren Jean-Pierre Viseur en Jef Tavernier. (1676/2)

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

Vraagt iemand het woord ?

La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. **Jean-Pierre Viseur** (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, cet amendement vise à rencontrer l'objection qui a été développée tout à l'heure par Mme Herzet : un bourgmestre aura le pouvoir absolu dans une zone. Je suppose donc que Mme Herzet votera mon amendement lorsqu'il sera soumis au vote !

Le **président** : Le vote sur l'amendement et l'article 24 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 24 wordt aangehouden.

- *Les articles 25 à 36 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 25 tot 36 worden artikel per artikel aangenomen.*

A l'article 37 l'amendement n° 9 a été déposé par MM. Jean-Pierre Viseur et Jef Tavernier.

Op artikel 37 werd een amendement nr. 9 ingediend door de heren Jean-Pierre Viseur en Jef Tavernier. (1676/2)

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

Vraagt iemand het woord ?

La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. **Jean-Pierre Viseur** (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, cet amendement tend à soumettre le plan zonal de sécurité au conseil communal, de façon à ce que celui-ci puisse l'amender. Nous voulons ainsi obtenir un équilibre entre l'exécutif et l'assemblée.

Le **président** : Le vote sur l'amendement et l'article 37 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 37 wordt aangehouden.

- *Les articles 38 à 42 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 38 tot 42 worden artikel per artikel aangenomen.*

Op artikel 43 werd een amendement nr. 203 ingediend door de heren Jef Tavernier en Jean-Pierre Viseur.

A l'article 43 l'amendement n° 203 a été déposé par MM. Jef Tavernier et Jean-Pierre Viseur. (1676/7)

Vraagt iemand het woord ?

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

De heer Jef Tavernier heeft het woord.

De heer **Jef Tavernier** (ECOLO-AGALEV) : Mijnheer de voorzitter, het is volgens mij uit de tijd dat een burgemeester het leger nog kan vorderen. Het is hem teveel macht geven. Bovendien is er van die maatregel geen evaluatie gemaakt en heeft men te automatisch de bestaande bepaling overgenomen. Daarom stellen wij voor deze bepaling te schrappen.

Minister **Van den Bossche** : Mijnheer de voorzitter, bij artikel 43 heb ik een technische opmerking. De huidige tekst is onjuist. Ik citeer uit de voorlaatste alinea : "De wet van 5 maart 1992", moet veranderen in "de wet van 5 augustus 1992".

De **voorzitter** : Wij nemen daar akte van.

Le vote sur l'amendement et l'article 43 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 43 wordt aangehouden.

- *De artikelen 44 en 45 worden artikel per artikel aangenomen.*

- *Les articles 44 et 45 sont adoptés article par article.*

L'amendement n° 21 de MM. Jean-Pierre Viseur et Jef Tavernier tend à insérer un article 45bis (nouveau).

Amendement nr. 21 van de heren Jean-Pierre Viseur en Jef Tavernier wil een artikel 45bis (nieuw) invoegen. (1676/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

Vraagt iemand het woord ?

La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. **Jean-Pierre Viseur** (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, cet amendement va de pair avec un autre, qui vient plus loin dans l'examen des articles et que je ne défendrai plus. Il vise à étendre la compétence des médiateurs fédéraux à la police locale, de façon à ce qu'il y ait une possibilité de recours pour le citoyen.

Le **président** : Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

- *Les articles 46 à 95 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 46 tot 95 worden artikel per artikel aangenomen.*

A l'article 96 l'amendement n° 187 a été déposé par MM. Jean-Pierre Viseur et Jef Tavernier.

Op artikel 96 werd een amendement nr. 187 ingediend door de heren Jean-Pierre Viseur en Jef Tavernier. (1676/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

Vraagt iemand het woord ?

La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. **Jean-Pierre Viseur** (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, dans ce cas-ci, il s'agit simplement de préciser le sens de l'article. L'article proposé précise simplement que des membres de la police locale seraient désignés. L'on voulait établir un équilibre entre les membres de la police locale et les membres de la police fédérale au sein des directions des services.

Le **président** : Le vote sur l'amendement et l'article 96 est réservé.

président

De stemming over het amendement en het artikel 96 wordt aangehouden.

- *Les articles 97 à 142 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 97 tot 142 worden artikel per artikel aangenomen.*

A l'article 143 (ancien article 142) l'amendement n° 192 a été déposé par MM. Jean-Pierre Viseur et Jef Tavernier.

Op artikel 143 (oud artikel 142) werd een amendement nr. 192 ingediend door de heren Jean-Pierre Viseur en Jef Tavernier. (1676/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

Vraagt iemand het woord ?

La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, cet amendement prévoit que c'est une loi qui doit créer l'inspection générale de police, et pas simplement un arrêté royal. Cela rencontre d'ailleurs l'avis du conseil d'Etat.

Le président : Le vote sur l'amendement et l'article 143 est réservé.

De stemming over het amendement en het artikel 143 wordt aangehouden.

- *Les articles 144 à 164 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 144 tot 164 worden artikel per artikel aangenomen.*

Op artikel 165 werd een amendement nr. 215 ingediend door de heer Karel Van Hoorebeke.

A l'article 165 l'amendement n° 215 a été déposé par M. Karel Van Hoorebeke. (1676/10)

Vraagt iemand het woord ?

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

De heer Karel Van Hoorebeke heeft het woord.

De heer **Karel Van Hoorebeke** (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit is een eerder juridisch-technisch amendement. De provinciewet kent immers ook de arrondissementscommissaris politiebevoegdheid toe. Het lijkt mij nuttig om in het nieuwe artikel 11 van de wet op het politieambt aan de vermelding van de minister van Binnenlandse Zaken en de gouverneur, de arrondissementscommissaris toe te voegen, zo niet zal deze zijn huidige positionele bevoegdheid niet verder kunnen uitoefenen.

Minister Van den Bossche : Ik sluit mij aan bij de opmerking van de heer Cortois dat dit niet erg is.

De **voorzitter** : De stemming over het amendement en het artikel 165 wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et l'article 165 est réservé.

- *Les articles 166 à 234 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 166 tot 234 worden artikel per artikel aangenomen.*

L'amendement n° 20 de MM. Jean-Pierre Viseur et Jef Tavernier tend à insérer des articles 234bis à 234septies (nouveaux) (anciens articles 229bis à 229septies).

Amendement nr. 20 van de heren Jean-Pierre Viseur en Jef Tavernier wil artikelen 234bis tot 234septies (nieuw) invoegen (oud artikelen 229bis tot 229septies). (1676/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole ?

Vraagt iemand het woord ?

La parole est à M. Jean-Pierre Viseur.

M. Jean-Pierre Viseur (ECOLO-AGALEV) : Monsieur le président, j'ai déjà défendu cet amendement en même temps que l'amendement 21.

Le président : Le vote sur les amendements est réservé.

De stemming over de amendementen wordt aangehouden.

- *Les articles 235 à 260 sont adoptés article par article.*

- *De artikelen 235 tot 260 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés et sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later worden gestemd.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

- *La séance est levée à 23.40 heures. Prochaine séance plénière jeudi 22 octobre 1998 à 14.00 heures.*

- *De vergadering wordt gesloten om 23.40 uur. Volgende plenaire vergadering donderdag 22 oktober 1998 om 14.00 uur.*

ANNEXE

SEANCE PLENIERE
MERCREDI 21 OCTOBRE 1998

DÉCISIONS INTERNES

DEMANDES D'INTERPELLATION

Demandes

1. M. Francis Van den Eynde au ministre de la Santé publique et des Pensions sur "l'assouplissement éventuel de la loi interdisant la publicité pour le tabac".

(n° 2099 - renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société)

2. M. André du Bus de Warnaffe à la ministre des Affaires sociales sur "la pédopsychiatrie à Bruxelles".

(n° 2100 - renvoi à la commission des Affaires sociales)

3. M. Jean-Paul Moerman au vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale, chargé de l'Energie, sur "l'aéronautique et la défense".

(n° 2101 - renvoi à la commission de la Défense nationale)

4. M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale, chargé de l'Energie, sur "les brevets requis pour piloter des avions militaires".

(n° 2102 - renvoi à la commission de la Défense nationale)

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression

Rgt art 64-2

1. Proposition de loi (M. Jo Van Overberghe) modifiant l'article 428 du Code judiciaire, n° 1777/1.

2. Proposition de loi (M. Jan Lenssens) modifiant les articles 64 et 170 de la loi coordonnée du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, n° 1778/1.

3. Proposition de loi (Mme Greta D'Hondt) portant un plan pluriannuel d'augmentation des suppléments d'âge pour les enfants à partir de 18 ans, n° 1779/1.

4. Proposition de loi (M. Joos Wauters et consorts) promouvant la sécurité routière en limitant le transport de marchandises, n° 1780/1.

5. Proposition de loi (M. Yves Leterme et consorts) modifiant l'article 19 des lois coordonnées du 12 janvier 1973 sur le Conseil d'Etat, n° 1781/1.

BIJLAGE

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 21 OKTOBER 1998

INTERNE BESLUITEN

INTERPELLATIEVERZOEKEN

Ingekomen

1. de heer Francis Van den Eynde tot de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over "de eventuele verscapeling van de wet die een reclameverbod voor tabakswaren oplegt".

(nr. 2099 - verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing)

2. de heer André du Bus de Warnaffe tot de minister van Sociale Zaken over "de situatie van de kinderspsychiatrie in het Brusselse".

(nr. 2100 - verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken)

3. de heer Jean-Paul Moerman tot de vice-eerste minister en minister van Landsverdediging, belast met Energie, over "de luchtvaart en de defensie".

(nr. 2101 - verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging)

4. de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Landsverdediging, belast met Energie, over "de noodzakelijke brevetten voor het besturen van militaire vliegtuigen".

(nr. 2102 - verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging)

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken

Rgt art 64-2

1. Wetsvoorstel (de heer Jo Van Overberghe) tot wijziging van artikel 428 van het Gerechtelijk Wetboek, nr. 1777/1.

2. Wetsvoorstel (de heer Jan Lenssens) tot wijziging van de artikelen 64 en 170 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, nr. 1778/1.

3. Wetsvoorstel (mevrouw Greta D'Hondt) houdende een meerjarenplan voor de verhoging van de leeftijdsbijslagen voor kinderen van 18jaar en ouder, nr. 1779/1.

4. Wetsvoorstel (de heer Joos Wauters c.s.) tot bevordering van de verkeersveiligheid door een beperking van het vrachtverkeer, nr. 1780/1.

5. Wetsvoorstel (de heer Yves Leterme c.s.) tot wijziging van artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973, nr. 1781/1.

SEANCE PLENIERE
MERCREDI 21 OCTOBRE 1998

PLENAIRE VERGADERING
WOENSDAG 21 OKTOBER 1998

COMMUNICATION

MEDEDELING

CONSTITUTION

CONSTITUTIE

Parlement de la Communauté française

"Parlement de la Communauté française"

Par message du 20 octobre 1998, le Parlement de la Communauté française fait connaître qu'il s'est constitué en sa séance de ce jour.

Bij brief van 20 oktober 1998 deelt het "Parlement de la Communauté française" mee dat het zich ter vergadering van die datum heeft geconstitueerd.

Pour information

Ter kennisgeving